Dzisiaj 28 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski. gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 209

Poznań, niedziela dnia 7 maja 1933

Rok XXVIII

Poznań, 6 maja.

Musimy być zawsze sobą w stosunku do Niemiec

Jak polityk, tak przedewszystkiem naród musi być w polityce zawsze sobą. Naród polski musi być sobą, jeżeli w jakiej dziedzinie to w stosunku do Niemiec. Naród polski musi w tej mierze zdawać sobie sprawę z tysiącletniej linji rozwojowej stosunków polsko - niemieckich, kierować się ściśle nauką dziejów i układać według niej politykę swą bez egzaltacji, bez uczuciowości nawet, a zato z bezwzględną trzeźwością i jasnem przewidywaniem, z nieubłaganą konsekwencją i żelazną wolą.

To też potępialiśmy zawsze politykę obozu „sanacyjnego“ w sprawie niemieckiej — nietylko za zatracanie wielkich walorów narodowo - państwowych na ziemiach naszych zachodnich, ale ponadto za kierowanie się względami często ubocznemi: raz wewnętrznemi perspektywami wyborczemi, to znowu jednostronnie antyhitlerowskiemi suggestjami żydostwa międzynarodowego itp.

Polityka obozu narodowego w kwestji niemieckiej była, jest i będzie zawsze zasadniczo ta sama, bez względu na to — jak zaznaczyliśmy już wczoraj — czy w Berlinie stoi na froncie socjalista Müller, liberał - mason Stresemann, katolik Brüning czy ostataecznie Hitler. Nie krzyczeliśmy w niebogłosy, gdy żądali tego Żydzi z powodu antyżydowskich wystąpień hitleryzmu, ale nie łudzimy się też teraz, po wymianie oświadczeń niemiecko - polskich w Berlinie i Warszawie. Karkołomne, niczem ze sobą niepowiązane skoki pozostawiamy obozowi „sanacyjnemu“.

Zdajemy sobie z tego sprawę trzeźwo i chłodno, że oświadczenie niemieckie w Berlinie nastąpiło dlatego, że w tej chwili było potrzebne polityce niemieckiej: przedewszystkiem z powodu izolacji Niemiec na terenie międzynarodowym, dalej ze względu na obawy niemieckich sfer gospodarczych o skutki bojkotowania towarów niemieckich, ostatecznie w trosce, by gwałty, dokonywane w Niemczech, np. na Polakach, nie odbiły się na skórze Niemców w innych krajach, jak w Polsce.

Przytem, podkreślając konieczność atmosfery spokoju w stosunkach wzajemnych, oświadczenie niemieckie zasadniczo niczego nie przesądza w sprawie granicy polsko - niemieckiej. Nie kryje się z tem Hitler, nie tają tego jeszcze mniej komentatorzy jego.

Jesteśmy w zabawnem położeniu, że musimy tym razem przyznać słuszność — żydowskiemu krakowskiemu „Nowemu Dziennikowi“, który pisze:

„Hitler w swej polityce zagranicznej naśladuje tylko Stresemanna, który znowu ze swej strony był tylko wiernym uczniem Rathenaua. Hitler, jako spadkobierca przewodniej myśli Żyda Rathenaua, który w spełnianiu zobowiązań międzynarodowych, wynikłych z traktatów pokojowych, widział jedyną drogę zbawienną dla Niemiec, — czyż nie robi na nas wrażenia groteskowego? Taką taktykę jaką obecnie stosuje Hitler wobec Polski, oddawna stosował już Stresemann, który wciąż powoływał się na artykuł 19 i stale akcentował konieczność pokojowej rewizji granic wschodnich Rzeszy Niemieckiej.“

Prawda, tylko, że tej elementarnej prawdy o poprzednikach Hitlera, o Stresemannie i o zgodnem dążeniu całego narodu niemieckiego nie uznawali i nie głosili Żydzi przed dojściem Hitlera do władzy. Gorzej, że prawdy tej nie rozumieli względnie rozumieć nie chcieli politycy polskiego obozu „sanacyjnego“, a także politycy polskiej lewicy z P. P. S. na czele.

Co zrobią teraz Żydzi po oświadczeniach niemiecko-polskich w Berlinie i Warszawie, których doniosłości zresztą — jak już zaznaczyliśmy — nie należy przeceniać, choć nie należy jej też lekceważyć? Jaką będą mieli pretensję do Polski? Narazie zachowują się ostrożnie. Zobaczymy, czy nie poniesie ich wnet temperament semicki.

Po tych uwagach oddajemy głos naszemu współpracownikowi berlińskiemu p. Jerzemu Drobnikowi:

Rozmowa posła Wysockiego z kanclerzem Hitlerem i wydany o tej rozmowie urzędowy komunikat Biura Wolffa oraz przyjęcie potem posła niemieckiego Moltkego przez ministra Becka w Warszawie i komunikat polski, analogiczny do komunikatu niemieckiego, są — jak już wczoraj telefonowałem — sensacją dla świata politycznego zarówno niemieckiego, jak też i całej zagranicy. Jako sensację podała tę wiadomość też prasa niemiecka.

Jest oczywiście rzeczą bardzo trudną dowiedzieć się bliższych szczegółów w tej sprawie, ponieważ obie strony poza wydanym komunikatem zachowują milczenie. Nie należy jednak przypuszczać, żeby wkraczała ona zbytnio w szczegóły i żeby w rozmowie takiej miano omawiać poszczególne specjalne kwestje, bo poprostu byłoby to rzeczą — zważywszy zawiłość rozmaitych spraw — technicznie trudną. Zasadnicza treść rozmowy zawarta jest zapewne w tem zdaniu komunikatu, w którem mowa jest o zamiarze trzymania się ścisłego istniejących traktatów i odnoszenia się do spraw, dotyczących obu krajów, „beznamiętnie“.

Rzecz jasna, że wobec napięcia stosunków polsko-niemieckich taki komunikat musiał zrobić duże wrażenie. Dla wielu był on zupełną niespodzianką. Coprawda pewne koła niemieckie radeby się wycofać z takiego tłumaczenia komunikatu, które hamowałoby trochę groźną dla pokoju kampanję rewizyjną Niemiec. Podkreślają one, że oczywiście „pokojowa rewizja“ pozostaje nadal celem Niemiec. Nie należy też z polskiej strony, uznając wprawdzie, że rozmowa i komunikat mogą wytworzyć, o ile strona niemiecko się do jego treści zastosuje, pewne złagodzenie napiętych do niemożliwości stosunków polsko - niemieckich, przeceniać doniosłości, a przedewszystkiem trwałości tych oświadczeń po stronie niemieckiej. Sytuacja jest dzisiaj dla Niemiec taka, że muszą one wszelkiemi sposobami uspokajać świat, zaalarmowany ich nastawieniem politycznem. Izolacja Niemiec jest obecnie poprostu rażąca. Nawet Włochy, jedyne państwo, które w stosunku do Niemiec zajmuje stanowisko przyjazne, wyzyskują sytuację, jak to wykazywaliśmy niedawno, wobec nich w sposób dość bezceremonjalny. Wielki niepokój wywołują też w Berlinie objawy zbliżenia polsko-rosyjskiego. Poza tem Niemcy zrozumiały, że Polska zaczyna mieć dosyć ciągłego gadania o rewizji granic i że może wreszcie stracić cierpliwość.

Wobec tego kanclerz Hitler postanowili z właściwą sobie skłonnością do radykalnych posunięć skorzystać z rozmowy z posłem polskim, ażeby dowieść przed światem pokojowych intencyj Niemiec na tym właśnie najdrażliwszym punkcie, to znaczy jak najbardziej sensacyjnie. Trzeba stwierdzić, iż nie wahał on się uczynić posunięcia — jak na stosunki niemieckie oraz zakorzenioną głęboko w Niemczech i wpajaną od lat nienawiść do Polski — śmiałego, aczkolwiek powinno się ono w jako tako normalnych stosunkach rozumieć samo przez się. Tak jak rzeczy stoją, świadczy ono, jak dalece Niemcy odczuwają potrzebę poprawienia sobie opinji w świecie.

Należy odczekać, jaki będzie dalszy rozwój tego kroku, i czy pozostanie on ze strony niemieckiej tylko czczą demonstracją, czy też wyda choćby nieduże, ale realne owoce, względnie czy rząd niemiecki nie przestraszy się własnej, tak przecież w gruncie rzeczy skromnej śmiałości. Niemcy potrzebują dzisiaj naprawdę jakiś czas pokoju dla uporządkowania stosunków wewnętrznych. Jak to jednak długo potrwa? I co będzie, gdy to uporządkowanie rzeczywiście nastąpi, i gdy wzmocnione Niemcy będą mogły z większym spokojem zwrócić się znowu ku swoim celom w polityce zagranicznej?

Znając dużą pochopność w Polsce do oddawania się złudzeniom i do zbyt dosłownego brania każdej rzeczy za dobrą monetę o trwałej wartości, uważamy sobie za obowiązek zwrócić na to uwagę. Gdy się będzie o tem zawsze pamiętać i liczyć z zasadniczemi linjami polityki niemieckiej, a każdej rzeczy wyznaczać jej prawdziwą i istotną wagę gatunkową, wtedy posunięcia takie, jak rozmowa posła Wysockiego z kanclerzem Hitlerem, można będzie oceniać pozytywnie, z tem jednak jeszcze wyraźnem zastrzeżeniem, że należy odczekać, jaki będzie dalszy, realny ciąg sprawy po stronie niemieckiej, i czy wogóle nie zacznie się ona wycofywać na dawne i znane dostatecznie pozycje. Są już dzisiaj pewne objawy, które nastrajają sceptycznie, jak n. p. telegram z Warszawy w dzisiejszem popołudniowem wydaniu „Deutsche Allgemeine Zeitung“ albo artykuł „Berliner Börsenzeitung“ o „sensie niemiecko-polskich rokowań“.

Wogóle zaś stanowisko niemieckie nawet na wypadek, gdyby się okazało chociażby na jakiś czas szczerze pomyślane, nie może być dla Polski ostatecznie zadowalające, i to zwłaszcza w świetle niektórych komentarzy niemieckich, podkreślających ciągle jeszcze momenty rewizyjne w sprawie granic. Trwałą podstawę może stanowić dopiero ostateczne wyrzeczenie się zakusów w tym kierunku. Bylibyśmy jednakowoż radzi, gdyby chociaż to oświadczenie przyczyniło się do złagodzenia napięcia. Zależy to — chcemy to podkreślić — wyłącznie od strony niemieckiej, o ile zechce włożyć rzeczywistą treść w słowa komunikatu Biura Wolffa.

Powrót Herriota z zaoceanowej podróży

Na dworcu w Paryżu witali go ministrowie z premjerem na czele, oraz tłumy publiczności
Cztery zasadnicze sprawy, omówione z prez. Rooseveltem

Paryż, 6. 5. (PAT.) W piątek wieczorem przybył do portu w Hawrze parowiec „Ile de France“, na którym powrócił ze St. Zjd. Herriot, delegat rządu francuskiego na konferencję waszyngtońską.

Po przywitaniu się z min. spr. zagr. Boncourem i min. spr. wewn. Chautemps, Herriot specjalnym pociągiem odjechał do stolicy. Na dworcu paryskim witali go premjer Daladier, min. kolonji Sarraut, min. oświaty, finansów i in.

Z dworca Herriot udał się z premjerem Daladier do hotelu, gdzie odbyli wspólną krótką konferencję. Mimo późnej godziny na dworcu zebrały się wielkie tłumy publiczności, która entuzjastycznie witała Herriota.

W czasie jazdy pociągiem między Havrem a Paryżem b. premjer oświadczył przedstawicielowi Ag. Havasa, że w czasie swojej bytności w Waszyngtonie omówił z prez. Rooseveltem 4 zasadnicze sprawy:

1) światowej konferencji gospodarczej;

2) rozbrojenia i bezpieczeństwa;

3) rozejmu celnego między dn. 29 kwietnia a 12 czerwca, t. j. terminem zwołania światowej konferencji ekonomicznej;

4) kwestję długów.

„We wszystkich wymienionych sprawach — oświadczył Herriot — przywożę rządowi możliwie najdokładniejsze informacje, które pozwolą mu powziąć odpowiednie decyzje. Mam swoją opinję co do tych zagadnień, którą w każdej chwili lojalnie przedstawię zarówno rządowi, jak i komisjom parlamentarnym o ile tego zażądają.“

Hiszpanja w obliczu groźnych wydarzeń?

Citta del Vaticano, 6. 5. (K. A. P.) Dostojnicy kościelni i zakonnicy, którzy przybyli w tych dniach do Rzymu, przywieźli groźne wiadomości z Hiszpanji.

Według ich przekonania okres, który nadchodzi, może być jednym z najtragiczniejszych w historji tego kraju. W społeczeństwie hiszpańskiem jakby otwarła się naraz „przepaść namiętności“. Dławiona do tej pory nienawiść grup prawicowych do lewicy grozi gwałtownym wybuchem.

W większości prowincyj istnieją tajne organizacje faszystowskie a rząd nie ma odwagi wystąpić przeciwko nim. Z pewnością deprymująco podziałały na władze wyniki ostatnich wyborów komunalnych, które stronnictwu rządowemu przyniosły tylko 5 048 miejsc, a opozycji dały 9 717 mandatów.

Zebranie Klubu Narodowego

Warszawa, 6. 5. (Tel. wł.). Dziś w południe odbyło się zebranie Klubu Narodowego, na którem omawiano zachowanie się na poniedziałkowem Zgromadzeniu Narodowem.

Komunikat w sprawie posiedzenia tego zostanie ogłoszony w poniedziałek. (w)

ŚWIETNIE ZROWNOWAZONY
SILNIK SAMOCHODU POLSKI FIAT
NIE WAHA SIĘ
GDY MA PRZEZWYCIĘŻYĆ NAJTRUDNIEJSZE PRZESZKODY
PRAWDZIWY ZNAWCA SAMOCHODU
NIE WAHA SIĘ
KUPUJE TYLKO SAMOCHÓD
POLSKI FIAT

100 złotych miesięcznie
wynosi utrzymanie samochodu 508 POLSKI FIAT
z benzyną, oliwą, garażem, myciem, smarowaniem i podatkiem drogowym
(licząc 1000 klm. miesięcznie).
ng 9602

W trosce o polską turystykę zamorską

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Gdynia, 5 maja.

Niedawno wróciła do Polski pierwsza w tym roku zamorska wycieczka, odbyta do Portugalji, Marokka, Hiszpanji i Belgji na pokładzie statku „Polonia". Wycieczkowicze, gdy uporządkowali swoje wrażenia, pełni byli pochwał dla statku, obsługi, kuchni i t. d., ale wielu z nich wyraziło się nader krytycznie o organizacji wycieczek lądowych, urządzanych przez „Agencję Turystyczną W Butkis" z Gdyni Dużo podróżników, którzy pojechali po słońce w Afryce i je przywieźli w postaci opalonej zdrowo cery, orzekło, iż na drugi raz nie będą brali udziału w wycieczkach lądowych agencji Butkis, przedewszystkiem dlatego, że ceny wycieczek są nadmiernie wysokie i znacznie taniej i wygodniej jest zwiedzać miasta i okolice na własną rękę lub grupami.

Skargi na agencję turystyczną Butkisa mnożą się od tego czasu, gdy linja Gdynia - Ameryka poczęła urządzać nader pożądane wycieczki morskie i z niewiadomych bliżej powodów wypuściła tej firmie w arendę oprowadzania po lądzie swoich klientów.

Znany nam jest wypadek, że w roku zeszłym, gdy urządzona była wycieczka do Kopenhagi na statku „Pułaski", agencja Butkis przydzieliła polskim turystom przewodników, którzy objaśniali w języku... niemieckim, mimo sprzeciwu poszczególnych podróżników. Można zrozumieć, że trudno jest zmobilizować w Kopenhadze dwudziestu „interpreterów", znających język polski (tyle mniejwięcej było autobusów turystycznych, obwożących po Kopenhadze i okolicy gości Polski), ale o dwóch lub trzech Polaków, którzyby objaśnili wycieczkowiczom polskim wnętrze zamków i galeryj kopenhaskich i kronborskich, nie było chyba trudno. Są w Kopenhadze studenci polscy, są urzędnicy poselstwa i konsulatu, którzyby niechybnie, za niewielką opłatą, podjęli się oprowadzenia rodaków po stolicy Danji.

W praktyce działalność agencji turystycznej W. Butkis polega na tem, że ściąga opłaty od polskich wycieczkowiczów i potem sprzedaje ich miejscowym agencjom, które pokazują im rzeczy godne widzenia tak, jak uważają to za stosowne. O tem, żeby byli zaangażowani polscy przewodnicy, żeby zwracano uwagę na przedmioty, łączące się z historją Polski, lub mogące szczególnie interesować Polaków, zupełnie się nie myśli.

Mankamenty tej agencji, znane już turystom polskim i odstraszające ich od brania udziału w wycieczkach linji Gdynia - Ameryka tłumaczą się tem, że agencja jest przedsiębiorstwem prywatnego człowieka, który kiedyś pracował w wydziale pasażerskim „Żeglugi Polskiej" i organizował wycieczki na Bornholm i do Sztokholmu. Gdy urzędnik ten został zredukowany, uznał, że ma kwalifikacje do otworzenia agencji turystycznej. Pomocnym mu w urządzaniu wycieczek lądowych za granicami Polski jest p. Duda, który w Gdyni, w okresie zimowym, występuje jako śpiewak pod nazwiskiem Morena. Pan ten prowadził jakiś czas teatr amatorski „Domu Ludowego".

Ci ludzie mają w ręku przywilej pokazywania świata polskim turystom. Uważamy to za szkodliwe i wyrażamy przypuszczenie, że „Linja Gdynia - Ameryka" również po pierwszych tegorocznych doświadczeniach, zebranych w podróży „po słońce Afryki", postara się o to, że organizacja wycieczek lądowych dla pasażerów jej statków będzie na poziomie jej własnej organizacji. Dyletantyzm był nieuknikniony w pierwszych latach naszej ekspansji morskiej, ale dzisiaj możemy żądać całkowitej fachowości.

FOB.

Przerazili się

Donosiliśmy wczoraj o zawieszeniu przez władze działalności „sanacyjnego" Legjonu Młodych w Płocku, z powodu wyraźnych dążności komunistycznych, ujawniających się w tej organizacji. Obecnie już nawet niektóre czasopisma „sanacyjne", pisząc o Legjonie Młodych, uderzają na alarm.

Niedawno w „Słowie" wileńskiem, organie posła Mackiewicza z B. B., ukazał się artykuł, ostro piętnujący wspólne wystąpienia komunistów i Legjonu Młodych na ostatniem walnem zebraniu „Bratniej Pomocy" uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Autor artykułu ubolewał nad tem, że młodzież akademicka, oburzona postępowaniem Legjonu, coraz liczniej przechodzi do obozu narodowego, który nigdy jeszcze w Wilnie nie był tak silny, jak obecnie.

Dodać tu należy, że wileńscy przywódcy Legjonu Młodych pp. Jędrychowski, Zagórski i Mrożkiewicz wypowiadają swe poglądy na łamach czasopisma „Piony", wychodzącego jako dodatek do „sanacyjnego" „Kurjera Wileńskiego". „Piony" redagowane są w duchu zdecydowanie kolektywistycznym.

„Civitas Academica", organ „Myśli Mocarstwowej, ukazujący się w Krakowie, zamieścił niedawno artykuł wstępny p. t. „Komuniści w przedpokoju Belwederu", w którym stwierdza, że działalność Legjonu Młodych — w ostatecznych wynikach — idzie nieświadomie po linji „Kominternu".

Inne pismo „Myśli Mocarstwowej", „Bunt Młodych", tak kreśli obraz stosunków we wspomnianych kołach młodej „sanacji" wileńskiej:

„Najpierw były „Żagary" z Dembińskim i Jędrychowskim, potem „Piony" już tylko z Jędrychowskim, teraz jest „Smuga" z kolegą Kotlickim, a wkrótce narodzi się „Komunar" z towarzyszem Nabzduryłko."

Dla objaśnienia dodać należy, że wszystkie wyżej wymienione czasopisma: „Żagary", „Piony" i „Smuga" są, względnie były (bo „Żagary" już nie wychodzą) redagowane przez przywódców wileńskiego Legjonu Młodych. W „Żagarach" pisywał nadto często p. Henryk Dembiński, b. prezes wileńskiego „Odrodzenia", mającego — jak wiadomo — w Wilnie bardzo oryginalne zabarwienie „sanacyjno"-kolektywistyczne.

Słowem „mocarstwowcy" nie na żarty przerazili się komunistycznemi zapędami swych przyjaciół politycznych z Legjonu Młodych. Rzecz cała leży jednak w tem, że Myśl Mocarstwowa nie jest zdolna przeciwstawić się na serjo tym zapędom z powodu swej słabości i ideowego ubóstwa. Jej kierownicy, krzycząc o niebezpieczeństwie komunistycznem, nie wahają się równocześnie łączyć się z Żydami przeciw młodzieży narodowej. Fakt taki zaszedł ostatnio na zebraniu krakowskiej Bibljoteki Słuchaczy Prawa, gdzie przeciw Młodzieży Wszechpolskiej wystąpił blok, złożony z Myśli Mocarstwowej i Żydów-sjonistów.

Ustawa kartelowa obowiązuje od 4 lipca

Dnia 4 lipca rb. wchodzi w życie ogłoszona onegdaj ustawa o kartelach.

Ustawa postanawia, iż wszystkie umowy kartelowe mają być rejestrowane w ministerstwie przemysłu i handlu, które prowadzi rejestr kartelowy. Jeżeli umowy lub sposób ich wykonania zagraża dobru publicznemu i powoduje skutki gospodarczo szkodliwe, może być zarządzone rozwiązanie umowy, przyczem uczestnicy upoważnieni są do zerwania umowy bez ujemnych dla nich skutków prawnych.

Do orzekania w spornych sprawach kartelowych utworzony będzie przy sądzie najwyższym specjalny sąd kartelowy. W skład sądu kartelowego wchodzi 3 sędziów Sądu Najwyższego oraz dwóch kandydatów, wskazanych przez ministra sprawiedliwości z pośród kandydatów, wskazanych przez ministra przemysłu i handlu oraz przez izbę przemysłowo-handlową w Warszawie. Minister przemysłu i handlu posiada w sądzie kartelowym prawa strony w osobie swego delegata.

Sąd może dopuścić i przeprowadzić dowody nawet niepowołane przez strony i niedopuszczone kodeksem postępowania cywilnego. Przymus adwokacki w sądzie kartelowym nie obowiązuje, a orzeczenia sądu są ostateczne.

Nadzwyczajne walne zebranie „Bratniej Pomocy" U. P.

W ubiegłą sobotę odbyło się w auli uniwersyteckiej nadzwyczajne walne zebranie „Bratniej Pomocy" U P. przy obecności J. M. rektora prof. dr St. Pawłowskiego i p. dziekana prof dr. Jaxy-Bykowskiego, których przybycie powitano huraganowemi oklaskami.

Zebranie zagaił p. prezes Marjan Pukacki, poczem, na propozycję prezesa Młodzieży Wszechpolskiej p. Jana Szyszczyńskiego, wybrano przy jednym wstrzymującym się od głosu na marszałka walnego zebrania prezesa Koła Prawników i Ekonomistów i prokuratora Bratniej Pomocy p. Jana Wyganowskiego, który na wicemarszałka powołał p. Wiktora Mendlewskiego, wiceprezesa Poznańskiego Koła Międzykorporacyjnego, oraz na ławników pp.: Janusza Makowskiego, Lucynę Stysiakównę, Alfreda Kucnera i Witalisa Ludwiczaka.

Następnie, po przyjęciu porządku obrad i odczytaniu protokółu z ostatniego walnego zebrania przez pp. Stysiakównę i Komczyńskiego, przystąpiono do centralnego punktu porządku obrad — zmian statutu.

Referował je w imieniu zarządu p. Apolinary Goszczyński. Po wyczerpującej dyskusji, której przewodniczący nie ograniczał, przyjęto wszystkie zmiany statutu, proponowane przez zarząd.

W wolnych głosach uchwalono przez aklamację następujące wnioski: w sprawie pobicia studentów Polaków w Niemczech (wnioskodawca — p. Stefan Czarliński), w sprawie gremjalnego udziału studentów w pochodzie 3 Maja (p. Zdzisław Wardejn), w kwestji p. Pohla (p. Zbigniew Sadkowski), w kwestji rozwiązania Naczelnej Konferencji Akademickiej i Miejscowych Konferencyj Akademickich (p. Stanisław Janiszewski).

Wniosek p. Marjana Pukackiego, wyrażający podziękowanie J. M. p. rektorowi dr. St. Pawłowskiemu i p. dziekanowi prof. dr. L. Jaxie-Bykowskiemu za udział we walnem zebraniu, uchwalono przy niemilknących oklaskach. Poczem zebranie marszałek p. J. Wyganowski solwował.

W zebraniu uczestniczyło 457 członków. Opozycję uprawiał jeden członek.

Walne zebranie uczyniło zadość wszelkim wymogom statutu i było prawomocne czynić w nim zmiany.

Z komitetu ekonomicznego

Warszawa, 6. 5. (PAT.) W piątek odbyło się posiedzenie komitetu ekonomicznego pod przewodnictwem premjera Prystora.

Rozpatrywano projekt rozporządzenia rady min. o opodatkowaniu materjałów pędnych na rzecz państwowego funduszu drogowego i przyjęto wytyczne powyższego rozprządzenia.

Następnie komitet przeprowadził szczegółową dyskusję nad zagadnieniem surowców krajowych. W tym zakresie uchwalono szereg wniosków, zmierzających do szerszego wykorzystania roślinnych surowców włókienniczych, tłuszczów krajowych, skór, jedwabiu, tytoniu i innych surowców pochodzenia krajowego. Ponadto załatwiono szereg spraw bieżących.

MacDonald o rozmowach w Waszyngtonie

Londyn, 6. 5. (PAT.) Wczoraj wieczorem premjer MacDonald wygłosił przemówienie, transmitowane przez radjo, w którem poruszył zagadnienie rozmów waszyngtońskich.

Sprawa długów wojennych, przedstawiająca tak liczne trudności, nie została załatwiona, lecz zbadano ją bardzo dokładnie. Jeżeli światowa konferencja gospodarcza — mówił MacDonald — ma doprowadzić do pozytywnych wyników, to ta sprawa musi być załatwiona jak najprędzej a w każdym razie przed zakończeniem konferencji. Ponieważ Anglja zobowiązała się uczynić wszystko, by zapewnić powodzenie konferencji gospodarczej, zrobi ona co będzie w jej mocy, by załatwić kwestję długów.

W sprawie rozbrojenia udało się zbliżyć poglądy W. Brytanji i Ameryki. O ile chodzi o propozycje praktyczne, wydało to już swoje owoce, znajdujące wyraz w ścisłej współpracy w ciągu ostatnich 15 dni w Genewie.

MacDonald omówił następnie przyczyny kryzysu gospodarczego, podkreślając konieczność zapewnienia stabilizacji monetarnej i wreszcie zaznaczył wielką poprawę w stosunkach angielsko-amerykańskich.

Chińczyk, który żył 256 lat

Londyn, 6. 5. (PAT.) Korespondent Reutera w Chinach donosi, że w miejscowości Tiah-Sien zmarł Chińczyk, nazwiskiem Li-Czin-Jun, z zawodu rolnik, najstarszy człowiek w Chinach i niewątpliwie na całym świecie, liczący 256 (dwieście pięćdziesiąt sześć) lat.

Li-Czin-Jun urodził się w 1677 r., miał wiele żon i pozostawił siedemdziesiąt kilku wnuków i prawnuków, z których najmłodszy liczy obecnie 70 lat.

Li-Czin-Jun zachował do ostatniej chwili żywość umysłu i sprawność ciała i nie wyglądał na więcej, niż 70 lat. Zajmował się wiele badaniem leczniczych właściwości ziół i przypisywał swoją długowieczność stałemu używaniu pewnej, bliżej nieokreślonej rośliny.

Niepewna sytuacja w Genewie

Londyn, 6. 5. (PAT). „Times" podaje, że gabinet brytyjski zebrał się wczoraj, aby wysłuchać sprawozdania premjera MacDonalda o wizycie waszyngtońskiej. Sytuacja na konferencji rozbrojeniowej była również rozpatrywana. Podsekretarz stanu w min. spr. zagr., Eden powrócił do Londynu z Genewy i udzielił członkom rządu ostatnich informacyj.

Aczkolwiek ministrowie zdają sobie sprawę z tego, że obecna sytuacja w Genewie jest nadzwyczaj niepewna, nie są jednak przekonani, że załamanie się konferencji jest nieuniknione. Gabinet nie powziął decyzji co do wyjazdu do Genewy premjera.

Wniosek delegata amerykańskiego Normana Davisa dążył w kierunku skłonienia MacDonalda do wyjazdu do Genewy, dokąd przybyłby również i premjer francuski Daladier. MacDonald jednak powróciwszy dopiero co z Waszyngtonu obawia się zarzutu opinji angielskiej, że zbyt często przebywa poza krajem i dlatego wysunął projekt, aby tym razem zastąpił go w Genewie Baldwin, gdyż premjer zająć się musi przygotowaniem światowej konferencji ekonomicznej, której jest przewodniczącym. Dał on do zrozumienia, że przed 16 majem nie mógłby wyjechać z Londynu.

SANATORJUM w BATOWICACH
POD KRAKOWEM p. RACIBOROWICE
Telef. krakowski: 137-30 i 177-30

otwarte cały rok, trzy pawilony z najnowszemi urządzeniami. CHOROBY układu nerwowego organiczne i czynnościowe. Zaburzenia nerwowe w schorzeniach przemiany materji i wewnętrznego wydzielania. Stany rekonwalescencji.

ng 9458 Prospekty na żądanie.

Wiec antyniemiecki

Związek Młodych Narodowców, ognisko Winiary, organizuje w niedzielę, dnia 7 b. m. o godz. 3 po poł. w „Sokolni" przy ul. Obornickiej.

WIEC ANTYNIEMIECKI

dla obywatelstwa **dzielnicy Winiary.**

Uprasza się o wczesne przybycie celem punktualnego rozpoczęcia.

Oświadczenie prof. Mościckiego

Warszawa, 6. 5. (Tel. wł.). Według obiegających pogłosek prof. Ign. Mościcki oświadczył gotowość przyjęcia wyboru na nową kadencję prezydencką. (w)

Hitleryzacja postępuje

Berlin, 6. 5. (Tel. wł.) Ogłoszono urzędową listę nowych nominacyj i przeniesień w stan spoczynku, lub nieczynny w sądownictwie ,oraz administracji na całym terenie Rzeszy.

Ogółem rozporządzenie dotyczy kilkudziesięciu urzędników wyższych i niższych między nimi kilkunastu prezydentów rejencyjnych, prezesów sądów okręgowych i krajowych. Nowe stanowiska w przeważnej części obsadzone są wyłącznie przez hitlerowców.

O odebranie debitu

Paryż, 6. 5. Wielkiemu dziennikowi paryskiemu „Le Journal" odebrany został debit w Niemczech.

Zabójstwo i samobójstwo

Warszawa, 6. 5. (Tel. wł.). Dziś nad ranem przy ul. Chocimskiej na Mokotowie 52-letni murarz Pietrasik wróciwszy pijany do domu, pobił swoją żonę a następnie położył się spać. Obudziwszy się, przekonał się, że spał koło trupa i wtedy popełnił samobójstwo, napiwszy się esencji octowej. (w)

Powódź w Indjach

Ahmedabad, 6. 5. (PAT.) Nagła powódź zniszczyła przygotowawcze roboty do budowy mostu na rzece Moj w pobliżu miasta Gondol. 200 robotników, pracujących przy budowie mostu utonęło.

Ahmedabad, m. okręgowe w prowincji Bombaj nad rz. Sabarmati — red.

Polskie samoloty zamiast niemieckich

Dzień 1 b. m. był historyczną datą w polskiej komunikacji lotniczej. Tego dnia mianowicie rozpoczęły kursować na polskich linjach lotniczych samoloty P. W. S. 20, konstrukcji polskiej, wykonane całkowicie z materjałów krajowych i zaopatrzone w silniki, wykonane w kraju.

Aparaty P. W. S. 20, zbudowane w Podlaskiej Wytwórni Samolotów, wprowadzone zostały na linje komunikacyjne po odbyciu szeregu lotów próbnych, które wykazały ich zalety. Samoloty te zastąpią używane dotychczas, obok Fokkerów, aparaty Junkersa. P. W. S. 20 są to aparaty mieszczące czterech pasażerów, pilota, oraz mechanika. Zaopatrzone są w silnik o mocy 220 KM, wykonany w Polskich Zakładach Skody na Okęciu. Silnik ten, słabszy od silników Junkersów (285 — 330 KM), przy zmniejszonem zużyciu materjałów pędnych pozwala rozwijać większą szybkość. Z chwilą wprowadzenia na linje aparatów P W S. 20 ustanie zakup w Niemczech części do samolotów i silników Junkersa.

Należy zaznaczyć, że kursujące na polskich linjach Fokkery wykonane były również w kraju, na podstawie licencji.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO WILDA

W poniedziałek, 8 b. m. o godz. 19.30 odbędzie się w sali p. Fiedlerowej, Górna Wilda 47 zebranie plenarne. Na porządku obrad referat p. red. Jerzego Herniczka.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

Pz 10 235-62 200

Przepowiednia pogody na niedzielę: W dalszym ciągu pogodnie i bardzo ciepło. W godzinach popołudniowych skłonność do burz.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.32 — 7.35 zł. w Gdańsku 7.35 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 207.00 zł, gotówką 200.00 zł. za 100 guld. gd w dewizach 173.81 do 174.07 zł, gotówką 173.47 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 6 5 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1 żyto poznańskie 700 g/l 2 żyto pomorskie 695 g/l 3 pszenica poznańska i pomorska 721 g/l. 4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny transakcyjne	
Żyto 915 tonn par. Poznań	18,00
Ceny orjentacyjne	
Żyto	17,75— 18,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	35,50— 36,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 681—691 g/l.	14.25— 15,00
Jęczmień 643—662 g/l.	13,75— 14,25
Usposobienie spokojne.	
Owies	11,25— 11,75
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł work.	27,50— 28,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł work.	55,00— 57,00
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	9,00— 9,75
Otręby pszenne	9,00— 10,00
Otręby pszenne (grube)	10,25— 11,25
Gorczyca	46,00— 52,00
Wyka latowa	11,50— 12,50
Peluszka	11,00— 12,00
Groch Victoria	21,00— 23,00
Łubin niebieski	6,00— 7,00
Łubin żółty	8,00— 9,00
Seradela	10,00— 11,00
Ziemniaki jadalne	1,70— 1,90
Ziemniaki fabr za kg %	11

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 715 tonn, pszenicy 90 tonn, jęczmienia 30 tonn, owsa 15 tonn, otrąb żytnich 30 tonn, otrąb pszennych 10 tonn, wyki 5 tonn, ziemniaków fabrycznych 15 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 6 5 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 42¼, za 4% poż. inwest. 100.— oraz za 4% premj. dol. 45½.

Z papierów lokacyjnych P Z. K. płacono za 4½% listy dol. stare 29.—% oraz za 4½% listy żytnie 4.90—4.80, natomiast 4% listy zast. konwert. obracano po 38.— w tranzakcjach.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 73.—

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% pożyczka konwersyjna 42¼% P.
4½% dolarowe listy P Z. K 29% P.
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 38% +

(Kurs w złotych)

4% poż premj dol., serja III 45.50 P.
4½% listy żytnie P Z K 4.90—4.80 P.
4% premj poż. inwestycyjna 100.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em 73.— P.

Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 6. 5. 1933 r.

Dewizy:

	trans	sprzed.	kup
Belgja	124.46	124.77	124.15
Holandja	358.65	359.55	357.75
Londyn	29.95	30.10	29.80
N Jork kabel	7.35	7.39	7.31
Paryż	35.11	35.20	35.02
Sztokholm	155.00	155.75	154.25
Szwajcarja	172.35	172.78	171.92
Włochy	46.55	46.78	46.32
Berlin	210.70		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż bud	37.00— 37.1
4% poż. inwest.	99.50—101.0
5% poż konwers.	43,25— 43,50
5% poż kolejowa	36.50
6% poż dolarowa	50,50— 51.00
4% poż. dolarowa	47,25— 47,35
7% poż stabiliz.	49,75— 49,50

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	72,50

Tendencja cokolwiek słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, 6. 5. 1933 r.

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Pszenica marchijska	198,00—200,00
Tendencja mocniejsza.	
Żyto march.	154,00—156,00
Tendencja stała.	
Jęczmień browarowy	174,00—182,00
Tendencja utrzymana.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	167,00—174,00
Tendencja utrzymana.	
Owies march.	130,00—133,00
Tendencja mocniejsza.	
Mąka pszenna	23,75— 27,50
Tendencja stała.	
Mąka żytnia	20,75— 22,75
Tendencja stała.	
Otręby pszenne	8,50— 8,90
Tendencja stała.	
Otręby żytnie	8,70— 8,90
Tendencja stała.	
Groch Victoria	20,00— 23,00
Groch drobny jadalny	19,00— 21,00
Groch pastewny	13,00— 15,00
Peluszka	12,25— 14,00
Bób	12,00— 14,00
Wyka	12,50— 14,00
Łubin niebieski	8,50— 9,50
Łubin żółty	11,80— 12,50
Seradela nowa	16,00— 18,00
Kuchy lniane	11,00
Kuchy z orzecha ziemnego	11,00
Kuchy mielone (mączka)	11.60
Wytłoki suche	8.60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	9.50
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	10.25
Płatki ziemniaczane	13,30

Ogólna tendencja mocna.

KTO POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!

NA ZIELONE ŚWIĄTKI DO DANJI „okrętem Pułaski"
od 4 do 7 czerwca b. r. Ceny od zł 130,— do zł 180,—. Bez paszportów i wiz zagranicznych.
„ORBIS" i WAGONS-LITS-COOK. ng 9 370

Przed ustąpieniem Hugenberga z rządu?

Berlin, 6. 5. (PAT). Wiadomość o zamierzonej nominacji nar.-socj. Willkensa pruskim min. rolnictwa wywołała w kołach niemiecko-nar. zaniepokojenie.

Według informacyj „Deutsche Ztg." niem.-nar. z naciskiem oświadczają, że współpraca Hugenberga z rządem oparta została na porozumieniu, w myśl którego wszystkie resorty gospodarcze Rzeszy i Prus miały zostać poddane kierownictwu Hugenberga.

W razie niedotrzymania tego warunku wspomniane koła zapowiadają, że Hugenberg niewątpliwie wycofa się z gabinetu. Nielojalne traktowanie członków partji niem.-nar. oraz wydawanie zarządzeń gospodarczych bez porozumienia się z ministrem, utrudnia coraz bardziej stanowisko Hugenberga.

Pierwsze niepowodzenia Rosenberga w Londynie

Londyn, 6. 5. (PAT). Szef biura polityki zagr. hitlerowców i red. „Völkischer Beobachter" Rosenberg, który przybywa dziś do Londynu, prosił przez ambasadora niemieckiego o przyjęcie go przez premjera MacDonalda, wicepremjera Baldwina i min. spr. zagr. Simona.

Min. Simon jest chory i przez kilka dni pozostanie na wsi, widzenie się więc z nim odpada. Premjer MacDonald odmówił przyjęcia Rosenberga, wreszcie Baldwin nie udzielił na razie odpowiedzi, jakkolwiek Rosenberg prosił o rozmowę z nim nie jako członkiem gabinetu i wicepremjerem, lecz jako leaderem stronnictwa konserwatystów.

Zakomunikowano natomiast ambasadorowi niemieckiemu, że stały podsekretarz stanu w Foreign Office, Vansittaro gotów jest przyjąć Rosenberga, o ile ten wyrazi w tej mierze życzenie.

Wizyta Rosenberga wywołuje w Londynie zrozumiałe zainteresowanie, bowiem przybywa on tam jako specjalny delegat Hitlera.

„Zdobywanie" okręgu Saary przez hitlerowców

Strasburg, 6. 5. (PAT.) Z okręgu Saary nadchodzą w dalszym ciągu informacje o gwałtach, dokonywanych przez hitlerowców. Ostatnio porwano ze wsi Einoed młodego chłopca i wywieziono go poza granicę okręgu. Żandarmerja, chociaż obserwowała wypadek, nie uczyniła jednak nic, aby zatrzymać samochód, w którym wieziono skrępowanego sznurami chłopca, by go zamknąć w więzieniu w Zweibrücken, w Palatynacie. Tam został okrutnie zbity.

Również brak informacyj o właścicielu barki na Renie, Józefie George'u, który został aresztowany na terenie Badenji. George'owi zarzucano, że wyraził się niepochlebnie o Hitlerze.

Nauczyciel szkoły powszechnej w Dublingen zbity został na ulicy za to, że w dniu 1 maja nie zwolnił dzieci od zajęć szkolnych.

Prasa paryska stwierdza, że w tych wszystkich wypadkach jest pewna określona metoda, dyktowana z zewnątrz. Okręg Saary jest widocznie zdobywany w ten sposób przez Niemców i przygotowywany do plebiscytu w 1935 r. Prasa paryska zaniepokojona zapytuje, jakie metody przeciwstawi administracja okr. Saary zuchwalstwu hitlerowców.

Sprawa zmiany umowy warszawskiej

Warszawa, 6. 5. (Tel. wł.) Komitet trzech, wyłoniony przez Radę Ligi dla rozstrzygnięcia wniosków Polski i Gdańska co do zmiany umowy warszawskiej, rozpatrywał w Londynie pod przewodnictwem Anglika Carra całokształt materjałów, dostarczonych przez obie strony. Komitet uznał materjał polski za dostatecznie wyczerpujący, zażądał natomiast pewnych wyjaśnień od Gdańska.

W połowie lipca członkowie komitetu przybędą do Gdańska i Warszawy, gdzie mają zakończyć swoje prace i wydać opinję, co do proponowanej przez obie strony zmiany w umowie warszawskiej w dziedzinie obywatelstwa, pocztowej, oraz w zakresie celnym i gospodarczym.

W kraju i w świecie

P. S. O.

Co to jest P. S. O.? Ja także nie wiedziałem. Dowiedziałem się dopiero z bardzo obszernych rozważań p. posła Marjana Rudzińskiego z B. B. („Czas", nr. 100 i 101 w 11 rozdziałach) p. t. „Polska Szkoła Odrodzenia z perspektywy parlamentarnej". Możnaby jeszcze przypuszczać jakąś pomyłkę o tem odrodzeniu. Ale jest wyraźne objaśnienie:

„Pod wyrazem Szkoła rozumiem w naszych stosunkach całość ruchu, t. zn. w obecnej fazie jego rozwoju: rząd, klub parlamentarny i cały obóz, tak szeroko rozgałęziony dzięki oparciu się o wszystkie niemal organizacje społeczne i gospodarcze."

A zatem zmiana nazwy. Nie O. M. P. (Obóz Marszałka Piłsudskiego), nie S. M. (Sanacja Moralna), nie B. B. (Bezpartyjny Blok), ale P. S. O. (Polska Szkoła Odrodzenia). Nazwy się zmienia, gdy stare się zużyły, lub zgoła zrażają. Wszystko w porządku.

Rzecz p. posła Rudzińskiego pisana jest trzeba to przyznać, z wielkim spokojem, płynącym z wręcz rozbrajającej pewności siebie i pewności swego, a zbyteczną napastliwość wobec opozycji zastępuje wyrozumiałem spojrzeniem zgóry na niezdolnych zrozumieć kwitnącego dziś w Polsce odrodzenia:

„Takie to krakanie jest miłe dla ucha zawiedzionych ambicyj i różnych niedołęgów... Przedstawiciele Bloku z właściwą pobłażliwością nie reagują zbytnio na te ataki opozycji z lewa i z prawa... Dokonano uzdrowienia na odcinku większości rządowej z szczęśliwym skutkiem, odcinek opozycyjny jeszcze chroma, ale jest uzasadniona nadzieja, że i tu uzdrowienie jest możliwe..."

O uzdrowieniu na odcinku rządowym mowa tu ze znawstwem niemal lekarskiem. Jest szczęśliwy skutek? Jest. A jaki? B. B. Tylko opozycji jeszcze nie sprowadzono do szczęśliwego skutku.

Przedstawiwszy sielankowo narady wewnętrzne w B. B. celem dojścia do wspólnego zdania, (a pominąwszy całkowicie o wiele liczniejsze wypadki, gdzie niema żadnych narad, tylko rozkaz, przyczem najczęściej na dwustu obliczach B. B. maluje się bezgranicznie błogi wyraz niczem niezamąconej nieświadomości, nad czem głosują), jest p. poseł Rudziński nadal wysoce pobłażliwy w imieniu B. B. wobec opozycji:

„Pobłażliwość wynika z porównania wysokiego poziomu dyskusji merytorycznej w grupach komisyjnych klubu z polityczną i najczęściej odbiegającą od tematu dyskusją opozycji na sejmowych posiedzeniach komisyjnych i plenarnych. Istotnie referenci poszczególnych ustaw z ramienia Bloku, po przejściu filtra argumentacyjnego w grupach komisyjnych klubu, górowali w rzeczowej argumentacji nad rozproszonemi zdaniami opozycji w sposób rażący...

Czy wolno te pobłażliwe oceny zestawić choć na chwilę z... rzeczywistością?

Z pośród ustaw, nad któremi toczyły się szerzej zakrojone rozprawy komisyjne i plenarne, mało było równie głośnych, jak w r. 1932 ustawa o ustroju szkolnictwa, a w r. 1933 ustawa o szkołach akademickich. Byłem świadkiem tych rozpraw od początku do końca. Przekazuję miłośnikom mimowolnych dobrych żartów zdanie, że nad przedstawicielami opozycji górowali w pierwszej rozprawie sprawozdawca p. Szyszko i tow., a w drugiej p. Czuma i tow., których przemówienia brzmiały przeważnie: proszę o zamknięcie dyskusji. Zresztą w drugiej z tych rozpraw ci mówcy B. B., czyli Polskiej Szkoły Odrodzenia górowali, jak powiada się tutaj, nietylko nad przedstawicielami opozycji, ale także nad biegunowo przeciwnego zdania broniącymi wobec komisji prezesami towarzystw naukowych i rektorami Kostaneckim, Sierpińskim, Kutrzebą, Ujejskim, Chrzanowskim, Sosnowskim, których p. Czuma poprostu nakrył czapkami głosów B. B.

Te przykłady dostatecznie pouczają o wartości samochwalstwa Polskiej Szkoły Odrodzenia... z perspektywy parlamentarnej, malowanej przez p. posła Rudzińskiego.

Wobec tego, że czytelnik w kraju mógłby się nie domyślać istnienia takiej doskonałości rządowo-parlamentarnej tam gdzieś daleko, gdzie nie może sprawdzić, szczególnie gdy widać to, co ma blisko siebie, p. poseł Rudziński otwiera mu drogę do zrozumienia:

„W czasach powojennych biurokracja na całym świecie, nawet w państwach o wyrobionych tradycjach biurokratycznych, wykazuje wybujałości i nadużycia, czy to na tle obniżenia się poziomu moralnego, czy też nieznajomości przepisów prawnych, co jeszcze raczej można usprawiedliwić z uwagi na powojenną inflację tych przepisów. Tembardziej jest rzeczą zrozumiałą, że podobne objawy mamy w Polsce..."

Dobrze, dobrze, tylko po co mieszać w tę sprawę cały świat, np. Anglję, Francję czy Belgję, gdzie o jakiejś powojennej wybujałości i nadużyciach biurokracji, jako żywo, nie słyszano.

Wręcz nieocenione są uwagi o społecznem, gospodarczem i politycznem obliczu tej Polskiej Szkoły Odrodzenia:

„Nasza Szkoła Odrodzenia jest jednak tak odmienną i tak żywą, a pozbawioną pryncypjalizmu i doktrynerstwa, że nie ludzę się, aby można było przeprowadzić ściśle jej analizę teoretyczną, jej umieszczenie w jakiejś teoretycznej szufladce, życie bowiem jest zbyt bujne, aby umysł ludzki mógł w całości opanować jego tajniki... Nasza Szkoła jest bezsprzecznie postępowa... Jest to Szkoła demokratyczna w najlepszem tego słowa znaczeniu... Stosunek Szkoły w sprawach wyznaniowych, narodowościowych i gospodarczych można nazwać wyraźnie konserwatywnym... Na podstawie takiej analizy dochodzimy do przekonania, że nasza Szkoła Odrodzenia przyjmuje z wszystkich kierunków politycznych to, co w danych warunkach dla Państwa życiowo biorąc, jest najkorzystniejsze...

Słowem: P. S. O. postępowo-demokratyczno-konserwatywna, określić jej tajników nie można, ale jest napewno najlepsza, wierzcie mi rodacy, bo nad wami górują, aby w złą godzinę nie wypowiedzieć, czyli, jak to mówią, na PSO urok.

Naprawdę, nie należy nadużywać i tak niestosownie używać określeń takich, jak Polska Szkoła Odrodzenia.

STANISŁAW STROŃSKI.

PRZEDSTAWICIELI
poważnych odpowiedzialnych na woj. Poznańskie i Pomorskie poszukuje fabryka elektrotechniczna. Oferty do Międzynarodowego Biura Ogłoszeń, Warszawa Senatorska 29 pod „Elektryczność". ng 9575

WSPÓŁCZESNA PANI MYJE TWARZ WODĄ DO TWARZY
HATAI
HATAI odświeża cerę i upiększa twarz.
zg 18 763

Proces Ruszczewskiego wznowiony

W czwartek została wznowiona rozprawa w procesie inż. Edwarda Ruszczewskiego, oskarżonego o defraudację miljonowych sum z pieniędzy skarbowych. W dniu tym sąd miał zbadać ponownie jako świadka byłego ministra poczt i telegrafów p. Bogusława Miedzińskiego oraz inż. Sadowskiego. P. Bogusław Miedziński nadesłał pismo, zawiadamiające, że wyjechał do Rosji i powróci dopiero w dniu 6 bm. List z podaniem powodów niestawiennictwa nadesłał również inżynier Sadowski.

Wobec tego sąd postanowił zbadać tych świadków później.

Następnie zarządzono rozprawę tajną, w czasie której odczytano szereg dokumentów, dotyczących budowy centrali telegrafu i telefonu przy ul. Poznańskiej.

Po krótkiej przerwie na rozprawie jawnej inż. Szymański imieniem komisji ekspertów zakomunikował sądowi, że eksperci nie będą mogli odpowiedzieć na szereg pytań, postawionych przez obronę, gdyż są one tak sformułowane, że odpowiedź na nie przekraczałaby kompetencje biegłych. Inż. Szymański prosi o skreślenie szeregu pytań lub o ich modyfikację oraz protestuje przeciwko podawaniu w treści pytań źródeł naukowych, które mogą biegłych krępować w wydawaniu ekspertyzy.

W związku z wystąpieniem inż. Szymańskiego prok. Grabowski domaga się bądź skreślenia szeregu pytań, bądź ich modyfikacji.

Adw. Gutman stwierdza, że szereg pytań formułował inż. Ruszczewski i ich niefortunne brzmienie wynika z nieznajomości materyj prawno-proceduralnych. Obrońca zrzeka się tych pytań. Następnie biegły księgowy prosi o udzielenie mu dodatkowego terminu do dnia 8 bm. na wygotowanie ekspertyzy oraz o prawo wglądu do kont Ruszczewskiego w Powszechnym Banku Związkowym.

Prok. Grabowski i przedstawiciel prokuratorji generalnej popierają wniosek, w gwałtownej natomiast formie wystąpił przeciwko niemu adw. Gutman. Stwierdza on, że procedura pozwala tylko na 14-dniową przerwę w procesie. Ponieważ taka przerwa już była, a dnia dzisiejszego nie można uważać za rozprawę sądową, obrońca domaga się odroczenia procesu, a nie zarządzania przerw po raz drugi, jako wyraźnie przez procedurę zakazanych.

„Wnoszę o odroczenie sprawy tembardziej, że z samego przebiegu rozprawy widać, iż sprawa nie została należycie przygotowana w śledztwie i obecnie stale zachodzi potrzeba ciągłego zarządzania przerw".

Po opozycji prok. Grabowskiego i przedstawiciela prokuratorji generalnej, sąd udał się na naradę, która przeciągnęła się do godz. 4 po poł.

Przy cierpieniach woreczka żółciowego i wątroby, kamieniach żółciowych i żółtaczce, naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** zankomicie ułatwia trawienie. Zalecana przez lekarzy. Tg 1177

Powrót Paderewskiego

Hawr, 6. 5. (PAT). Na pokładzie parowca „Ile de France" przybył również do Francji Ignacy Paderewski, który przed wylądowaniem bardzo serdecznie żegnał się z Herriotem.

Uwolnienie Gandhiego?

Londyn, 6. 5. (PAT.) W związku z głodówką zapowiedzianą przez Gandhiego na znak protestu przeciw uciskowi parjasów przez Hindusów, należących do kast uprzywilejowanych, władze brytyjskie, w obawie o życie Gandhiego zamierzają uwolnić go z więzienia, zanim rozpocznie głodówkę.

W razie śmierci Gandhiego wskutek wyczerpania władze brytyjskie nie chcą się obarczać pozorną nawet odpowiedzialnością, gdyby śmierć Gandhiego nastąpiła w więzieniu.

Smakosze!!
najzdrowsze
najdoskonalsze gilzy
Monwitan
Stanisława Wołoszyńskiego.
Pg 10 418-70.49

Wyniki czwartej serji konkursów

„Kurjera Poznańskiego" i „Orędownika Wielkopolskiego"

w branżach przedmiotów urządzenia wnętrz

W ubiegły piątek odbyło się zebranie komitetu, mającego za zadanie stwierdzenie wyników głosowania w branżach przedmiotów urządzenia wnętrz mieszkaniowych, decydujących o przyznaniu dyplomów oraz ustalenie, komu należy przyznać listy pochwalne.

Do komitetu, którego skład zmienia się z każdą nową serją konkursów, o ile chodzi o przedstawicieli kupiectwa, należeli tym razem: z ramienia kupiectwa: pp. Zdzisław Bytnerowicz i Władysław Reichelt, dalej artysta-malarz p. Leon Prauziński, wreszcie dwóch przedstawicieli redakcyj naszych pism pp.: dr. Marjan Chełmikowski i red. Antoni Konieczny.

Po obliczeniu kuponów do głosowania, decydujących o dyplomach, okazało się, że największą ilość głosów uzyskały kolejno następujące firmy:

Branża składów mebli, obrazów, firan, dywanów, kilimów, chodników, materjałów dekoracyjnych, tapet, linoleum.

W. Nowakowski i Synowie, fabryka mebli, Górna Wilda 134, lokal wystawowy ul. Kantaka.

Witold Leworski, skład obrazów, ul. Wrocławska 36.

Bracia Góreccy, dywany żywieckie, ul. Nowa 2.

Branża składów szkła, porcelany, kryształów, wyrobów jubilerskich i zegarmistrzowskich, lamp itp., wyrobów artystycznych, marmurowych itd.

W. Szulc, złotnictwo - jubilerstwo, pl. Wolności 5.

„Ozdoba", Adam Łabędzki, porcelana, fajans, szkło, ulica Dąbrowskiego 12.

„Strzała", zakłady elektrotechniczne, Aleja Marcinkowskiego 20.

Branża składów sprzętów domowych i kuchennych, żelaza, narzędzi oraz galanterji metalowej, artykułów technicznych i urządzeń biurowych.

Aleksander Koszewski, sprzęty domowe, Stary Rynek 61.

„Hurt Polski", narzędzia żelazne, ul. Wrocławska 9.

Bolesław Ziętkiewicz, magazyn sprzętów kuchennych, ul. Nowa 8.

Ponadto komitet uchwalił przyznać następującą ilość listów pochwalnych: pięć dla pierwszej, osiem dla drugiej i dziesięć dla trzeciej z powyższych branż.

Zestawienie wszystkich firm, odznaczonych listami pochwalnemi będzie opublikowane łącznie po ukończeniu wszystkich konkursów okien wystawowych.

Aleksander Koszewski, St. Rynek 61.

„Ozdoba", ul. Dąbrowskiego 12.

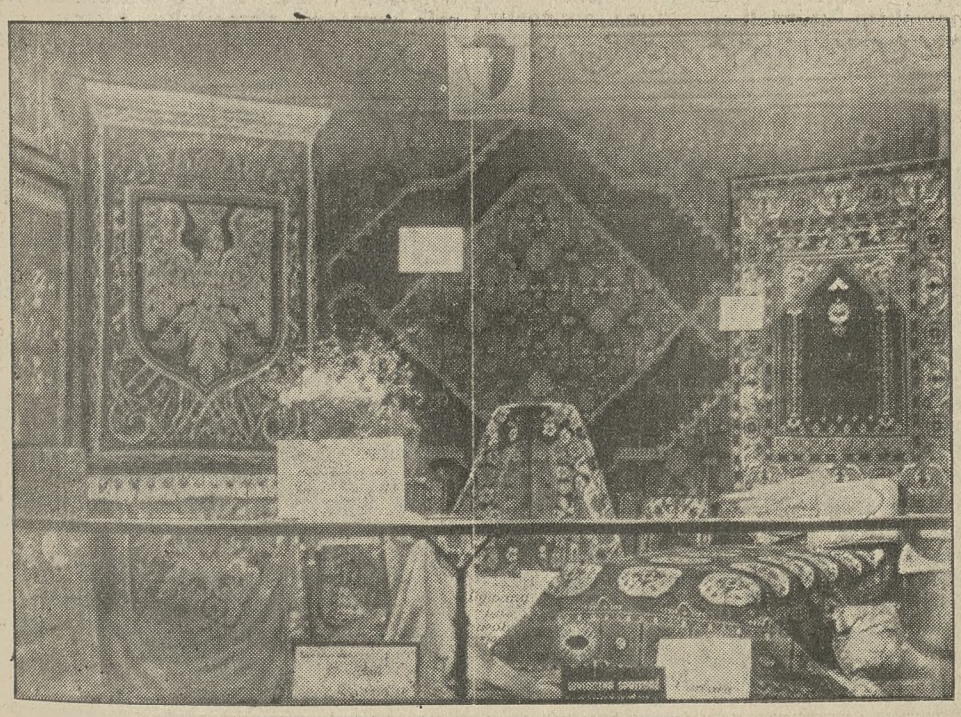

Bracia Góreccy, ul. Nowa 2.

„Strzała", Al. Marcinkowskiego 20.

W. Nowakowski i Synowie, ul. Kantaka.

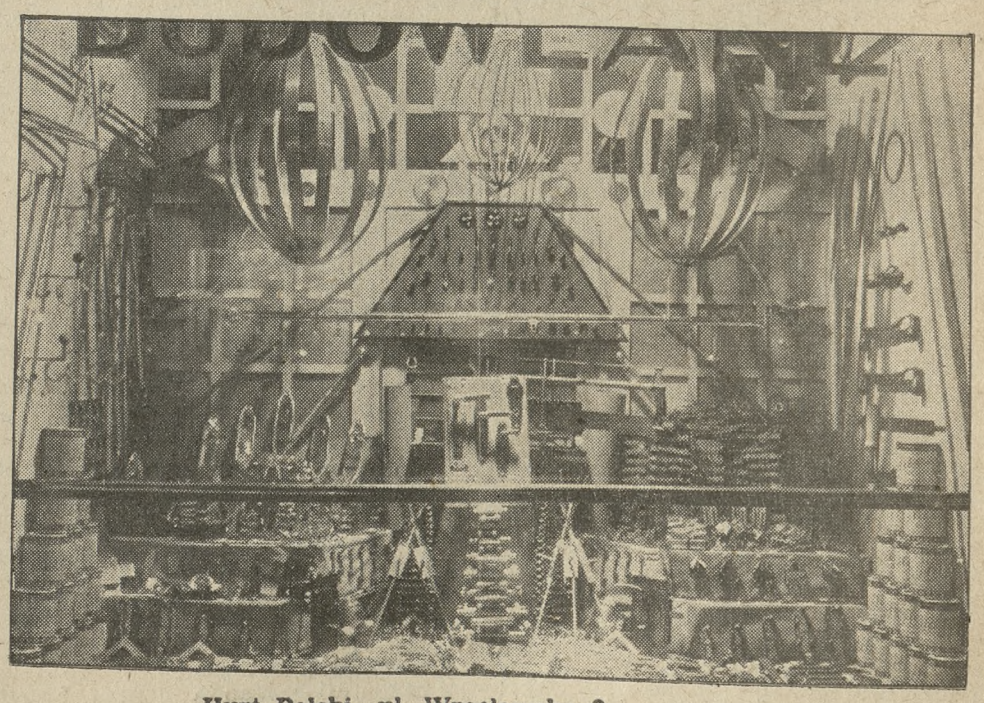

Hurt Polski, ul. Wrocławska 9.

W. Szulc, pl. Wolności 5.

Witold Leworski, ul. Wrocławska 36.

Bolesław Ziętkiewicz, ul. Nowa 8.

Roguszczak Stanisław
Rzepianka Zofja

Sawicki Lubicz Tadeusz
Sikorska Salomea
Sławińska Teresa
Sławiński Adam
Stawowy Marjan
Stronkówna Magdalena
Strzelecka Marja
Sujroniuk Ksenia
Sura, Biała 1 a
Suszak Kazimierz
Szmyt Wł.
Szymkowska Marja

Świgon Franciszek

Taberski Stanisław
Tomówna Wanda
Trocha A.
Tronowicz Tadeusz
Urbanowiczówna Marja

Walczakowa Joanna
Walczak Marja
Wieczorkówna Helena
Witkowski Edmund
Wittig Alojzy
Wojciechowska Teresa
Wojciechowski, pl. Działowy 10
Wojtkowiak St.

Zawadzki Miron
Zboralski Juljan
Zieleśkiewicz Zofja

Żurek Jan
Żurkiewicz Ignacy

Wobec pogłosek o obniżce poborów

Jak donoszą z Warszawy, na ostatniem posiedzeniu naczelnego komitetu pracowników państwowych, kolejowych i komunalnych, w skład którego wchodzi Ogólne Zrzeszenie Związków i Stowarzyszeń Funkcjonarjuszów Państwowych i Samorządowych oraz Zjednoczenie Kolejowców Polskich i Związek Polskich Zrzeszeń Emerytalnych, omawiano sprawę pogłosek o rzekomej obniżce płac i zaopatrzeń emerytalnych. Zwrócono przytem uwagę na nieprawdopodobieństwo takich zamiarów zarówno ze względu na oświadczenia rządowe, złożone przed rokiem, wedle których zmiana ustawy uposażeniowej byłaby aktualną tylko w razie możności polepszenia płac, jak niemniej ze względu na katastrofalne wprost położenie materjalne pracowników czynnych dotkliwie ograniczonych w swoich poborach i emerytów ciężko dotkniętych ostatnią obniżką z dnia 1. 4. br. Dla uzyskania jednak autentycznych wyjaśnień w tej sprawie postanowiono zwrócić się z prośbą o audjencję do prezydjum Rady Ministrów, a jednocześnie omawiano także kwestję publicznego oświadczenia, wyjaśniającego stanowisko urzędników i emerytów.

Rekoncyljacja kościoła we Lwowie.

W ubiegłą niedzielę odbył się w kościele św. Elżbiety we Lwowie akt rekoncyljacji, t. zn ponownego poświęcenia. W sobotę bowiem kościół ten został sprofanowany przez wybryk niejakiej M. Gizoniówny, która w czasie udzielania ślubu J. Mazurowi z M. Wójcikówną, rzuciła się z nożem na pana młodego, raniąc go w ramię. Wobec sprofanowania świątyni na której posadzce stwierdzono krew, kościół zamknięto, a sprawczynię zajścia aresztowano. Rekoncyljacja odbyła się uroczyście o godz. 5 zrana, tak że nabożeństwa w niedzielę nie doznały przeszkody.

IV serja premij konkursowych dla Czytelników naszych

Wł. Dzwonkowski:
„Portrety dziejowe, w opr.
Budrewicz, Półwiejska 37

M. Wierzbiński:
„Atak sępów", w oprawie.
Dolatowska Bronisława
Skrzypczakówna Marja

Fl. Barclay:
„Pani Mira", w oprawie
Maj St.
Rogala E.

J. Bandrowski:
„Na polskiej fali", w oprawie.
Marcinkowski H.
Stysiak Teodor

H. Mniszek:
„Pustelnik".
Szczerbiński Bogusław
Szmajsówna Krysia
Wiśniewska Kazimiera

Komplet (12) pocztówek, wykonanych w rotograwjurze.

Adamczewski, Kościelna 38
Andrzejczak K.
Appeltówna M.
Argasinska Mery

Bandych, Kanałowa 10

Cichorkówna Anna
Cichowiczówna W.
Chabrowska St.
Czajkowski Jan (Bydgoszcz)

Dolatowska Ludwika

Gajewski Ludwik
Ginter Leon
Godlewski Stanisław
Golik Kazimierz
Grabarska Marja

Haupówna Helena
Hermanówna Jadwiga
Huchrak Lucja

Ignasiakówna Wila

Jabłoński Antoni
Jendykiewiczowa Marja

Kabatówna A.
Kalota Teofil
Kamiński Wincenty
Kaźmierczakówna Bronisława
Kaźmierczak Wojciech
Koszuta Czesław
Kruszonianka Zofja
Krzyżaniakówna W.
Kubaczyk K.
Kubalówna J.
Kukuła Feliks (Pniewy)
Kurasz Anna

Lipska Jadwiga

Maik Agnieszka
Majewiczówna Renia
Malińska Ula
Mały Henryk
Matuszewska Marja
Michalakówna Prakseda
Michalski Wacław
Młynkiewiczówna Marja

Nawrocka Marja

Odya Zygmunt (Starogard)
Olejniczak A.
Ostańska Antonina

Panzerówna J.
Pawlicki Leonard
Pietruszyński Leon
Pierzyński Władysław
Pluciński Adam
Popowicz Kazimierz
Prausmüller Wanda
Pruska Marta

Pamiętaj o oddaniu głosu w ostatnim konkursie okien wystawowych

Nigdy dotąd nie kusiło przechodniów ulicznych tyle pięknych wystaw okiennych poznańskich składów, co podczas kilkotygodniowych konkursów okien wystawowych, urządzanych przez „Kurjer Poznański" i „Orędownik Wielkopolski". Do niedzieli włącznie czytelnicy nasi mają sposobność oglądania dekoracyj okien wystawowych piątej i ostatniej serji konkursów.

Do współzawodnictwa w tej ostatniej serji konkursów stają branże: aparatów radjowych, fotograficznych, optycznych, sportowych, instrumentów muzycznych, broni i amunicji — dalej składy papieru, galanterji papierowej, zabawek, cygar i papierosów, wreszcie składy kwiatów. Ponadto w tej ostatniej serji mogą ubiegać się o lepsze składy wszystkich innych artykułów, dotąd nie objętych poszczególnemi serjami naszych konkursów.

Już po raz ostatni prosimy naszych czytelników o łaskawe wydanie sądu o wystawach tych firm, które biorą udział w obecnej, piątej z rzędu serji naszych konkursów i w tym celu załączamy kupony do głosowania, które należy wypełnić, wyciąć i dostarczyć administracji naszego pisma przy ul. św. Marcin 70.

Przypominamy, że zgodnie z naszemi zapowiedziami i tym razem część głosujących otrzymuje premje ustalonym poprzednio sposobem.

W branży, obejmującej składy aparatów radjowych, fotograficznych, optycznych, artykułów sportowych, instrumentów muzycznych, broni i amunicji, uważam za najlepszą wystawę firmy . . . . . .

ul. (pl.) . . . . . nr. . . .

Podpis . . . . . .

Adres . . . . . .

W branży, obejmującej składy księgarskie, papiery, galanterji papierowej, zabawek, cygar i papierosów, uważam za najlepszą wystawę firmy . . . . . .

. . . . . ul. (pl.) . . . . . nr. . . .

Podpis . . . . . .

Adres . . . . . .

W branży, obejmującej składy kwiatów i innych dotąd nie wyszczególnionych artykułów, uważam za najlepszą wystawę firmy . . . . . .

. . . . . ul. (pl.) . . . . . nr. . . .

Podpis . . . . . .

Adres . . . . . .

Co czyta Paryżanin?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Paryż, 4 maja.

Przeciętny Paryżanin czyta normalnie dwa różne dzienniki, jeden ranny, a drugi wieczorny. Poza bowiem „Paris-Midi", którego popołudniowem wydaniem jest „Paris-Soir" oraz „Ami du Peuple", żadne z pism francuskich nie posiada dwóch wydań. Sama stolica liczy przeszło 40 dzienników, nie mówiąc o bardzo bogatej i nieraz wysoko stojącej prasie prowincjonalnej. Pisma dzielą się na t. zw. „dzienniki informacyjne" i „dzienniki opinji", które bronią pewnej, określonej tezy politycznej. Pisma ściśle polityczne są ograniczone dzisiaj do minimum, gdyż nawet, poświęcając jak najwięcej miejsca działowi informacyjnemu, posiadają artykuł wstępny, będący wyrazem tendencyj i zapatrywań właściciela pisma, lub przemożnych w danym organie wpływów.

Znamiennym rysem publiczności francuskiej jest fakt, że pisma nie abonuje się, ale kupuje je w kiosku, albo właściciel kiosku sam przynosi pismo do domu. Stąd też liczba gazeciarzy jest wprost ogromna. Sięga ona w Paryżu liczby kilku tysięcy. Jest to równocześnie dowód, że zarabiają oni dobrze. Sprzedawca dziennika zarabia na piśmie jednego „sous", t. j. 5 cent., lecz na tygodnikach, miesięcznikach literackich, politycznych, kinematograficznych, sportowych zarabia znacznie więcej, zależnie od ich ceny.

Czasopisma kinematograficzne i sportowe są coraz liczniejsze, a kosztują przeciętnie od 75 cent. do 6 frs. Większość dzienników kosztuje 25 cent. za numer (po wojnie płaciło się zrazu tylko 10 cent.); „Figaro", „Action Française", „Populaire", „Humanité" kosztują po 30 cent.; za „Tempsa" natomiast płaci się 40 cent., a za „Rempart" 50 cent. Jeżeli jednak opłata ta w porównaniu do polskich gazet może wydawać się względnie mała, to natomiast należy zaznaczyć, iż jedynie „Intransigeant" i „Paris-Soir" wychodzą na 10 do 14 stronach, a wszystkie inne przeciętnie tylko na 6-ciu.

Z jakich sfer rekrutują się sprzedawcy dzienników? — Z najrozmaitszych. Są to ludzie często bez żadnej kultury; inni natomiast, to byli drobni urzędnicy, którzy z powodu zdrowia musieli opuścić biuro i wzięli się do sprzedaży gazet w kioskach. Należą do nich równie dobrze mężczyźni, jak i kobiety. — Mówiono mi, że jakkolwiek praca jest bardzo ciężka, gdyż już o 5 rano trzeba być na nogach, to jednak życie całodzienne na świeżem powietrzu doskonale robi. Jednym z handlarzy dzienników jest także były aktor; pewnego razu ze zdziwieniem zobaczyłam dobrze mi znaną właścicielkę jednego z kiosków, czytającą po angielsku; zwierzyła mi się: „Cóż pani chce, nie powiodło mi się w życiu". Niektórzy znowuż doskonale są poinformowani o polityce i często można z nimi z przyjemnością rozprawiać o debatach w izbie i perypetjach partyjnych.

Wróćmy jednak do samych dzienników. Niektóre z nich, jak „Figaro", czy też „Intransigeant", mieszczą się w nowoczesnych budynkach, większość natomiast zajmuje stare gmachy, nieco przebudowane. Są to nieraz lokale olbrzymie, w których, jak np. w „Petit Parisien" i „Journalu" pracuje przeszło 700 osób! W „Journalu" naprzykład mieści się nietylko cała redakcja, ale posiada on salę teatralną, koncertową, wystawę obrazów, bar oraz restaurację, mogącą pomieścić około 400 biesiadników. Śniadanie kosztuje 15 fr. z winem. W pięknym pałacu „Figaro" odbywają się także wielkie wystawy malarskie oraz odczyty. W „Petit Journal" cały parter był zajęty przez długie lata przez kram, w którym można było równie dobrze nabyć futro, jak i kuchenne naczynia. Dzisiaj jednak, kiedy stał się on własnością przebogatego deputowanego Rajmunda Pâtenotre, obecnego podsekretarza stanu „ekonomji narodowej", wpędzono „faryzeuszów" ze „świątyni" dziennikarskiej Od pewnego czasu krążą też uporczywie pogłoski, iż p. Pâtenotre zamierza także nabyć i „Journal".

Nie jedyna to zmiana, jaka zaszła ostatnio w prasie francuskiej. I tak niedawno „Intransigeant" przeszedł w ręce również arcybogatego posła departamentu Alpes Maritimes, p. Ludwika Dreyfusa, będącego szwagrem po żonie ambasadora de Jouvenel. Został w nim wprawdzie pułkownik Fabry, ale artykuły polityczne, podpisywane pseudonimem „Gallusa" są pióra p. Ludwika Latzarusa. Pod względem tendencyj politycznych dziennik przesunął się teraz nieco na lewo.

Niezmiernie natomiast znamienny jest obecnie zwrot na prawo „Matina". Pierwszy do tego sygnałem było usunięcie z pisma p. Sauerweina, który przeszedł do „Paris-Soir", prowadząc w nim wielkie reportaże polityczne. Niektórzy myśleli, iż na czele redakcji stanie ponownie senator de Jouvenel. Prognostyki te jednak nie sprawdziły się. P. de Jouvenel bowiem został tymczasem ambasadorem w Rzymie, gdzie, nawiasem mówiąc, nie zamierza przedłużyć swej bytności ponad 6 miesięcy, na jakie mu zezwala jego mandat senatorski. „Matin" zaś prowadzi obecnie akcję wręcz narodową, dzięki czemu jego poczytność, nieco upadająca, wzrosła znacznie.

W ostatnich dniach ukazał się dziennik „Le Rempart", którego właścicielem i naczelnym redaktorem jest p. Lévy, dyrektor satyrycznego tygodnika „Aux Ecoutes". Nowy organ przedstawia się, przynajmniej jak dotąd, nad wyraz słabo. A wreszcie ostatnia zmiana: Na czele „Liberté", należącej dotąd do p. Camille Aymard, byłego notarjusza z Saigonu, stanął poseł Désiré Fery, grupując dokoła siebie tak wybitnych współpracowników, jak pp. Tardieu, Paweł Raynaud, Flandin, Piétri i Rollin. Nazwiska te same są już programem politycznym.

Ponieważ mówimy o nowych przybyszach, więc wskażmy jeszcze na ukazanie się kilka miesięcy temu tygodnika lewicowego „Marianne", wydawanego przez Hachette oraz koncentracyjnego „Pantagruel", należącego znowuż do wydawnictw Bossarda. W ostatnich latach wielkie paryskie firmy wydawnicze dla podtrzymania handlu księgarskiego stworzyły przy nim tygodniki polityczno - literackie. Prawicowy „Candide" oraz „Je suis partout" jest wydawany przez Fayarda, a bardziej lewicowy „Gringoire" przez „Les Editions de France", którego właścicielem jest poseł Carbuccia. Nakład tych dwóch tygodników jest zresztą bardzo poważny, gdyż dochodzi 300.000 egzemplarzy! Nie może się nim poszczycić wiele dzienników. Rekord wśród nich bije „Petit Parisien" przekraczający 1 miljon 500 tysięcy. Rozchodzi się on bardzo na prowincji, a katolicka „La Croix", wraz z ilustrowanym organem „Le Pelerin" bije przeszło 1.250.000 egzemplarzy. Charakterystyczny objaw wymogów dzisiejszych czytelników, odnosi się do fotografij. Ilość ich wzrasta we wszystkich dziennikach, nie posiadają ich tylko „Temps" oraz „Journal des Débats". — Rywalizacji pod tym względem pomiędzy „Intransigeant" i „Paris Soir" przybiera charakter istnej walki obrazkowej.

J. BRIARES.

Rok Święty a Polska

Rok Święty zastaje w Polsce Pomnik Wdzięczności w Poznaniu. Jest on symbolem wdzięczności i uwielbienia Chrystusa Pana, którego śmierci i Zmartychwstania święcimy 1900-lecie!

Słusznie także Pomnik w Poznaniu wolno nazwać Pomnikiem Odkupienia Świata i uważać możemy za monument naszej wierności dla Chrystusa oraz niejako za akt przygotowania Polski na Rok Święty.

Pomnik poznański wzbudza serdeczne zainteresowanie w kraju i poza jego granicami. Niedawno zwrócono się aż z Ameryki z prośbą do Komitetu o fotografje Pomnika i szczegóły przeprowadzenia budowy. Aby zatem znajomość rzeczy związanych z Pomnikiem ułatwić i około Pomnika skupić jak najszersze zainteresowanie, celem pogłębienia miłości Boga i wierności religijnej, Komitet Budowy Pomnika organizuje w Poznaniu i na prowincji w najbliższym czasie szereg wieczornic z odczytem o Pomniku, w swej drugiej części bogato ilustrowanym obrazami świetlnemi (około 70) z najważniejszych momentów dziejów Pomnika. Ujrzymy na ekranie zdjęcia z niezapomnianej uroczystości poświęcenia w dniu 30 października 1932 r., dalej osoby związane z dziejami Pomnika jak dostojników Kościoła śp. ks. Prymasa Polski kardynała Dalbora, J. Em. ks. Prymasa Hlonda, szarytkę śp. Siostrę Barbarę Zarembiankę, pierwszego prezesa Komitetu Budowy Pomnika śp. dyr. Czesława Bugzela oraz obecny skład ściślejszego Komitetu Budowy ze starostą krajowym p. Ludwikiem Begalem jako prezesem na czele. Jeden z obrazów okaże nam ostatni bilans Komitetu, zdający sprawę ze stanu finansów Komitetu Budowy. Zobaczymy też na ekranie plac pomnikowy w minionej przeszłości.

Dochód z tej imprezy odczytowej przeznaczony jest w całości na pokrycie znacznej jeszcze reszty kosztów budowy Pomnika, przeto niewątpliwie tłumy podążą na odczyty, zwłaszcza że ceny biletów wejścia będą bardzo niskie, by jak najszerszym warstwom umożliwić poznanie dziejów i treści Pomnika.

* * *

Pierwsza wieczornica

odbędzie się **w Poznaniu** w Domu Królowej Jadwigi przy Al. Marcinkowskiego 1 **w niedzielę 7 maja** rb. o godz. 20 wieczorem za niskim wstępem, bo po 20 gr od osoby, tak, iż całe rodziny będą mogły wysłuchać referatu i poznać obrazy.

„Zgoda"

Prasa „sanacyjna" zamieściła — z wielkiemi pochwałami dla autorów — odezwę, podpisaną przez około sto osób, z małemi wyjątkami nieznanych, wzywającą do „zgody", a ściślej mówiąc — do „należytego ustosunkowania się do władzy państwowej". Do sprawy tej, jej źródła i celu powrócimy. Da nam to sposobność stwierdzenia różnicy między zgodą prawdziwą a dywersjami pod pozorem zgody, których ofiarą padają zwykle ludzie, nie orjentujący się w sytuacji i w zakulisowej reżyserji odnośnych posunięć taktycznych.

Pg 10 236-62.223

„Ochrona praw mniejszości w Polsce"

Ukazała się z druku książka Kazimierza Kierskiego p. t. „Ochrona praw mniejszości w Polsce". Obszerne to dzieło obejmuje zgórą 700 stron druku; zakres jego treści określa autor w przedmowie w następujący sposób:

„Książka niniejsza różni się tem od innych prac o mniejszościach, że stara się ująć rzecz w sposób możliwie kompletny. Podaje wszystko, lub prawie wszystko, co dotyczy mniejszości w Polsce; zużytkowuje cały odnoszący się do tych mniejszości materjał, opublikowany dotychczas w literaturze polskiej; uwzględnia także literaturę zagraniczną; wreszcie na podstawie zebranego materjału, wyprowadza o zagadnieniu mniejszościowem pewne wnioski ogólne."

Część pierwsza zajmuje się genezą traktatu o mniejszościach, część druga ustawodawstwem mniejszościowem, część trzecia analizą postanowień o mniejszościach, część czwarta ochroną klauzul mniejszościowych, część piąta ochroną mniejszości w praktyce.

Naszej literaturze prawno-politycznej przybyła praca sumienna i źródłowa, którą będziemy jeszcze mieli okazję omówić obszerniej.

Dalekomorskie połowy pod polską banderą

W roku 1931 wydana została w Polsce ustawa, że ryby, złowione na obcych morzach, ale przez statki pod polską banderą, wolne są od cła przywozowego. Na tym przywileju oparło swoją egzystencję mieszane towarzystwo polsko-holenderskie pod nazwą „Morze Północne", w skrócie „Mopol", które uruchomiło pod polską banderą osiem statków rybackich i zatrudniło kilkunastu polskich rybaków.

Do niedawna bazą operacyjną „Mopolu" był holenderski port rybacki Vlaardingen. Obecnie bazą będzie Gdynia, gdzie trawlery rybackie zaopatrywać się będą stale w polską sól do solenia złowionych śledzi, prowiant i węgiel i gdzie kompletowane będą załogi.

Ostatnio zawinęły do portu gdyńskiego, jako pierwsze, statki rybackie „Kasia" i „Halina". Z rumów wyładowano beczki ze śledziami i ładuje się obecnie sól, pochodzącą z Wapna pod Inowrocławiem. Mieszane załogi, Polacy z Holendrami, pracują zupełnie zgodnie. Niebawem „Kasia" i „Halina" wypłyną na połów śledzi na „Great Fischer Bank", pomiędzy Szkocją i Norwegją, a do Gdyni przypłyną, celem zdania zdobyczy i uzupełnienia ekwipunku, dalsze trawlery rybackie, które nazywają się kolejno: Kornelja, Basia, Zofja, Wanda, Marja i Irena.

Przed kilku tygodniami powstało drugie holendersko-polskie przedsiębiorstwo, współzawodniczące z „Morzem Północnem" i nazywające się „Mewa". Flotylla nowej spółki liczy 15 statków.

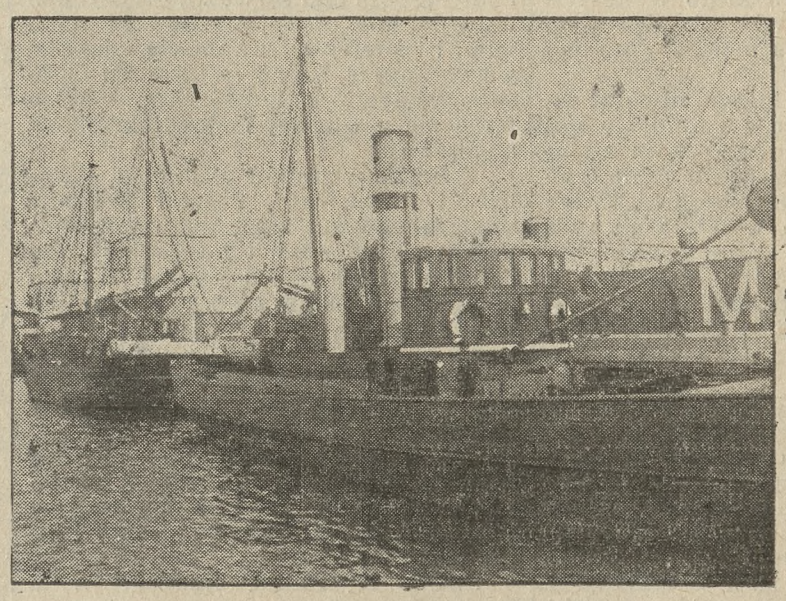

Polsko-holenderskie statki rybackie „Kasia" i „Halina" w porcie gdyńskim.

W magazynie firmy „Mopol" Holendrzy i Polacy napełniają beczki polską solą z Wapna, przeznaczoną do solenia śledzi, które będzie się poławiało pomiędzy Szkocją i Norwegją. Pierwszy transport tej soli, której zwał widoczny jest na zdjęciu w głębi, wyniósł 75.000 kg.

Przechadzki po Targach Poznańskich

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

Dział artykułów spożywczych umieszczony w hali 6-tej, nie jest wprawdzie tak obszerny jak w r. ub., lecz mimoto dość ożywiony i cieszy się dobrą frekwencją publiczności, która na różnych stoiskach „pożywia się" bezpłatnie. Na początku i końcu hali umieściły się Monopole Państwowe: tytoniowy i solny. Stoiska ich są czysto propagandowe, a stoisko Monopolu Solnego jest nawet bardzo pouczające.

Z różnych gałęzi działu artykułów spożywczych reprezentowany jest Związek Bekoniarski ze stoiskiem zbiorowem wszystkich bekoniarni, dalej Bydgoska Fabryka Makaronów, Józef Häusler, Bydgoszcz, z doskonałemi makaronami w różnych gatunkach.

Firma ta wystawia poza tem proszki na budynie, galaretki i leguminy. Leguminy i galaretki prezentują na obszernych stoiskach również firmy „Luba" i „Dr. Oetker", racząc swych gości smacznemi i bezpłatnemi próbami.

Polskie Towarzystwo Handlu Bananami w Gdyni wystawia banany „swego chowu", t. j. z własnych dojrzewalni, drażniąc ponętnemi owocami nasze suchotnicze kiesy.

Pomorska fabryka serów J. Bruhin, Smętowo, największa bodaj fabryka serów w kraju wystawia między innemi doskonałe gatunki serów bez skórki „Hala", które skutecznie wypierają z rynku wyroby gdańskie.

Sery bez skórki i masło pasteuryzowane wystawia również „Maślarnia Parowa Eksport", Golub (Pomorze).

Rafinerja Paweł Hofmann i S-ka, Bielsko, wystawia margarynę „Vita" oraz tłuszcze roślinne do pieczenia i gotowania „Parveol" i „Blue Star", a wreszcie widzimy jeszcze stoisko firmy H. Jarosz, Poznań, fabryki musztardy „Palmo".

Zasadę: „dobry trunek na frasunek" reprezentują wytwórcy win krajowych i producenci win węgierskich. Ciężkie snać przeżywamy czasy, bo stoisk tych jest wiele i tych z „frasunkiem" też niemało. U firm: Makowski - Kruszwica, Kasprowicz - Gniezno, Kantorowicz - Poznań, Goldenring - Poznań i Kornowit - Kórnik spotykamy wina krajowe w bardzo dobrych gatunkach i dla amatorów oczywiście także trunki „poważniejsze" (powyżej 35 proc.).

Producenci win węgierskich reprezentowani są na dwóch stoiskach: — Dessenfy, Görgey, Szirmay w Tolesva (repr. Winiarnia Węgierska, Warszawa) i Związek producentów win z Gór Tokajskich (repr. Centrala Win Zagranicznych (Kraków).

Wreszcie trzeba stwierdzić, że przemysł spożywczy pomyślał nareszcie też o naszych psach, mianowicie firma „Karma", Wągrówiec wystawia suchary dla psów w różnych gatunkach, które nietylko zdobywają sobie zwolenników w kraju, lecz również są artykułem eksportu.

CERAMIKA I KRYSZTAŁY

Najobszerniejsze i najbardziej dekoracyjne stoisko zajmuje niezawodnie Fabryka Fajansów St. Mańczak, Chodzież. Firma wystąpiła wyłącznie z nowościami. Widzimy tam więc wazony o pięknych kształtach i dekoracjach, serwisy stołowe i do kawy oraz oryginalne serwisy z glazurą matową, poza tem oczywiście wszelkie fajanse od prostego talerza do złoconej patery.

Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych Ćmielów, wystawia porcelanę elektrotechniczną i bogatą swą produkcję porcelany stołowej i domowej wreszcie „Giesche" S. A. Katowice pokazuje różne nowości z porcelany stołowej, jak serwisy platyninowe i komplety składające się z nakryć i dobranego odpowiednio wazonika. Serwisy trawione i złocone i figurki artystyczne uzupełniają stoisko.

Związek Hut Szklanych pokazuje kryształy i wyroby szklane a Hurtownia Wyrob. Szklanych O. Walendowski, Poznań, szklanki, kieliszki, słoje i t. d.

Wazony ceramiczne spotykamy jeszcze na stoisku firmy M. Perkiewicz, Mosina, a naczynia kamionkowe na stoiskach firm Ceramika Łowicka i Boryszewska, Warszawa i H. Münzer, Bochnia.

Przy tej okazji wartoby wspomnieć, choć niezupełnie w branży, o stoisku „Marmur" w Kielcach" S. A., gdzie podziwiać można popielniczki, garnitury na biurko, płyty i posadzki oraz nagrobki z pięknych marmurów krajowych.

WYROBY TEKSTYLNE

W dziale tekstylnym znajdujemy na dwóch tylko stoiskach sukna i materjały:

na stoisku zakładów przemysłowych dóbr Romana Żurowskiego w Leszczkowie (Małopolska) widzimy piękne samodziały na ubrania męskie, poza tem pledy i koce.

Płótna i tkaniny lniane, również samodziały pochodzące z przemysłu domowego ludu kresowego wystawiają Kresowe Bazary Przemysłu Ludowego (Wilno, Białystok, Nowogródek, Brześć n/B.). Widzimy tam wszelkie gatunki płócien oraz wyroby z tych płócien, jak koszule, obrusy, ubiory ochronne, a wreszcie ciekawe kilimy lniane. Zaletą tych płócien jest przedewszystkiem ich niezniszczalna wprost trwałość.

Dział dywanów i kilimów jest reprezentowany nadzwyczaj obszernie.

Oprócz znanych ogólnie „Dywanów Żywieckich" widzimy w hali 10-tej kilimy huculskie i to na stoiskach „Sztuki Huculskiej" i „Huculskiego Przemysłu Ludowego" (Kołomyja). Na ostatniem podziwiamy poza tem kapy i obrusy, a przedewszystkiem firanki klockowe i filetowe o pięknych wzorach. Znajduje się tam również praktyczny „tapczan-łóżko" Instytutu Wynalazczości.

Kilimy widnieją również na stoisku Więzienia Karnego dla kobiet w Fordonie a poza tem serwetki, obrusy, pledy wełniane oraz jako nowość rękawiczki i swetry z jedwabiście miękkiej wełny angora, którą — jak nam objaśnia p. naczelnik Rymkiewicz — otrzymuje się z własnej hodowli królików angorskich.

Fabryka wyrobów dzianych Karolewski i Pluciński, Poznań pokazuje ostatnie nowości z zakresu swetrów, pulowerów, pończoch i trykotaży, zaś fabryka kolder Adam Bandel, Poznań pięknie wykonane koldry i kapy na łóżka.

Małopolska wytwórnia robót ręcznych Józef Mucha, Bobowa wyrabia jako specjalność koronki klockowe, i to serwetki, kołnierzyki itd.

Robótki ręczne znajdujemy również na stoisku p. Wandy Komendzińskiej z Zakopanego, a poza tem liczne wyroby sztuki ludowej z drzewa, skóry i innych materjałów.

Firma W. Rubaj, Zduńska Wola wystawia nader pomysłowy hermetyczny „worek-szafę" „Molpan" służący do przechowywania futer i ubrań.

PAPIER, WYROBY SKÓRZANE I RÓŻNE INNE WYROBY

Z branży papierniczej na pierwszy plan wysuwa się firma Kazimierz Świerkowski, Pleszew, wystawiająca na dużem stoisku, torebki papierowe, kartony i prace litograficzne. Firma Edward Krężlewski S. A. Poznań wyrabia księgi handlowe i kajety i posiada dział mechanicznej fabrykacji kopert. Artykuły biurowe wystawia „Nasz Sklep Urania" S. A. w Warszawie, „Żaba" S. z. o. o. Łódź, wystawia muchołapki „Żaba" wraz z firmą „Prutomil" S. z o. o. Łódź, która wyrabia kołnierzyki papierowe „Pan", których cena wynosi tyle, ile normalnie płaci się za prasowanie kołnierzyka. Na tem samem stoisku fabryka „Dr. Józef Kaczorowski", Łódź, wystawia wyroby z bakelitu, jak podstawki, pudełka do kart i inne. Wykonanie tych przedmiotów jest bardzo czyste.

Wyroby skórzane widzimy na stoiskach firm Piotr Kurdelski, Poznań, (walizki, teki, portfele) i Aleksander Zaborski, Warszawa (Albumy i galanterja skórzana).

Krajowa produkcja fortepianów zastąpiona jest przez znane ogólnie firmy „Sommerfeld", Bydgoszcz i „Betting" Leszno, które wystawiają szereg doskonałych pianin, demonstrując ich walory ku wielkiemu zadowoleniu słuchaczy.

Z innych działów reprezentowanych tylko przez pojedyńczych wystawców należałoby wymienić firmy Wincenty Plonka, Poznań, (sztućce, stołowe, galanterja metalowa, dewocjonalja), S. Jabłoński S. z o. o., Poznań (spinki, odznaki, oczka do obuwia), Tow. Handl. „Hantraus" Warszawa (aparaty do opasywania skrzyń, beli „Cyklop"), Vacuum Oil Company, Czechowice (smary i oliwy maszynowe, samochodowe itd.), fabryka parasoli Leon Kokot, Poznań, wystawiająca gustowne parasole i parasolki, parasole ogrodowe i szelki, Wielkopolska Centrala Tapet Zb. Waligórski, Poznań, oraz firmę W. Mierkiewicz, Poznań, wystawiająca dykty i forniery.

Sprostowanie

We wczorajszym dziale radjowem zakradły się dwa małe błędy drukarskie przy głośnikach krajowych „Radjodynamika" chodzi oczywiście jak to mówi sama nazwa o głośniki nie elektromagnetyczne lecz elektrodynamiczne. Przy firmie „Ogniwo" po: a jako główna specjalność baterje anodowe" — należy dodać: mokre.

OSTRZEŻENIE! Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM" Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Komu sprawia przykrość przyjmowanie proszku, niech żąda „Kogutków" w postaci tabletek. ng 9420

Przy tej okazji chcielibyśmy uzupełnić, że firma „Radiohurt" J. Makne i Ska oprócz akcesoryj wystawia również odbiorniki „Rex", z których szczególnie interesującym jest typ „Transoceanic" 6 lampowy superhet z eliminacją fadingu na zakres fal od 20 do 2 000 metr.

KRONIKA GOSPODARCZA

KALENDARZYK PODATKOWY

Ministerstwo skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w maju 1933 r. płatne są następujące podatki:

do 15 maja państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1932 (różnica pomiędzy kwotą wymierzonego podatku za r. 1932, a kwotą przypisanych zaliczek na tenże rok) przez wszystkich płatników tego podatku, dla których wymiary uskuteczniają komisje szacunkowe.

do 15 maja — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1933, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w kwietniu rb. przez przedsiębiorstwa handlowe I i III kategorji i przemysłowe I—V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

do 31 maja — państwowy podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za I kwartał rb., dodatek kryzysowy do tego podatku oraz podatki od lokali tudzież od placów budowlanych za II kwartał rb.;

podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku;

do 15 maja — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu kwietniu rb.

Ponadto płatne są w maju rb. zaległości odroczone lub rozłożone na raty, z terminem płatności w maju rb., tudzież podatki na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opłaty za dyskont w zwyczajach międzykupieckich.** Na zapytanie sądu, czy w stosunkach między kupcami istnieje zwyczaj, że dłużnik płacący za dostarczony mu towar wekslem jest obowiązany ponosić koszty dyskonta, Izba Przem. - Handlowa w Poznaniu oświadczyła, że niema jednolitego zwyczaju co do tego, kto płaci koszty dyskonta weksla, danego w transakcji kupna i sprzedaży. Opinja większości wypowiada się za tezą, że nie jest zwyczajem, by wręczający weksle za towar godził się milcząco na to, by dyskontowano na jego koszt weksle; raczej jest zwyczajem, że dyskont za przyjęte weksle na pokrycie rachunków bez zastrzeżenia sobie zwrotu dyskonta — ponosi sprzedający.

Z KRAJU

(k) **Jak uzyskać 30 proc. taryfowe przy przewozie ziemiopłodów siewnych na eksport.** Z dniem 13. 4. 1933 r. została wprowadzona w życie kolejowa taryfa ulgowa, w myśl której obniża się o 30 proc. normalne przewoźne od wszystkich stacyj P. K. P. do wszystkich punktów granicznych za zakwalifikowane nasiona: zbóż, roślin strączkowych, łubinu, roślin oleistych, traw i koniczyny, brukwi, marchwi i rzepy, buraków i ziemniaków-sadzeniaków, przeznaczonych na eksport. Celem uzyskania wymienionej ulgi należy dołączyć do każdej przesyłki odpowiednie zaświadczenie, które dla ziemiopłodów z terenu woj. poznańskiego wydaje Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu. Ulga jest ważna na przewóz przesyłek zwyczajnych i pośpiesznych, tak drobnicowych, jak również wagonowych. Jeśli chodzi o sadzeniaki ziemniaczane, zniżka obowiązuje na wiosnę do 31 maja i w jesieni od 20 września do 20 listopada, na inne ziemiopłody zaś przez cały rok. Celem uzyskania z Izby Rolniczej zaświadczenia na ulgowy przewóz należy podać: 1. nazwę wywożonego ziemiopłodu, 2. nazwę stacji nadawczej, 3. nazwę stacji granicznej, 4. ilość kilogramów, 5. gospodarstwo, z którego pochodzi przesyłka, 6. dokładny adres wysyłającego, 7. lub dokładny adres firmy nasiennej wysyłającej.

W. I. R. zaznacza wyraźnie, że zaświadczenia wydaje tylko na uznane wyżej wymienione ziemiopłody.

(k) **Polski przemysł barwników na drodze do zupełnej samodzielności.** Na tle ogólnego spadku wytwórczości uwydatnia się korzystnie wzrost produkcji niewielu zresztą artykułów. Do rzędu tych należą barwniki, używane głównie w przemyśle włókienniczym. W r. 1932 zwiększyła się produkcja barwników o 20 proc., gdy równocześnie rozmiary importu zmniejszyły się wydatnie. Świadczy to o wzrastającem uniezależnianiu się od przywozu barwników z zagranicy, głównie barwników niemieckich, a poczęści i szwajcarskich. (l)

(k) **Zniesienie kart rejestracyjnych w ruchu z portami polskiemi.** Jak donosi „Monitor Polski", ministerstwo komunikacji, idąc po linji żądań sfer przemysłowo-handlowych, znosi z dniem 1 maja rb. statystyczne karty rejestracyjne, obowiązujące dotychczas w komunikacji za stacjami portowemi na obszarze Gdyni i Gdańska. W komunikacjach zagranicznych natomiast należy nadal sporządzać karty rejestracyjne. (l)

Z ZAGRANICY

(z) **Węgiel polski wypierany przez angielski z Litwy.** Ostatnio daje się zauważyć na Litwie tendencja do wyeliminowania dostaw węgla polskiego i zastąpienia go węglem angielskim. W r. 1932 przywóz z Polski uległ już bardzo wydatnemu spadkowi, obecnie zaś istniejący system licencyj przywozowych umożliwia prawie zupełnie usunięcie węgla polskiego z rynku litewskiego.

(z) **38 miljardów dolarów wynoszą długi publiczne Stanów Zjednoczonych.** Według ostatnich obliczeń, całe zadłużenie publiczne Stanów Zjedn. wynosiło na 1 stycznia 1933 — 38 miljardów dol. Jednocześnie dochód społeczny obliczany jest na 40 miljardów. Wszystkie oprocentowane długi publiczne i prywatne wynosiły w roku 1922 — 114,86 miljardów, a w roku 1929 154,76 miljardów dol., wskutek czego obciążenie procentami wzrosło z 6.29 na 8.6 miljardów dol.

Z WYDAWNICTW

(w) **„Buduj". Poradnik dla budujących dom własny.** Warszawa. 1933 r. Stron 200, ilustracyj 103. Redakcja czasopisma „Dom Osiedle, Mieszkanie" pobiła wszelkie rekordy, wydając przed świętami Wielkiejnocy „Poradnik dla budujących dom własny", w którym został zamieszczony plon konkursu Banku Gospodarstwa Krajowego, to jest w 20 dni po ustaleniu wyników konkursu. Książka, o której mowa, jest niezaprzeczenie jedyną w tym rodzaju w literaturze polskiej, a tem samem stanie się niewątpliwie bliskim przyjacielem każdego, kto pragnie budować dom jednorodzinny. „Buduj" dzieli się na dwie części: pierwsza zajmuje się wyjaśnieniem wartości posiadania własnego domu, użyteczności poszczególnych materjałów budowlanych, zagadnieniem programu, oraz planu budowy i t. p. Część druga — szczegółowa — zawiera wykaz miast, posiadających kontyngenty kredytowe, zestawienie czynności potrzebnych do uzyskania kredytu, 22 plansze domków i ich plany, nagrodzone na konkursie oraz wzory pism i podań. Zaznaczyć należy, że plany zaprodukowanych w „Buduj" domków nie wymagają zatwierdzenia władz pod względem technicznym. Na skutek tego budujący zyskuje na czasie i oszczędza na wydatkach. Wreszcie należy nadmienić, że „Poradnik" zawiera dwa kupony, z których jeden uprawnia do 50 proc. ulgi od opłat w Poradni Budowlanej Towarzystwa Reformy Mieszkaniowej (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5), a drugi do otrzymania bezpłatnych informacyj o wszystkich zmianach w przepisach i zarządzeniach dotyczących domków jednorodzinnych, jakie ewentualnie zostaną wydane w roku 1933.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Dalsze pociągi popularne na Targi Międzynarodowe w Poznaniu

Wobec olbrzymiej frekwencji, jaką cieszyły się tanie pociągi popularne, uruchomione w dniu 3 maja, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu uruchamia je po raz drugi w niedzielę, 7 maja.

Oprócz dotychczasowych 3 pociągów popularnych z Kalisza, Rawicza i Torunia, będą uruchomione ponadto jeszcze dwa z Bydgoszczy przez Wągrowiec i z Chodzieży. Rozkłady jazdy i ceny biletów takie same, jak w dniu 3 maja.

Nowe pociągi otrzymają następujące rozkłady jazdy: Bydgoszcz odjazd 7.00, Rynarzewo 7.24, Szubin 7.37, Kcynia 7.59, Gołańcz 8.18, Wągrowiec 8.46, Skoki 9.09, Poznań przyjazd 9.58. Powrót Poznań odjazd 23.55, Skoki przyjazd 0.45, Wągrowiec 1.06, Gołańcz 1.33, Kcynia 1.52, Szubin 2.12, Rynarzewo 2.25, Bydgoszcz 2.41.

Z Chodzieży odjazd 8.05, Budzynia 8.24, Rogoźna 8.43, Obornik 9.01, Poznań przyjazd 9.46. Powrót Poznań odjazd 23.55, Oborniki przyjazd 0.34, Rogoźno 0.52, Budzyń 1.12, Chodzież 1.29.

Z Kalisza odjazd 7.30, Skalmierzyc 7.38, Ociąża 7.46, Ostrowa 8.07, Pleszewa 8.36, Kotlina 8.44, Jarocina 9.03, Środy 9.35, Poznań 10.06. Powrót: Poznań odjazd 23.55, Środa przyjazd 0.27, Jarocin 1.02, Kotlin 1.21, Pleszew 1.29, Ostrów 1.57, Ociąż 2.19, Skalmierzyce 2.26, Kalisz 2.34.

Z Rawicza odjazd 8.00, Bojanowa 8.13, Rydzyny 8.26, Leszna 8.40, Bojanowa Starego 8.57, Kościana 9.09, Czempina 9.21, Poznań przyjazd 9.52. Powrót: Poznań odjazd 23.50. Czempiń przyjazd 0.21, Kościan 0.33, Bojanowo Stare 0.45, Leszno 1.03, Rydzyna 1.16, Bojanowo 1.28, Rawicz 1.41.

Z Torunia odjazd 7.30, Inowrocławia 8.08, Mogilna 8.35, Trzemeszna 8.52, Gniezna 9.11, Pobiedzisk 9.32. Powrót — Poznań odjazd 23.55, Pobiedziska przyjazd 0.25, Gniezno 0.47, Trzemeszno 1.06, Mogilno 1.21, Inowrocław 1.49, Toruń Przedmieście 2.23.

Na innych stacjach pociągi popularne nie zatrzymują się. Na dojazd do pociągów popularnych ze stacyj tut. Okręgu na odległość do 150 km Dyrekcja przyznała 50 proc. zniżkę. W tym celu przy wykupywaniu (pełnego) biletu dojazdowego należy zgłosić zamiar korzystania z pociągu popularnego. Kasa biletowa ostempluje bilet datownikiem na odwrotnej stronie. Po wykupieniu biletu na pociąg popularny należy wręczyć konduktorowi pociągu popularnego bilet dojazdowy. Wzamian za bilet dojazdowy konduktor wręczy w drodze zaświadczenie, uprawniające do otrzymania w kasie biletowej stacji przesiadania z pociągu popularnego na pociąg zwyczajny bezpłatnego biletu do pierwotnej stacji przyjazdowej.

Ceny biletów powrotnych: Bydgoszcz 6.30 zł, Budzyń 3.20 zł, Bojanowo 4.30 zł, Bojanowo Stare 2.80 zł, Chodzież 3.60 zł, Czempiń 1.70 zł, Gniezno 2.80 zł, Gołańcz 3.80 zł, Jarocin 3.40 zł, Inowrocław 5.10 zł, Kcynia 4.40 zł, Kalisz 6.30 zł, Kotlin 4.10 zł, Kościan 2.10 zł, Leszno 3.40 zł, Mogilno 4.10 zł, Oborniki 1.60 zł, Ociąż 5.90 zł, Ostrów 5.50 zł, Pleszew 4.30 zł, Pobiedziska 1.40 zł, Rynarzewo 5.50 zł, Rogoźno 2.20 zł, Rawicz 5.10 zł, Rydzyna 3.90 zł, Szubin 5.10 zł, Skoki 2.00 zł, Skalmierzyce 6.30 zł, Środa 1.90 zł, Toruń 6.60 zł, Trzemeszno 3.40 zł, Wągrowiec 3.00 zł.

Wyścigi konne w Ławicy

Jutro trzeci dzień wyścigów

W niedzielę, 7 bm., trzeci dzień wiosennego sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Poznaniu, na torze w Ławicy. Rozegranych będzie siedem gonitw — 3 płaskie, 2 z płotami, 2 z przeszkodami (z tych jedna wielka wojskowa na dystansie ok. 4 000 mtr. o nagrodę 2.500 zł).

Zapisy koni do gonitw wypadły bardzo dobrze — przedewszystkiem płotowe; każdy wyścig zapowiada się interesująco. Początek gonitw o godz. 15,30 zawsze bez względu na pogodę.

Echa „Święta Lasu"

Interesujący referat p. prof. dr. Wodziczki

W ubiegłym tygodniu odbył się w szczelnie zapełnionej sali kinoteatru „Metropolis" uroczysty obchód „Święta Lasu". Zwłaszcza licznie przybyła młodzież szkolna. Po odegraniu hymnu narodowego inspektor lasów państwowych p. A. Zwolanowski wyjaśnił cel i zadanie „Święta Lasu" jako propagandy wśród społeczeństwa idei leśnej i miłości przyrody ojczystej. Następnie omówił wielkie i niezastąpione niczem znaczenie lasów dla gospodarki społecznej, zdrowia narodu i obrony Państwa. Pani H. Cieszkowska, artystka Teatru Nowego, b. pięknie zadeklamowała trzy wiersze: „Drzewa" Ejsmonda, „Las" i „Rozmiłowała się ma dusza" Kasprowicza.

Potem prof. Uniwersytetu Poznańskiego p. A. Wodziczko wykazał na podstawie danych statystycznych, że Polska, wbrew temu, co się zazwyczaj słyszy i mówi, pod względem bogactw leśnych stoi na granicy samowystarczalności, że zatem ogólną troską społeczeństwa i czynników miarodajnych winno być szanowanie lasu i niedopuszczanie do zmniejszania się jego powierzchni. Ponieważ lasów pierwotnych, t. zn. nie zmienionych przez gospodarkę ludzką, jest coraz mniej, przeto rząd polski, chcąc zachować ich nieporównane piękno i wartości naukowe, tworzy rezerwaty i parki narodowe, w których wszelka gospodarka ludzka jest całkowicie wyłączona. W ten sposób powstały wielkie parki narodowe w Białowieży i w Pieninach i kilka innych mniejszych. W okolicach Poznania ministerstwo rolnictwa stworzyło półrezerwaty w Puszczykowie i Ludwikowie, co do których istnieje zamiar przekształcenia ich w przyszłości w Wielkopolski Park Narodowy. Prelegent zaznaczył, że ludność wielkich miast, ze względu na brak w nich warunków zdrowotnych, degeneruje się już w trzeciem lub czwartem pokoleniu i dlatego jedną z najważniejszych trosk winno być zakładanie po miastach jak największej ilości parków, zieleńców, kwietników, które oczyszczają i odświeżają powietrze. Mówca nawołuje do upiększania osiedli i dróg przez obsadzanie ich drzewami, krzewami i kwiatami, przez co podniesiemy piękno naszego krajobrazu.

Po odegraniu przez orkiestrę wojskową 58 p. p. pieśni leśników „Hej, hej do kniei!", wyświetlone zostały dwa propagandowe filmy leśne. Na zakończenie chór „Hasło" odśpiewał kilka pieśni zastosowanych do uroczystości.

Pamiętaj o polskim studencie

Młodej inteligencji polskiej grozi niemałe niebezpieczeństwo. Brak pieniędzy na opłacenie wysokich opłat akademickich uniemożliwi studja poważnej liczbie młodych studentów. Jeżeli nie chcesz, by na opróżnione przez nich miejsce wsunęli się żydzi, wspierani przez zorganizowanych bogatych współplemieńców, wpłać choć drobną sumę na fundusz „opłat studenckich" nr. konta w P. K. O. 200.701, względnie na ten sam cel bezpośrednio do kasy „Bratniej Pomocy" TSSUP przy św. Marcinie 40, I piętro. Akcja zbierania pieniędzy na „wykup studentów" w Warszawie dała przeszło 40 000 zł, oby w Poznaniu niemniej wspaniałe dała wyniki.

Złodzieje grasują

Bieżąca kronika policyjna notuje 21 doniesień o kradzieżach drobniejszych i większych oraz włamaniach. Przy ul. Dąbrowskiego 5 nieznany złoczyńca włamał się w nocy do warsztatu p. Ryszarda Doermana. Włamywacz rozbił szybę i wtargnąwszy do wnętrza, zabrał motocykl wartości 900 zł i odjechał. — W znanym składzie bławatów p. Franciszka Kaźmierskiego, (St. Rynek 38/39) skradziono sztukę materjału długości 25 mtr. wartości 190 zł. Sprawczynię kradzieży ujęto i odebrano jej materjał. Jest to znana przestępczyni w tej branży t. zw. „szopenfeldziarka", Pelagja Bilińska. — Ub. nocy włamali się nieznani złodzieje do biur firmy „Agrola" (właściciel Karol Wal przy ul. Gąsiorowskich 4a). Łupem złodziei padły dwie maszyny do pisania marki „Continental" i „Unterwood", płaszcz męski, kapelusz szary, para firanek płóciennych, teka skórzana i marynarka granatowa wartości 1 200 zł. Do biur szkoły pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny na Wierzbięcicach 6 włamali się nocą niewyśledzeni złoczyńcy. Włamywaczy jednak spłoszono. — Przez otwarte okno włamano się do piwnicy p. Nowaka przy ul. Malinowej 12 na Dębcu. Łupem złodziei padły farby i pokosty. — Również włamano się do biur „Luther - Verlag" przy ul. Franciszka Ratajczaka 20. I tu włamywaczy spłoszono. — Na ulicy Pocztowej 10 rozbito nocą szybę okna wystawowego. Narazie nie zdołano ustalić jakie przedmioty skradli tak zwani rozbijacze szyb wystawowych. (kl)

KALENDARZYK

Sobota, 6 maja 1933.

Słońce: wschód 4.13; — zachód 19.26; — długość dnia 15 godz. 13 min.

Księżyc: wschód 15.04; — zachód 2.36; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana 11 st. C., pogodnie, wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 757 mm. W ub. dobie temperatura najwyższa 22 st. C., najniższa 8 st. Cels.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: Dziś — 0,03 m.

Kal. rzk.: Jan Ap. Ew.; jutro Domicela.

Kal. słow.: Gościwit; jutro Ludomił Św.

Zebrania

Jutro o 10 Tow. Marynarzy Rez. zjazd delegatów u p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8 a;

o 10 Okr. Zw. Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości walne zebr. delegatów w salce „Strzechy", ul. Sew. Mielżyńskiego 23;

o 10,30 Zw. Zaw. Pracown. Kup. Przem. Bank. i Biur. walny zjazd delegatów w sali ratuszowej;

o 11 Tow. Cechowej Czeladzi Stolarskiej w Domu Rzemieślniczym;

o 11 Cech Murarzy w „Ulu" przy ulicy Ślusarskiej 6;

o 14 Tow. Zjedn. Malarzy, Lakierników i Pozłotników w „Ulu", ulica Ślusarska 6;

o 14 Różańcowa Kasa Pogrzebowa (Tum) nadzw. walne zebr. w Domu Kat. na Śródce;

o 15 Tow. Pielgrzym w Ogrodzie Zoologicznym;

o 16 Zw. Inwalidów Cywilnych u p. Chmielewskiego ul. Marsz. Focha 85;

o 19 Koło Absolwentek II szkoły wydziałowej wieczornica w „Boulevard" pl. Nowomiejski 5;

OSOBISTE

— † **Śp. ks. prob. Bątkiewicz.** Dzisiaj, 6 bm. rano zmarł po krótkiej chorobie śp. ks. Józef Bątkiewicz, proboszcz w Trlągu, pow. mogileńskiego. Śp. Zmarły, urodzony w roku 1877, był wyświęcony w dniu 17 grudnia 1904; proboszczem w Trlągu był od 23 lat.

— * **Jako rzeczoznawca w branży drogeryjnej** został przez Izbę Przemysłowo-Handlową zaprzysiężony p. Roman Kurczewski, ul. Marsz. Focha 66.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Walne zebranie Przytuliska dla Niemowląt i Matek oraz Żłóbka Jeżyckiego** odbędzie się dnia 11 bm. o godz. 16,30 w lokalach Z. O. K. Z., ul. Fredry 7. Porządek obrad obejmuje: sprawozdania, program pracy przyszłej, wybór zarządu, wolne głosy. Bez względu na ilość członków uchwały będą prawomocne.

WYKŁADY

— * **Z cyklu wykładów o Tatrach.** Zarząd Akademickiego Koła Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Koła Wychowawców Fizycznych komunikuje, że w sobotę, 6 bm. odbędzie się: 1) wykład wielkiego propagatora ochrony przyrody p. prof. dr. Wodziczki p. t. „Tatry — parkiem narodowym"; 2) niezwykle ciekawy wykład dyrektora Studjum Wychowania Fizycznego U. P., p. prof. dr. Eugenjusza Piaseckiego p. t. „Fizjologja, patologja i higjena taternictwa". Pierwszy wykład ilustrowany licznemi przeźroczami rozpoczyna się punktualnie o godz. 20 w sali Śniadeckich w Collegium Medicum II p. przy ul. Fredry 10. Wstęp 30 gr. Akademicy i młodzież szkolna 10 gr.

WYSTAWY

— * **Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.** W niedzielę, 7 bm. o godz. 12 w południe otwiera Salon Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych (pl. Wolności 18) nową wystawę, mianowicie grupy artystów Szkoły Warszawskiej, której dyrektorem jest p. prof. Tadeusz Pruszkowski. Artyści, wystawiający, tworzą nową grupę p. t. „Loża Wolnomularska". Wystawa otwarta w dnie powszednie od godz. 11—17, w niedziele i święta od godz. 11—15.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Tow. Polsko-Włoskie „Dante Alighieri"** zaprasza członków i sympatyków na herbatkę towarzyską, która odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o godz. 16,30 w salcach „Adrji", Al. Marcinkowskiego.

— * **Koło Przyjaciół Harcerzy 14-tej Drużyny przy gimnazjum K. Marcinkowskiego** urządza na terenie gimnazjum przy ul. Bukowskiej w niedzielę, dnia 7 bm. imprezę, połączoną z niespodziankami, jak gry i zabawy, pokazy harcerskie, loterja fantowa; bufet tani i obfity. Początek o godz. 15.

Jest już do nabycia w kioskach i księgarniach zeszyt majowy miesięcznika

„MÓJ DOM"

80 gr 80 gr

Życie towarzyskie, gospodarstwo domowe, kosmetyka, mody, kroje, roboty z wełny, hafty.

Administracja Warszawa, Koszykowa 44 P. K. O. 27094 wysyła po otrzymaniu wpłaty. Pr 10 237-62.225

ŻYCIE SOKOLE

— * **Gniazdo żeńskie „Sokoła" w Puszczykowie** z okazji 1. rocznicy swego istnienia urządza w niedzielę, 7 bm. o godz. 19,30 wieczornicę z przedstawieniem amatorskiem. Po wieczornicy odbędzie się zabawa taneczna.

— * **„Sokół" — Jeżyce.** Zebranie plenarne, połączone z obchodem 3 Maja odbędzie się we wtorek, 9 bm. o godz. 20 na sali p. Jaszyka, ul. Kraszewskiego 16.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Młodzież Wszechpolska** urządza w niedzielę, 7 bm. wycieczkę do Ludwikowa. Odjazd z małego dworca o godz. 9,20. Cena biletu powrotnego 1.50 zł.

— * **Pielgrzymka Pań Miłosierdzia do Częstochowy.** Uczestniczkom donosi się, że wpłatę reszty za podróż przyjmuje się jeszcze w poniedziałek, 8 bm. o godz. 10. Kto należności nie uiści do tego czasu, będzie nieodwołalnie skreślony z listy. Wyjazd we wtorek o godz. 11,20 z dworca głównego. Przedtem msza św. o godz. 9 w kościele św. Marcina. Zbiórka na dworcu o godz. 10,30. Wyjazd z Częstochowy w czwartek, 11 bm. wieczorem, powrót do Poznania w piątek rano o godz. 3.

— * **Zarząd Główny Zw. Kół Śpiew.** ustalił szczegółowy program zjazdu jubileuszowego w dn. 16 i 17 września br. Zjazd ten będzie imponującą manifestacją najstarszego Związku Śpiewaczego. — Zarząd Główny rozesłał Zarządom Okręgowym szczegółowy komunikat oraz ankietę, którą koła związkowe winny przez Zarządy Okręgowe nadesłać najpóźniej do 15 maja br.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Ceny detaliczne nabiału,** notowane w mieście Poznaniu w dniu 2 maja br. mleko niezbierane 1 litr 0,22 zł, jaja 1 szt. 0,07 zł, twaróg 1 kg. 0,80 zł, masło solone 1 kg 2,80 zł, masło niesolone 1 kg 3,00 do 3,20 zł.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Śmierć pod kołami samochodu.** — Na szosie między Łaziskami a Łakińskiem, w powiecie wągrowieckim, samochód P. Z. 46 399, kierowany przez p. Zieglera z Nakła, najechał Stanisława Dębnego z Rąbczyna, zabijając go na miejscu. Zwłoki śp. Dębnego przewieziono do kostnicy w Wągrówcu. Tragicznemu wypadkowi zawinił niestety śp. Dębny własną nieostrożnością. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Aresztowany za kradzież opony.** Za kradzież opony z firmy „Stomil" w Starołęce aresztowano Stanisława Przystomoskiego (ul. Romana Maya 52). Odebrano mu skradzioną oponę i ustalono ponadto, że miał on wspólnika ze Starołęki Wielkiej. (kl.)

— * **Kradzież pary koni z powózką.** — Jednej z ubiegłych nocy skradziono parę koni z uprzężą p. Wawrzyńcowi Dykowi w Rybowie w powiecie wągrowieckim. Złodzieje odjechali w nieznanym kierunku, zabierając wóz u sąsiada p. Dyka, p. Władysława Szpajera. (kl.)

JARMARKI

— * **KROBIA.** Jarmark na konie i bydło oraz kramny odbędzie się we wtorek, 9 bm.

— * **PNIEWY.** W czwartek, 18 bm. odbędzie się jarmark na konie, bydło, towary kramarskie i produkty rolnicze.

Skład główny P. H. Z. CH. Ludwik Spiess i Syn, Warszawa. n 9 433

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **BARCIN.** (Z Cechu mistrzów). W lokalu p. Stanisława Adamskiego odbyło się w niedzielę nadzwyczajne walne zebranie, zwołane przez zastępcę cechmistrza p Roberta Mutschlera. Na zebraniu tem wybrano większością głosów nowego cechmistrza w osobie mistrza piekarskiego p. Antoniego Wiśniewskiego.

— (Wykopaliska). Przy pracach niwelacyjnych na górze św Wojciecha wykopano bardzo dużo szkieletów ludzkich, a pozatem natrafiono na szczątki dawniejszego kościoła. Z opowiadania starszych obywateli wynika, iż na tej górze znajdować się miał dawniej cmentarz, a pochowano na nim również żołnierzy wojen napoleońskich.

— (Pożar) Z dotąd nieustalonej przyczyny wybuchł onegdaj w zabudowaniach rolnika Schmidta w Juljanowie groźny pożar. Pastwą płomieni padły zabudowania gospodarcze oraz część inwentarza.

— * **BUK.** (Wieczornica). Drużyny harcerskie w Buku urządzają w niedzielę, 7 bm. w sali Domu Katolickiego wieczornicę. Przygrywać będzie w czasie przerw nowo utworzona sekcja mandolinistów przy chórze kościelnym.

— (Kradzież). W niedzielę skradziono z powózki, stojącej przed Domem Katolickim p Michała Wenclowi z Wojnowic, gdy tenże był na nabożeństwie, zapaskę skórzaną wartości 100 zł. (bem.)

— * **DAMASŁAWEK.** (Z życia kulturalnego) Staraniem kierownictwa szkoły i grona nauczycielskiego urządzone zostało przedstawienie amatorskie, na program którego weszły dwie komedyjki — Następne przedstawienie szkolne urządzone zostanie w niedzielę, 7 bm w sali p. Mencla Odegrane zostaną dwie doskonałe komedje p. t. „Jest to cnota nad cnotami" i „Wicek niecnota".

— (Pożar stodoły). Na szkodę rolnika Milasia w pobliskiem Jaroszewie spaliła się stodoła wartości 7700 złotych. Stodoła ubezpieczona była w K. U. O.

— (Ze straży pożarnej) Na niedzielnem zebraniu Okr. Straży Pożarnych wybrany został w miejsce p. Bosiackiego prezesem okręgowym p. Merkisz z pobliskiego Wapna, gorliwy pracownik na niwie społecznej.

— (Wydzierżawienie trawy). Wydział powiatowy ogłosił, że dnia 10 maja o godzinie 10.30 w lokalu p. Mencla nastąpi wydzierżawienie trawy na drogach powiatowych w obrębie gminy Damasławek.

— (Uroczystość 3 Maja). Głównym punktem programu uroczystości 3 Maja było przedstawienie amatorskie, wykonane przez Tow gimn „Sokół" Grano sztukę „Ułani, malowane dzieci" Autorką sztuki jest p Br. Górna. Po południu odbyły się zawody a wieczorem bawiono się doskonale tańcem. Dochód z imprezy sokolej przeznaczony został na budowę boiska.

— (Budowa kaplicy). Staraniem ks. prob Tylewskiego i parafjan kaplica-kostnica już stanęła. Poświęcenie ma nastąpić prawdopodobnie dnia 14 bm. z okazji odpustu w tut. kościele.

— * **GĘBICE.** (Osobiste). W dniu 4 b. m. obchodzili 25-letni jubileusz małżeński pp. Wincentowie Penkowscy z Gębic. Rano na intencję jubilatów odbyła się msza św w kościele parafjalnym. P. Penkowski jest zasłużonym działaczem na niwie narodowej i sokolej, ostatnio zaś piastuje godność prezesa Tow. śpiewu „Lutnia".

— (Pożar). W czwartek, 4 bm. wybuchł pożar w zabudowaniach rolnika p Zadowa w Kwieciszewie. Pastwą płomieni padły słomą kryte zabudowania, za wyjątkiem domu mieszkalnego. Straty są znaczne. Przyczyna pożaru nieznana.

— * **JANÓWIEC.** (Z parafji). W niedzielę odbyła się pożegnalna akademja dla ks Józefa Müllera, którą urządziły Młode Polki harcerze, Stow. Młodz. Męskiej i chór kościelny.

— (Zajście na boisku). W niedzielę na stadjonie miejskim Leon Lupa uderzył pięścią w twarz Leona Porankiewicza, sportowca z S. M P., tak silnie, iż rozbił mu szczękę Rannego, po zbadaniu przez lekarza odwieziono do szpitala w Żninie, gdzie pozostać będzie musiał przez dłuższy czas.

— * **JAROCIN.** (Wójtostwo). Z dniem 1 bm. przeniesiono urząd wójtowski z ul Aleje Tadeusza Kościuszki na ul. Krakowską do domu p. Taszakowej.

— (Srebrne gody). W ub sobotę obchodzili 25-lecie małżeństwa pp. Stanisław Taszarek z żoną Joanną z domu Jedwabną.

— (Ze Stronnictwa Narodowego). W ub niedzielę odbyło się przy udziale około 100 członków zebranie sprawozdawcze Stronnictwa Narodowego Zebranie zagaił prezes p Paterek, poczem p. poseł Kawecki w dwugodzinnym referacie omówił położenie polityczne i gospodarcze Polski.

— * **KOŚCIAN.** (Z Rady miejskiej). — Ostatnie zebranie Rady miejskiej przyjęło sprawozdanie z rewizji głównej kasy miejskiej i kasy gazowni. Po przyjęciu do wiadomości zarządzenia urzędu wojewódzkiego w Poznaniu w sprawie zatwierdzenia dodatkowego budżetu administracji ogólnej, wodociągów i gazowni miejskiej za rok 1932-33 uchwalono regulamin targów wielkich dla miasta Kościana. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa herbu miasta, ponieważ ministerstwo żąda doniesienia, czy miasto zatrzyma herb w dotychczasowej formie. W końcu postanowiono zwrócić się do wydziału historycznego przy Uniwersytecie Poznańskim, ażeby dał wyczerpujące wyjaśnienia dotyczące tej sprawy

— (Pożar lasu) W Czerwonejwsi, należącej do p Henryka Chłapowskiego wybuchł pożar w lesie Spaliły się 33 morgi 15-letniego zagajnika.

— (Święto narodowe). Dzień 3. maja był w tutejszem mieście bardzo uroczyście obchodzony Do południu odbył się pochód i uroczyste nabożeństwo, w którem wzięły gremjalny udział wszystkie miejscowe organizacje. Po południu odbyła się uroczysta akademja w sali „Sokoła". (mk.)

— * **KĘPNO.** (Koncert Moniuszkowski). W niedzielę odbył się w sali gimnazjum męskiego koncert, poświęcony twórczości Stanisława Moniuszki, zorganizowany przez zespoły chórowe miasta Kępna i Baranowa z współudziałem p. dr. Wandy Roessler-Stokowskiej Koncert poprzedził odczyt o twórczości Moniuszki, wygłoszony przez p aptekarza Fleigego Wykonanie utworów było znakomite, to też tłumnie zebrana publiczność gorąco oklaskiwała wykonawców.

— * **KOBYLIN.** (Święto lasu). Z okazji „Święta lasu" tutejsza szkoła powszechna urządziła wycieczkę do lasu lilewskiego, gdzie dzieci spędziły wesoło czas na grach i zabawach. Przemówienie n. t. „Nie należy niszczyć drzew", wygłosił leśniczy, p. Kasperski.

— * **NAKŁO.** (Wypadek podczas pracy). Robotnik Kubisz z Nakła podczas ładowania worków ze zbożem spadł z deski, służącej jako mostek, ze znacznej wysokości, dostał się pod żelazną taczkę i dwucentnarowy worek zboża i odniósł poważne okaleczenia i zgniecenia.

— (Niewyjaśniona przyczyna pożaru) W nocy na wtorek wybuchł pożar w zabudowaniu mistrza piekarskiego p Psutego na ul Długiej, równocześnie w 2 miejscach w chlewie i na strychu nad piekarnią Dzięki rychłej pracy straży pożarnej miejscowej ogień ugaszono niebawem Policja prowadząc dochodzenia w celu ustalenia przyczyny pożaru przesłuchała żonę p Psuty i ucznia piekarskiego. Właściciel piekarni nie był obecny w czasie pożaru.

— * **OWIŃSKA.** (Odpust Znalezienia Krzyża św.). Tegoroczna uroczystość Znalezienia Krzyża św nabiera szczególnego znaczenia gdyż zwraca uwagę wiernym na nieocenione dzieło odkupienia ludzkiego, dokonane przez Jezusa Chrystusa przed dziewiętnastu wiekami. Dlatego też oczekuje się bardzo licznego udziału pątników na odpuście niedzielnym w Owińskach, gdyż się przechowuje w pięknym kościele poklasztornym cenną relikwję drzewa Krzyża św.

— * **OSTRÓW.** (Za szpiegostwo). — Przed tutejszym sądem okręgowym stawał niejaki Edmund Wełnogórski ze Zdun, oskarżony o szpiegostwo Sąd wymierzył mu karę 4 lat więzienia oraz utratę praw honorowych przez przeciąg 5 lat.

— (Pożar). Onegdaj rano wybuchł pożar w Rososzycy pow. ostrowskiego u p Franciszka Łęckiego i strawił warsztat kołodziejski oraz chlewy. (n.)

— * **POGORZELA.** (L. O. P. P.). Odbyło się bardzo liczne zebranie obywateli i stowarzyszeń miejscowych pod przewodnictwem p. burmistrza Szatkowskiego w sprawie organizacji LOPP Podkreślić należy obywatelskie stanowisko miejscowego ks. prob. Czerwińskiego, który gorąco zachęcał z ambony parafjan do wzięcia udziału w zebraniu, wskazując na doniosłość sprawy przygotowania obrony powietrznej i przeciwgazowej. Zapisało się 78 osób do koła miejscowego, oprócz już zapisanych dawniej. Dziś Pogorzela będzie jedną z silniejszych placówek L. O. P. P. Do nowego zarządu koła wybrano pp. burm. Szatkowskiego, jako prezesa, kier. szkoły Otte — wiceprezesa, sekretarza — Sierszkulskiego, członka — Roszczaka, instruktora — Baranowskiego, aptekarza Stachowskiego, kierownika szkoły Saydaka, rolników Wosiaka i Woźniaka.

— * **RYCZYWÓŁ.** (Kradzież). Do mieszkania pastora p. Adama Alberta włamali się nieznani złoczyńcy i skradli większą ilość bielizny, teszyng, złote pióro i inne przedmioty, wartości około 600 złotych. (sc.)

— * **SZAMOTUŁY.** (Większa kradzież). W nieobecności administratora p. Czesława Urbaniaka z Jastrowa włamano się do mieszkania i skradziono bieliznę, ubrania, futra, rewolwer, fuzję i wiele różnych innych przedmiotów, ogólnej wartości 4500 złotych Złoczyńcy nie pozostawili żadnych śladów.

— (Kradzież w autobusie). Z autobusu, kursującego z Czarnkowa przez Obrzycko-Szamotuły do Poznania, zginął biuralistce p. Jadwidze Smulkowskiej z Obrzycka worek z pierzyną i pościelą. — Nie jest to pierwszy wypadek zguby wzgl. kradzieży paczek w tym autobusie. (sc.)

— * **WRZEŚNIA.** (Święto lasu). W parku miejskim odbyło się „Święto lasu". Z orkiestrą gimnazjalną na czele wyruszyły szkoły do parku Na program uroczystości składały się śpiewy, przemówienie p. nadleśniczego Borowicza z Czeszewa na temat: „Dlaczego powinniśmy szanować i kochać drzewa i lasy", następnie deklamacje, odegranie utworu muzycznego i sadzenie drzewek.

— (Roboty publiczne). Tutejsza cukrownia wspólnie z zarządem miasta podjęły na terenie pomiędzy cukrownią a Wrześnią prace około podwyższenia gruntu. Praca ta rozłożona jest na kilka lat i daje zatrudnienie pewnej liczbie bezrobotnych. Po ukończeniu tej pracy powstaną w tej części miasta nowe place budowlane i stworzona będzie nowa ulica, prowadząca od szosy Miłosławskiej do ulicy Kolejowej, mniejwięcej wzdłuż rzeczki Wrześnicy. Dotychczasowa stara droga od Zawodzia do dworca będzie skasowana.

— (Z Tow Kupców). Roczne walne zebranie Tow Kupców zagaił prezes, p Z Wolski i wygłosił sprawozdanie z działalności zarządu w ub. roku. Podczas zebrań miesięcznych odbywały się wykłady i pogadanki dla poszczególnych branż. — Zarząd utrzymywał zawsze jak najlepszy stosunek ze Związkiem Tow Kupieckich i Izbą Handlową. Zebraniu przewodniczył senjor tut. kupiectwa p J N. Lewandowski Nowy zarząd tworzą pp.: prezes — Wolski, wiceprezes — W Olek skarbnik — Gregorowicz, bibljotekarz — Waniorek, sekretarz — dyr Mikolajczak, zast. sekr. — Gierszewski, ławnicy — M. Schoen i A. Stein Na Dom Kupiectwa wyasygnowano 100 zł, a składka doraźna na ten sam cel przyniosła 85 zł.

— * **ŻERKÓW.** (Z karty żałobnej). Dn. 29 kwietnia br zmarł tu w 78 roku życia jeden z cichych bojowników o wolność Ojczyzny naszej, śp. Bartłomiej Chrzan, ojciec ks. dziekana Chrzana, emerytowany nauczyciel. Zmarły był przez 51 lat nauczycielem w Gostyczynie, więc wychował całe zastępy obywateli, a przechodził różne koleje Pogrzeb odbył się dnia 2 bm przy wielkim udziale parafjan i licznych organizacyj miejscowych ze sztandarami. Ks. prob. Łagoda z Czerminа wygłosił bardzo podniosłe żałobne kazanie, w którem przypomniał wiernym o zasługach Zmarłego na niwie społecznej.

Z Pomorza

— * **CHOJNICE.** (Z Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności). Instytucja ta zamknęła swój roczny bilans cyframi: 1 575 318 zł. rachunek strat i zysków zł 158 037. Mimo coraz trudniejszych warunków finansowych kasa wywiązywała się doskonale ze swych zobowiązań i zdołała osiągnąć czysty zysk w kwocie 14 045 zł.

— (50-lecie cechu). Miejscowy Cech ślusarsko-blacharski obchodził w tych dniach 50-lecie swego istnienia; w związku z tem odbyto uroczyste zebranie. Z pośród założycieli cechu — było ich 26 — żyje jeszcze tylko jeden, mistrz kowalski p Józef Wacholc. (tts.)

— * **GDYNIA.** (Nowy dyrektor M. T. K.) Z dniem 1 bm stanowisko dyrektora Miejskiego Tow. Komunikacyjnego w Gdyni objął inż. Kawecki.

— (Podjęcie żeglugi z Helem). W dn. 15 bm. „Żegluga Polska" wznowi komunikację pasażerską pomiędzy Gdynią i Helem. Narazie, do rozpoczęcia sezonu, przejazdy będą się odbywały dwa razy dziennie Ceny nie będą dostosowane do obecnego kryzysu i pozostaną niestety, niezmienione Pobieranie 3 zł za jednorazowy przejazd Gdynia-Hel lub Hel-Gdynia (18 klm.) na statku, który może pomieścić kilkaset pasażerów, uważać należy za najzupełniej nieuzasadnione. (S. B.)

— * **GRUDZIĄDZ.** (Praca dla dalszych 300 robotników) Wskutek znaczniejszych zwłaszcza zagranicznych zamówień na wyroby gumowe, dyrekcja PEPEGE powiększa załogę swych pracowników o 300 osób, tak, że liczba robotników fabryki przy całotygodniowem zajęciu wynosić będzie razem około 1600. Stan pracy w innych gałęziach przemysłu miejscowego pozostaje niestety bez zmian. (x.)

— * **JABŁONOWO.** (Śmierć w torfowisku.) Synek gospodarza Błaszkiewicza w Łąkorzu, bawiąc się na łące, wpadł wskutek nieostrożności do torfowiska i utonął. Zwłoki chłopca, o którym nie wiedziano gdzie się podział, wydobyto po długiem poszukiwaniu. (x)

Z Kaliskiego

— * **KALISZ.** (Orkiestra Marynarki Wojennej.) W poniedziałek 24 bm. przybyła tutaj zaproszona przez zarząd Ligi Morskiej i Kolonjalnej orkiestra Marynarki Wojennej z Gdyni. Specjalny komitet zajął się przybyłymi gośćmi, witając ich na dworcu, gdzie przyjęto marynarzy śniadaniem. O godz. 11 w sali Stow. Rzem. Chrz dała orkiestra popularny koncert, przeznaczony specjalnie dla młodzieży szkolnej i żołnierzy. Koncertu tego wysłuchało przeszło 1000 osób. Wieczorem tegoż dnia odbył się w sali Kasyna Oficerskiego 29 p. S. K. koncert dla miejscowego społeczeństwa. W czasie między koncertami marynarze byli oprowadzani po Kaliszu przez znających miejscowe zabytki pp. nauczycieli szkół powszechnych Kwiatkowskiego

Staraniem sokolic na Śródce urządzono święcone dla sokoląt i druchen. Radosna ta uroczystość zorganizowana staraniem zarządu gniazda XV. zgromadziła liczne druchny i sokolęta, które, zasiadły przy suto zastawionych stołach. Na wstępie przemówił w podniosłych słowach ks. wikarjusz Maćkowiak, poczem powitała druchny niestrudzona przewodnicząca zarządu p. Liberowa Z wydziału okręgowego sokolic przybyły pp.: Lewicka i Barciszewska

Nic dziwnego

że się dziś przeważnie Kawy Słodowej Kneippa z przyprawą Francka używa, gdyż stale wzrastające przekonanie doświadcza, że i z krajowych wyrobów można przyrządzić zdrową, pożywną, a przytem tanią kawę!

Proszę się tylko przekonać i zrobić próbę!

Pz 10 461/2-18 88/9

Śmierć w torfowisku

Z powiatu wrzesińskiego donoszą nam:

Dnia 3 bm. około godz. 6 wieczorem utopiła się w torfowisku nad torem kolejowym pomiędzy Bugajem a Białym Piątkowem młodociana Walczakówna Stanisława, pochodząca z Kębłowia powiatu wrzesińskiego. Walczakówna pracowała jako służąca u pewnego urzędnika. Przyczyny rozpaczliwego postępku dotychczas nie wyjaśniono.

Tragiczna śmierć cyklisty

Z Chojnic na Pomorzu donosi nam (tts):

W dniu 3 maja na szosie między Chojnicami a Brusami wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć młodego człowieka. Jadący rowerem w kierunku Chojnic 26-letni Franciszek Szczepański z Czapiewic zderzył się z jadącym z przeciwnej strony rowerzystą M. Trzebiatowskim z Chojnic tak silnie, że upadłszy z rozmachem na szosę, odniósł złamanie kręgosłupa, wskutek czego już po 15 minutach zmarł.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

ILŁAKOWICZÓWNA BĘDZIE MÓWIŁA WŁASNE POEZJE

Aby pomnożyć fundusz, zbierany przez całe społeczeństwo polskie na ratowanie Bazyliki Wileńskiej, przybywa do Poznania Kazimiera Iłłakowiczówna na swój wieczór autorski. Zaprosiło świetną poetkę Koło Polonistów Uniwersytetu Poznańskiego, wyznaczając termin na wtorek dnia 9 maja. Wieczór odbędzie się w sali 17 Collegium Minus przy Wałach Wazów, początek o godzinie 20.

Iłłakowiczówna jest, jak wiadomo, laureatką nagrody literackiej m. Wilna. Może i pamięć o tem skłoniła ją do podróży artystycznej, której celem jest dopomożenie komitetowi wileńskiej Bazyliki. Z wileńszczyzną łączy zresztą Iłłakowiczównę głęboki sentyment regjonalny, odzwierciedlający się w wielu jej utworach, jak to niejednokrotnie podnosił na łamach Kultury i Sztuki Zygmunt Wasilewski, pisząc o wychodzących z pod prasy poezjach niepospolitej artystki słowa i uzasadniając dla czego zajmuje miejsce w pierwszym rzędzie naszej współczesnej poezji. Nie potrzeba dodawać, że występ autorski Iłłakowiczówny jest zupełnie bezinteresowny, tak że cały czysty dochód pójdzie na ratowanie Bazyliki wileńskiej.

Będzie to wieczór autorecytacyj, gdyż Iłłakowiczówna sama wygłosi swoje utwory, przeplatając je objaśnieniami prozą. Między innymi wypowie Grobowiec Nieznanego Żołnierza, Marsz żałobny Żwirki i Wigury, oraz utwory z cyklu Ballad Zwyczajnych i Ballad Bohaterskich.

NAUKA

Jubileusz uczonego. Z Warszawy piszą nam: Uniwersytet Warszawski obchodził uroczyście 30-letni jubileusz pracy naukowej, dr. Zygmunta Cybichowskiego, profesora prawa państwowego i międzynarodowego. Przemówienia jubileuszowe wygłosili: dr W Wehr, dziekan prof. K Lutostański, adw. J. Czerwiński, dr. H. Gruber oraz Jubilat.

W NAUKOWYM POZNANIU

Ukonstytuował się już „Poznański Komitet I. Zjazdu Prawników Państw Słowiańskich w Bratysławie". Na czele komitetu stoi prof dr A Peretiatkowicz: wiceprzewodniczącym jest prof dr S Zaleski. Do komitetu wchodzą przedstawiciele prawniczych sfer naukowych: prof dr Z Lisowski, prof. dr B Stelmachowski oraz delegaci organizacyj prawniczych: Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów, Narodowego Zrzeszenia Adwokatów i Związku Adwokatów Polskich wreszcie przedstawiciel Towarzystwa Polsko - Czeskosłowackiego. Komitet urzęduje w redakcji „Ruchu Prawniczego". Zamek. pok 9 Zjazd odbędzie się we wrześniu, jak donosiliśmy.

POLONICA WŁOSKIE

W Bolonji o T. T. Jeżu. Staraniem Instytutu Begeya w Turynie i tow. Amici della Polonia wygłosiła w Bolonji odczyt o Z. Miłkowskim p. dr Marina Bersano Begey, obecnie pracująca w B bl. Nazionale w Turynie. P. Bersano zajmuje się Jeżem od dłuższego czasu i przygotowuje pracę o nim na podstawie materjałów archiwalnych zebranych w czasie studjów w Polsce. (P.)

VARIA

Książka w Rumunji. Według dat zebranych przez Akademję Rumuńską ukazało się w r 1931 w tem państwie 4617 publikacyj, wliczając już mapy, nuty albumy itd. Pozycyj jest, w stosunku do r 1930, o 240 więcej Między książkami ukazały się dwie w języku polskim Jest to bardzo niewiele w stosunku do 235 niemieckich, 178 francuskich, 228 węgierskich itd. Między przekładami niema ani jednej książki polskiej, przełożonej na rumuńskie.

RUCH REGJONALISTYCZNY

Rocznica zgonu Gizewjusza. W niedzielę, dnia 7 maja przypada 85 rocznica zgonu Gustawa Gizewiusza, pierwszego obrońcy Mazurów pruskich przed wynarodowieniem. Jest to data, przywodząca na myśl ważne wspomnienia z walki naszych Mazurów o język ojczysty Dział kultury i Sztuki „Kurjera Poznańskiego" sam jeden wśród wszystkich dzienników polskich poświęca, jak wiadomo, osobną rubrykę ruchowi regjonalistycznemu w najszerszem znaczeniu i zwraca na ten prąd kulturalny szczególną uwagę. We wtorkowym Dziale Kultury i Sztuki zamieścimy barwny opis życia i działalności Gustawa Gizewjusza, który zawdzięczamy uprzejmości dyrektora Biblioteki Raczyńskich dr. Andrzeja Wojtkowskiego.

„Dziesięcioro o Pomorzu" po czesku. Instytut Bałtycki w Toruniu wydał, jak wiadomo broszurę propagandową pt. „Dziesięcioro o Pomorzu". Broszurę tę przełożył na język czeski zasłużon" dla zbliżenia czesko - polskiego w Poznaniu prof. Ignacy Hanusz Będzie to piękna pamiątka dziesięciolecia Towarzystwa Polsko-Czechosłowackiego w Poznaniu, które w tym miesiącu obchodzi właśnie swój pierwszy jubileusz Broszura ta zostanie w tysiącach egzemplarzy rozrzucona po Czechach.

MUZYKA

Usowiecony Cherubini. Opera Cherubiniego „Woziwoda" została wystawioną w operze leningradzkiej pod tytułem „Przed bramami Paryża" a w przeróbce rdzennie marksistowskiej Akcję przełożono w czasy rewolucji francuskiej. „Hrabia" zamienił się w „Dziennikarza", którego dyrektorjat prześladuje za jego jakobińską działalność. Na programach tego fałszerstwa znajduje się uwaga, że opera ta „jest przykładem francuskiej opery romantycznej i rewolucyjnej". Wiadomo, że Sowiety reklamują swoje „szerzenie kultury wśród mas" nie mniej silnie od Dnieprostroju.

DOKĄD JEDZIE LOKOMOTYWA „POZNAJ SWÓJ KRAJ"?

„Narty-Dancing-Bridge", a w porze ciepłej „Dancing-Bridge" jest hasłem, pod którem Polskie Koleje Państwowe uruchomiają pociągi wycieczkowe dla tych, którzy chcą spędzić niedzielę albo święto nie w zadymionej kawiarni lub w kinie, lecz poza miastem. Pociągi, które zaczęły wychodzić z Poznania staraniem Dyrekcji kolejowej oraz poznańskiego oddziału Polskiego Tow. Krajoznawczego, mają na przystrojonej w zieleń lokomotywie inny napis: „Poznaj Swój Kraj" Pierwszy wyszedł był w dniu 3 maja i zawiózł do Torunia przeszło 400 osób które postanowiły za śmiesznie niską cenę zwiedzić miasto Kopernika pod kierunkiem fachowych przewodników. Jeżeli się zważy, iż tego dnia uruchomiła kolei kilka innych pociągów wycieczkowych które również cieszyły się niemałą frekwencją, osobno zaś odbywał się normalny ruch podmiejski na świeże powietrze to jest jasnem, że myśl pociągów krajoznawczych przyjęła się odrazu i ma przed sobą dobrą przyszłość.

Wycieczkowcy wysiadłszy w Toruniu, udali się na brzeg Wisły aby objąć wzrokiem przepiękną panoramę, jaką tworzy Toruń ze swemi murami i wieżycami Następnie podzielono się na grupy, aby zwiedzać miasto pod kierunkiem prof J Kilarskiego Fr Jaśkowiaka oraz przewodników dostarczonych przez toruński oddział Polsk. Tow Krajoznawczego Wiadomo ile przepięknych zabytków Toruń posiada Obejrzano je dokładnie w ułożonym zgóry porządku, słuchając fachowych objaśnień, na wieczór zaś wrócono do Poznania

Taki sam sukces czeka niezawodnie następną wycieczkę kolejową, która odbędzie się już w niedzielę, dn. 14 maja. Celem jej jest Gopło i Kruszwica, lecz po drodze zwiedzą uczestnicy wspaniałe zabytki sztuki romańskiej w Mogilnie, Strzelnie i Inowrocławiu. Oczywiście do wycieczki będą mogli przyłączyć się uczestnicy z tychże miast, leżących po drodze. Tak się stało już podczas wycieczki do Torunia gdy zatrzymano się w Gnieźnie — gdzie przygrywała na peronie orkiestra kolejowa — oraz w Trzemesznie, Mogilnie i Inowrocławiu.

Jutro natomiast, dn. 7 maja, urządzają nasi krajoznawcy wycieczkę do Pobiedzisk (odjazd koleją 7,40) skąd udadzą się pieszo do Murowanej Gośliny mając po drodze lasy i jeziora, i przechodząc 22 kilometry pod przewodnictwem p. Raburskiego Powrót do Poznania o godz. 21,53 bilet w obie strony 2,90 Zbiórka w hali dworca głównego o godz. 7,20.

Wycieczki krajoznawcze z Poznania (a w zimie po Poznaniu) mają ustaloną reputację Ruchliwe kierownictwo poznańskiego oddziału P. T. K wyrobiło im w parę lat ogromną stosunkowo klientelę Więc i lokomotywy „Poznaj Swój Kraj" będą niezawodnie miały co ciągnąć i nie powstydzą się swoich koleżanek bridge'a i dancingu. Kto zaś chce równomiernie obdzielić swoim udziałem zarówno towarzystwo krajoznawcze jak karcianą partyjkę i tangową partnerkę nie będzie miał w tem przeszkód bo niedziel i świąt jest dość, aby mógł zadośćuczynić łacińskiej maksymie: et haec facienda, et illa non omittenda.

OSSOLINEUM WCZORAJ I DZIŚ

Jednem z zadań Działu Kultury i Sztuki jest utrzymywanie łączności kulturalnej między Wielkopolską, a innemi dzielnicami. Kontynuując nieustannie tę pracę, zamieszczamy uwagi wybitnego uczonego lwowskiego, prof dr Mieczysława Piszczkowskiego o zadaniach i zasługach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie. Instytucja ta, która spogląda wstecz na przeszło sto lat istnienia i pracy, jest jedną z największych kresowych placówek polskiej twórczości, myśli i ducha.

Lwów, 4 maja.

Niemal każde większe miasto polskie posiada jakąś instytucję kulturalną, ufundowaną przez osoby prywatne. Poznań ma bibljotekę Raczyńskich, Warszawa bibljotekę Krasińskich, Kraków muzeum Czartoryskich. Lublin zbiory im. Łopacińskiego, Lwów — muzeum Dzieduszyckich i Zakład Narodowy im. Ossolińskich, połączony z muzeum Lubomirskich. Z wieku i z urzędu pierwsze miejsce w tej kompanji zajmuje Ossolineum, które w 1927 r. obchodziło swój stuletni jubileusz.

Instytucje i zrzeszenia kulturalne Lwowa wiodą dziś żywot zamknięty; wyzbyte z szerszych aspiracyj ograniczają się coraz bardziej do szczupłego zakresu działania. Może to na razie konieczne jako stan skupienia, przygotowujący przyszłą ekspansję. Bądź co bądź to, co robią lwowskie instytucje kulturalne (choć inicjatywy jest niewiele), — robią porządnie. Tak też ma się rzecz z Ossolineum. Nie posiada ono dziś wielorakiego znaczenia, jakie miało przed wojną. Było wówczas jedyną, obok bibljoteki Jagiellońskiej, instytucją gromadzącą cały dorobek piśmienniczy narodu. Było czemś w rodzaju muzeum kultury polskiej, podobnie jak dla Niemców Germanisches Museum w Norymberdze, zresztą młodsze o 25 lat. Było głównym, obok uniwersytetu Jana Kazimierza, ośrodkiem pracy naukowej Lwowa. A wreszcie było bastjonem polskości w walce z władzami austrjackiemi.

W wolnem państwie rola polityczna odpadła, pozostaje tylko twórczość kulturalna, która mogłaby być o wiele głębsza i swobodniejsza, niż dawniej. A jednak... Po stworzeniu Bibljoteki Narodowej w Warszawie rola Ossolineum, podobnie jak i bibljoteki Jagiellońskiej, została z konieczności ograniczona. Jako ognisko dociekań badawczych, stracił Zakład poczęści siłę atrakcyjną wobec takiej organizacji jak lwowskie Towarzystwo Naukowe pod prezydencją śp. Balzera, a obecnie prof. Fr. Bujaka. Na rozwój Ossolineum hamująco wpływa brak pomieszczeń, gdyż gmach jest za szczupły dla zbiorów, które obejmują przeszło pół miljona tomów, dziesięć tysięcy rękopisów, dwa i pół tysiąca map, oprócz galerji obrazów, numizmatów, muzealjów. Dzięki staraniom obecnego dyrektora, dr. Ludwika Bernackiego, zbiory pomnażają ciągle wspaniałe dary: Sapiehów, Pawlikowskich, Jabłonowskich, Skarbków itd. Z braku miejsca trudno je należycie rozlokować.

Ossolineum jest skarbnicą niezmiernie cennych starodruków, rękopisów, autografów (Mickiewicza, Słowackiego, Asnyka, Siekiewicza, Kasprowicza, Reymonta, Żeromskiego) oraz czasopism polskich i zagranicznych. W muzeum Lubomirskich znajduje się piękna galerja obrazów, gabinet graficzny, bogata kolekcja broni polskiej i numizmatów. W zbiorach Pawlikowskich są, oprócz druków i manuskryptów niekiedy wielkiej wagi, rysunki Norblina, Smuglewicza, Orłowskiego, Michałowskiego, Oleszczyńskiego i in.

Po wojnie zdobyło się Ossolineum na doniosłą nowość; gdy dawniej wydawało głównie książki szkolne, teraz przemieniło się w instytut wydawniczy obejmujący wszystkie dziedziny produkcji pisarskiej, od nauki czystej do sportu. Cała Polska czyta w edycjach Ossolineum dzieła Sienkiewicza, „Grażynę" i „Konrada Wallenroda" Mickiewicza (oprac. W. Bruchnalskiego), „Dzieła wszystkie" Słowackiego (opracowanie J. Kleinera), „Literaturę polską" Chlebowskiego, „Literaturę rosyjską" Brücknera, „Kościuszkę" Korzona, monografję o Bolesławie Chrobrym St. Zakrzewskiego. A także cała Polska uczy się grać w tenis z nałożonego przez Ossolineum podręcznika Kuchara i Stahla. Niestety, za przykładem innych wydawców, zaczyna Ossolineum pomału ograniczać się do książek szkolnych, gdyż one znajdują łatwy zbyt. Zapewne, winien tu kryzys, ale też nie bez winy są nasi wydawcy, którzy śrubują ceny książek w przesadny sposób, a przytem nie zawsze umieją trafić do nabywcy. Stać za ladą nie wystarczy. Dodajmy, że księgarnie często są opieszałe w wykonywaniu zamówień. Prędzej dostaje się książkę z Paryża, Rzymu, Berlina czy Londynu, niż z Krakowa lub Warszawy

Wielką zasługą Ossolineum jest utrzymywanie pracowni naukowej. Z pracowni tej i z wypożyczalni książek korzystało np. w ubiegłym roku około dwunastu tysięcy osób. Muzeum zwiedziło 4 261 osób. — Zakład utrzymuje stały kontakt z instytucjami pokrewnemi zagranicą (wymiana wydawnictw).

Wydatki związane z utrzymaniem Zakładu pokrywa się z dóbr fundacyjnych, w powiecie mieleckim, powiększonych zapisem Albina Rayskiego, dalej z dwu kamienic we Lwowie i jednej w Warszawie, a wkońcu z własnych wydawnictw. Z pomocą Zakładowi pośpieszyło Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum pod przewodnictwem prof. Bron. Gubrynowicza. Liczy ono obecnie 366 członków. Towarzystwo zakupiło dla celów naukowych Zakładu aparat reprodukcyjny „Famulus", dając tem podstawę gabinetowi fotograficznemu. Co roku Towarzystwo wzbogaca zbiory Ossolineum, zakupując dlań rzadkie druki, dokumenty, korespondencje oraz minjatury i medale. Ogółem w ciągu istnienia Towarzystwa wydano na powiększenie zbiorów Zakładu kwotę 7.063 zł. Gabinet fotograficzny wykonał szereg zdjęć dla bibljoteki, a mianowicie 100 dyplomów pergaminowych i kopję kodeksu heilsberskiego Galla. Zarząd Towarzystwa zwrócił się z apelem do członków, aby darowali swe prace do zbiorów Zakładu. Uzyskano tą drogą 458 dzieł i broszur. W planie jest rozszerzenie tej akcji na wszystkich uczonych i pisarzy polskich. Inicjatywa Towarzystwa zasługuje tem bardziej na poparcie, iż Ossolineum nie ma prawa do tzw. egzemplarza obowiązkowego. Tylko niektóre wydawnictwa z uprzejmości przesyłają swe druki do Ossolineum, resztę trzeba kupować, co, dziś zwłaszcza, jest bardzo trudne.

Dr. Mieczysł. Piszczkowski.

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział historyczno - filozoficzny odbył posiedzenie, na którem prof. S. Zakrzewski przedstawił pracę B Suchoniówny pt. „Święta Jadwiga Śląska", prof. M. Allerhand — pracę dr R. Piotrowskiego pt. „Kartele i trusty" i prof. Sulimirski — pracę pt. „Ludy stepowe na terenie południowo - wschodniej Polski".

Pisma nadesłane

„Dom, Osiedle, Mieszkanie". Nr 3/4. Treść: T. Toeplitz: „Artykuł wstępny" — L. Niemojewski: „Z dachem czy bez dachu". — M. Talko-Porzecki: „Dachy w zagrodach". — J. J.: „Płaski czy wysoki?" — T Filipowicz: „Zastosowanie blachy cynkowej do krycia tarasów i dachów" — J. T.: „Ogrody wiszące". — Kronika. — W. W.: „Obrona dachu płaskiego". — L Tomaszewski: „Konstrukcje i właściwości termiczne dachu" — Adres Red Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5, m. 5

„Teatr Ludowy". Nr. 4. Treść: J. Mierzejewska: „A jak będzie słońce i pogoda". — K L Koniński: „Pojęcie teatru". — L. Rubach: „Zwyczaje wielkopostne i wielkanocne na Morawach". — „Plon pracy w zespołach". — Pokłosie wydawnicze — Adres Red. Warszawa, Inst. Teatrów Ludowych.

„Polska Gazeta Introligatorska". Nr 4. Treść: I. Ks.: „Przebudźmy się..." — A. Jaeger: „Szkolnictwo zawodowe w Sztokcholmie". — P. Smolik: „Książka Stanisława Wyspiańskiego". — „Jeszcze o szkodnikach książki". — (Z): „Przechadzka po Targach lipskich". — A. Lemański: „Gruntowanie materjałów". — H. Majkowski: „Słów kilka o grafice Stanisława Raczyńskiego". — L Berger: „Korespondencja z Rio". — Ankieta. — Z naszych warsztatów pracy — Młody introligator. — Bibljoteki. — Rozmaitości. — Komunikaty. — Adr Red Poznań Piekary 8 a

„Taternik". Zeszyt 2 Treść: Z Korosadowicz: „Uskok". — J. K Dorawski: „O sztucznych ułatwieniach wspinaczki". — Materjały do historji alpinizmu polskiego. — J A Szczepański i K Narkiewicz Jodko: „Grań Péteret". — Koleby tatrzańskie. — J. A. Szczepański: „Nowe drogi w Tatrach w r 1932". — Skalne drogi. — Z Tatr — Sprawy sekcji. — Karta żałobna. — Kronika alpinistyczna. — Notatki — Z piśmiennictwa. — Echa. — Adres Red. Kraków, ul. A. Potockiego 8.

Nowe typy roślin i zwierząt

Uczeni pracują obecnie nad krzyżowaniem roślin i zwierząt i rezultaty ich prób i doświadczeń są już tak dalece realne, że można już podać kilka ciekawych przykładów. Wzięto n. p. pod obserwację muchę zwaną „Drosophila mela nogaster". Zaczęto rontgenizować pewną ich ilość i łączyć potem w pary z muchami normalnemi, nie poddanemi działaniu promieni Röntgena. Potomstwo tak skojarzonych par, różniło się od normalnego barwą i wielkością oczu, rozmiarem i kształtem skrzydeł, większą śmiertelnością. Sztucznie wywołane zmiany powtórzyły się w dalszych pokoleniach, a więc okazały się dziedziczne. Z tego wynikałoby, że działanie promieni Röntgena spowodowało w organiźmie muchy zmiany zasadnicze.

Ciekawe rezultaty uzyskali botanicy. Pierwszą z badanych roślin był tytoń. Przez naświetlanie poszczególnych gatunków w stadjum tworzenia pąków kwiatowych, udało się uzyskać w ich potomstwie rośliny z uderzającemi, różnorodnemi zmianami w liściach i kwiatach. Podobnie traktowane inne rośliny, jak bieluń, kukurydza, jęczmień, pszenica, wyźlin wytworzyły szereg zmian, które okazały się dziedziczne. Röntgenizowanie pszenicy wywołało znaczną różnicę w budowie kłosa, a więc tej części rośliny która warunkuje plenność. U niektórych roślin działanie promieni Röntgena wywoływało karłowatość, zwężanie i zwijanie się liści, zmianę kształtu i barwy kwiatów, zmniejszenie płodności, częściowe zahamowanie rozwoju.

Mniejsze zmiany u roślin wywoływało centryfugowanie ich w różnych roztworach chemicznych, jak sole metali ciężkich, miedzi, żelaza, cynku, kadmu, uranu, srebra, rtęci — lub lekkich — jak potasu i sodu. Wkładano młode roślinki do rurki, wystawionej na największe działanie centryfugalne. Górne, rosnące części rośliny były otoczone roztworem chemicznym. Rośliny w ten sposób doświadczane ulegały jednocześnie silnemu działaniu fizycznemu, spowodowanemu przez wirowanie, które wywołuje ciśnienie niejednokrotnie wynoszące ponad 5 atmosfer i działaniu chemicznemu odpowiedniego roztworu. Zmiany organiczne, wywoływane takiemi doświadczeniami, można było obserwować potem u potomstwa. Moczono wreszcie rośliny w różnych roztworach chemicznych (zwłaszcza zawierających niektóre związki arsenu). Próby te wywoływały także zmiany dziedziczne lecz już w znacznie mniejszym stopniu niż przy działaniu na rośliny w stadjum tworzenia pąków kwiatowych.

Badania nad zagadnieniem sztucznego wywoływania mutacyj przy pomocy chemicznych i fizycznych bodźców, wskazują na znaczenie tych doświadczeń także i dla praktycznej hodowli. Z dotychczasowych jednak rezultatów wynika, że większa część wywołanych sztucznie zmian dziedzicznych nie posiada jeszcze na razie większych wartości praktycznych. S. F.

Nie wszystko złoto, co się świeci

W tych dniach odbyła się w Fontainebleau licytacja publiczna przedmiotów należących do zmarłego przed laty słynnego aktora Coquelina, a składających się przeważnie z dowodów uznania i uwielbienia dla znakomitego artysty. Sprzedaż odbywała się początkowo bez większego zainteresowania. W pewnej chwili uwagę obecnych zwróciła para spinek złotych ofiarowanych aktorowi przez b. cesarza Wilhelma. Taksator sądowy zwrócił jednak uwagę obecnym, że spinki — po dokładnem ich oszacowaniu — okazały się fałszywe, wysnuwając stąd wnioski nie bardzo dla „kaisera" pochlebne. Oświadczył m. in., że nie trzeba się dziwić, że

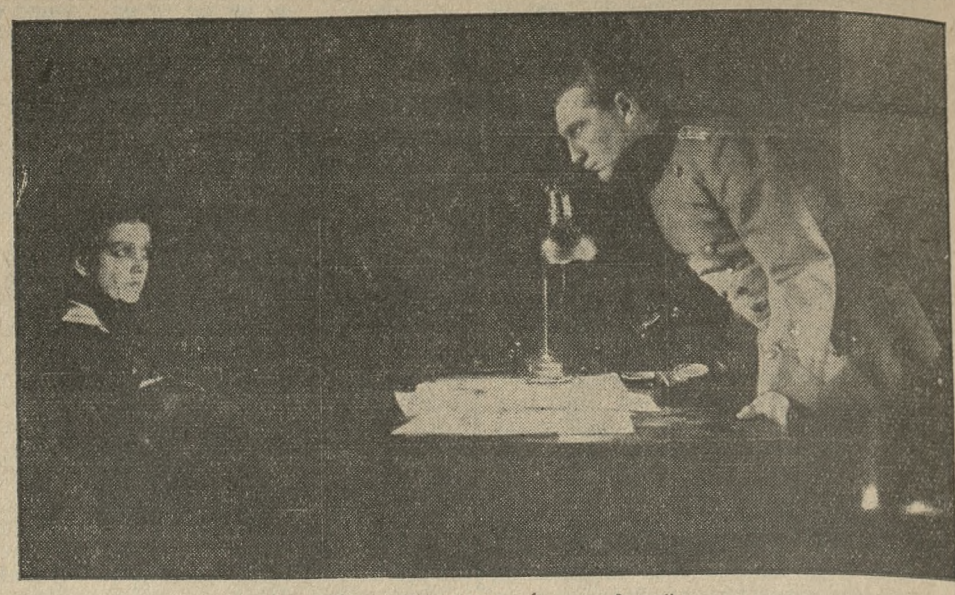

„Wszystkie bilety wyprzedane"

Tabliczką z takim napisem posługiwały się niegdyś bardzo często kasy... teatralne. W latach ostatnich jednak tabliczki te okazały się rekwizytem zbytecznym, więc wyrzucono je do rupieciarni. Lecz nadeszła nagle chwila... Kasę Teatru Nowego oblegają tłumy. Co wieczór. Sprawiła to „Fräulein Doktor". I dyrektor Rutkowski znalazł się w kłopocie: gdzie tabliczka? Dawać tabliczkę! — Zginęła, przepadła. Trzeba nagwałt nową zamówić! — I jest nowa tabliczka śliczna, radosna i dumna. Przypominająca nareszcie raz po raz dawne dobre czasy. A więc Szanowna Publiczności, nie odkładaj kupna biletów na „Fräulein Doktor" na chwilę ostatnią, bo zamiast biletów ujrzysz... tabliczkę dumną i radosna. Staraj się o bilety zawczasu, by zamiast tabliczki ujrzeć „Fräulein Doktor" w koncertowem wykonaniu całego zespołu z p. Halliną Cieszkowską na czele. Powyższe zdjęcie przedstawia nam pełną napięcia scenę, w której Fräulein Doktor (p. Cieszkowska) demaskuje majora Engla (p. Serwiński), szpiega angielskiego.

Wilhelm nie szanował traktatów, jeśli nawet taką drobnostkę, wspaniałomyślnie przez niego ofiarowaną, mógł dać jako „szczero złotą"...

Cenę podaży za „cesarskie spinki" ustalił taksator na jednego franka. Rozpoczęła się walka wśród amatorów i wreszcie para bezwartościowych spinek została zakupiona za 300 franków.

Również w Paryżu w tym samym okresie odbywała się licytacja zbiorów Henryka Lavedana, zawierająca pamiątki po rewolucji francuskiej. Wśród przedmiotów, które osiągnęły najwyższą cenę była kamizelka jedwabna, haftowana srebrem, należąca do Marata, za którą zapłacono 2550 fr. Druga kamizelka, z barwnego aksamitu, należąca do Robespierra osiągnęła cenę 6000 fr. Szarfę trójbarwną Kamila Desmoulins'a sprzedano za 3600 fr. Notes, który należał do lokaja Ludwika XVI, z zapiskami z czasokresu od 24 września do 17 grudnia został nabyty za 3900 fr. Mały klucz żelazny, otwierający drzwi do apartamentów Marji Antoniny osiągnął 1050 fr. Najciekawszym jednak przedmiotem licytacji była para skórzanych rękawiczek damskich ozdobionych godłem rewolucji, postacią rzeczypospolitej z napisem „Wolność". Rękawiczki sprzedano za 3200 franków. S. F.

Co jej się podoba.

Nowobogacka z mężem znajduje się na koncercie. Bije brawo frenetycznie.

— Czemu się tak entuzjazmujesz? — pyta gniewnie mąż, przecież ta śpiewaczka fatalnie fałszuje.

— Zgoda, ale chciałabym obejrzeć jeszcze raz jej kostjum. (Le Rire).

Wielki plebiscyt filmowy

Wszyscy miłośnicy polskiego filmu biorą udział w nowym konkursie „Kurjera Poznańskiego"

Scena z filmu: „Jego Ekscelencja Subjekt". Na zdjęciu z lewej ku prawej: Eugenjusz Bodo, Ina Benita, Konrad Tom i Miecz. Ćwiklińska.

Dwa najnowsze filmy polskie: „Każdemu wolno kochać" i „Jego Ekscelencja Subjekt" stają do zawodów!

Który zwycięży?

Mnóstwo nagród!!!

Redakcja naszego pisma i dyrekcja kinoteatru „Słońce", które wspólnym wysiłkiem zorganizowały niedawno Wielki Konkurs Filmowy o najtrafniejszą recenzję z filmu „Każdemu wolno kochać" zachęcone **olbrzymiem i zasłużonem powodzeniem ostatniego konkursu — a w stałej trosce o dobro polskiego filmu** — organizują **nowy niezwykły plebiscyt filmowy.** Czytelnicy nasi mają dać odpowiedź na pytanie:

Który film podobał mi się bardziej: Czy film „Każdemu wolno kochać" czy też najnowszy film polski: „Jego Ekscelencja Subjekt", który od niedzieli, dnia 7 maja b. r. wyświetlać będzie codziennie największe i najwspanialsze kino „Słońce".

W tym najnowszym filmie, uznanym za jeden z najlepszych filmów polskich bieżącego sezonu grają najwybitniejsi polscy artyści: **Mieczysława Ćwiklińska, Ina Benita, Eugeniusz Bodo i Konrad Tom.**

Nawet największy malkontent przyznać musi, że ten najnowszy produkt naszej kinematografji bije na głowę nawet najlepsze filmy zagraniczne.

Film polski, niedawno jeszcze biedny Kopciuszek niedługo rywalizować będzie z zagranicą.

A więc Czytelnicy do dzieła. Spróbujcie swego szczęścia! Wygrywajcie liczne nagrody! Zaczynamy plebiscyt! Głosujcie, kto zwycięży?:

„KAŻDEMU WOLNO KOCHAĆ"
czy też
„JEGO EKSCELENCJA SUBJEKT".

Zamieszczony poniżej kupon należy wyciąć i po wypełnieniu przesłać w kopercie z napisem „Plebiscyt filmowy" pod adresem naszego wydawnictwa.

KUPON

„Kurjera Poznańskiego"

upoważniający do wzięcia udziału w naszym plebiscycie filmowym.

Głosuję na film:

.....

Imię i nazwisko oraz adres głosującego:

.....

.....

UWAGA: Do Kuponu należy dołączyć odcinek biletu do kina „Słońce" na film „Jego Ekscelencja Subjekt".

Z życia kupiectwa bydgoskiego

Kupiectwo bydgoskie staje do walki z niebezpieczeństwem żydowsko-niemieckiem - Inowacja, która budzi zaostrzenie

Z Bydgoszczy donosi (ate): W ubiegłym tygodniu odbyło się tu zebranie Towarzystwa Samodzielnych Kupców pod przewodnictwem wiceprezesa p. dyr. Cylkowskiego przy licznym udziale członków. Referat p. t. „Zagadnienia walutowe" z uwzględnieniem spadku dolara oraz wpływu tego spadku na inne waluty, opracowany wszechstronnie i wyczerpująco, wygłosił p. prof. Lipiński. Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja na temat znaczenia konferencji waszyngtońskiej. Następnym punktem obrad była sprawa bojkotu Żydów i Niemców. Referowali tę sprawę pp. poseł Lewandowski i dyr. Związku Towarzystw Kupieckich w Bydgoszczy p. Talarek. Podali oni do wiadomości ogółu członków, że utworzyła się w Bydgoszczy Sekcja Obrony Handlu, Rzemiosła i Przemysłu Polskiego, która ma na celu obronę stanu posiadania żywiołu polskiego na zachodnich rubieżach Rzplitej w związku z faktem, że tutaj najbardziej wdzierają się niepożądane elementy i podminowują interesy polskie. Zebrani solidaryzują się z tą akcją i oświadczają gotowość współpracy dla dobra narodu i państwa. Poza tem p. dyr. Tatarek referował ustawę o funduszu pracy oraz rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy, które w znacznej mierze znowu obciąża kupiectwo i wreszcie odczytał komunikaty Naczelnej Rady o zryczałtowanym podatku obrotowym oraz najnowsze okólniki Izby Przemysłowo-Handlowej w sprawie podatku dochodowego, obrotowego i majątkowego. Na tem zebranie zakończono.

Nowa niespodzianka dla dzieci i młodzieży naszych Czytelników

„Czerwony kapturek" i „Potop" Henryka Sienkiewicza

W niedzielę 7 maja o godz. 15 grana będzie w Teatrze Narodowym dla najmłodszych naszych czytelników prześliczna bajeczka Grimma p. t. **„Czerwony kapturek".** Bajkę inscenizował Stefan Drewicz. Fabuła bajeczki jest znana, niewątpliwie więc wszystkie dzieciaki przyjdą żywych bohaterów na scenie zobaczyć. O godz. 17 grana będzie dalsza część trylogji H. Sienkiewicza p. t. **„Potop".**

Dotychczasowe przedstawienia, zakupione wyłącznie dla naszych wydawnictw, cieszyły się dużem powodzeniem, a redakcja nasza otrzymuje setki listów od swoich abonentów, domagających się o nowe przedstawienia. Przedstawienia na niedzielę 7-go maja, dostępne będą po groszowych cenach. I parter, loże i balkon po 30 gr, a II parter po 20 gr.

Czytelnicy, którzy pragną wziąć udział na tych przedstawieniach, otrzymają w kasie Teatru Narodowego za okazaniem poniższego kuponu żądaną ilość biletów po cenach niezwykle zniżonych.

Kupon na przedstawienie

Teatr Narodowy

ul. Ratajczaka 21 (Dom Rzemieśln.)

niedziela,

7 maja o godz 15 i 17

„Czerwony Kapturek" — „Potop".

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

Z działalności Tow. „Warta"

Od 40 prawie lat na terenie Poznania pracuje towarzystwo „Warta", opiekujące się dziećmi szkolnemi. W czasie niewoli praca ta skupiała się głównie w ośrodkach oświatowych, przedewszystkiem tajnego nauczania; obecnie członkinie „Warty" wysilają cały swój zapał organizacyjny i energję, aby przyjść z pomocą ubogiej dziatwie poznańskiej dożywianiem oraz opieką moralną. Ogródki dziecięce na Jeżycach i na Śródce dają nadto ubogiej dziatwie możność spędzania po kilka godzin dziennie w zdrowem otoczeniu, na miłych i pożytecznych rozrywkach, pod opieką sił pedagogicznych, lub dyżurujących dobrowolnie pań z Tow. „Warta".

Ostatnie walne zebranie pożytecznej tej organizacji pozwoliło nam wglądnąć głębiej w jej działalność. Mimo trudnych warunków, braku zasiłków, kryzysu ekonomicznego i t. p. okoliczności, które zdawałoby się, że uniemożliwiają pracę w szerszym zakresie, Tow. „Warta" zebrało drogą prywatną poważne sumy, a dzięki otrzymaniu ich — mogło zaopiekować się potrzebującemi tak bardzo odżywienia i powietrza ubogiemi dziećmi poznańskiemi.

Na dwóch dużych kompleksach ogródkowych, t. j. na Jeżycach i na Śródce zbierało się codziennie kilkaset dzieci, aby na swoich zagonkach pracować wśród zabawy i pod właściwem kierownictwem w okresie czasu od początków maja do października. O pracach tych oraz środkach na te prace mówiły szeroko i wyczerpująco sprawozdania walnego zebrania „Warty", zwłaszcza sekretarki, p. Michałkiewiczowej, skarbniczki, p. Maniewskiej a przedewszystkiem niestrudzonej przewodniczącej Tow. „Warta", p. Rozmiarkowej. Wysiłki prezydjum zarządu popierały gorliwie członkinie towarzystwa, sympatycy organizacji z poza jej ram, a lwią część zasługi około rozszerzaniu się akcji ogródkowej przypisać należy wielkiej Dobrodziejce „Warty" pani prezyd. Żychlińskiej, której poparcie finansowe w znacznej mierze przyczyniło się do pomyślnego stanu towarzystwa. Zebranie postanowiło zamianować p. Żychlińską członkinią honorową i wręczyć jej dyplom zasługi.

Do zarządu wybrano ponownie ten sam zarząd z p. Rozmiarkową na czele a w miejsce ustępujących prawem starszeństwa członkiń wybrano pp. dyr. Różyńską, W. Domagalską, Kłaczyńską i Marcinkowską.

Zebrane wypowiedziały swój żal z powodu ustępującej po długoletniej, wytrwałej pracy p. Anówny, skarbniczki, ze zarządu, a przewodnicząca p. Rozmiarkowa, poświęciła początek zebrania rzewnemu wspomnieniu zmarłych w roku ostatnim członkiń „Warty": Wandy Domagalskiej, drowej Kapuścińskiej i wielkiej Założycielki Organizacji, Anieli Tułodzieckiej.

O zachowanie narodowych pamiątek

Komitet dla uczczenia zasług ś. p. Anieli Tułodzieckiej komunikuje, że w końcu maja nastąpi uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku utrwaleniu pamięci wielkiej Polki i jako akt hołdu społeczeństwa wielkopolskiego. — Tablica będzie wmurowana na zewnętrznej ścianie kościoła św. Wojciecha obok tablicy ś. p. Emilji Sczanieckiej.

Dzięki ofiarności rodziny Anieli Tułodzieckiej, a w szczególności p. Z. Michałkiewiczowej otrzymał Komitet pamiątki po Zmarłej i zdeponował je w Muzeum Miejskiem w Poznaniu. Prezydent miasta p. Ratajski użyczył Komitetowi lokalu, gdzie cenne pamiątki zostaną rozmieszczone wraz z innemi przedmiotami, pochodzącemi od Wielkopolanek wybitnych i dla społeczeństwa zasłużonych. Tym sposobem stworzy się zaczątek dla działu pamiątek po kobietach, które odznaczyły się w pracy narodowej i społecznej, a pracowały w Wielkopolsce. Komitet zebrał już szereg takich pamiątek, fotografij, rękopisów, dokumentów, akt i t. p. i zamierza dział ten rozszerzać w miarę napływania pamiątek. Apeluje więc do społeczeństwa, aby zainteresowało się ukrytemi niewątpliwie w starych skrytkach papierami, dokumentami dawnej pracy, czy też innemi wspomnieniami życia i działalności wybitnych Polek. Komitet prosi o nadsyłanie wszelkich przedmiotów do Biura Czytelni dla Kobiet, (ul. Kantaka 8) na ręce pp. Wrzesińskiej i Walkowskiej.

Równocześnie donosi, że są do nabycia broszury opisujące życie i działalność Anieli Tułodzieckiej oraz zawiadamia, że wyszły drukiem przemówienia, wygłoszone na uroczystej Akademji ku czci Anieli Tułodzieckiej.

W dniach ostatnich wyszła z pod prasy nakładem „Domu Książki Polskiej" w Warszawie książka Anieli Rochlerówny o Zofji Tułodzieckiej, pionierce ruchu zawodowego w Wielkopolsce, siostrze ś p. Anieli. Sygnalizujemy pojawienie się tej książki, odkładając na później omówienie jej treści.

Z radością zaznaczyć tu możemy, że w tej chwili zaznacza się w Poznaniu dążność do utrwalenia właściwego obrazu przeszłości kulturalnej Wielkopolski, w którym to ruchu i kobiety odegrały poważną rolę jako pionierki polskości. One to więc obecnie nawiązują nić tradycji narodowej życiem, piórem, czy też komasacją pamiątek.

Ognisko Polek

„Ognisko Polek" Stowarzyszenie kulturalno - oświatowe w Poznaniu przez 23 lata swego istnienia okazało nader ruchliwą i żywotną działalność, gromadząc w swych szeregach poważny zastęp młodych kobiet z średniem wykształceniem. Comiesięczne zebrania członkiń obejmują w swym programie obowiązkowo wykłady z różnych dziedzin — na tematy literackie, historyczne, społeczne, religijne i t. p. W związku z zachodzącemi rocznicami łączy się zebrania miesięczne z bardziej uroczystemi obchodami ku czci wielkich ludzi, m. in. Kasprowicza, Tetmajera, Reymonta, Chopina, i t. d. Prócz zebrań miesięcznych odbywają się t. zw. wieczory dyskusyjne z referatami, poruszającemi różne aktualne zagadnienia bieżącego życia.

Przewodnictwo Stowarzyszenia spoczywa od wielu lat w rękach p. Zofji Majerskiej, której praca społeczna datuje jeszcze z czasów zaborczych. Prowadziła ona lekcje dykcji, kursy pedagogji i literatury polskiej dla członkin „Ogniska", które poza tem brały grupowo udział w kursach naukowych n. p. w kursie Historji Sztuki.

Do szczególnie udanych imprez „Ogniska Polek" zaliczyć należy wycieczki krajoznawcze. Dalsze z nich, do Wilna, Warszawy, Trok i Lwowa dały członkom szczególne korzyści, a pobyt we Lwowie potwierdził przysłowiowe sympatje Lwowian dla Poznania, dzięki serdecznemu przyjęciu, zgotowanemu uczęstnikom wycieczki przez Narodową Organizację Kobiet we Lwowie.

Znane są „gwiazdki" „Ogniska Polek" oraz „Jasełka" ogniskowe, gromadzące rzesze małych widzów. Od kilku lat istnieje przy „Ognisku Polek" sekcja opieki nad dzieckiem, wykazująca bardzo silną żywotność. Członkowie sekcji opiekują się ubogiemi dziećmi, przeważnie sierotami. Opieka ta nie ogranicza się tylko na dożywianiu i ubieraniu pupilów przez cały rok, lecz kierowane gorącem umiłowaniem sprawy opiekunki dbają o fizyczny i moralny rozwój dzieci. Sekcję utrzymuje się dzięki rzadkiej w dzisiejszych czasach wielkodusznej ofiarności członków Ogniska oraz imprez, urządzanych celem zasilenia funduszów.

Zebrania plenarne „Ogniska Polek" odbywają się w pierwszą środę każdego miesiąca w sali Stowarzyszenia Techników przy ul. św. Marcina 21.

W środę, dnia 10 maja r. b. odbędzie się staraniem „Ogniska Polek" wieczór literatury skandynawskiej. Na program złożą się: wykład prof. U. P. p. dr. Boehma oraz recytacje.

Przystąpienie do „Ogniska Polek" zgłaszać można za poleceniem 2 członków na zebraniach lub też pisemnie na ręce sekretarki organizacyjnej p. Anny Smólskiej. W. Garbary 5, m. 11 i p. Ewy Pedenkowskiej, ul. Dąbrowskiego 151.

Z Tow. Ziemianek Wlkp.

Zarząd Stowarzyszenia Zjednoczonych Ziemianek organizuje dla swych członkiń i ich rodzin 8 i 9 czerwca r. b. — pielgrzymkę do Częstochowy. Rada naczelna Ziemianek zwraca się do wszystkich zespołów Ziemianek z gorącą prośbą o poparcie i propagowanie tej pielgrzymki wśród swoich zespołów i wśród Kół Włościanek.

Ostateczne zgłoszenia odnośnie ilości osób, chcących wziąć udział w pielgrzymce, przyjmować będzie zarząd Zjedn. Ziemianek — Warszawa, Marszałkowska 149 do 15 maja, w którym to terminie należy również nadesłać zł 2,— od osoby na koszta organizacji pielgrzymki. Osoby, stojące poza zespołami Ziemianek lub Włościanek, wpłacają zł 4.— od osoby.

Zarząd Zjedn. Ziemianek wyrabia zniżki kolejowe dla grup wyjeżdżających z poszczególnych miejscowości. Wahać się one będą od 66—30 proc. — zależnie od ilości osób wyjeżdżających z danego punktu.

Noclegi w cenie od gr. 50 do 2,— zł będą zapewnione, opłacane przez same uczestniczki. Na dworcu kolejowym w Częstochowie będą stale dyżury od 7 czerwca (środa) w południe przez całą noc do godz. 9 rano 8 czerwca. Dyżurujące pp. instruktorki będą miały opaski zielono - żółte.

Zwracamy uwagę członków naszego Tow. na znaczenie tegorocznych międzynarodowych Targów w Poznaniu. Dla produkcji naszej mają specjalne znaczenie, bo biorą w nich udział przedstawiciele tych krajów, które szukają zamian z Polską, mianowicie: Francja, jej kolonje, Hiszpanja i Kanada. Zrzeszenia kobiece zaciekawią pokazy, związane z urządzeniami wnętrz domu i gospodarstwa kobiecego.

10 maja p. W. Chłapowska, wygłosi wykład w Radjo Poznańskiem.

Debiut autorki

Z dużem zainteresowaniem obserwujemy stopniowy rozwój talentu autorki używającej pseudonimu „Jerzy Marlicz". Zaczęło się od krótkich nowelek nagrodzonych tu i tam na konkursie, a zaczęło się właściwie jeszcze wcześniej, gdzieś na szkolnej ławie od dobrze napisanego wypracowania, które trochę zdziwiło preceptora. Po nowelkach nastąpił długi okres tłumaczeń. Jest tego kilkanaście tomów, przeważnie Curwooda, kilka rzeczy Marshalla i innych. Droga zresztą bardzo dobra, boć już Sienkiewicz radził młodym literatkom uczciwą pracę przekładową, celem wzorowania się na porządnej konstrukcji powieści i celem zdyscyplinowania własnego stylu. Młodej autorce najbardziej przypadł do gustu roman d'avantures i ponieważ dobrze włada językiem angielskim, więc Curwood modny ten dziś nietylko u anglosaskiej, ale i u naszej młodzieży pisarz dziwnych przygód na dalekich lądach znalazł w niej gorliwą i entuzjastyczną interpretatorkę, Książki były bardzo poczytne, rozchwytywane i pożądane i stąd znaleźli się łatwo opiekunowie-wydawcy zachęcający młodą autorkę wciąż do dalszej pracy. Faktem jest, że Jerzy Marlicz przyswoił literaturze polskiej całego nieledwie Curwooda i tem samem zaskarbił sobie duże uznanie wszystkich jego zwolenników. Ostatnio najwięcej tych powieści pojawiło się nakładem Księgarni św. Wojciecha i tu też pod osobistym patronatem jej kierownika, p. Jeleńskiego ukazała się pierwsza, samodzielna powieść Jerzego Marlicza - Była to książka p. n. „Łowcy [illegible] wzorowana na Curwoodzie i stanowiącą niejako epilog jednego z cyklów powieści tego autora. Od tej książki krok dalszy stanowi „Bractwo białego lamparta", które w tych dniach opuściło prasę i jest powieścią oryginalną autorki.

I tym razem Jerzy Marlicz pozostał wierny upodobaniom trzymając się tematów egzotycznych i przygód nadzwyczajnych. Zaznaczamy dla orjentacji, że Curwood w twórczości swojej posiada dwie linje odmienne, jedną stanowią powieści „zwierzęce", w których jest mistrzem, drugą romanse egzotyczno - kryminalne". Autorka polska rozpoczęła twórczość oryginalną właśnie od wzorowania się na drugim ze wspomnianych typów, ponieważ „Bractwo białego lamparta" jest właśnie takim romansem egzotycznym.

Sprawy, opisywane w powieści tej mają swój podkład faktyczny w zasłyszanych przez autorkę relacjach z belgijskiego Konga, gdzie bytetuje, jak zresztą wszędzie po świecie kolonja polska i gdzie splatają się ze sobą interesy białych i czarnych mieszkańców Afryki, pełne intryg socjalno - politycznych, przesileń gospodarczych i przeżyć najróżnorodniejszych, wynikających z właściwości klimatycznych i geograficznych. Polityka kolonjalna w Kongo belgijskiem komplikuje się przedewszystkiem dlatego, że działają tam z ukrycia intrygi polityczne byłych właścicieli i eksploatatorów tych terenów: Niemców, dziś odsuniętych od wpływów, lecz zazdrosnych o dawną bogatą kolonję i nieżyczliwych obecnym jej władcom. Autorka osnuła więc na tym właśnie wątku fabułę swojej powieści przez co nadała jej aktualności i prawdy

Powieść rozpoczyna się odrazu bardzo zajmująco. Posłuchajmy pierwszych zdań: „Wąska, kręta ścieżyna, wiodąca przez wertepy dżungli brunatna była i spękana jak zbyt silnie wypieczony chleb. I wszystko wokoło nosiło ten sam odcień burej spalenizny. Suche trawy, wzrostu człowieka, liany, nakształt porzuconych skór wężowych martwo zwisające z gałęzi drzew, same wreszcie, rzadko rozstawione drzewa, pokurczone boleśnie, zjeżonemi konarami, przyodzianemi w skąpe listowie, broniące z wysileniem resztek soku, który krążył leniwie w tkankach martwiejących pni. Po turkosowem niebie białe słońce szybko zjeżdżało ku zachodowi, lecz chłód przedwieczorny istniał chyba tylko w dziedzinie wyobraźni. Przeciwnie nawet, promienie słoneczne nabierały większej jeszcze zjadliwości, parząc ciało aż do bólu. Powietrze falowało drżąc, przyczem blask raził oczy tak nieznośnie, że doktór Weronicz oprócz korkowego hełmu, ocieniającego czoło, nosił wielkie przydymione okulary."

Opis ten doskonale wprowadza w nastrój i daje posmak prawdy, a koloryt lokalny podkreśla świetnie przedstawiona różnica psychiki i poziomu kulturalnego Europejczyka i murzynów znajdujących się wobec tego samego problemu: przejścia przez most uszkodzony nad przepaścią. Na kilka kartek dalej epizod z zabitym tubylcem, znalezionym na stoku urwiska mocno i zręcznie nawiązuje intrygę i budzi pełne zainteresowanie czytelnika. Z dużą umiejętnością sugerowania czytelnika zużyła autorka efekt śladów „pazurów lamparcich" dla wywołania grozy, którą dyszy dżungla pełna niespodzianej zdrady ze strony ludzi, zwierząt i przedmiotów. Ponieważ autorka posiada do dyspozycji prosty, zwarty i potoczysty styl, którym operuje z umiarem i opanowaniem, więc liczne i instruktywne opisy domów, sprzętów, narzędzi, broni, wreszcie roślin i zwierząt nigdy nie nudzą, lecz budzą zawsze zainteresowanie swoją bezpośredniością i sumiennością opisu i wydają się konieczne, przez co czytelnik nie będzie mógł ich opuścić i nauczy się niejednej pożytecznej wiadomości. Mamy zresztą dla skompletowania informacyj geograficzno - ludoznawczych zręcznie do fabuły wplecione klasyczne epizody egzotyczne, jak porę deszczową, pożar dżungli, epidemję śpiączki, pogrzeb murzyna, zaklinanie czarodziejów wioskowych, walki z krokodylami, żmijami, lampartem, upały tropikalne i nagle zapadające czarne noce Afryki. Obok tych opisów jednakże postępuje wciąż naprzód intryga powieściowa zawiązana w ten sposób, że odgadnąć ją trudno, a napięcie wzmaga od epizodu do epizodu. Rozwiązanie fabuły pokrywa się logicznie z jej założeniem i tłumaczy się w zupełności i bez reszty.

Powieść „Bractwo białego lamparta" wykazuje więc, że młoda autorka posiada do swej dyspozycji duże walory, które naturalnie winna rozwijać i nadal coraz doskonalej.

Wydawnictwo św. Wojciecha zapowiada na najbliższą przyszłość dwie dalsze powieści Jerzego Marlicza: „Ośmiornica" osnuta na wspomnieniach syberyjskich autorki i „Hotel na wodzie", zawierający reminiscencje z podróży po Oceanie Spokojnym.

Mir.

TAJFUN • MOLINA
zabija muchy i mole — Do nabycia w wszystkich drogerjach i aptekach — chroni futra — Pz 10 458-18 120
„UNIVERSUM" — Poznań, Fabryka środków do zwalczania szkodników

Z naszej przyrody

Nasz ogród botaniczny i wiosna

W ogrodzie botanicznym na Jeżycach dają sobie — jak to mówią u nas w Poznaniu — „randkę" wszystkie kwiaty, krzewy i drzewa, rosnące na ziemi polskiej, pod słońcem polskiem.

Jaka rozmaitość, jaka uroda: uroda naszych pól, naszej miedzy, przychacie, rowów przydrożnych, łąk, gór i lasów.

Gośćmi z pod innego nieba z za oceanów są np. japońskie krzewy forsycji, które u nas rozkwitły już na wielkanoc, tak wcześnie bujnie w słońcu i złocie.

Mamy tu zioła, krzewy, drzewa amerykańskie, australijskie, słowem ze wszystkich części świata. Obok naszego bzu rośnie kosmaty bez japoński, rośnie razem w zgodzie z naszym.

Bez nazywa się właściwie lilakiem.

Tu rośnie tatarski zatrwień podobny do naszej laski Pana Jezusa (drjakwi). Warto nadmienić, że nasz lilak jest rodu nobliwego drzew oliwnych, znanych nam z Nowego Testamentu. Do nich należy także jesion, rosnący rzadko w naszych lasach, trzymający się więcej parków

W drodze do rozwinięcia swych złotych pąków znajduje się nasz i obok amerykański jaśmin. Jaśminy i róże kwitną dopiero w maju na prześlnionym słońcem skrawku ziemi od Cannes do Nicei, w Prowansalji Mistrala.

Kwitnące w naszym ogrodzie zioła wiosenne rzucają się w oczy swą okazałością i wielkością, jakby wzajemnie prześcignąć się chciały. Chcą zwrócić na siebie uwagę — nie ludzi — lecz zapylających je motyli i innych owadów, tak nielicznych teraz!

Stąd emulacja! Najpiękniejszem, kwitnącem dziś w ogrodzie zielem leśnem jest godna zaiste widzenia sasanka. Jej kielich kwietny dorównuje wielkością kielichowi tulipana, podobny mu także zabarwieniem. Jest kwestją kilku lat, a uszlachetnionie pracą ogrodników to ziele stanie się kwiatem ogrodowym i będzie i ozdobą ogrodu. Będziemy zapewne pielęgnowali też sasanki w naszych doniczkach. Warto dla tej pysznie kwitnącej sasanki zadać sobie trud pójścia do ogrodu. Przekwita ona rychło, ale po przekwitnieniu ma wygląd arcyoryginalny.

Miłą niespodzianką jest kwitnący różowo kwiat kokorycz. Jest to dziwnie stara nazwa polska koguta. Kokorycz (ryczy koko) oznaczał koguta i jego pianie. Ale jest prawdopodobnie jeszcze starsza nazwa koguta: kukuba brzmiąca wcale z hinduska. Nazwa ta wychodzi u nas z użycia. Na targu na placu Sapieżyńskim nazywają to ziele kobiety wiejskie „leśny bez" i pod tą nazwą usiłują sprzedać.

Rozglądamy się po ogrodzie. Zwraca naszą uwagę o niezwykle pięknym kształcie „jesion wyniosły". W środku w należytem oddaleniu od niego drzew i krzewów wygląda bardzo efektownie. Mamy tu osobliwość gruszę wierzbolistną rodzącą owe sławne gruszki na wierzbie.

Tam ścielą się na ziemi wykrojone misternie jak ozdobna wycinanka, liście przywrotnika. Tu znów kwitną białe kwiatki pięciornika wyglądające bajecznie: przypominają żywo las. Jest też w ogrodzie miłek, ziele odgrywające ważną rolę w czarach miłosnych, jako niezawodny środek w zdobywaniu serc dziewczęcych.

W szeregu, jak w procesji stoją jaskry, niektóre już rozkwitły. Dlatego że nie chcą być zjedzone jako wiosenna nowalja przez zające lub krowy zaprawiły się jadem. Stąd uchodzą wśród kwiatów za kryminalistów. Jeden z nich otrzymał nawet nazwę jaskra - zbrodniarza (Ramuncullus Sceleratus) a przecież kwiat ten, gdy go zostawią w spokoju, nie czyni krzywdy nikomu. Wspaniale przedstawiają się skupienia różnych ziół rosnących razem i zioła lecznicze, które z niewiadomej przyczyny nie mają tabliczki z nazwą. A szkoda, bo ziołami leczniczemi interesują się teraz powszechnie odkąd wiadomo, że zawierają leki skuteczne.

Nasz ogród botaniczny jest chlubę miasta. Twórcy nie spoczywają na laurach, lecz sięgają po nowe Nie tylko powiększa się teren już i tak rozległy, ale dąży się do coraz większego udoskonalenia i upiększenia dzieła. Wychodowane tu poszczególne egzemplarze wzbudzają uznanie fachowców zagranicznych.

Pod każdym względem nasz ogród botaniczny prześcignął istniejące w Polsce podobne zakłady. Niema wprawdzie wyglądu pięknych starych parków, bo jako młody niema drzew starych i cienistych, jakie posiadają ogrody botaniczne w Krakowie lub w Warszawie. Nie ma romantycznych zakątków, zacisza, poszumu drzew, perspektyw jak Kraków i Warszawa, jednakowoż nigdzie niema takiego kompletu ziół.

Ogród warszawski wyróżnia się szczególnie prastaremi egzemplarzami lip, wywołujących nastrój olbrzymich brzóz, dumnie wyrosłych ku stropom nieba jodeł, starych świerków, buków, grabów, przyglądających się w wodach parku swej urodzie wierzb złotuszek, zwieszających melancholijnie gałązki ku wodzie, olch, osik, i leszczyny. Są tam arcywspaniałe egzemplarze naszych drzew wzbudzających podziw.

Nasz ogród będzie miał to wszystko, ale jego urodę oglądać będą następne pokolenia. Urządzony jest przez znakomitych architektów ogrodowych i dziś już można wyobrazić sobie jak będzie wyglądał uroczo. Wszakże dziś ma już miejsca cieniste, zaciszne, dzięki wspaniałym pnączom pokrywających się latem ślicznemi dużemi kwiatami.

Według zdania fachowców zajmuje nasz ogród pod względem naukowym jedno z pierwszych miejsc ogrodów botanicznych Europy.

Mając taki ogród i taką sposobność zbliżenia się do uszlachetniającej nasze dusze i serca przyrody, powinna nasza publiczność odwiedzać go częściej Ogród jest może największą osobliwością Poznania. Możemy niem poszczycić się przed obcymi.

Wycieczki przyjeżdżające do Poznania powinno się w pierwszym rzędzie prowadzić do naszego ogrodu botanicznego.

EREL.

Najnowsze mody

Sukienki wizytowe.

Letnie suknie wizytowe i spacerowe bywają bardzo często łączone z materjałami w kolorach kontrastowych Bardzo efektowne zestawienie jest czarne z silnem odcieniem bleu lub białym. Modne kolory są beżowy, łączony z zielonym i niebieskim lub lila. Dużo modeli ukazuje się w kolorze popielatym, przybrane wiśniowym lub czerwonym. Powyżej widzimy:

I. Suknia wizytowa z jedwabiu czarnego, ozdobiona jedwabiem niebieskim Krótkie rękawki z otwartą bufką wypodszewkowane są jasnym kolorem.

II. Suknia popielata z oryginalnym krojem spódnicy Górna część sukni i wachlarz przy spódnicy ozdobiony jedwabiem wiśniowym.

III Suknia spacerowa z materjału deseniowego w kolorze jednolitym, o ciekawym kroju spódnicy. Bluzka zakończona przy szyi szerokim, białym kołnierzem z marszczoną ryszą.

PANI HANKA.

Kącik kosmetyczny

Piegi.

Do najpospolitszych defektów urody występujących na wiosnę należą piegi. Tworzą się one wskutek nierównomiernego zbierania się barwnika - pigmentu wewnątrz naskórka. Naogół piegi są bardzo trudne do zupełnego usunięcia Ilość ich wzrasta w miarę naświetlania przez słońce, dlatego też latem odczuwa się ten defekt znacznie silniej niż zimą. Istnieje wiele sposobów usuwających piegi na pewien czas, niema natomiast środka, któryby dawał rezultaty całkowicie zadawalniające.

Najlepsze rezultaty w takich wypadkach daje złuszczanie miejsc objętych przez piegi, za pomoca dosyć silnego naświetlania lampą kwarcową względnie stosowanie odpowiednich środków lekarskich, do tych ostatnich należą specjalnie w tym celu spreparowane maście. Złuszczanie przeprowadza się partjami trwa to od 4—5 dni zanim twarz wróci do normalnego wyglądu.

Oprócz wyżej wymienionego sposobu stosuje się bardzo często ulubiony środek domowy jakim jest sok z cytryny, piegi przy codziennem wcieraniu cokolwiek blędną. Celem uniknięcia używania wszelkich środków złuszczających można ochronić się od występowania piegów przez noszenie latem czerwonych parasolek oraz dużych kapeluszy. Można również stosować preparaty zapobiegające piegom, zawierają one przeważnie chininę, która ma tę właściwość, że prawie zupełnie nie przepuszcza światła. Bardzo dużo osób zadawalnia się w wypadku tworzenia się piegów do użycia specjalnych kremów które działają złuszczająco, ale zupełnie niewidocznie, nie pociągając za sobą kilkudniowego złego wyglądu

Blondynka z pod Krotoszyna. Z listu Pani wnioskuję, że cerę ma Pani mieszaną, czego dowodem jest nadmierne łuszczenie policzków, a wągry na nosie i brodzie Pielęgnacja cery, stosowana przez Panią jest zupełnie błędna, gdyż rob. Pani wszystko, aby twarz wysuszyć, a nie aby zapobiedz wspomnianym defektom. Zbyt częste stosowanie parówek prowadzi tylko do krótkotrwałej poprawy, a raczej powoduje rozszerzanie się porów, a co za tem idzie większą ilość wągrów policzki przytem łuszczą się jeszcze bardziej W takim wypadku radziłabym Pani zaniechać używania kremu, o którym Pani wspomina, jak również spirytusu salicylowego (tylko przecierać nos i brodę) a stosować na noc i na dzień pod puder krem wybitnie natłuszczająco odżywczy. Do mycia wieczorem stosować nie mydło tylko otrąbki.

P. Ania. Celem usunięcia łupieżu należałoby zastosować specjalny preparat, aby wzmocnić włosy i uniknąć ich wypadania, trzeba przeprowadzić specjalną kurację, dobre wyniki w takich razach daje światłolecznictwo oraz masaże ręczne

P. Zofja. Jest to choroba bardzo nieprzyjemna z której radziłabym Pani jaknajprędzej się wyleczyć, gdyż zaniechanie jej pociąga za sobą bardzo niemiłe dla wyglądu komplikacje. Cera w takim wypadku jest bardzo zależna od tej dolegliwości

P. Zenona. Proszę stosować gorące okłady z kory dębowej lub specjalny preparat w tym celu przygotowany.

Mgr I. KUNTZÓWNA.

Podwieczorek Wiosenny

W ostatniej chwili przypominamy o podwieczorku z niezwykłemi niespodziankami, który urządza Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji jeżyckiej w niedzielę, dnia 7 maja rb w sali Amarantowej, ul. Słowackiego 19 od godz. 16. Program zabawy niezwykle urozmaicony. Komitet gorąco uprasza o liczną frekwencję ze względu na wielką niedolę wśród ubogich najliczniejszej z parafij poznańskich. Wstęp bardzo niski, bufet we własnym zarządzie obfity, smaczny i tani.

Dziś zakończenie sezonu „Szyderców"!

Już czuję, jak niejeden odetchnie z ulgą... lecz tylko na krótko, bo od jesieni będziemy znów grasować! — Dziś pożegnalna Uczta w tym sezonie z współudziałem wszystkich Szyderców i wielu wybitnych gości. — Jeszcze raz się zobaczymy, kotku drogi, zaś potem jazda na wakacje!

Kupujcie zabawki krajowe

W dniu 25 maja b. r. organizuje Związek Obrony Przemysłu Polskiego wielką zabawę dla dzieci pod hasłem: „Kupujcie zabawki krajowe".

Impreza ta będzie oblitowała w moc niespodzianek a fachowe kierownictwo gier i zabaw dla dzieci przyczyni się do udania tej imprezy.

TEATRY

„Kobieta, która wie, czego chce" w Teatrze Wielkim

Z okazji zamknięcia Targów Poznańskich Dyrekcja Teatru Wielkiego daje w niedzielę, 7 maja, rb. o godz. 3 po południu specjalne przedstawienie dla publiczności przyjezdnej, na które złoży się najnowsza sensacja repertuarowa, mianowicie najznakomitsza współczesna operetka Oskara Straussa p. tyt. „Kobieta, która wie, czego chce" z fascynującą odtwórczynią roli tytułowej — gwiazdą filmową światowej sławy — Heleną Makowską na czele.

Nora Ney, Bodo, Biegański i Grabowski w Teatrze Nowym

Największe gwiazdy polskiego ekranu i polskiej sceny, przybywają do naszego miasta na dwa dni i wystąpią gościnnie w Teatrze Nowym we wtorek, dnia 9 i 10 bm. w świetnej sztuce amerykańskiej R. Niewiarowicza „Ludzie na sprzedaż".

Przyjazd wielkich artystów, posiadających tylu wielbicieli w naszem mieście, to rewelacyjna wiadomość, która zelektryzuje cały kulturalny Poznań.

Koniec sezonu zimowego „Komedji muzycznej"

W niedzielę, dnia 7 bm. popularny teatr „Komedja Muzyczna" kończy swój sezon zimowy, przechodząc do prac przygotowawczych nad sezonem letnim.

W ten sposób dzisiejsze i jutrzejsze przedstawienia świetnej rewji „Aj — ta wiosna" w której występuje gościnnie znakomity piosenkarz warszawski K. Hanusz, będą ostatniemi przedstawieniami sezonu zimowego.

ŻYCIE SOKOLE

10 lat w przewodnictwie dzielnicy

Dziesięć lat nieprzerwanej pracy w przewodnictwie Dzielnicy Wielkopolskiej obchodzą trzej druhowie znani ze swej owocnej akcji na niwie sokolej i narodowej jeszcze w okresie niewoli, których nazwiska są chlubnie zapisane nietylko w Wielkopolsce lecz i daleko poza jej granicami na terenie całego Związku a również i w kołach Związku Wszechsłowiańskiego.

Nie zamierzamy na tem miejscu rozwodzić się obszernie o ich pracy — na co w całej pełni zresztą zasłużyli — ponieważ jesteśmy przekonani, że jeszcze długie lata będą służyli Sokolstwu cennem doświadczeniem a same czyny mówić będą za nich. Poprzestajemy tu na przypomnieniu, że na radzie dzielnicowej w dniu 22 kwietnia 1923 wybrani zostali pomiędzy innymi do przewodnictwa dzielnicy druh prezes Antoni Wolski, druh wiceprezes Stanisław Stoiński i druh sekretarz Wincenty Fellner.

Składając im na tem miejscu serdeczne życzenia ad multos annos na niwie sokolej będziemy niewątpliwie rzecznikami całego Sokolstwa Wielkopolskiego, które da osobiście temu wyraz na niedzielnej radzie dzielnicowej.

Przed rocznym obrachunkiem pracy

W niedzielę, 7. b. m. podążą ze wszystkich stron ziemi wielkopolskiej do jej prastarej stolicy zastępy sokołów i sokolic, aby na rocznym walnym zjeździe uczynić przegląd swej całorocznej pracy i jej wyników, aby uczynić rachunek sumienia pod względem obowiązkowości, gorliwości i wytrwałości w swej ochotniczej służbie sokolej dla narodu i państwa — i wreszcie aby z doświadczeń minionego roku pracy wysnuć wskazania na dalszą, jak najowocniejszą przyszłość. Zatem zjazd rady dzielnicowej — to dzień pracy o poważnem znaczeniu i dużej odpowiedzialności, lecz równocześnie jest on i dniem uroczystym o nastroju radosnym, jeżeli będący jego treścią przegląd całorocznej działalności wykazuje wyniki dodatnie. I zaprawdę takiem świętem dobrej i rzetelnej pracy narodowej będzie niedzielny zjazd walny Sokolstwa wielkopolskiego, jak na to wskazuje rozesłane do wszystkich gniazd Dzielnicy Wielkopolskiej obszerne i treściwe sprawozdanie roczne przewodnictwa dzielnicy.

Rok sprawozdawczy 1932 był dla Sokolstwa wielkopolskiego okresem pracy wewnętrznej o charakterze organizacyjnym i wychowawczym, tej cichej i mrówczej pracy, w której mało jest dni świątecznych i błyskotliwych, a przeważa codzienny, mozolny trud nad stałem umacnianiem wewnętrznej zwartości i sprawności organizacyjnej, nad krzewieniem i umacnianiem ducha sokolego wśród stale narastających nowych szeregów. To praca nie na chwilowy efektowny pokaz — to fundamenty pod stały i trwały, zdrowy i prawidłowy rozwój organizacji, która tak piękną poszczycić się może przeszłością i która jako organizm żywy i stale się odmładzający ma przed sobą również jasną przyszłość.

Aby móc należycie ocenić wyniki tej pracy, należy uwzględnić również warunki, w jakich się ona odbywa. Należy uprzytomnić sobie z roku na rok potęgujący się kryzys gospodarczy, który hamując wszelki rozmach twórczy tak jednostki jak i zrzeszeń społecznych, szczególnie dotkliwie we znaki się daje Sokolstwu rekrutującemu się przeważnie ze sfer niezamożnych. Uwzględnić należy i te trudności zewnętrzne, wymagające specjalnych wysiłków woli i hartu ducha aby sprostać zadaniom, nakreślonym przez ideologję sokolą jeszcze przed 67 laty, aby nie ulec zwątpieniu w prawdziwość ideałów sokolich, w ich stałą i niezłomną żywotność. Piękne wyniki, w tych warunkach osiągane, są zaiste wymownem potwierdzeniem starej prawdy że ogień, niszczący co kruche i słabe, na stal hartuje żelazo.

Jak każda walka powoduje ofiary, tak i Sokolstwo wielkopolskie poniosło je w postaci 13 gniazd w ciągu roku sprawozdawczego skreślonych z powodu nieczynności. Zabrakło tam hartu ducha zabrakło siły oporu w walce z przeciwnościami. Mimo tych ofiar wszakże ogólny stan liczebny nietylko nie poniósł żadnego uszczerbku, lecz przeciwnie pochlubić się może nawet poważnym przyrostem w stosunku do roku poprzedniego. W miejsce skreślonych gniazd powstały zdzieindziej nowe, tak męskie jak i żeńskie, w następstwie czego ogólna liczba gniazd wzrosła nawet o 7 do cyfry 347. Jeszcze korzystniej uwydatnia się zestawienie ogólnej liczby członków, które według nadesłanych raportów gniazd wykazuje 12 601 druhów i 2 291 druchen, czyli razem 14 892 członków, co oznacza w stosunku do roku poprzedniego (wykazującego 12 973 członków) poważny przyrost blisko 2000 członków. Cyfry te są najlepszem świadectwem stałej żywotności idei sokolej i jej niczem niepowstrzymanego rozwoju.

Działalność Sokolstwa wielkopolskiego w roku sprawozdawczym znamionuje również silna wewnętrzna zwartość organizacyjna. Drobny napozór szczegół że na 347 gniazd tylko 13 nie nadesłało swych rocznych raportów sprawozdawczych, wskazuje na stały i ścisły kontakt władz organizacyjnych: przewodnictwa dzielnicy i zarządów okręgowych oraz różnych wydziałów, jako ich organów wykonawczych, z poszczególnemi gniazdami, co równocześnie jest stałą podnietą do prawidłowego rozwoju organizacyjnej pracy sokolej, tak pod względem kulturalno-oświatowym, jak i gimnastyczno - sportowym. Wydajność pracy tej w roku sprawozdawczym była też rzeczywiście obfita, jak to wykazują szczegółowe sprawozdania poszczególnych działów organizacyjnych. Świadczą o tem liczne lustracje, zebrania i zjazdy organizacyjne oraz specjalne kursy i zjazdy oświatowe, a obok tego, szczególnie owocnie przez sokolice pielęgnowanego działu pracy — nadzwyczaj bogata i wszechstronna działalność fizyczno - wychowawcza i sportowa, obejmująca według statystyki 5 027 druhów i 1 080 druchen ćwiczących, a pozatem blisko 3 000 nieletniej młodzieży męskiej i żeńskiej, która nie należąc organizacyjnie do „Sokoła", za zgodą swych rodziców uprawia gry i zabawy pod kierownictwem instruktorów i instruktorek sokolich.

Wobec nakreślonych poprzednio trudnych warunków rozwoju, zrozumiałem jest, jeżeli — jak to stwierdza sprawozdanie — tu lub owdzie, pod takim lub innym względem ujawniły się w roku sprawozdawczym także pewne braki i niedociągnięcia. Niemniej przeto patrząc na całokształt pracy w tym okresie, ze spokojem stwierdzić można, że Sokolstwo wielkopolskie — mimo wyboistej drogi idzie pewnym krokiem naprzód a dzięki swej sile liczebnej i wydatności swej pracy poważne zajmując stanowisko w ogólnopolskiej organizacji sokolej, równocześnie także na terenie wielkopolskim stanowi pełnowartościowy czynnik społeczny w tradycyjnej swej, a tak chlubnej służbie dla narodu i państwa.

Boisko sokole w Mosinie

Tow. „Sokół" w Mosinie obchodziło w dniu 3 maja r. b. wzniosłą uroczystość poświęcenia nowego boiska sokolego. Imponujący pochód z współudziałem przeszło 350 uczestników, wyruszył z Rynku pod przewodnictwem prezesa gniazdowego dha Janickiego i dha naczelnika Rosady. Na czele pochodu kroczyli przedstawiciele władz państwowych i komunalnych w zast. starosty p. Urbanowski, któremu do honorowej asysty przydzielono wiceprezesa gniazda p. Szydłowskiego, pozatem p. burmistrz A. Tyliński oraz członkowie komitetu honorowego. Władze sokole reprezentowali dh. dh. wiceprezes dzielnicy Stoiński z okręgu Poznańskiego prezes B. Kapela, dr. med. Spychała i Jacaczek.

Pochód podążył na boisko gdzie wstążkę honorową przeciął przedstawiciel władzy państwowej, p. asesor Urbanowski. Aktu poświęcenia dokonał ks. prob. Krajewski, który w gorących słowach zachęcał do dalszej wytrwałej pracy pod hasłem „Bóg i Ojczyzna".

P. asesor Urbanowski w zastępstwie p. Starosty, w dłuższem, pięknem przemówieniu, podniósł zasługi Sokolstwa, a p. burmistrz Tyliński kwestję wychowania fizycznego i moralnego w Sokolstwie. Prezes Okręgu Poznańskiego dh. B. Kapela wskazał na przyszłe obowiązki powstałe przez boisko, które stworzyło platformę do intensywniejszej pracy sokolej oraz szerzenia hartu i ducha sokolego. Pan wiceprezes Stoiński złożył życzenia w imieniu całego Sokolstwa Wielkopolskiego.

Po wzniosłych chwilach poświęcenia boiska, odbył się mecz tow. piłki nożnej Warta — Sokół, którego przebieg był bardzo interesujący.

Zarząd gniazda Mosina, wykazuje wielką inicjatywę umiejąc przytem pokonywać trudności finansowe, dzięki czemu towarzystwo rozwija się bardzo pomyślnie.

Echa 3-go Maja

Dh. prezes Związku A. Zamoyski otrzymał z okazji święta narodowego następującej treści depesze:

Z Pragi: „Wspominając dzień waszego wielkiego święta narodowego przesyłamy Ci z tej okazji życzenia Sokolstwa czechosłowackiego, Związek Sokoli dr. Bukovsky, prezes."

Z Lublany: „W imieniu Sokolstwa Jugosłowiańskiego najszczersze życzenia w dniu święta narodowego Tobie, Sokolstwu Polskiemu i bratniemu Narodowi Polskiemu. Niechaj żyje nasza solidarność braterska. Czołem Zdravo.".

Gangl, I. zastępca prezesa."

Wzrost bezrobocia wśród pracowników umysłowych

Według danych Gł. Urzędu Statystycznego, bezrobocie w Polsce zmniejsza się. W końcu lutego r. b. wynosiło 280 044 osób, pozostających bez pracy, gdy w tymże czasie roku ubiegłego — 350 145. Przytoczone liczby jednak nie obejmują wszystkich bezrobotnych, a tylko zarejestrowanych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy. Że liczby te są niekompletne, wypływa to choćby z tego, że Kasy Chorych w dniu 1 lipca 1931 r. liczyły obowiązkowo ubezpieczonych 2 460 832 a w dniu 1 stycznia 1933 r. 2 047 655, tj. o 413 177 osób mniej, a wraz z rodzinami nawet o 822 548 osób mniej. Ponieważ zaś już 1 lipca 1931 r. liczono bezrobotnych 255 179, to wynikałoby, że obecnie mamy ich conajmniej 600—650 tys., nie licząc ich rodzin.

Warto zwrócić uwagę na coraz bardziej pogłębiające się bezrobocie wśród pracowników umysłowych. Ażeby bardziej uwypuklić ciężkie ich położenie w okresie kryzysu, dla porównania przytoczyć można cyfry, dotyczące robotników niewykwalifikowanych, jako grupy pracowników stosunkowo najgorzej wynagradzanych.

Okazuje się zatem, że w lutym 1932 r. pracownicy umysłowi stanowili wśród bezrobotnych 13,1 proc., obecnie zaś 18,6 proc. Bezrobocie zatem stosunkowe zwiększyło się o 42,0 proc. Robotnicy niewykwalifikowani w tymże czasie stanowili odpowiednio 36,6 proc. i 20,6 proc., bezrobocie zatem stosunkowe wśród pracowników tych — odwrotnie — zmniejszyło się w ciągu roku o 43,7 proc. Pracownik ze zmniejszonemi kwalifikacjami, jako gorzej płatny, stosunkowo mniej ucierpiał skutkiem bezrobocia, aniżeli robotnik z wysokiemi kwalifikacjami, jakim jest niewątpliwie pracownik umysłowy. Kobiety wśród pracowników umysłowych w lutym 1932 r. stanowiły 25,5 proc., a obecnie 26,6 proc.

Widoki otrzymania zajęcia jakiegokolwiek dla pracowników umysłowych z biegiem czasu stają się coraz słabsze. W lutym r. 1932 wśród tych, co otrzymali zajęcie za pośrednictwem urzędów pośrednictwa pracy, pracownicy umysłowi stanowili 3,0 proc., obecnie — 1,4 proc., gdy tymczasem robotnicy niewykwalifikowani stanowią 58,6 proc. i 60,9 proc. Ilość otrzymujących pracę wśród pracowników umysłowych zmniejszyła się stosunkowo o 53,3 proc., a wśród niewykwalifikowanych — zwiększyła się o 3,9 proc. Pracownik gorzej płatny, tańszy zawsze bije droższego, chociażby posiadał bez porównania mniejsze uzdolnienie.

W lutym r. ub. pracownicy umysłowi, którzy otrzymali zajęcie, stanowią 0,8 proc. ogółu bezrobotnych tej kategorji, a w r. b. już tylko 0,5 proc. W tymże czasie robotnicy niewykwalifikowani odpowiednio — 5,9 proc. i 18,6 proc. Liczba zatem pracowników umysłowych, w odniesieniu do całego bezrobocia danej grupy, otrzymujących pracę, zmniejszyła się o 37,5 proc., a niewykwalifikowanych — zwiększyła się o 215,3 proc.

Z porównania zatem tych dwóch grup, z jednej strony pracowników umysłowych o wysokich stosunkowo kwalifikacjach, i z drugiej — robotników poza siłą mięśni nie posiadających żadnych innych uzdolnień, wynika, że pracownik umysłowy znajduje się w położeniu bez porównania gorszem. Jego wyższe kwalifikacje w warunkach dzisiejszych coraz mniej mogą liczyć na uwzględnienie.

Według dzielnic pracownicy umysłowi pozostający bez pracy dzielą się w ten sposób, że z ogólnej ich liczby 51 928 osób na woj. centralne przypada 40,5 proc. (w tem na Warszawę 15,8 proc.), na wschodnie 6,1 proc., na zachodnie 41,7 proc. (w tem na woj. śląskie 23.8 proc.) i na południowe 11,7. Na 10 tys. mieszkańców woj. centralne liczą pracowników umysłowych pozbawionych pracy 15,4, wschodnie 5,6, zachodnie 47,2 i południowe 7,0. Jeżeli bezrobocie wśród pracowników umysłowych w woj. wschodnich, jako najsłabiej niem dotkniętych, oznaczyć liczbą 100, to dla woj. centralnych otrzymamy liczbę 275, dla zachodnich 843 i dla południowych 125. Liczby te nader dosadnie ilustrują u nas klęskę bezrobocia wśród pracowników umysłowych, zwłaszcza w dzielnicy zachodniej.

Z. K.

Episkopat katolicki świata w liczbach

Niedawno wydany został urzędowy Rocznik Papieski na rok 1933. Jest to wielki tom o 1 070 stronach, zawierający dane osobowe o Kurji rzymskiej oraz hierarchji całego świata katolickiego. Według tych danych Kościół posiada w tej chwili 207 metropolitów, 37 arcybiskupów bez godności metropolity, 900 biskupów-ordynarjuszów, 665 biskupów tytularnych, 45 bezpośrednio Rzymowi podlegających prałatur i opactw, 253 wikarjaty apostolskie, 105 prefektur apostolskich i 3 misje, ukonstytuowane jako osoby kościelno-prawne. Same tylko Włochy oprócz siedmiu tak zwanych biskupów podmiejskich liczą 30 arcybiskupów i 235 biskupów.

W dodatku do „Rocznika" znajduje się wykaz papieskich orderów rycerskich. Wśród osób, odznaczonych orderem Chrystusa, po raz pierwszy umieszczeni zostali król włoski i następca tronu Italji, a wśród posiadaczy orderu Złotej Ostrogi również po raz pierwszy figuruje prezes rady ministrów Mussolini. (KAP.)

Tow. Pań Miłosierdzia parafji farnej

W tych dniach odbyło się doroczne walne zebranie Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji farnej. Obrady zagaiła i przewodniczyła im wiceprzewod. p. Kotowiczowa, w zastępstwie złożonej chorobą prezydentki p. Kosteckiej, witając w serdecznych słowach licznie przybyłe członkinie i delegowaną rady wyższej Pań Miłosierdzia p. Milewską. Pozatem dała krótki zarys prac dokonanych przez stowarzyszenie w roku sprawozdawczym. Szeregi członkiń pomniejszyły się przez śmierć ś. p. Preislerowej, Piątkowskiej, Święcickiej, Kaczmarkowej i Thomasowej; pamięć gorliwych pracowniczek wincentyńskich uczczono powstaniem z miejsc i modlitwą.

Szczegółowe sprawozdania zarządu przedłożyły panie: Dybizbańska ze stanu kasy, Rempulska jako sekretarka oraz przewodnicząca sekcji szpitalnej p. Matuszewska.

Do stowarzyszenia należy około 200 członkiń, w tem 48 czynnych. Celem zdobycia nieodzownych na cele charytatywne funduszów, urządzono różne imprezy dochodowe, jak wenta na Szelągu, herbatki, zabawę dla dzieci i t. p. Ogólny dochód wynosił w roku sprawozdawczym 11 238.— zł. a rozchód przekroczył sumę 12 tys. Poza tem wydano w naturaljach 100 kg. cukru, 100 kg. mąki, pierniki i inne artykuły, oraz opał. Z szatni przy stowarzyszeniu wydano dla ubogich parafji farnej obuwie, odzież w znacznej ilości. Urządzono też gwiazdkę i święcone, a przez całą zimę wspierano 58 rodzin bezrobotnych. Wydawano im chleb, tłuszcze, mleko i in. artykuły żywnościowe. W czasie zimowym urządzono z wielkiem powodzeniem w sali parafjalnej bezpłatną wieczornicę dla bezrobotnych.

W wyniku wyborów, przeprowadzonych na zgromadzeniu, powstał nowy zarząd stowarzyszenia w składzie następującym: p. Joanna Kostecka przewodnicząca, p. Stanisława Kotowiczowa zastępczyni, p. Irena Jezierska sekretarka, Antkowiakówna zast. sekretarki, Jadwiga Dybizbańska I. skarbniczka, Bogumiła Marszałkowa II. skarbniczka, p. Zofja Kauchnówna kolektorka, a jako radne panie: Olejniczakowa, Trojanowska, Antoniewiczówna, Werwicka, Rempulska i Posieczkówna. Do komisji rewizyjnej wchodzą pp.: Wagnerowa i Bajdzińska. (kl)

Brat polityka żydowskiego aferzystą

Z polecenia władz policyjnych dokonano w Warszawie aresztowania Henryka Hartglassa, brata posła żydowskiego Apolinarego Hartglassa. Aresztowanie nastąpiło w związku z podejrzeniami, że Henryk Hartglass zajmuje się handlem żywym towarem. Aresztowany zajmował od roku wytworny apartament u zbiegu Alei Jerozolimskich i Nowego Światu. Mieszkanie to figurowało od paru miesięcy w ogłoszeniach o poszukiwaniu sekretarek i maszynistek. Zwróciło to uwagę policji. Jednocześnie do urzędu śledczego zgłosiła się pewna młoda kobieta ze skargą na Hartglassa, że proponował jej wyjazd do Argentyny. Zdecydowało to o aresztowaniu brata posła żydowskiego. Hartglass był już niejednokrotnie karany i na gruncie Warszawy zażywał opinji „niebieskiego ptaka". Przez pewien czas Henryk Hartglass był konfidentem policji, został jednak wydalony za wymuszanie łapówek od pewnego kupca żydowskiego w sumie 5000 dolarów.

MŁODY NARODOWIEC

„Zmierzch Izraela"

Książka Henryka Rolickiego p. t. „Zmierzch Izraela" wyszła bardzo w porę. Dawno już zagadnienie żydowskie nie budziło takiego zainteresowania i nie było przedmiotem takiej dyskusji, oraz walki, jak obecnie. Sami Żydzi przyznają, że kwestja żydowska przechodzi poważny kryzys, że wszędzie budzi się to, co oni nazywają judofobją, że pozycje ich są zagrożone, a oni sami stoją bezradni, nie wiedząc, jaką obrać drogę. Kryzys światowy, zaostrzenie stosunków politycznych i gospodarczych, dokonywujący się powszechnie przewrót umysłowy odbija się poważnie na Żydach. Dlatego też sam nagłówek książki „Zmierzch Izraela" jest bardzo aktualny.

W dziele Henryka Rolickiego przedstawiona jest historja Żydów od najdawniejszych lat aż do chwili obecnej. A raczej jest to historja światowej polityki żydowskiej. Patrząc na sprawę żydowską, nie zawsze przenikamy ją do głębi. Przemawia przez nas rasowy instynkt niechęci w stosunku do obcych przybłędów, przemawia bunt przeciwko ich uprzywilejowanemu stanowisku w życiu gospodarczem, przemawia zrozumiała chęć odżydzenia naszych miast i miasteczek. Często też zarzuca się nam, narodowcom, że w sprawie żydowskiej kierujemy się tylko ślepem uczuciem i fanatyzmem, a nie rozumem.

„Zmierzch Izraela" obala te zarzuty. Książka bowiem przez to zasługuje na uwagę, że wykazuje istnienie specjalnej światowej polityki żydowskiej, zmierzającej do podboju świata i panowania nad poszczególnemi narodami. Jest to polityka pełna egoizmu, bezwzględności i uporu. Stara się objąć swoją myślą cały świat. Traktuje inne narody, jako narzędzia, lub przeszkody w pochodzie narodu Izraela. Od zamierzchłych czasów aż do chwili obecnej losami narodu żydowskiego kieruje jedna wola narodowa.

Oczywiście nie wszystkie zamierzenia Żydów udają się, i nie wszystko od nich zależy. Ponoszą oni również klęski, przeżywają całe okresy upadku — na taki okres zanosi się obecnie — ale to nie znaczy, aby nie mieli wogóle swojej ogólnej i jednej polityki.

Poznanie tej polityki, poznanie celów dążeń żydowskich jest sprawą najważniejszą w traktowaniu całości zagadnienia. Zazwyczaj bowiem ogólna polityka żydowska nie jest znaną. Mówimy o Żydach w Polsce, w Niemczech, w Rosji, w Ameryce. Sądzimy, że każdy odłam żydowski ogranicza swoje pole działania do terytorjum państwa, w którem mieszka, przypuszczamy, że cele dążeń żydowskich są również ograniczone, i sprowadzone do ram jednej z kwestyj „mniejszościowych". Tymczasem jest inaczej. Każdy odłam żydowski jest jedynie odcinkiem jednego, wielkiego i światowego zagadnienia.

Zrozumienie tego, że istnieje ogólna polityka żydowska, jest bardzo cenne. W odpowiedzi bowiem na politykę żydowską musi obudzić się reakcja polityczna innych narodów. Czy można jakiemukolwiek narodowi zarzucać, że prowadzi w stosunku do Żydów pewną politykę, skoro wobec niego Żydzi prowadzą swoją politykę? Czy można zarzucać zwłaszcza narodowi polskiemu, że pragnie posiadać wobec Żydów specjalną politykę, tak jak ją posiada wobec Niemiec, Rosji i innych narodów? Przeciez Polska w polityce żydowskiej odgrywa — jak to obszernie opisuje Rolicki — szczególną rolę wygodnego rezerwuaru sił żydowskich dla całego świata.

Oczywiście Żydzi woleliby, abyśmy wobec nich nie mieli żadnej polityki. Dlatego boją się każdego ujawnienia ich istotnych dążeń i celów. Wszystkie ich powodzenia tłumaczą się tem, że narody poszczególne nie spostrzegły w ich działalności pewnego dobrze obmyślonego planu i nie widziały konsekwencji logiki, tradycji, ciągłości w ich postępowaniu.

Książka Rolickiego odsłania tajniki żydowskiej, odwiecznej polityki. — Zawiera całą masę nowych, nieznanych informacyj, pozwala zrozumieć niejedne wypadki dziejowe. Przykuwa ona uwagę czytelnika nieraz sensacyjnemi rewelacjami. Stąd jej wielkie powodzenie.

Sprawy polskie są obszernie uwzględnione. Zaciekawiają one do tego stopnia, że czytelnik może mieć tylko jedną pretensję do autora, iż niektórych wypadków szerzej jeszcze nie potraktował. Rola, jaką Żydzi odgrywali w czasach upadku Polski, jest naogół mało znana. Autor wyraża w tej dziedzinie poglądy, które obalają dotychczasowe utarte i szablonowe zapatrywania. Szkoda tylko, że ta rewizja pojęć, jaka dokonywa się obecnie w nauce w zakresie naszej historji, nie znalazła w książce jeszcze silniejszego uzasadnienia. Dlatego czytelnik, mało wyrobiony, może być poważnie zaskoczony. Doskonałe są ustępy, dotyczące frankistów, t. j. Żydów, którzy celowo weszli w społeczeństwo polskie i uzyskali szlachectwo.

„Zmierzch Izraela" zawiera pozatem wiele informacyj o tajnych organizacjach masońskich, któremi posługują się Żydzi dla swoich celów.

Niema ciekawszej lektury dla wszystkich. Narodowiec wszakże musi z książki Rolickiego wyciągnąć wnioski polityczne. Dla młodego pokolenia polskiego, które podjęło walkę z zalewem żydowskim, książka Rolickiego winna służyć za zachętę oraz uzasadnienie stanowiska, wypływającego z głęboko pojętego i dobrze rozumianego interesu narodu polskiego.

RYSZARD PIESTRZYŃSKI.

Młodzi narodowcy z nad Brdy rozumieją swoje zadania

Szeregi młodzieży narodowej, zorganizowanej w Związku Młodych Narodowców, wykazują wszędzie coraz większą żywotność.

W Bydgoszczy po całym szeregu zebrań poprzednich, o których referowaliśmy, młodzi narodowcy odbyli bardzo nastrojowe i liczne zebranie w czwartek, dnia 27 ub. m., któremu przewodniczył kierownik ogniska red. Małycha. Pierwszy referat wygłosił p. Jerzy Czarnecki, mówiąc o wojnie żydowsko-hitlerowskiej i stosunku do niej obozu narodowego. W związku z tym referatem zebrani uchwalili następujące oświadczenie:

„Będąc dziedzicami i kontynuatorami ideologji wszechpolskiej, której stosunek do Niemiec da się skrystalizować w historycznych słowach J. L. Popławskiego z końca XIX wieku: „Czas nawrócić na drogę, którą ku morzu trzebili woje piastowscy" — my, Młodzi Narodowcy, swoją pracę polityczną dotychczasową i przyszłą, spełniamy w tym duchu, aby Naród Polski na wieczne czasy miał za źródło i warunek Swej potęgi i wielkości pełnienie nieustannej straży nad Bałtykiem i na rubieżach zachodnich. Nasze stanowisko było antyniemieckie wówczas, gdy w Niemczech posiadała wszechwładne wpływy masonerja i żydostwo, jest takiemż dziś wobec Rzeszy hitlerowskiej i nie ulegnie żadnej w przyszłości zmianie.

„Zaznaczamy jednak stanowczo, że nie damy się nigdy użyć do walki z Niemcami lub kimkolwiek innym dla celów żydostwa i masonerji, że występując przeciwko niemieckiemu narodowi mamy na oku tylko własne interesy narodowe.

„Siły do wytrwania w tej walce daje nam głęboka wiara, że całe społeczeństwo polskie i katolickie stoi murem za nami, Młodymi Narodowcami, awangardą Narodu Polskiego".

Następnie red. Małycha omówił ohydną i w wysokiej mierze szkodzącą Polsce napaść „Il. Kurj. Codz." na ludność Bydgoszczy i Pomorza, przypominając stanowisko tej ludności wobec wroga niemieckiego w czasach niewoli i podkreślając dzisiejszą jej gotowość do przelania krwi w obronie Ojczyzny. Zebrani postanowili nad napaścią tą przejść z pogardą do porządku dziennego i nie brać do rąk pism, skalujących i obryzgujących błotem patrjotyczną ludność Pomorza.

Przeszło godzinny, bardzo zajmujący referat wygłosił również red. Fiedler. Mówca w barwny sposób zobrazował nową ustawę samorządową. Może się to odbić szkodliwie na pracy samorządowej, od której gotowe zacząć się usuwać jednostki wybitniejsze. Wszystkich mówców wysłuchano z uwagą i darzono ich przemówienia oklaskami. Toczyła się również bardzo rzeczowa dyskusja.

Zebranie, po 3-godzinnych obradach, zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Święto narodowe w Z. M. N. w Bydgoszczy

Wśród wielu akademij, urządzonych z okazji święta narodowego Konstytucji 3 Maja w Bydgoszczy, na szczególne wyróżnienie zasługuje sprawnie zorganizowany obchód Konstytucji 3 Maja ogniska bydgoskiego Związku Młodych Narodowców w sali Patzera.

Akademję zagaił prezes ogniska, red Małycha, mówiąc o wskazaniach, jakie czerpie młode pokolenie narodowe z testamentu 3-majowego, o zadaniach, jakie młodzież ta wzięła na swoje barki oraz o idealach, jakie przyświecają szeregom młodych narodowców. Przemówienie swe zakończył okrzykiem na cześć Polski Narodowej i Narodu Polskiego. Orkiestra odegrała hymn narodowy.

Pos. A. B. Lewandowski przemawiał w imieniu starszego społeczeństwa narodowego, które gorąco popiera dążenia Młodych. Wszyscy Polacy-narodowcy, bez względu na stan, pochodzenie i wiek, muszą stworzyć jeden zwarty, jednolity front, aby wywalczyć Polsce lepszą, świetlaną przyszłość.

Referat o Konstytucji 3 Maja wygłosił red Fiedler. Omówił w nim ciężkie czasy, jakie Polska przeżywała po pierwszym rozbiorze i przedstawił zasadnicze wytyczne Konstytucji Majowej, będącej do dziś jeszcze niewypełnionym testamentem upadającej Polski dla przyszłych pokoleń.

Przemówienie red. Fiedlera, świetne w formie i treści, wywołało entuzjazm wśród zebranych. Długotrwałemi oklaskami dziękowali mu też zebrani za płomienne jego słowa.

Nastąpiła deklamacja p. Jan Langego, po niej bardzo nastrojowy żywy obraz, pt. „Nie damy Pomorza", po którym odśpiewano „Rotę", a na zakończenie przedstawienie teatralne pt. „Głos ziemi", utwór na tle życia Kaszubów, którego akcja rozgrywała się w Oksywiu pod Gdynią. Amatorki z ogniska żeńskiego Z. M. N. role swe niełatwe oddały prawdziwie po aktorsku. Zebrani z wielką uwagą zasłuchani w patrjotyczną treść utworu, nie szczędzili oznak uznania dla wykonawczyń poszczególnych ról i reżysera sztuki kol. Mroza.

Na zakończenie kol. Jerzy Czarnecki złożył serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia akademji, zaznaczając, iż młodzi narodowcy dali w akademji starszemu społeczeństwu poznać atmosferę, w jakiej pracują, atmosforę głębokiego patrjotyzmu i ukochania wszystkiego, co polskie i katolickie. Odśpiewaniem „Hymnu Młodych" zakończono obchód.

— Słupia — Zielonawieś (pow. rawicki). Ognisko Z. M. N. Słupia — Zielonawieś zorganizowało w niedzielę, dnia 30. ub. m. dwa zebrania. W Zielonejwsi o godz. 12-tej zagaił zebranie kol. Sylwester Lewandowski. Referat o konstytucji wygłosił kol. Jan Gałęski z Rawicza, członek zarządu powiatowego. Poza tem przemawiali kol. kol. A. Mral z Sarnowy i Roman Sipórzyński, także z Sarnowy. W przemówieniach swych mówcy poruszali aktualne sprawy polityczne kraju i zagranicy. Zebrani w liczbie 40 członkowie ogniska licznemi oklaskami dziękowali za przemówienia. W końcu załatwiono szereg spraw organizacyjnych. Prezes ogniska kol. Lewandowski po wyczerpaniu porządku dziennego zamknął zebranie i zaintonował hymn Młodych. — O godzinie 1.45 odbyło się zebranie w Słupi Kapitulnej. Kol. Zygmunt Szymankiewicz zagaił zebranie, udzielając głosu kol. Janowi Gałęskiemu, który wygłosił referat o konstytucji. Kol. kol. A. Mral i R. Sipórzyński przemawiali na temat aktualnych wydarzeń polityki bieżącej — W obydwóch miejscowościach zaobserwowano zapał do wytrwałej, nieugiętej pracy dla idei narodowej. Hymnem Młodych zakończono zebrania.

— Z życia Z. M. N. w Gębicach (pow. mogileński). Dnia 19 kwietnia odbyło się w sali p. Sobierajskiego miesięczne zebranie ogniska gębickiego Z. M. N., któremu przewodniczył prezes kol. F. Janczewski. Kol. prezes omówił sprawy organizacyjne. Uchwalono wziąć gremjalny udział w pochodzie w święto Konstytucji 3 maja pod własnym transparentem. Po załatwieniu dalszych spraw organizacyjnych solwował kol. prezes zebranie hasłem „Młodzi czuwajcie". Z zapałem odśpiewano hymn Młodych.

3 maja na prowincji

GNIEZNO. Gród Lecha obchodził święto narodowe 3 Maja bardzo uroczyście. — Obchód rozpoczął się we wtorek wieczorem capstrzykiem kilku orkiestr. W dn. 3 maja odbyło się w Bazylice uroczyste nabożeństwo. Sumę pontyfikalną odprawił w asyście kilku księży ks. prałat Krzeszkiewicz a podniosłe kazanie wygłosił ks. dr. Brasse. W nabożeństwie wziął udział ks. biskup Laubitz, Kapituła Metropolitalna, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz tłumy publiczności. Dla garnizonu gnieźnieńskiego odbyła się msza polowa na dziedzińcu koszar 69 p. p.

Po nabożeństwie odbyła się przy zbiegu ulic Chrobrego i Sienkiewicza defilada garnizonu gnieźnieńskiego, przysposob. wojskowego, oraz licznych towarzystw z „Sokołem" na czele. Miłą niespodzianką był karny oddział Młodych Narodowców (żeński i męski w mundurach), z wielkim transparentem i mieczykiem Chrobrego.

W południe odbyła się w kinoteatrze „Słońce" uroczysta akademja, a program składał się z występów orkiestry 69 p. p., referatu prof. Błażaka, dr. Bochenka z Poznania. Część koncertowa składała się z występów Leona Niewiadomskiego, Stelli Lisieckiej, Marty Gawrońskiej i St. Wyszomierskiej przy akompanjamencie p. Olgi Karpackiej.

JAROCIN. Uroczystość święta narodowego obchodzono, jak corocznie, według ustalonego przez T. C. L. programu. Podczas uroczystej mszy św., odprawionej w kościele Chrystusa Króla przez ks. prob. Niedźwiedzińskiego, odśpiewał chór kościelny z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej pod dyrekcją prof. Kunza mszę M. Filkiego. Defilada, prowadzona przez kmdt. Bractwa Kurkowego p. Piotrowskiego wypadła imponująco. Po defiladzie odbyła się uroczysta akademja na sali kina „Victoria" która zgromadziła liczne rzesze społeczeństwa narodowego. Na program akademji złożyły się popisy śpiewu, muzyki, deklamacje i przemówienie ks. Burjana. Całość bardzo udatnej akademji zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę". W miejsce capstrzyku, który z powodów oszczędnościowych zlikwidowano, koncertowała orkiestra kolejowa w przeddzień i samo święto na rynku oraz dziedzińcu szkoły powszechnej. — Przez cały dzień kwestowano na rzecz T. C. L.

KOSTRZYN. Obchód 3 Maja wypadł bardzo uroczyście. Miejscowe towarzystwa udały się ze sztandarami na uroczyste nabożeństwo, poczem odbyła się akademja. Słowo wstępne wypowiedział p. dr. Meissner, a wspaniały co do formy i treści referat o Konstytucji 3 Maja wygłosił p. red. Herniczek z Poznania, zyskując długotrwałe oklaski. Miejscowe Koło Śpiewackie przyczyniło się również do upiększenia całości. Po przyjęciu rezolucji, protestującej przeciwko rewizji granic, nastąpiło odśpiewanie „Roty" i zamknięcie akademji.

OSTRÓW. Uroczystość 3. Maja obchodzono tu okazale. Już w przeddzień święta odbył się uroczysty capstrzyk. W środę rano odbyła się pobudka. Miasto przybrane było w flagi i sztandary narodowe. Uroczyste nabożeństwo odprawił na Rynku wobec wielotysięcznych tłumów, wojska i organizacyj miejscowy ks. prob. Zamysłowski. Kazanie wygłosił ks. wik. Bryliński. Po nabożeństwie odbyła się defilada wojska i organizacyj miejscowych, która była imponująca i trwała blisko godzinę. Wieczorem uroczysta akademja nie zgromadziła niestety liczniejszych tłumów. Uroczystość zagaił przewodniczący Komitetu Obchodowego, p. prezes sądu okręg. Tlejewski. W programie były występy chóru „Echa", produkcje orkiestry 69 p. p., deklamacje i uroczystościowy referat. Całość przedstawiła się dobrze. (n.)

OSTRZESZÓW. Jak od szeregu lat i w roku bieżącym organizował uroczystość ku upamiętnieniu rocznicy Konstytucji 3 Maja miejski komitet T. C. L. W uroczystościach wzięły udział władze, państwowe seminarjum, gimnazjum ks. ks. Salezjanów i szkoły, oraz wszystkie organizacje i stowarzyszenia i społeczeństwo. Przy przepięknej pogodzie odbyła się o godz. 11 msza św., celebrowana przez ks. prob. Kucharskiego z kazaniem, podczas której śpiewało Tow. Śpiewu im. Moniuszki, poczem uformował się pochód, który udał się na rynek, gdzie przed ratuszem odbyła się piękna manifestacja z występem połączonych chórów zakładów szkolnych pod batutą ks. prof. Czerwińskiego i przemówienie uroczystościowe, wygłoszone przez p. prof. Świątka. — Wspólnem odśpiewaniem „Roty" zakończyła się ta podniosła uroczystość.

WRZEŚNIA. W dniu 2 maja, jako w rocznicę bitwy pod Sokołowem r. 1848, wyruszył pod wieczór pochód kompanji wojskowej, szkół i towarzystw pod pomnik, gdzie po przemówieniu ks. Jankego, wspólnej modlitwie za poległych i odśpiewaniu hymnu narodowego złożono wieńce. Po powrocie na rynek odśpiewano „Rotę" i pochód się rozwiązał. W święto 3. Maja tak samo udano się pochodem z wojskiem na czele do kościoła. Kazanie wygłosił ks. Pawlicki, mszę św. odprawił ks. Janke. Po nabożeństwie zapełniły wojsko szkoły, władze i towarzystwa rynek, a do tysiącznych rzesz przemówił p. aptekarz Konieczny o znaczeniu święta dla czasów obecnych. Na zakończenie odbyła się defilada formacyj wojskowych i organizacyj.

Na ostrzu języka

„In Vino Veritas!"

Wczoraj, późnym wieczorem, spotkałem kolegę Derkacza.

Był rozradowany; słoneczny zegar jego twarzy wskazywał, że jest po pierwszym. Derkacz zaczął coś opowiadać; ale — jak to u poetów lirycznych... mowa jego była niezrozumiała i bogata w symbole. Robił wrażenie, że wraca wprost z Olimpu.

„Słuchajcie!" wracam wprost z Olimpji... Nadzwyczajne... Wilson w nelsonie! daremnie chciała wpakować Horwatkę w krawatkę... A Samsoni! mówię wam: Samson przy niej to Filistyn! Cały wieczór stał pod znakiem emocji i humoru. Sędzia wołał: „brek!" — a galerja krzyczała: „prek!"... Jestem silnie podniecony... Chodźmy na wino!"

„Nie wiem, czy wino zdoła was ocucić. Ale chodźmy".

„Znam małą knajpę, gdzie mają świetne półwytrawne wino austrjackie."

„Austrjackie?!" żachnąłem się. — „Przenigdy! Ostatnio cierpię na austrofobję. Z rozmaitych przyczyn. W Praterze oglądałem przed laty ustawioną tam wielką kuklę, która zowie się „Watschenmann"; za drobną opłatą wolno ją walić w pyzatą gębę; jeżeli uderzy się bardzo silnie, wydaje z siebie delikatny jęk. Tego Watschenmanna uważałem zawsze za symbol Austrji... Lecz nie o to mi w tej chwili chodzi. Dzisiaj jestem nastawiony politycznie. Wolno mi; przecież nawet teatr wynajmuje się od czasu do czasu na cele polityczne... Chodzi mi o Hitlera. To, jak wam wiadomo, były malarz pokojowy austrjackiego pochodzenia. Po austrjackiem pochodzeniu zostało mu gadanie; po dawnym zawodzie chęć malowania pokoi: najchętniej przemalowałby cały pokój wersalski. Jeżeli pomyślę, że taki jegomość wychował się na winie austrjackiem... nie! wolę wódkę..."

„A może, zaproponował Derkacz, „napijemy się reńskiego...?"

Posmutniałem...

„Reńskiego? Niemcy? Faust? Goethe? Das Land der Denker und Dichter?... Teraz tam już niema ani poetów, ani myślicieli; powyrzucali ich. Wyleciał Einstein, wylatują inni: Wassermann, Kellermann, Ludwig, Zweig, Remarque, Kaiser, Sternheim, Werfel, Kisch, Jeaques, Höllriegel, Feuchtwanger, Brod, Hasenclever, Vollmöller, Holländer, Holitscher, Reinhardt, B. Walter, Klemperer, Blech, Schönberg, Weil, P. Abraham, Rotter, Kartner, Barnowsky, Cohn, Kohn, Kohen i Kahane... Okazało się bowiem, że wszyscy powojenni niemieccy poeci i myśliciele — to Żydzi. W Niemczech zostało dwóch: Hauptmann, który swojemu najbliższemu otoczeniu szepce na ucho, że właściwie jest — Goethem, i Ewers, autor „Alrauny" oraz biografji — Horsta Wessel! Resztę rozpędzili na cztery wiatry. Lecz chłop strzela, a pułkownik order nosi, jak mówi starojapońskie przysłowie... Więc cztery wiatry Żydów zbierają i przynoszą do Polski; w ten sposób Niemcy odzyskują swoje kolonje. A w oczyszczonym kraju brunatna armja krzyczy: „heil!" — poprostu jakaś „Heilsarmee" z hasłem: „Ave Hitler, kreatury te salutant!" Nie będę pił reńskiego, wolę wódę..."

„No — a może wermut?" nieśmiało szepnął Derkacz.

W tej chwili ogarnął mnie szał. Uspokoiłem się dopiero po dłuższym czasie.

„Znasz-li, Derkaczu, ten kraj, gdzie cytryna dojrzewa? Przed wojną była to szmatława okolica, gdzie wyrabiano figurki gipsowe i żebraków. Podczas wojny światowej, po dłuższym namyśle, Italja stanęła po stronie silniejszych, mimo, że kiedyś podpisała pewną umowę ze słabszymi... trudno! Na wojnie Włochy grubo zarobiły. Państwo dziadowskie zamieniło się w państwo Nowobogackich. Nie mieliby się właściwie czem chwalić — ale chwalą się. Powołują się na swych antenatów: „Pochodzimy w prostej linji od pierwszych Rzymian!" Znacie przecież Liviusza, który opisuje historję powstania Rzymu. Było to tak: W lesie nad Tybrem ktoś, nie przeczuwając niczego złego, zgubił parę niemowląt płci męskiej, Roberta i Bertranda. W tym samym czasie pewna wilczyca na skutek nieszczęśliwego wypadku straciła swoje nowonarodzone wilczęta. Z rozpaczy postanowiła karmić i wychować owe bliźnięta; ładne to było wychowanie, jak się potem okazało... Gdy chłopaki podrosły, wilczyca nie była w stanie, wyżywić dryblasów i puściła ich w świat, tak do nich przemawiając: „Nic wam nie mogę dać na drogę życia, oprócz imion: ty, Robercie, będziesz się odtąd nazywał Romulus — a ty, Bertrandzie, Remus!" Para młodzieńców wyruszyła w drogę i zebrała wkrótce sporą bandę opryszków, niepokojących okoliczne wsie. Zbudowali sobie osiedle i nazwali je Rzymem. Podczas budowy murów zdarzył się pewien incydent, który odrazu załatwił pomyślnie sprawy dynastyczne. Obydwaj herszci czuli bowiem gorące zamiłowanie do sportu. Remus przepadał za skokami; przeskoczył więc nowy mur Rzymu, zdobywając temsamem rekord Włoch. Romulus przeforsował boks; poirytowany wyczynem brata, zboksował go tak szczęśliwie, że Remus przegrał przez knock-out, ściśle mówiąc: przez umarcie. Za ten czyn został Romulus jednakże srogo ukarany. Zmysły mu się pomieszały: on i jego banda odczuli nagle potrzebę żon. Lecz żaden z sąsiadów nie kwapił się, wydać córki za takie ziółka. Wobec tego Rzymianie wzięli się na sposób; zaaranżowali wielkie zawody sportowe, na które zaproszono sąsiadów, między innemi także sławne Sabinki. Clou programu stanowiły zawody bokserskie, podczas których Rzymianie zknockoutowali, lżejszych o kilka wag i nie będących w formie, gości płci męskiej. Po zakatrupieniu tej części audytorjum, nagrodzono zwycięskich zawodników dżetonami i Sabinkami..."

W tem miejscu głęboko odetchnąłem, by za chwilę ruszyć dalej; jednakże Derkacz do tego nie dopuścił:

„Przekonaliście mnie! Historja Rzymian była chwilami aż nazbyt „radosna" i nazbyt „twórcza"... Na przykład taki Juljusz Cezar, znany z legjonów rzymskich: był niezadowolony z prawowitego rządu, bo chciało mu się być cezarem, dyktatorem i zrobił zamach stanu, przekraczając w maju roku 49-go prz. Chr. Rubikon. Nic nikomu się nie stało, tylko trochę krwi się lało; ale ponieważ Rzymianie walczyli z Rzymianami, więc wszystko pozostało w rodzinie. Cezar zwalił rząd i rozpoczął „sanację" rzymskich stosunków..."

I tak skończyło się na tem, że piliśmy tego wieczoru polską wódkę monopolową.

ARTUR MARJA SWINARSKI.

Korespondencja

P. Michał Ł. Dziękuję serdecznie. Niech Pan przyśle swoje liryki, bo czuję, że Pan broi. Drugi list przekazałem pani Fontanie.

P. Xam. Narazie nie skorzystamy. Słabe. Lecz radzimy nie tracić nadziei i pisać. Szczególnie sobie a muzom.

„Echo" w Lesznie. Dziękuję za prozę i za wiersz; dużo poezji było także w Pani prozie. Proszę pisać częściej!

A. M. S.

Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji św. Wojciecha urządza

KONCERT

na biednych tejże parafji **Koncert odbędzie się jutro, w niedzielę, dnia 7 maja r. b. o godzinie 8-mej wieczorem w Sali Koncertowej przy kościele św. Marcina.** Wystąpi zespół solistów znanej i cenionej szkoły śpiewu **Marji Rogalińskiej — Daum.** — Usłyszymy szereg arji — pieśni i duetów w wykonaniu talentów młodych, oraz lubianych i znanych z występów estradowych i radjowych, absolwentek tejże szkoły Cały dochód przeznaczony na ubogich parafji św. Wojciecha Reszta biletów w cenie **po 1,— zł i 2,— zł** do nabycia w składzie cukierków „IRYS" przy kościele św. Marcina oraz w niedzielę od godz. 7 wieczorem przy kasie koncertowej.

zg 18 795/6

Dziś, w sobotę, o godzinie 11 wieczorem w teatrze „Słońce"

KAZIMIERZ KRUKOWSKI i NINA GRUDZIŃSKA

KAZIMIERZ KRUKOWSKI, najznakomitszy piosenkarz i humorysta polski, niezrównany odtwórca typów charakterystycznych znany dobrze z filmów **„Ułani, Ułani" i „10 proc. dla mnie"**, którego każdorazowy występ w naszem mieście cieszy się zawsze olbrzymiem i zasłużonem powodzeniem przybył na jedyny występ do Poznania i wystąpi

dziś, w sobotę, dn. 6 maja r. b. o godz. 11 wieczorem w teatrze „Słońce".

KAZIMIERZ KRUKOWSKI wystąpi **w zupełnie nowym, popisowym repertuarze** i niewątpliwie do łez rozśmieszy naszą publiczność

Razem z popularnym **„Lopkiem"** wystąpi urocza gwiazda teatru „Morskie Oko" świetna pieśniarka **NINA GRUDZIŃSKA,** królowa mody na rok 1933, słynna z urody, wdzięku i cudownych toalet, która po raz pierwszy zaprezentuje się naszej publiczności w swoim oryginalnym repertuarze

W wieczorze znakomitych artystów udział przyjmie ponadto świetny pianista i kompozytor **ADAM RAPACKI.**

Dzisiejszy występ **KAZIMIERZA KRUKOWSKIEGO i NINY GRUDZIŃSKIEJ** wywołał najżywsze zainteresowanie w naszem mieście! Bilety po cenach najniższych od **99 gr do 4 zł** są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego ulica Gwarna 20. Tel. 56-38 oraz **od godz. 8 wiecz. przy kasie „Słońca".** portj. 292

Żelazna improwizacja

Stary ślusarz, porwany gorączką natchnienia,
Zapomniał o warsztacie — brudnej, czarnej jamie,
I czuje, że tuż za nim jak posąg z płomienia
Stoi Muza gotycka, wgórę wzniósłszy ramię.
I znika sufit nagle, a potem już z nieba
Blask spływa wodospadem — światło muzykalne,
I nie młoty grzmią wkoło, ale Kosmos śpiewa
Gwiaździstą pieśń pochwały, hymny triumfalne.
Stary ślusarz do wtóru uderza rytmicznie
W metal ślepo poddany celnym młota ciosom —
I gnie się sztaba bierna lekko i muzycznie,
Wytryskując harmonją kształtów srebrnogłosą.
Uparty kształt kwiatami radośnie pokwita,
Jak łodyga obrasta liljami i różą —
I rośnie brama śpiewna — kwiatami spowita
Improwizacja serca, porwanego burzą.
Pną się sztaby ku górze jako antyfony,
Lub prośby modlitewne i akty strzeliste,
A w rozecie środkowej na wieki zamknięty
Dźwięk złoty — imię Marji, śpiewne i przeczyste.
Krzyże porozrzucane gdzieniegdzie wśród liści
Refrenami otuchy śpiewają jak Credo,
A w samym szczycie bramy sens się rzeczywiści —
Cel wymierzony dumnie w nachylone niebo.
Stary ślusarz, kształtami mówiąc jak słowami,
Wykrzykuje rytmicznie swe wyznanie wiary
I jak dziecko zalewa się ze szczęścia łzami,
Nie bacząc, że już fajrant dzwoniły zegary.
Nie myśli o kolacji, o domu, o nocy,
Lecz siny od wysiłku wali nowe ciosy,
I chwali piękno Ładu i wielkość Wszechmocy,
Żelazem wykrzykując hymny wniebogłosy.
Całą burzę zachwytu wyrzuca ze siebie
Wykrzyknieniem najgłębszem i szeptem miłości,
By wreszcie wyswobodzić się w żelaznym śpiewie,
Choćby przyszło wyśpiewać się aż do nicości.
A nad nim stoi Muza gotycka aniołem,
Ku niebu wzniósłszy blade, promieniste palce
I znak krzyża mu kreśli nad spoconem czołem,
Gdy pada wyczerpany jak Jakób po walce!

WŁADYSŁAW DERKACZ.

Bęben specjalnie czczony przez dzikie szczepy zachodniej Afryki, i używany podczas uroczystości religijnych wystawiono obecnie w Paryżu w pałacu Trocadero.

Ostrożnie z specjałami

Obfite menu. — Chory mówca. — Niepozorny zięć.

Pewien higjenista włoski ostrzegając swych ziomków przed zbyt obfitem spożywaniem różnych smakowitych, lecz ciężko strawnych „specjałów", przytacza następujące zdarzenie, jakie miało miejsce w czasach starożytnych, a które stało się głośne dzięki okoliczności, że brał w niem udział słynny mówca Marcus Tullius Cicero. A było to tak:

W roku 50 przed nar. Chr., Pullius Cornelius Lentulus Spinther, zamianowany został angurem. Z okazji tej wydał on wspaniałą ucztę. Pierwsza serja dań obejmowała: ostrygi, różne gatunki ślimaków, zięby pieczone z główkami szparagów, faszerowane kurczaki, smażone ostrygi i ryby rzeczne. Po przerwie, wypełnionej produkciami taneczno - wokalnemi, podane zostały: kraby morskie, ptaki śpiewające w winnym sosie; kotlety z dzika; szynka; pasztety z zwierzyny; marynowane makrele, głowizna potrawka z ryb, smażona gęsina; nóżki zajęcze; zaś na deser pojawiły się na stole: pasztety wschodnie, figi i ciasta. Menu, jak na nasze czasy, niezmiernie obfite, a zarazem, jak na nasz gust, ułożone trochę — chaotycznie.

Nie dziw też, że po spożyciu takiego konglomeratu delikatesów, niejeden z ucztujących, przy końcu stypy zauważył nadmierne obciążenie żołądkowe. A należał do nich biorący udział w tej wspaniałej biesiadzie — Cicero, teść gościnnego amfitrjona.

W rezultacie, wielki mówca rzymski poważnie się rozchorował i wiele miesięcy upłynęło, zanim słynny palestrant mógł znów wstąpić na „rostra" i z tego historycznego miejsca znowu gromić swych oponentów. Do zięcia jednak przez czas długi żywił urazę (za zepsuty żołądek) i niejednokrotnie odnosił się doń w uszczypliwy sposób. A ponieważ tenże był małym, niepozornym człowieczyną, więc przy pewnej sposobności „zobrazował" go w ten sposób: „W tych dniach widziano na ulicy szybko pomykającą szablę — a na niej wisiał zięć mój Spinther".

kr.

Zabawę wiosenną
urządza K. P. H. Wilków Morskich, w sobotę, dnia 6 maja br. w sali Król. Jadwigi przy Alejach Marcinkowskiego, na którą wszystkich sympatyków jaknajuprzejmiej zapraszamy.
Komitet.

Doborowy zespół orkiestry — różne niespodzianki — wstępne minimalne. Początek o godz. 21. Zaproszenia otrzymać można w firmie A. Rose, ul. Nowa 7. zg 18 731

SPORT

Gry sportowe

„AZS" i „Warta" o mistrzostwo w koszykówce i siatkówce męskiej spotykają się w niedzielę o godz. 11 na boisku „Warty". Poza tem rozegrają panie wymienionych klubów siatkówkę również o mistrzostwo okręgu.

Hokej na trawie

„Lechja" i „Czarni". Spotkanie z rozgrywek o mistrzostwo Poznania zapowiada się bardzo ciekawie. W dobrej formie Czarni starać się będą zdobyć honorowy wynik z mistrzem Polski. Zawody odbędą się w niedzielę o godz. 11 na boisku przy stadjonie.

Lekka atletyka

Ogólno-polskie zawody pań i panów organizowane przez AZS na stadjonie miejskim rozpoczynają się dziś o godz. 17.

Łódź i AZS Poznań. Powyższe spotkanie odbędzie się po raz pierwszy w ramach ogólno-polskich zawodów w dniu 7 maja o godz. 15,30 na stadjonie miejskim z nast. programem: 110 m płotki, skok w dal panów, 60 m pań, kula pań, 800 m pań, w dal z miejsca, 200 m panów, 800 m panów, tyczka, 80 m płotki panów, oszczep pań, w wyż pań, 200 m pań, w dal z rozb., 4×200 m panów.

„AZS." C. i „Warta" C. Przypominamy o zawodach powyższych zespołów na boisku „Warty". Początek o godz 9,30. Z powodu równości drużyn zapowiadają się w niektórych konkurencjach ciekawe walki.

Wioślarstwo

Roczne walne zebranie „Kl. W. 04" (o którem donosiliśmy pokrótce), odbyte w piątek pod przewodnictwem p. J. Czerwińskiego, przy licznym udziale członków zagaił prezes p. Stopa. Jak ze sprawozdań wynika, liczba członków po ostatnich skreśleniach waha się w granicach 300. Obrót kasowy osiągnął cyfrę 36 000 złotych, przyczem nadwyżkę 5 000 zł przeznaczono na spłatę zaległości. Sportowe zdobycze były bardzo znaczne, bowiem brano udział ogółem w 8 regatach i 32 biegach, nie licząc przedbiegów. Wynikiem tych startów było zdobycie 20 pierwszych miejsc, w tem szeregu cennych nagród wędrownych, a przedewszystkiem start dwójki w regatach olimpijskich zakończony zdobyciem zaszczytnego trzeciego miejsca. Również w turystyce „Klub" przoduje wszystkim polskim klubom. Ogółem w ub. sezonie przewiosłowało 138 wioślarzy 53 000 klm., z czego najwięcej p. Feifer 2 600, 2) Świątek 2 270, 3) Kosicki. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono absolutorjum i podziękowanie ustępującemu zarządowi przez aklamację. Następnie uchwalono zniżkę składek od 1. 7. z 20 na 15 zł kwartalnie oraz zatwierdzono budżet, zamykający się sumą 13 600 zł. Na wniosek komisji wyborczej wybrano jednogłośnie zarząd w prawie niezmienionym składzie, a który podawaliśmy w wydaniu porannem. Pozostałe władze wybrano jak następuje pp.: komisja rewizyjna — Wojciechowski, Kolany i Gromadziński, sąd honorowy — dr. Sławski, prof. Zerbe, Majewicz Gunderman, Nalaskowski, zast. — Czerwiński dr. Tilgner i Hozakowski. Po uchwaleniu kilku drobnych zmian regulaminu, wybraniu komisji, która ma wręczyć dyplomy jubileuszowe ostatniemu zarządowi i omówieniu spraw kursów pływackich, przewodniczący zakończył zebranie. (wz.)

PIEGI
ŻÓŁTE PLAMY, OPALENIZNĘ
USUWA KREM
PRECIOSA PERFECTION
ng 9 459/60

ABARID
=PUDER
nie zatyka por, nie psuje cery, nie zawiera metali. ng 9 571

Truskawiec - Zdrój
sezon już otwarty!!
Przed wyjazdem do Truskawca — pijcie!!
Truskawiecką „NAFTUSIĘ"
wiosennego czerpania — **działającą znakomicie w chorobach nerkowych i cierpieniach dróg moczowych.**
Cena zniżona zł 1.80 za butelkę w całej Polsce do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.
Zarząd zdrojowy w Truskawcu — wysyła „Naftusię" w skrzyniach zawierających 12, 25 albo 50 butelek licząc po zł 1.80 za butelkę — franko do każdej stacji kolejowej — za zaliczką. ng 9366

W jaki sposób osiąga się piękność?
Każda Pani pragnęłaby mieć cerę delikatną, o młodzieńczym wyglądzie: — czy wiadomo Pani, jak można cel ten osiągnąć w sposób prosty i bez straty czasu?
Ponieważ nie każda z Pań ma możność poddawać się zabiegom w specjalnych salonach

ELISABETH ARDEN
przeto wydelegowana została osobiście jej asystentka celem udzielenia Paniom wskazówek, jak ukryć swe braki, a podkreślić dodatnie strony cery.
Co najważniejsze jednak, asystentka ELISABETH ARDEN wyjaśni Paniom dokładnie, jak przeprowadzić należy — za pomocą preparatów ELISABETH ARDEN — słynną kurację domową, aby zachować młodzieńczą i delikatną cerę.
Osobista asystentka ELISABETH ARDEN udzielać będzie BEZPŁATNIE konsultacji od dn. 9—13 maja.
Ilość przyjęć ograniczona, wobec czego prosimy o wcześniejsze zamawianie konsultacji. Pg 10 439-18.106
Perfumerja J. DOMICZ
Poznań, pl. Wolności 7
tel. 2372.

Teatr świetlny „SŁOŃCE"
Od niedzieli, dnia, 7 maja b. r. codziennie:
Najpiękniejsza polska komedja muzyczna realizacji Michała Waszyńskiego
JEGO EKSCELENCJA SUBJEKT
W rolach głównych:
INA BENITA — MIECZYSŁAWA ĆWIKLIŃSKA — EUGENJUSZ BODO KONRAD TOM
Najnowszy, rekordowy sukces kinematografji polskiej!
Koncert gry aktorskiej! Świetna reżyserja! Bogata wystawa!
Prześliczna muzyka! Najpiękniejsze piosenki!
W filmie tym usłyszymy dwa nowe przeboje sezonu: P 10436
„Złociste włoski" i „Tyle miłości" śpiewane przez Eugenjusza Bodo.
„SŁOŃCE" dla wszystkich!!! **Wszyscy do „SŁOŃCA"!!!**

OVOMALTINE
ZNANA NA CAŁYM ŚWIECIE
ODŻYWKA WITAMINOWA
STANIAŁA!

MOŻNA NABYĆ PUSZKĘ JUŻ ZA **2** ZŁ
FABRYKA CHEM. FARM. Dr. A. WANDER S.A. KRAKÓW
ng 9 614

O puhar Davisa

Mecz Polska — Holandja rozpoczął się przy cudownej pogodzie. Na trybunach zebrała się liczna publiczność, a wśród niej wielu przedstawicieli władz, związków sportowych, dyplomacji, prasy itd. M. in. obecna była księżniczka holenderska. Pierwsze spotkanie wykazało, że wieści o świetnej formie Timmera wcale nie są przesadzone. Na podstawie wyników pierwszego dnia kapitan P. Z. L. T. postanowił wyznaczyć do gry podwójnej Tłoczyńskiego i Hebdę. Decyzja ta spowodowana jest przedewszystkiem olbrzymiem znaczeniem, jakie ma dla nas wynik podwójnej. Przeciwnikiem będzie para Timmer i Diemer Kool. — Tak brzmi doniesienie PAT. Ze swej strony nie uważamy za zupełnie szczęśliwą decyzję kapitana, bowiem w podwójnej mamy niewielkie szanse, zwłaszcza przy braku zgrania naszych zawodników. Raczej należałoby puścić Hebdę i Wittmana, aby Tłoczyński mógł wypoczęty stawać do walki z Timmerem, który natomiast miałby poza sobą mecze bez przerwy. Widocznie kapitan liczy na możliwości zwycięstwa dziś i obrał taktykę z pod znaku ryzyka, rachując nie bez racji zresztą na żelazną wytrzymałość Tłoczyńskiego i chęć większego zmęczenia Timmera.

Piłka nożna

„Warta" ligowa i reprezentacja klasy A. W ostatniej chwili przypominamy, że ciekawe te zawody odbędą się w niedzielę o godz. 16 na boisku „Warty". Mecz ten chociaż pozbawiony walki punktowej napewno zgromadzi cały świat sportowy Poznania, by podziwiać grę piękną i zaciętą. W przedmeczu o godz. 14,15 — na tem samem boisku — walczą „Pogoń" i „Unja". Przed południem o godz. 11 spotykają się: „Sparta" i repr. drużyn dzielnicy jeżyckiej na boisku „Sparty" na boisku „Korony" gospodarze z repr. klubów „Admira", „Victoria" i „San" a o godz. 11 na stadjonie miejskim przy Cybinie: „Cybina" i „Polonia" (Główna).

Życie organizacyjne

Roczne walne zebranie klubu atletyczno-sportowego im. Teodora Sztekkera odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 10,30 przed południem na sali p. Jarockiej przy ulicy Masztalarskiej.

Wielka Rewja Dziecinna

w teatrze „Słońce"
Jutro w niedzielę, dnia 7 maja r. b. o godzinie 3 po południu
odbędzie się w teatrze „Słońce" z zaciekawieniem oczekiwana
Wielka Rewja Dziecinna
pod tytułem:
STRASZNE PRZYGODY ZAJĄCZKA WIELKANOCNEGO
z udziałem wybitnych artystów poznańskich, naszych milusińskich i **Cioci Wandzi.** Rewja składa się z 5 wesołych obrazów: 1. **Przedmieście Poznania.** 2. **Bajeczki.** 3. **W klinie „Słońce".** 4. **W lesie.** 5. **Szczęśliwe zakończenie.** Szereg ciekawych niespodzianek! Śpiew! Muzyka! Humor! Pajacyki! Niespodzianki! Zajączki! Loterja szczęścia! Krasnotudki!
Niewątpliwie **jutrzejsza popołudniowa Rewja dziecinna** dla naszych milusińskich zainteresuje wszystkich! Nie znajdzie się chyba w Poznaniu ani jedna dobra mamusia ani jeden dobry ojczulek, któryby nie przyszedł ze swemi **dziećmi w niedzielę do „Słońca".**
Bilety po cenach minimalnych: **Cały Parter 45 groszy — Cały Balkon 80 groszy** są do nabycia wcześniej w Firmie S. Kałamajski — Plac Wolności 6, oraz w niedzielę od godz. 11 przed poł. przy kasie „Słońca". zg 18 794

RADJO

Poniedziałek, dnia 8 maja 1933 r.

Poznań (335 m) godz. **13.05** koncert z płyt; godz. **14.00** giełda; godz. **16.40** tr. z Warszawy; godz. **18.00** „Facecje przyrodnicze" — „Cud życie: serce bije tygodnie po śmierci" — wygł. dr. J. Rzóska; godz. **18.05** referat Zw. Harc. Polskiego; godz. **18.20** „Miscelanea radjowe"; godz. **18.35** „Zwierciadło świata"; godz **18.50** płyty gramofonowe; godz. **19.28** sygnał czasu; godz. **19.30** (W); godz. **20.00** koncert muzyki lekkiej; wyk.: Ork. 15 p. uł. pod batutą por. M. Dzidka, St. Pomian (sopran); godz. **21.00** intermezzo wokalne w wyk. p. Z. Kalinowskiego (baryton); godz **21.25** utwory na wiolonczelę z tow. fortepianu — odegra J. Sprzyszewski; przy fortepianie prof. Fr. Łukasiewicz; godz. **22.00** sygnał czasu — komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** płyty gramof.; godz. **15.35** „Skrzynka pocztowa"; godz. **15.50** płyty gramof.; godz. **16.25** lekcja francuskiego; godz. **16.40** „Obrót płatniczy Polski" — p. Mieczysław Smerek; godz. **17.00** I koncert wyróżnionych uczestników polskiego konkursu kwalifikacyjnego na II międzynarodowy konkurs w Wiedniu dla pianistów i śpiewaków — wykonawcy: O. Iliwicka (fort.), H. Korfówna i L. Szczepańska (śpiew); godz. **18.00** muzyka z „Cristalu"; godz. **19.20** „Skrzynka pocztowa rolnicza"; godz. **19.30** „Na widnokręgu"; godz **19.45** pras. dz. radj.; godzina **20.00** koncert z udziałem Marji De Carmario; godz. **21.30** wiadomości sportowe; godz. **21.40** recital śpiewaczy Józefa Junelli Trembickiego (bas); godz. **22.10** „Skrzynka pocztowa techniczna"; godz. **22.25** muzyka taneczna z „Adrji".

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 19.45 koncert ork. cygańskiej, 20.45 wykład. 22.00 koncert utw. Brahmsa; **Beromuenster** (459 m) 19.45 koncert symf.; **Rzym** (441 m) 21.00 muzyka lekka.

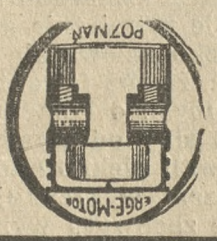

TŁOKI ALUMINJOWE K. S. ALUSIL
z największej fabryki tłoków w Europie w kompletnym i surowym stanie do wszelkich motorów spalinowych dostarcza
Największe i najstarsze przeds. tego rodzaju w Polsce
ERGE-MOTOR Poznań, ul. Mylna 28. Telefon 79-29
Wytwórnia tłoków, pierścieni i sworzni tłokowych. Szlifiernia cylindrów i wałów korbowych. Kosztorysy i porady fach. bezpł.
Pg 10 164-17.65

Na żądanie CAŁEJ WARSZAWY
Restauracja „SAVOY" WARSZAWA Nowy-Świat 58
WZNOWIŁA
ZNANE **OBIADY** z 5-ciu dań z przekąskami „a Diskretion" ZŁ 3,75
z 4-ch dań bez przekąsek ZŁ 2,50
WYKWINTNE **KOLACJE** z 5-ciu dań z przekąskami „a Diskretion" ZŁ 5,—
CENY TRUNKÓW ZNIŻONE. Przyjmujemy wszelkie zamówienia zbiorowe.
PODCZAS KOLACJI TOWARZYSKI „DANCING" ng 9 593

Jak marzenie

wygląda lekka, barwna sukienka letnia, świetnie skrojona w

Salonie Mód

„Pani Hanki"

Al. Marcinkowskiego 13 m. 12

zg 18 783

Życzliwa rada — Dużo żurnali — Krój bez konkurencji

Ceny bardzo przystępne.

Piękne białe zęby: Chlorodont Pasta do zębów najwyższej jakości. Oszczędna w użyciu

ng 8794

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Polskiej Młodzieży Katolickiej pod wezw. św. Kazimierza — Jeżyce** urządza dnia 7 bm. wycieczkę do Naramowic. Zbiórka o godz. 6.30 przy kościele

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Zebranie odbędzie się w sobotę 6 bm. o godz. 20 u p. Jarockiej, ulica Masztalarska 8 a.

— **Tow. Krawców** urządza zabawę wiosenną w salach „Loży" na Grobli w sobotę 6 bm o godz 20.

— **Stow. Służby Żeńskiej pod wezw. Matki Boskiej Różańcowej.** Msza św dla całego Stowarzyszenia, 7 bm o godz. 6 w kościele ks. ks. Salezjanów W niedzielę, 21 bm. pielgrzymka do Tulec. Cena w obie strony 2 zł. Punkt zborny za Bramą Warszawską o godz. 2.45.

— **Centralny Związek Zawodowych Ogrodników — Oddział Wlkp.** W niedzielę, 7 bm. wycieczka połączona z zebraniem plenarnem Zbiórka o godz. 7.30 na Rynku Śródeckim.

— **Związek Werkmistrzów Polskich.** — Zebranie plenarne miesięczne odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o godz 11 w lokalu posiedzeń przy ul. Wronieckiej 13.

— **Sodalicja Marjańska Akademiczek U. P.** Nabożeństwo połączone z uroczystem przyjęciem kandydatek w niedzielę

— **Tow. Czeladzi Szewskiej.** Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, 8 bm. o godz. 20 w lokalu zebrań ul. Szkolna 18.

7 bm. o godz 8 w kaplicy sodalicyjnej, ul. Dominikańska 8 I. Po nabożeństwie zebranie towarzyskie

— **Stow. Młodzieży Obywatelskiej Poznań-Śródmieście** urządza w niedzielę, 7 bm. wycieczkę do Kobylepola. Zebranie plenarne w poniedziałek 8 bm. o godz 20 w salce posiedzeń przy Al. Marcinkowskiego 26.

— **Tow. Powst. i Wojaków im. Bolesława Chrobrego — Stare-Miasto.** Plenarne posiedzenie odbędzie się w poniedziałek 8 bm o godz. 20 na salce Domu Katolickiego na Śródce. Wykład o Konstytucji 3 Maja wygłosi dh. Łukomski

— **Stow. Młodzieży Polskiej „Orzeł" — Jeżyce.** Zebranie plenarne w poniedziałek, 8 bm. o godz. 20 w sali parafjalnej. Na porządku obrad ciekawy referat i ważne sprawy.

— **Tow. Śpiew. im. Bol. Dembińskiego.** W dniu 8 bm. o godz. 20 odbędzie się zebranie nadzwyczajne w lokalu p. Wróblewicza ul. Chwaliszewo 68.

— **Chór męski im. K. T. Barwickiego — Łazarz.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 20 w sali „Wiktorja", Rynek Łazarski 18.

— **Tow. Restauratorów na miasto Poznań i okolicę.** Miesięczne zebranie we wtorek, 9 bm. o godz. 16 w lokalu p. Stenzlowej, plac Wolności 7.

— **Tow. „Jedność" pod wezw. św. Stanisława.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 10 bm. o godz. 19 na sali p Ruskowiaka, ul. Stroma 24.

— **Tow. Powst. i Wojaków im. ks. Skorupki — Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę dnia 10 bm o godz. 20 w lokalu zebrań „Dwór Strzelecki" ul. Kilińskiego 15. Na porządku obrad komunikaty zarządu oraz ciekawy referat z dziedziny wojskowej.

PUDER BEBE SZOFMANA

usuwa pot u dorosłych.

ng 9 572

— **Oddział Pływacki K. S. „H. Cegielski"** zwołuje na środę, 10 bm godz 19 plenarne zebranie które odbędzie się na sali ćwiczeń przy Górnej Wildzie 180.

— **Tow. Przem. „Sobieski".** Plenarne zebranie odbędzie się w środę, 10 bm. o godz. 19,30 w dużej sali Domu Katolickiego na Śródce. W kasie lokalnej wypadek 182.

W schorzeniach kiszek, wzdęciach, zaparciach jest niezastąpioną **Naturalna Sól Morszyńska** Gen. Repr Dr. K. Wenda. Warszawa, Krak. Przedm. 45. ng 9 457

KREM · PUDER „DERNIER CRI"

używają WYTWORNE ELEGANCKIE PANIE

PARFUMERIE J. SZACH WARSZAWIE

Tg 1 040

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: J. Nędzewiczowa z prośbą o zdrowie 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 21 zł.

Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 87.50 zł.

Na biednych na Wesołem Miasteczku: Z. H. zamiast kwiatów na daleką mogiłę 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 53,83 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 5 bm. zgłoszono: Ludwika Stanikowska, z domu Tynkowska, 71 l. Józefa Górna, z domu Grysczanka, 37 lat. Stanisław Fertsch elew kolejowy, 37 lat. Anna Augustyna Mayerówna, przełożona SS. Miłosierdzia, 50 l. Ryszard Antoni Ball, 2 mies. 20 dni. Janina Konieczna, z domu Korandy, 29 l.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

preparat tranowo-słodowy w proszku

o doskonałym smaku bez zapachu tranu, stosowany w lecie i w zimie.

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna Dr. A. Wander, Sp. Akc. Kraków

Do nabycia w aptekach i drogerjach.

ng 9 615

Kurs Rytmiki i Plastyki Walentyny Wiechowiczowej.

Od 1 maja przyjmuje się wpisy na dwumiesięczne kursy pań, panów i dzieci W razie dobrej pogody lekcje odbywać się będą na świeżem powietrzu. Wpisy i informacje w sali Mąkowskiego, pl. Wolności 14a w poniedziałki i czwartki o godz. 3—4.30. zg 18 722

Dnia 5 maja o godzinie 18 zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami świętemi, nasz najdroższy i najlepszy ojciec, teść, dziadek, brat i wuj, ś. p.

Antoni Degórski

aptekarz

przeżywszy lat 86. Eksportacja zwłok do kościoła parafjalnego w Pniewach odbędzie się w poniedziałek, 8 b. m., o godz. 18, msza św. nazajutrz o godz. 10,15, poczem złożenie zwłok do grobowca rodzinnego.

W ciężkim smutku pogrążone

dzieci i rodzina.

Pniewy, dnia 5 maja 1933.
ul. Kolejowa 16.

zg 18 789

†

W sobotę, dnia 6 maja o godz. 5 rano, zakończył po krótkiej chorobie, życie doczesne, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Ks. Józef Bątkiewicz

długoletni proboszcz z Trlągu

w wieku lat 56, a 29 lat pracy kapłańskiej. Eksportacja zwłok do kościoła parafjalnego z Trlągu w poniedziałek, o godz. 6 po poł. a nazajutrz nabożeństwo żałobne o godz. 10, poczem złożenie do grobu.

Czcigodnych Konfratrów proszę o memento

Ks. Róbski, dziekan.

Szczepanowo. dg 3412

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu męża, ojca i dziadka, ś. p.

Kazimierza Sporakowskiego

odprawiona będzie

msza św.

w kościele św. Marcina w środę, dnia 10 maja 1933, o godzinie 9. O udział w nabożeństwie i gorącą modlitwę za drogiego Zmarłego proszą

zg 18 790 **żona, dzieci i rodzina.**

We wtorek, dnia 9. 5. o godz. 9 odprawi się

msza św. żałobna

za duszę ś. p. zg 18 775

Teodora Kloeskego

w kościele parafji Bożego Ciała.

Żona i syn.

Wielebnym Ks. Ks. Zmartwychwstańcom, p. Rektorowki Barlikowi, gronu Nauczycielskiemu, oraz Przyjaciołom i Znajomym za liczny udział w pogrzebie, za kwiaty, wieńce i nabożeństwo za duszę Drogiej Zmarłej, ś. p.

Boguchwały Bielerzewskiej

składamy serdeczne

Bóg zapłać!

zg 18 291 W imieniu żałobników **Marja Czernecka.**

†

Dnia 3 maja 1933 r., zasnęła w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, kochająca matka i babcia, ś. p.

Ludwika z Tymkowskich

Stanikowska

przeżywszy lat 73. Pogrzeb odbędzie się dnia 7. bm., o godz. 5-tej z Zakładu św. Józefa na cmentarz Farny.

W głębokim smutku pogrążony

zg 18 778/9 **mąż z rodziną.**

Poznań, Grobla 27, Buk, Mosina, Ostrzeszów, Bydgoszcz.

Baczność!

Zakład fotograficzny

pierwszorzędnie urządzony w najlepszym punkcie **centrum Bydgoszczy** od 30 lat zaprowadzony z przyległym mieszkaniem z powodu wypadku śmierci natychmiast okazyjnie na sprzedaż. Stała i zapewniona egzystencja. Oferty: Centrala Fotograficzna Bydgoszcz, Gdańska 27, właśc. Rüdiger. ng 9 619

SKŁAD

obszerny z suchemi piwnicami św. Marcin 18, przy Ratajczaka, zaraz do wynajęcia. Perliński. zg 18 786

Hygjena ciała.

Wiosenne kuracje należy już rozpocząć. **Odciski** oraz **wrośnięte paznogcie** usuwam. Ceny umiarkowane.

Poznań, św. Marcin 66/67, drugi dom w ogrodzie, m. 41. zg 18 781

„HAFTOPLIS"

wykonuje merežke, okretke, dziurki, wykończenie ezali i falban (overlock), plisowanie, dekatyzowanie, hafty monogramy, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek — terminowo najtaniej

St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok f. Czepczyński i Kruk), **Filja Romana Szymańskiego 1** (pl. św. Krzyski)

Pg 10 223-18.108

Polecam w wielkim wyborze **Opanki** plecionki oraz sandały znane z pierwszorzędnej jakości i przystępnych cen!

J. Rozmarynowicz

Magazyn Obuwia

Poznań — Stary Rynek nr. 93

Były kierownik pierwszorzędnej fabryki mebli

i wyrobów stolarskich, przyjmie zastępstwo fabryk mebli oraz artykułów związanych z wyrobem mebli i stolarszczyzny budowlanej. Doskonała znajomość rynku. Poważne referencje. Łaskawe zgłoszenia pod „Przedstawicielstwo" kierować do biura ogłoszeń Uniwersalna Agencja Reklamowa Warszawa, Marszałkowska 142 ng 9570

Letniska

w malowniczych, górzystych okolicach na **Podhalu Mszańsko-Limanowskiem** dla pragnących ciszy i wypoczynku Produkty żywnościowe tanio Pokoje w domach góralskich od 20.— zł miesięcznie Bezpłatna furka dla przyjazdu i wyjazdu z letniska do stacji kolejowej. Informacji udziela i zgłoszenia zg 18 765 przyjmuje

POWIATOWA KOMISJA LETNISKOWO-TURYSTYCZNA PRZY WYDZIALE POWIATOWYM W LIMANOWEJ WOJ. KRAKOWSKIE.

---

obuwie

nowy skład - nowe ceny!

Pg 10 438-18.94

Otwarcie w następnych dniach

Stary Rynek 55

Suchy trwały niewielki nosi się w torebce lub w kieszeni od kamizelki - ułatwia oddech, orzeźwia, otrzeźwia

chroni od kataru itd.

Każdy kupuje, kto nie ma niech żałuje.

W aptekach i drogerjach.

dg 3 416

Ozdoba Konf. damskiej

Wielka 27

(tuż przy St. Rynku)

wykonuje tanio, terminowo

Plisowanie	Hafty
Merezkę	Dziurki
Okrętkę	Guziki
Dekatyzowanie	Malowanie

Pg 9474

Kwiaciarnia Anny Krajewskiej

Poznań, ul. Półwiejska 37

dg 3 410 tel. 50-38

poleca po znanych zawsze najniższych cenach

wszelkie dekoracje kwiatowe

---

przed użyciem po użyciu

PIEGI

Gdzie nic nie pomogło — pomoże zawsze

Frucht'a Schwanenweiss

zł 3.50 i 6.50

Do nabycia we wszystkich składach odnośnych artykułów oraz w firmie H. Borkowski Gdańsk. ng 9 589

WSZYSTKIE ZDROJE MINERALNE W DOMU

DAJĄ TABLETKI MUSUJĄCE MAT. **KLAWE**

ARTU. VICHY
KARLSBAD
KISSINGEN
EMS
WILDUNGEN
BILIN
BORŻOM

OBECNIE CENY ZNACZNIE ZNIŻONE

ng 9 418

Cegłę szamotową i dynasową

pierwszorzędnej jakości dostarczają

Zakłady Ceramiczne „STELLA"

Sp. Akc. w Chrzanowie.

Przedstawiciel Inż. P. ŁOZIŃSKI, Poznań, Wały Zygm. Starego 9 (Dom Rzemieślniczy), telefon 25-51 zg 18 774

IWONICZ-ZDRÓJ

Województwo Lwowskie pow. Krosno

Najsilniejsza solanka jodowa, znakomita borowina.

SEZON LETNI OD 10-go MAJA — CENY ZNIŻONE

Dwa Sanatorja otwarte cały rok dg 3023

Wszelkich informacji udziela Dyrekcj. Zakładu i Komisja Zdrojowa

---

ODKAŻAJCIE

Wasz organizm, przeprowadzając nast. kurację wiosenną: używajcie dwa razy dziennie Yoghurtu a wynik będzie świetny.

Sprzedaż Yoghurtu w sklepach i wozach

Mleczarni Poznańskiej

ul. Ogrodowa 14. Tel. 33-44.

Pg 10 455-18.117

---

30 KM. DZIENNIE BEZ ZMĘCZENIA I BÓLÓW, DZIĘKI SOLI DO NÓG JANA

SÓL DO NÓG JANA

USUWA DOLEGLIWOŚCI NÓG

Sól do Nóg Jana usuwa odciski, obrzęki, stwardnienia skóry, odparzenia, zapobiega poceniu się. Jeśli chodzi o skuteczne działanie Soli Jana najmiarodajniejszem chyba będzie zdanie listonosza, który dziennie pokonywa olbrzymie przestrzenie. Oto list p. Henryka Wackera, listonosza z Warszawy.

Są ludzie, dla których ból nóg jest tylko przykrością. Dla mnie ból nóg przy moim zawodzie listonosza jest poprostu torturą, która przy rozwinięciu się w chorobę nóg może pozbawić mnie posady. Szczerze więc jestem wdzięczny tym Panom, którzy spreparowali tak doskonały środek przeciwko dolegliwościom nóg jakim jest Sól do Nóg Jana. Kuracje Sola Jana prowadzę systematycznie i przez cały jej czas nigdy na nogi nie narzekałem. Takich podziękowań otrzymujemy tysiące. 15 minutowa kąpiel w Soli do Nóg Jana dzięki zawartości soli leczniczych, daje nogom świeże siły po każdem nawet największem przemęczeniu. ng 9610

Nyka & Posłuszny

polecają

smaczne, treściwe, samorodne

wino węgierskie z Tokaju

1/1 ltr. gąs. już od 5,50 włącznie szkła.

Skład Win, Poznań, Wrocławska 33/34, telefon 11-94

Przysięgli dostawcy WIN MSZALNYCH.

Pg 10 302-17,115

Kopalnie i Obróbka Marmurów Krajowych.

Dostarczamy

bloki, płyty surowe i polerowane oraz wszelkie wyroby z marmuru, granitu, bazaltu i piaskowca

po cenach bardzo niskich.

PRZEMYSŁ MARMUROWY i GRANITOWY

„MARMUR w KIELCACH"

Sp. z o. o.

BIURO GŁÓWNE: Warszawa, Powązkowska 6

Telefon 11-68-68 nr 9 595

Kafle w różnych kolorach

SKAWIŃSKIE i ŁODZKIE

Wyroby szamotowe stale na składzie

Stefan PEŁCZYŃSKI, Poznań

Dworzec Towarowy, al. Towarowa. Telefony: 76-05 i 76-56

Pg 9 441-13.60

NOWOSC! Automat - Browning 6 mm.

wyrzucający sam gilzy po wystrzale

strzelający do celu, pięknie oksydowany płaski, zapewnia zupełne bezpiecz. osobiste huk ogłuszający. Cena tylko zł. 8.45 2 szt 16.—. Setka kul 3.65. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowem koszty przesyłki opłaca kupujący. Adresować: Przedst. Fabr. Broni „Stabil" Warszawa Wspólna 2, oddz. 2/e. ng 9600

Piękna wystawa - najlepszą reklamą.

Artystyczne urządzanie wystaw sklepowych, projektowanie i dekoracje wewnątrz. Oferty Kurjer Poznański zg 18 748

Sklepu niedużego

przy pryncypalnej ulicy, w ruchliwym punkcie, **poszukuje poważna firma chrześcijańska.**

Zgłoszenia pod „Sklep" do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. ng 9595

Fabryka Maszyn Rolniczych

i warsztat reparacyjny

w dobrej gospodarczej okolicy sprzedam, ewtl. zamienię na gospodarstwo lub kamienicę. — Dla młodego i rzutkiego fachowca egzystencja zapewniona. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zg 18 751.

Wspólnika

Celem rozszerzenia działalności Palarni Kawy i Hurtowni Herbaty w Warszawie i założenia fabrycznych składów w Warszawie i na prowincji. **poszukuję wspólnika z kapitałem do 10 tysięcy dolarów i udziałem w pracy.** Interes dobrze procentujący się i bez najmniejszego ryzyka Oferty proszę składać pod ng 9524 do „Kurjera Poznańskiego", Poznań.

Bardzo staniały

anodówki. Jeszcze zwiększona pojemność! Jeszcze doskonalsza technika produkcji. **Fabryka ogniw Mat. Poznań, Składowa 5.7** dg 2 646

Poważna Instytucja

zakupi nieruchomość czynszową

w dobrym stanie, nie wymagającą w najbliższym czasie wkładów, położoną w centrum Poznania, **za sumę zł 200 do 300 000 zł.** Cała suma kupna będzie odrazu zapłacona gotówką, co musi znaleźć wyraz w oferowanej cenie Oferty kierować do Biura Ogłoszeń „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 18,112. Pg 10 453 18,112

Wyścigi konne z totalizatorem

urządzone przez **Towarzystwo Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich**

odbędą się **w Poznaniu na torze w Ławicy** w dniach: **7, 10, 12, 14, 17, 21, 25 i 28 maja 1933 roku**

dg 3134

Początek gonitw o godz. 15.30.

Komunikacja: autobusami Poznańskiej Kolei Elektrycznej od Mostu Teatralnego i pociągiem kolejowym — odjazd z głównego dworca z Poznania o godz. 15.15, powrót do Poznania autobusami i pociągiem kolejowym zaraz po wyścigach.

Bliższe szczegóły w afiszach i programach. Wcześniejsza sprzedaż biletów i programów w firmie F. Zygarłowski — skład cygar ul. 27 Grudnia 12 (nar. Gwarnej).

Pz 10 440 18.03

Do wynajęcia SKŁAD

przy ul. Nowej 1 (narożnik)

2 duże okna wystaw., jasny od 1 czerwca br.

Informacje **The Gentleman**
27 Grudnia 4.

---

dg 3415

Harcerskie mundurki

przepisowe - sprzedaje tylko

„KaDeHa"

Harcerska Spółdzielnia w Poznaniu, ul. Podgórna 10.

PAPIERY — PRZYBORY SZKOLNE
GALANTERJA — ZABAWKI

poleca firma **Franciszek Szymański**
Poznań Pocztowa 31

Ceny bardzo korzystne Hurt.— Detal.

dg 3409 **Na zabawki specjalny opust, 10 — 20%**

OKAZJA

dotąd niebywała dla eleganckich

Pań i Panów

„Atlas"
Poznańskie Zakłady Chemiczne - Poznań

Tel. 72-73 ul. Dąbrowskiego 129-133 Tel. 72-73

Specjalnością naszą: Farbowanie i chemiczne czyszczenie ubrań i t. p. — „TEMPO" Płyn do prania bieliźny — „ATLAS" Farby płynne do farbowania wszelkich tkanin w różnych kolorach —

Rachunek

Pani J. Sokołowska

w Poznaniu

Folio	Ilość	Nazwa przedmiotu	Cena	Uwagi
5o1.	1	za: wyczyszczenie chemicznie ubrania	5.—	
5o2.	1	wyczyszczenie chemicznie sukni jedwabnej	350	
5o3.	1	wyczyszczenie chemicznie kostjumu	450	
5o4.	1	czyszczenie i farbowanie płaszcza	6.—	
		Razem zł.	19 —	

Do powyższego rku dołączyliśmy WPani bezpłatnie jedną butelkę płynu do prania "Tempo"

Z powyższych cen zorjentować się można, że farbowanie i czyszczenie wykonujemy o 30 procent taniej od firm konkurencyjnych. Oprócz tego przy 3-ch kompletach zwracamy koszty przejazdu tramwajem do fabryki oraz dajemy bezpłatnie litrową butelkę płynu do prania „Tempo", który dzięki swym właściwościom przewyższa conajmniej 3 krotnie dotychczasowe proszki do prania (cena sprzedaży zł 1.10). W wypadkach pilnych farbujemy i czyścimy w ciągu 24 godzin bez podwyżki cen. **Okazja dla wszystkich. Prosimy zapamiętać adres fabryki i telefon 7275.** Pg 10 452-54.418

„ATLAS" Pozn. Zakłady Chemiczne, Poznań,

Dąbrowskiego 129/133. Tel. 7275.
Poszukujemy składów na filje.

Dyrekcja I-szej w Polsce Prywatnej Szkoły Zawodowej Mechaników Samolotowych i Samochodowych

w Poznaniu

podaje do wiadomości, że wpisuje nowych kandydatów do klas Przysposobienia Zawodowego w dniach od 6 do 31 maja rb. w kancelarji szkoły przy **Al. Marcinkowskiego 1.** Przyjmuje się kandydatów od 13—17 lat życia z ukończeniem conajmniej 6 klas szkoły powszechnej lub równorzędnej. — Tamże przyjmuje się kandydatów posiadających 4 klasy gimnazjalne lub 6 wydziałowych, po zdaniu egzaminu wstępnego, wprost do I-szej klasy zawodowej. Kandydaci winni dołączyć do zgłoszenia: świadectwo szkolne i metrykę urodzenia. Godziny przyjęć od 10—14-tej. dg 3401/2

Zbożowe przedsiębiorstwo

od 40 lat dobrze prosperujące w mieście w dobrym punkcie w pełnym biegu z powodu starości **sprzedam.** Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **18787**

„KELLY" opony samochodowe

niedoścignionej jakości

100% olej (Pensylwański) „PENNZOIL"

Części zamienne „Chevrolet" — Akumulatory.

F. SZCZEPAŃSKI i SYNOWIE

Poznań, ul. Wielka 17, tel 30-07. ng 9416

Ceny bezkonkurencyjne. Żądajcie ofert.

POLRAD

Prawnie zastrzeżony. Wytwory Radoaktywne przeciw reumatyzmowi, łamaniu stawów, rwie kulszowej, bólom neuralgicznym, chorobom kobiecym, bezsenności itp. chorobom. Klinicznie wypróbowano — niezliczona ilość opinji lekarskich i innych podziękowań. Bezpłatne prospekty wysyła na życzenie **Śląski Dom Sanitarny, „Hygieja", Sp. z ogr. odp. Katowice, ul Kamienna 4.** Tg 1179

DLA WYBREDNYCH PANÓW!

Oddawna oczekiwane ostrza do golenia

„TRIUMF" „NARODOWE" I „RECORD"

już wszędzie do nabycia. Tg 1159

Dwa Steyry

6-cylindr. z karoserjami krytemi, z tych jeden mało używany prawie jak nowy, poleca jako nadzwyczajne kupna okazyjne.

Brzeskiauto Sp. Akc. Poznań
ul. Dąbrowskiego 29.

Racjonalno - indywidualna Kosmetyka. Zabiegi przeciw wągrom, wyrzutom piegom, tłustej oraz suchej i plamistej cerze. Barwienie brwi i rzęs. Środki wytwórni „Deva"

„Irnis"

Instytut hygjeniczno - kosmetyczny.

Poznań, ul. Piekary 5. Telefon 25-91.

dg 3307

Drut kolczasty
nowy i używany
Gwoździe i żelazo
hurtownie i detalicznie
poleca
F. Stobiecki
Ostrów Wkp.
dg 3131

Brzytwy

żyletki, noże, zamki tanio w najsolidniejszej firmie Lepionka. — Warszawa Podwale 14 zd 21 359

8—10

mórg ziemi z masywnem zabudowaniem pobliżu miasta szukam celem kupna. Adres poda Orędownik Wielkopolski zd 21 784

PIEGI znikają bezpowrotnie po 3-ch dniach przy zastosowaniu epokowego wynalazku ołówka „RADEX". Usuwa moment. piegi chroniczne, plamy żółte i wątrobiane, pryszcze, wągry i liszaje oraz zmarszczki, wybiela nadając cerze szarej cudną młodzieńczą karnację. Ołówek „RADEX" sprepa rowaliśmy po długolet. doświadczeniu. Cena p. zł. 2.85. 2 p. — zł. 5.50. PUDER „Radex" od piegów p. zł. 2.25. Polecamy. nieodzowne przy kuracji mydło silnie bielące „Radex" zł. 1.20 Zaliczeniem poczt. Koszta przesyłki płaci kupujący. Laborat. i gabinet kosemetyczny PAULINETTE SACHER, Warszawa, ul. Dr. Zamenhofa 12, oddz. 2. Wszelkie porady kosmetyczne bezpłatnie za zwrot. znaczek 30 gr. na odpowiedź. ng 9585

---

6 pokojowe komfortowe,

ul. 27 Grudnia II. piętro

gruntownie odrestaurowane, wolne, wprost od gospodarza. Wskaże portjer ul. 27 Grudnia nr. 16. zg 18797

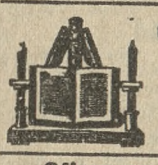

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
introligatornia
rukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Pierwszorzędny Salon Mód „La Robe Parisienne"

Długoletnia kierowniczka pierwszorzędnych firm w Poznaniu i w Warszawie, wykonuje po cenach konkurencyjnych wszelkie prace wchodzące w zakres krawiecczyzny; jak suknie, płaszcze, kostjumy i amazonki. Wykonanie pierwszorzędne, specjalność suknie. Poznań, ul. Spokojna 31, m. 5. zg 18753

OKUCIA BUDOWLANE
i meblowe

największy wybór — najniższe ceny

Hurt Polski - Poznań

Hurtownia Okuć. Ul. Wrocławska 9.

Tel. 15-81. Pz 10 444-54.422

Specjalnie dla znawców

anody o wymiarach dwa razy większych. Te wspaniałe anody o niespożytej trwałości warto obejrzeć nawet o ile się nie kupi. Cena 18.90 zł. **Mat, Poznań, Składowa 5/7.**

dg 2723

Restauracja

z ogrodem ca. 30 000 m², łąka oraz place budowlane, przy końcu przystanku w Poznaniu zaraz do sprzedania względnie zamienię na nieruchomość w Niemczech, wpłata 20 000. Zgłoszeni aKurjer Poznański zg 18780.

Miasto Książ, pow. śremski (Wlkp.)

Skład żelaza i materjałów budowlanych — jedyny na miejscu — połączony z składem kolonjalnym i wyszynkiem jest od zaraz do wydzierżawienia. Odpowiednie mieszkanie, remizy i śpichrze są do dyspozycji. **Do przejęcia** towarów i urządzenia handlowego **potrzeba ca. 15.000 zł.** Możliwość nabycia nieruchomości od masy w swoim czasie nie wykluczona. Zgłoszenia do 15 maja 1933 r. przyjmuje:

F. Maćkiewicz, zarządca masy upadłościowej.

Śrem, 6. 5. 33. ng 9590

Szkło ogrodowe, okienne, dachowe, kit i t. d. poleca

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.

Pz 9 456-1.14 **Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 28-63.**

Wapno, Cement, Gips, Trzcina sufitowa

i inne materjały budowlane ze składu lub loco budowla najtaniej we firmie Pz 9492

STEFAN PEŁCZYNSKI, Poznań

Dworzec Towarowy, ul. Towarowa

Telefony: 76-05 i 76-56.

Ofiary na ubogich w czasie od 1. 4. do 1. 5. 33 r. złożyli łaskawie: Ubezpieczalnia Krajowa 300,— zł; Związek Zach. Polsk. Przemysłu Cukrowniczego 300,— zł; fa. H Cegielski 200,— zł; p. Skrimunt 200 zł; N. N. 150,— zł, Bank Cukrownictwa 100,— zł; Bank N. N. 100,— zł; p. Kałamajski 100,— zł; Tow. „Pielgrzym" (za marzec) 100,— zł; fa. Woźniak 100,— zł; p. dyr. Ziółkowski 50,— zł; Dyrekcja i personel Zakł. Mikrobiologji zam. wieńca na grób ś. p. A Nowakowskiego 37,80 zł; Ks. Prob. Wnuk, Biechowo, ze skarbony św. Antoniego na święconkę dla najuboższych 50,— zł; A. N. w Poznaniu 20,— zł; Bank Pozn. Ziemstwa Kredytowego 20,— zł; p. E. Karge na święcone dla Wes Miasteczka 20,— zł; Związek Fabrykantów 20,— zł; Zebrane w Państw. Sem. Naucz. Żeńskiem na święcone 16,35 zł; p. Dr Rosnerowa, na dożywianie dzieci 15,— zł; p. Stablewski, Zalesie, na święcone dla najuboższych 15,— zł; N. N. 11,50 zł; p E. Karge 10,— zł; p. Wanda Szajnowa 10,— zł; p Iwaszkiewicz, Roztworowo 5,— zł; p. Kujawina, na święcone 5,— zł; M. K. w sprawie St. E. 5,— zł; N. N. 5,— zł; p. Pazdrowa 5,— zł; p. Twarda 5,— zł; p. L. Chudziński, na święcone 3,— zł; M. Z., Czacz, na święcone dla najuboższych 3,— zł; p. Stanisława Hoffmann 2,— zł; p. Narczyńska 2,— zł; p. Stachowski 2,— zł, p. St. Szymański 2,— zł; p. Piotrkowska 1.50 zł; p. Buchwald 1,— zł. Dary w naturaljach: Fa Czepczyński 2 skrzynki mydła; fa. Czerwiński 1 marynarka, 1 płaszcz, 2 p. spodni; fa. St. Milachowski 125 ft kawy; Związek Zach. Polsk. Przemysłu Cukrown. 2 ctr cukru. Ze skarbonek wybrano: Biuro Poz. Okręg „Caritas" 3.75 zł; Ks. dyr. Misiołek 6.70 zł; Ks. Kap Owczarczak 28.35 zł. Wszystkim ofiarodawcom, którzy złożyli swe dary na rzecz ubogich, składamy najserdeczniejsze podziękowanie szczerem „Bóg zapłać".

zg 18755 **Poznański Okręg „Caritas".**

W sprawie o upadłość spadku po ś. p. Dr. Tadeuszu Moszczeńskim w Stępuchowie wyznacza się termin celem zbadania dodatkowo zgłoszonych pretensji na dzień 26 maja 1933 r. godz. 10 rano pokój nr. 13. Po stwierdzeniu pretensji odbędzie się zebranie wierzycieli. Wągrowiec, dnia 28 kwietnia 1933 r. **Sąd Grodzki.** ng 9369

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Staszkowi
lub Steni na imieniny ładny pierścionek zegarek obrączki ślubne Ceny od 12 do 100. Chwilkowski św. Marcin 40 zd 22 414

Najlepsza lokata kapitału
w mieście powiatowem Wolsztynie najlepszem położeniu nad jeziorem dom kilkomieszkaniowy ogrodem, duża werandą na jeziorze łazienkami łodzią korzystnie Hoegg Wolsztyn 5 Stycznia 26. ng 9560

Losy
najszczęśliwsze, tylko w kolekturze Kędziory. Poznań, Sieroca 5/6 narożnik Nowej zdg 91 451

Pianina Bettinga
najlepszej jakości na Targach Poznańskich oraz Plac Wolności 2 dg 3305

Rower damski
używany jak nowy korzystnie sprzedam Wierzbięcice 3 m 7 zd 21 435

Meble najtaniej A. Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 10 168-18.10

Meble
jadalnie sypialnie, męskie gabinety kuchnie meble wyściełane. Najkorzystniej kupisz Andrzejewski Wrocławska 4 przy Starym Rynku dg 3301

Rowery
pierwszorzędnych marek od zł 180 odpowiedzialnym finansowo również ratami — Rymkiewicz Wielkie Garbary 9 dg 3 374

15 krów
wysoko cielnych 10 krów po cielętnych zdrowe ciężkie sztuki — czarno bystre rasy czarno nizinnej sprzeda za gotówkę Maj. Edwardowo poczta Poznań. zdg 21 348

Trumny
poleca nowootworzony Zakład Pogrzebowy Palma" Półwiejska 2 telefon 12-95 zdg 21 287

Płaszcze kostjumy damskie
po cenach rewelacyjnie niskich. Olbrzymi wybór Specjalny dział miarowy. P Szczawińska Ska, ul Wodna 1 Przyjmuje asygnaty „Kredyt" Pg 9488-12.86

Dywan
perski sprzeda nadzwyczajnie tanio „Lamus", Strzelecka 1. Pg 10 422 54 412

Limuzynę
jak nowa szybko decydującemu tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn zdg 21 832

Kolonjalka
z maglem i mieszkaniem dobrze zaprowadzona czynsz 60 zł na sprzedaż Zgłoszenia Zawidzki Wielkie Garbary 13. m. 11. zdg 21 744

Skrzydło
zamienię na pianino lub sprzedam dogodnie. Mielżyńskiego 1 m. 12. zdg 21 892

Dom
nowy rodzaj willi morga ogrodu amortyzacja dobra komunikacja blisko Poznania w Żabikowie sprzedam. S Kordus Dębinko p. Steszew. zdg 21 870

Parcel
kilka w najładniejszej części Poznania korzystnie sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 013

Firany
Madras 4 okna tanio. Stroma 1, m. 7 zdg 22 004

Sypialnia
luksusowa jaworowa nowa. — Focha 94 dozorcy zdg 22 549

Motocykl
angielski 350 ccm., jak nowy okazyjnie na sprzedaż Centrala Magnetów Składowa 12. zdg 22 215

Elegancki
rower półwyścigowy Plac Nowomiejski 3 mieszk 5. zdg 22 218

Lodówka
dwustronna pokojowa Mielżyńskiego 28 parter prawo. zdg 22 219

Sto
kapeluszy damskich najnowsze fasony sprzedam niżej cen fabrycznych. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 221

Dom
5 pokoi kuchnia ogród. nowo budowane Łazarz Oferty Kurjer Poznański zdg 22 226

Maszyna
do pisania Remington" ślepo pisząca w dobrym stanie 50 zł Św. Marcin 14 — 9. zdg 22 198

Majątek
1 100 mórg 30 km od Poznania w kulturze cena 350 000 wpłaty połowę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 201

Dom
parterowy nowo budowany składem kolonjalnym sprzedam tanio. Nowak Poznań-Dębiec Brzozowa 9 zdg 22 154

Meble
szafy używane dziecięcy samochód tanio Dębiec Południowa 81 Krygier. zdg 22 157

Skład
papieru mieszkaniem, istniejący 12 lat sprzedam Adres Kurjer Poznański zdg 22 171

Wózek
modny głęboki tanio na sprzedaż Ul Reya 5 mieszkanie 4. zdg 22 179

Motocykl
Przemysłowa 30 m 5. zdg 22 551

1.70
Żarówka oszczędnościowa Kometa" Żupańskiego 8 zdg 22 688

Rolwaga
65.— wóz handlarski 80.— Dominikańska 1 m. 1. zdg 22 502

Motor
1/8 km stały prąd Dominikańska 1. m 1. zdg 22 501

Motory
elektryczne Sprzedaż — zamiana uskutecznia Franpol". Działyńskich 3 telefon 32-65 zdg 22 180

Markizę
do okna sprzedam Żupańskiego 5. mieszkanie 2. zdg 22 125

Samochód
Rugby limuzyna w pierwszorzędnym stanie okazyjnie 3 tysiące. „Autopol" Dąbrowskiego 12 tel. 73-08 zdg 22 496

Porcelanę stołową — restauracyjną — serwisy stołowe
Szkło — Alpakę zawsze najtaniej zakupimy w „Ozdobie". Dąbrowskiego 12 narożnik Mickiewicza zdg 22 495

Lilje
do komunji św oraz wianki poleca najtaniej Bronisław Walczak Poznań ul. Półwiejska 16 zdg 22 537

„Antyki"
Wielki wybór ceny konkurencyjne Flasiński Woźna 9 Pg 9 737-54 338

Elegancką
jadalnię okazyjnie sprzedam — Grobla 4 m ? zdg 22 530

Harmonjum
12 register. Fiebich Klasztorna 4. zdg 22 528

Kawiarnię - cukiernię
jadłodajnię w mieście okolicy Poznania, dobrze prosperującą korzystnie sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 21 799

Aparat
fotograficzny korzystnie na sprzedaż. H Jastrzembska Kolejowa 6 zdg 21 962

Gitarę
skrzypce sprzedam. Ładownia Akumulatorów Górna Wilda 44. zdg 22 000

Wydzierżawię
z mieszkaniem skład bławatów, rynek Do objęcia około 3 000. — Zgłoszenia Judek. Buk. zdg 22 058

Ogród
owocowy 4 morgi dom 4 pokoje, kuchnia, stajnie szopy staw rybny łąka 4½ morgi w Poznaniu. Adres Kurjer Pozn. zdg 22 063

Rower
sprzedam. Drużbackiej 8. mieszkanie 7 niedziela 1—4. zdg 22 069

Maszyny do pisania
nowe i używane z gwarancją od zł 80.—. Skóra i S-ka Aleje Marcinkowskiego 23 Pg 10 399/400/11-17.138/9/40

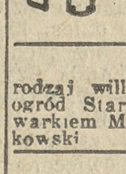

Okucia
budowlane meblowe najtaniej Stanisław Wewiór — Poznań Św. Marcin 34 Specjalny skład okuć telefon 34-31. dg 3084/5 dg 3243/4

Domek
rodzaj willki 2 pokoje kuchnia ogród Starołęka Wielka za folwarkiem Mutha sprzedam Bączykowski zdg 20 856/7

Parcele
już od 0.40—1.— zł 1 km od Poznania na spłaty. A Schneider Minikowo p. Poznań XI. zdg 21 915/6

Dziurkarkę
do bielizny. Singera maszynę okrętkową i maszynę do mereżkowania mało używane sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 860

Parcelę
dwumorgową z domem sprzedam przy Poznaniu. Oferty Orędownik Wielkopolski zdg 21 697/8

Skład kolonjalny
dobre położenie, bez mieszkania nowe urządzenie z towarem magiel do objęcia 3 800 – 4 000 Informacje: jadłodajnia ul Mylna 3 względnie oferty Kurjer Pozn. zdg 22 064/65

Skrzydło
Blüthnera jak nowe. Stroma 1, m. 7 2—4 zdg 22 003

Sztuciec
srebrny, serwis obiadowy różne srebra meble dywany tanio — „Lamus" Strzelecka 1. Pg 10 420 54.413

Samochód
Fiat 503 i 509 korzystnie na sprzedaż Strzelecka 15 garaże zdg 21 928

Karoserje
osobowe gotowe, półgotowe na podwozia Chevrolet Forda karoserje autobusowa 16 osob. oddam bardzo korzystnie. Fabryka powozów karoserji Łosiński — Września. zdg 21 960

Skład kolonjalny
mieszkaniem, magiel sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 21 883

Pianina Sommerfelda
Niezrównana jakość - ceny najniższe Skład fabryczny, Poznań ulica 27 Grudnia nr 15 Używane pianina stale na składzie. Pg 9471-11 40

Tekturę
wszelkiego rodzaju dostarcza najkorzystniej „Centropapa". Poznań, Stary Rynek 98 100. wejście z ul. Żydowskiej telefon 19-39. Pg 9467 10 30

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz centralę mebli Szpryngacz Swarzędz naprzeciw poczty — tam najtaniej Pg 9448

Sprzedaje
kupuje meble, maszyny inne rzeczy. Dom Komisowy. Podgórna 2 Pg 9465-10.58

Pot nóg, pach usuwa puder Sudoral
aptekarza Sikorskiego Żądać w aptekach i drogerjach. Pg 9481-12 35

Domek
sprzedam nowy 2 ubikacje. 1 000 wpłaty Półwiejska 33 mieszk. 19 zdg 99 681/2

Gospodarstwa
każdej wielkości na korzystnych warunkach poleca Rutkowski Poznań Grobla 29 zdg 20 549

Szyny

kolejowe i kolejkowe zamiast tragarzy na budowle dostarcza składnica Focha 23. Tel. 73-31. zg 22 070

Sprzedam
bardzo tanio czarną wizytową suknię spacerową i płaszcz Pracownia sukien Romana Szymańskiego 1. m. 1 zdg 22 307

Lekarskie
szafy sprzedam. Stolarnia Plac Bernardyński 2. zdg 22 309

Wózki
dziecięce budki pociąga cerata gumy na składzie. Razer Szewska 11. zdg 22 340

Motocykle
naprawia buduje przyczepki autogeniczne spawanie cylindrów, głowic. Czerniak Mickiewicza 18. zdg 22 342

Kawiarnia - cukiernia
dobrze prosperująca, w mieście powiatowem gdzie cukrownia i gimnazjum w miejscu bogata okolica z powodu choroby właściciela dla dobrego fachowca do sprzedania. Zgłoszenia św. Marcin 22 mieszkanie 9 zdg 22 346

Parcela
pod wille ulica Wyspiańskiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 331

Futro
50 zł nowe damskie sprzedam — Rynek Łazarski 3 sklep frontowy. zdg 22 327

Niebieski
ładny wózek dziecięcy. Spokojna 25. m. 8 zdg 22 325

25 drzwi
stolarnia Żurkiewicz. Wielkie Garbary 11. zdg 22 317

Wirówka
300 litr. jak nowa niżej połowy wartości sprzedam Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 288

Farby, lakiery, pokosty
wszelkie przybory malarskie poleca po najniższych cenach Łazarski Skład Farb i Lakierów. Marsz. Focha 78. dg 2908

Komplet podszewek
do ubrań od zł 10 Andrzejewsk. Szkolna 13 Pg 9 734/16 9

Sypialka
dębowa szafy, stoły krzesła, obrazy zegary rozmaitości najtaniej Domie Komisowym Słowackiego 39. zdg 22 231/2

Parcele
1 000 metrów za 800 złotych Wielka Starołęka sprzeda Juska Woźna 14 parter. zdg 22 160

Dom
ogrodem sprzedam Poznaniu 2×2 pokoje i kuchnie Oferty Kurjer Poznański zdg 22 289

Wózek
dziecięcy biały sprzedam Winiary św Stanisława 29 zdg 22 354/5

Materace
sprężynowe nakładki, leżanki, kanapy tapczany najtańsze tylko pracowni Wielkie Garbary 18, róg Woźnej sklep. zdg 22 348/9

Meble
z powodu śmierci męża wyprzedaje po każdej możliwej cenie.— Magazyn mebli H. Żytkowiak. Chwaliszewo 5 rg 6739/40

Dwumieszkaniowa
willa przy parku sołackim Oferty Kurjer Poznański zdg 22 585

Sprzedaż — Naprawa

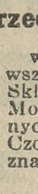

wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. zdg 22 324

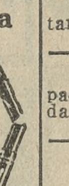

Skład
tytoni, wódek wina centrum korzystnie oddam. Adres Kurjer Pozn zdg 22 436/7

Tartak Iwno
p Krotoszyn pow. Środa dostarczą drzewo budowlane podług wymiarów belki i wszelką kantówkę oraz deski i szalówkę po przystępnych cenach zdg 99 488

Sypialnie
własnego wyrobu styl nowoczesny z dobrego suchego materjału solidne wykonanie sprzedaje najtaniej Stanisław Piątek Swarzędz. ul Swarzędz-wieś 5 zdg 99 641

Meble kuchenne
wielki wybór tanio stolarnia — Łąkowa 4 a. zdg 99 824

Meble najtaniej u Bakosia
ul Wenecjańska 1 Most Chwaliszewski przy krzyżu. zdg 21 273

Skład
kolonjalny z pokojem przy ruchliwej ulicy zaprowadzony z towarem natychmiast za 2 000 Adres Kurjer Poznański zdg 21 740

Parcele
idealnie położone za Bramą Warszawską bezpośrednio przy osiedlach „Dom Własny" „Praca" wodociągi kanalizacja i światło na miejscu sprzedam bardzo tanio. Małecki Droga Dębińska 1. Telefon 11-90 Pg 9736 17 45

Żądajcie cennika
znanych w całej Polsce znakomitych wyrobów bielizny męskiej, damskiej i pościelowej Fabryki bielizny „Paw". Kraków Florjańska 4 ng 9471

Magle
najnowszego wynalazku na zapęd elektryczny i ręczny na dogodnych warunkach dostarcza M. Jankowiak, fabryka magli Poznań-Starołęka zdg 98 927

Tapczan
elegancki okazyjnie 65 zł. Łazienna 1. remiza Reimann. zdg 22 423

Konia
ładnego 7 letniego tanio sprzeda Piekarnia „Słońce" Grobla 2 zdg 22 425

Skład
kolonjalny św. Marcin. Wskaże Sołtysiak. Prusa 18. zdg 22 416

Antyki
meble używane sprzedaje kupuje Piekary 5 zdg 22 411

Willa Puszczykówku
10 ubikacyj wolna okazyjnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 403

Aparat
do elektryzowania, filter do oliwy okazyjnie. Górna Wilda 71. m. 22. zdg 22 432

Torebki damskie

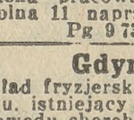

od 0.85 specjalność kolory — popielate czerwone teki skórzane od 3 65 parasole, laski portmonetki — manicury walizy. Ceny kryzysowe 50 % zniżone. Własna pracownia. W. Czynsz Szkolna 11 naprzeciw Szpitala Pg 9 730-15.86

Gdynia
Zakład fryzjerski w dobrem położeniu, istniejący 3 lata sprzedam z powodu choroby. Cena 2 000 zł Zgłoszenia Zimmer. Gdynia. Świętojańska obok Komisarjatu Rządu. ng 9587

Dom, rzeźnictwo
istnieje 50 lat. mieszkanie skład wolne zaraz na sprzedaż miasto blisko Poznania Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 95 88

Pianino
Górna Wilda 76. mieszkanie 5. zdg 22 477

Skład
towarów krótkich 2 pokojowe mieszkanie sprzedam Wiedermański Marsz Focha 167. zdg 22 470

Rower
męski, stół okrągły słupkowy. — Gen. Kosińskiego 12. m. 19. zdg 22 464

Okna
na sprzedaż Poznańska 29. m. 1. zdg 22 468

Do I Komunji św.
książki do nabożeństwa, różańce, lilje obrazki łańcuszki, medaliki „Alfa" Szkolna 10 Tylko narożnik Jaskółczej zdg 22 462

Lodówkę
używaną tanio. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 360

Restauracja
pełnym wyszynkiem mieszkaniem śródmieściu korzystnie sprzedam powodu wyjazdu Oferty Kurjer Poznański zdg 22 381

Rower męski
tanio. Marsz Focha 80 m. 16. zdg 22 398

Skład
papieru z powodu choroby sprzedam tanio Adres Kurjer Pozn. zdg 22 401

95 groszy kalesony męskie macco
Koszule macco od 1.20; wierzchnie od 2 90; nocne od 3.50. Czapki od 0.75; laski od 0.95; paski sportowe od 0 45; Skarpety 0.35; 0 50; jedwabne 0.75 Pończochy damskie macco 0 50; jedwabne 0.95; Bemberga prima 2.25; dziecięce od 0 35 Pantalony damskie macco od 0.45; jedwabne 1 45; milanez prima 2.45. Halki jedwabne rypsowe 2.50 Milanez prima 3.75; koszule dzienne od 0.95; nocne od 2 25 Bluzki nowościach 2 50 Torebki skórkowe 1.75; 2.25; 3.50; kozłowe od 6.50. Fartuszki ubranka korale apaszki, szale największy wybór najtaniej tylko Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40 naprzeciw Wodnej. zdg 20 259

Zamienię
lub sprzedam podmiejską willę nową wolną podatku wartość 11 tys 2 mieszkania 1½ morgi ogrodu na domek mieście prowincji pożądany mały dochód lub skład małą dopłata Oferty Kurjer Poznński zg 22 448

Piekarnia
miasto prowincjonalne do objęcia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 2 489

Kolonjalkę
dobrze prosperującą sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 575

Motocykl
„Rudge" z przyczepką. Dąbrowskiego 49 mieszk 18. zdg 22 573

Płaszcze damskie Kostjumy
poleca gotowe, wykonuje pierwszorzędnie miarowe najtaniej, najnowsze fasony, desenie Józef Szuster, Stary Rynek nr. 76. piętro. Przyjmuje asygnaty „Kredytu". zdg 22 473/4

Willa
przy Poznaniu 5 ubikacyj bardzo korzystnie, wpłaty 2 000 złotych. Złotyul. Wroniecka 6/8 — (skład). zdg 22 362

Urządzenie
towarów krótkich kapeluszy towar lub bez sprzedam. Matuszewska. Buk Rynek 3. zdg 22 404

Rzeźnictwo
w Toruniu zapędem elektrycznym nowoczesne urządzenie centrum miasta z powodu spraw rodzinnych sprzedam. Oferty do „Słowa Pomorskiego" Toruń pod G 14046 ng 9 607

Willę
dwumieszkaniową częściowo niewykończoną zdecydowanemu tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 562

Jadalnia
stylowa bardzo tanio. Stolarnia. Bukowska 9. zdg 22 563

Zegar
stojący lustro salonowe, samowar tanio. Ul. Matejki 46 mieszkanie 7 zdg 22 644

Sprzedam
biurko, gablotkę, szafkę, galanterję damską, męską cenach niżej zakupu. Strzelecka 1. owocarnia. zdg 22 617

Motocykl
Ariel 500 oświetlenie elektryczne, korzystnie sprzedam. Poznań. Tęczowa 10. m. 1. zdg 22 613

Ogródek
działkowy 124 przy Dolnej Wildzie 20. dużo róż. kwiatów i drzew owocowych. zdg 22 612

Sypialnia polerowana brzoza kwiecista
kompletna gotowalnia tylko zł. 1 200.— Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 10 446 18.105

Elegancki gabinet polerowany orzech kaukaski
stylowy nowoczesny bardzo piękny, wewnątrz mahoń wyjątkowo dobra praca okazyjnie. — Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 10 447-18.109

Jadalnię
tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 478

Wielkopańska jadalnia
ciemnodębowa — używana, bufet 3 mtr. — wyjątkowo piękny pokój — piękna witryna, kredens — stół, zegar Beckera — 10 krzeseł — 2 fotele — bardzo ładne rzeźby — pokój jak nowy okazyjnie. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3 Telefon 2442 Pg 10 449-18.102

Nadzwyczajna okazja! Wyjątkowo piękny gabinet gdański
ciężko ciemnodębowy, bogato rzeźbiony, bardzo dobra praca jak nowy okazyjnie. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 telefon 2442 Pg 10 450-18 101

Siatka

do wodnej ondulacji na przedział lub pod górę daje piękne fale szt. 5 zł. płyn do zwilżania włosów, but. 1,50 zł tylko u Wenzlika, Aleje Marcinkowskiego 19. dg 2865

Piękny salon antyczny
biurkiem, bibljoteczką otomanką, lustrem okazyjnie Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 Pg 10 451-18 100

Młyn motorowy
przemiał 120 ctr motor ssącogazowy Deutza. 3 piętrowy, z domem mieszkalnym, i innymi budynkami, w bezkonkurencyjnej okolicy sprzedam za 30 000 zł. — wpłaty 7000. reszta na dogodne raty. Kwiatkowski Gniezno, — Lecha 4. ng 9616

Wózek
dziecięcy, używany, w bardzo dobrym stanie tanio do sprzedania. Zapytania: ul. Bukowska 7. m. 2. ng 9622

Walizka szafkowa
wielkość ca 1.30×0.50 okolicznościowo tanio do sprzedania Zapytania: ul. Bukowska 7. m. 2. ng 9621

Siodło Walizka akuszeryjna Opony piłkowe
wszystko nowe tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 654

Skład
towarów krótkich w Lesznie za bezcen sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 22 712

Kilka pokoi jadalnych
nowoczesne modele — solidne wykonane — ceny bardzo niskie. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 10 448-18.109

Rower
męski sprzedam. Szkolna 7/8 — m. 13 zdg 22 453

Kiermasz
w Lwowie otworzy fachowiec z wspólnikiem od 5 000 zł. Św. Marcin 14. 9 zdg 22 456

Jadalnię
dywan sprzedam. Młyńska 12. I. prawo. zdg 22 619

Dwie
siatki tennisowe, cztery słupki. — Kotowski. ul. Główna 48. zdg 22 505

Skład
delikatesów sprzedam lub zamienię na nieruchomość blisko Poznania. Chełmońskiego 17. zdg 22 708

Limuzyna
pięcioosobowa jak nowa. tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 707

Rzeźnicka
szpryca cylindrowa tanio. — Czesława 11a. m. 6. rg 6747

Lodownię
nową tanio sprzedam. (Śródka). Warszawska 7. m. 5. rg 6738

Sypialnia
biurka, szafy, lustra, leżanki, stoły, krzesła, różne inne meble używane okazyjnie. Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rg 6736

Sztućce

alpakowe alfenidowe stal nierdzewna, wyroby nożownicze, brzytwy, nożyczki, fachowa obsługa. M. Żuromski. Poznań. Szkolna 7/8. specjalny magazyn wyrobów stalowych i szlifiernia. zdg 22 601

Gospodarstwo
55 mórg zamienię na dom Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański rg 6742

Gabinet męski, jadalnia
meble dobrze utrzymane sprzeda okazyjnie Nowy Dom Komisowy. Woźna 16. rg 6737

Kasy
„National". maszyna do pisania okazyjnie. Dom Komisowy — Woźna 16. rg 6735

Pianino
magiel domowy wagę decym. sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. rg 6728

Dom
osiem ubikacyj z placem budowlanym sprzeda mpodług ugody — Dębiec. Sosnowa 2. zdg 22 507

Polecamy po cenach najniższych

najlepsz maszyny i narzedzia rolnicze jak: dołowniki 2 3 i 4-rzedowe. Wypielacze od 1½ — 4 mtr. Siewniki do zboża i nawozów. Brony kultywatory włóki. Pługi i obsypniki. Maneże sieczkarnie młócarnie Wialnie żmijki, śrutowniki. Żniwiarki kosiarki grabie żnwne i t d Okazyjne kupna lokomobil młocarń parowych i motorowych. Noże do wypielaczy tarcze d. śrutowników wałki kolankowe do młocarń oraz wszelkie części do maszyn po cenach konkurencyjnych. Wszelkie reparacje wykonuje się fachowo tanio i szybko. Nitsche i S-ka Fabryka Maszyn w Poznaniu. ul. Kolejowa 1—3. tel. 6043 Pg 10 079-17.54

Dom

najlepsze położenie miasta powiatowego. 5 składów 2 morgi przyległego ogrodu za 125 000 zł. sprzedam. Duży skład i 5½ pokoi wolne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 451

Dla Filatelistów!

8 albumy Borka wydaniu luksusowem różne rzadkości tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 516

Restauracja

z pięknym ogrodem koncertowym bardzo dobrze prosperująca w najlepszem położeniu miasta Poznania zaraz tanio na sprzedaż Oferty Kurejr Poznański zdg 22 513

Dom

ogrodem nowopobudowany. Lasek przy szosie. korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 454

Marmurowe

płyty dla rzeźnictwa delikatesów. fryzjerni okazyjnie sprzedam. — Chełmońskiego 17. skład. zdg 22 710

Rower

chłopiecy i damski nowe okazyjnie. Traugutta 23 8. zdg 22 506

Ciężarówka

4 cylindrowa Chevrolet. Staszica 1. m 5. zdg 22 659

Place

przy Sienkiewicza sprzedam. — Słowackiego 34 I lewo. zdg 22 660

Radjo

3 lampowy. tanio. Poznańska 27. m. 4. zdg 22 661

Samochody

Okazja! Piekna limuzyne albo dwuosobowy nowoczesny sprzedam za bezcen. Kurjer Poznański zdg 22 665

Piekarnię

dobra. całkowitem urzadzeniem. korzystnie odstapie. Pobiedziska. Rynek 3. ng 9 609

Dom

masywny. 8 ubikacyj, spiżarka. pralnia chlewy ogród i ¼ morgi roli zaraz do sprzedania. Cena 12 000 zł. Zgłoszenia do Agencji Kurjera Poznańskiego Kępno. Rynek 38. ng 9 608

Samochód

Chrysler. limuzyna 6-cylindrowa 60 KM. w doskonałym stanie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 3 413

Kasę

National. sztucer Bractwa Strzeleckiego oryginał Alt sprzedam. Patrona Jackowskiego 29 mieszkanie 19 zdg 22 696

Ogrody — Restauracje Pensjonaty — Zakłady

kupujcie — Porcelanę — Szkło — Noże. widelce. łyżki tanio tylko wprost Hurtowni Porcelany — (Wroniecka 24) zdg 22 731

Puszczykówko

willa. 8 ubikacyj sprzedam 10 000 Rzepecki zdg 22 723

5 KUPNA

13

mórg powiat Kościan. budynki dobre 6 000 wpłaty 2 500. Poznań Sulecki Strumykowa 3 mieszkanie 40 zdg 22 622

Srebro

złoto. porcelanę kryształy. dywany. meble kupuje „Lamus". Strzelecka 1 Pg 10 161-54 344

200 300

mórg ziemi w pobliżu Poznania kupię Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 797

Ulokuję

większą gotówkę w dochodowej kamienicy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 094

Psa

rasowego ostrego kupię. Oferty „Par" nr. 54.406 Pg10 503-54.406

Kupię

okazyjnie za gotówkę resztówkę do 100 mórg lub willkę z wiekszym ogrodem pod Poznaniem lub południowej części Poznańskiego Zgłoszenia Kurjer Pozn dg 21 489

Skład cukierków

lub kwiaciarnię za gotówkę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 285

Mikroskop

wagę alalityczna prasę oraz aparat destylacyjny tanio kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 216

Jedno-

konkę w dobrym stanie kupię okazyjnie za gotówkę Piotr Leśny. Kościan. Wrocławska 6. zdg 22 163

Kupię

2 używane okna wystaw. 2½×2 mtr. J. Durski Nast. Jutrosin. zdg 22 220

Gniotkę

(Blaumehlsichter). mały tryjer. magnet do młyna kupi Juska Poznań. Woźna 14 parter. zdg 22 159

Kupię

skład cukierków albo inny okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 162

Ołów

kable ołowiane itp kupię. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 93 663

Domek

lub willkę kupię kilkopokojową. ogródek elektryka miasteczku powiatowem Podać cenę opis Kurjer Poznański zdg 22 143

Rower

dla dziewczynki 8-letniej. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 731

Kupię

używaną sypialnię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 356

Kupię

używany samochód dobrym stanie. Zgłoszenia cena Kurjer Poznański zdg 22 357

Domek

jednomieszkaniowy względnie małą willkę kupię gotówką Poznaniu lub Starołęce. Oferty podaniem ulicy ceny Kurjer Poznański zdg 22 350

Wózki

dziecięce używane kupuje Razer. Szewska 11. zdg 22 339

Gdańską szafę

antyczną kupię. Oferty z cena do Kurjera Pozn. zdg 22 332

Garderobę

meble używane skupuje Kramarska 5. Dom Komisowy. zd 22 329

Meble

garderobę używaną skupuje Kramarska 5 Dom Komisowy. zdg 22 328

Wózek

dwukołowy kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 22 299

Dom

lub parcelę kupię gotówką w Żabikowie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 421

Młynek

do mielenia farb używany kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 417

Koncesję

pełną z wyszynkiem poszukuje zaraz. Grobla 17. zdg 22 418

Willę

dwumieszkaniowa ogródek Poznań. od właściciela kupię gotówki 7 000. Zgłoszenia do Kurjera Pozn ng 9 606

Pianino

krzyżowe. dobrze utrzymane kupię. Oferty z cena Kurjer Pozn. zdg 22 463

Willkę

5—7 pokoi z balkonem lub weranda. ogródkiem i wygodami lub dworek lub małą resztówkę na wsi. niedaleko kolei i kościoła katolickiego kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 370

Kupię

dom czynszowy wpłata 6 000. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 384

Kupię

200 m b żelaza okrągłego 25—26 m/m. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 22 440

Kupię

wózek dziecięcy sportowy w dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 434

Parcele

pod budowę okolice Poznania. — Piekary 24 m. 2. zdg 22 548

Wózek

krzesełkowy do przekładania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 494

Szafę

do garderoby używaną w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 535

Za gotówkę

kupię przedsiębiorstwo blisko Poznania ca 60 mórg. Pośrednicy wykluczeni Oferty do Kurjera Pozn zdg 22 524

Pianino

kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 22 521

Tekturę

cienką białą na kartoniki tanio kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 22 652

Maszynkę

do zginania spajania kartoników ręczną tanio kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 653

1 wagon

desek olszowych suchych gatunek I., grubości 26 m/m. Fabryka wyrobów drzewnych W Dopieralski Poznań. Wenecjańska 7. zdg 22 608

Złoto

srebro. brylanty kupuje stale — Kutzner. Św. Marcin 50. zdg 22 452

Samochód

nowoczesny oraz motocykl okazyjny kupię Kurjer Poznański zdg 22 606

Kupię

samochód ciężarowy używany. w dobrym stanie dwutonnówkę. Oferty: Wiśniewski. spedytor kolejowy. Rogoźno. ng 9 607

Myśliwi!

kupię dwururkę na kule i śrut. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 22 408

Półmiski

platerowe (mniejsze) kupi — A. Krugiełka Mickiewicza 7. zdg 22 697

Płytę

marmurową z podstawką do umywalni kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 681

Koła

4 cal. nowe i używane do platform kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 726

6 KAMIENICE

Dom — willę 2 piętrową

na Bydgoskiem w Toruniu z wolnem 6 pokojowem mieszkaniem. wielkim placem na 2 ulice ogrode garażem. stajnia przy wpłacie 50—60 tys. korzystnie sprzedam. Oferty do „Słowa Pomorskiego" Toruń. „Szybka decyzja". ng 9583

Kamienicę

czynszowa luksusowa 3 składy 52 pokoi cena 72 000 sprzeda właściciel Wrześnie Warszawska 9 — 4 zdg 92 983

Stary Rynek

dom handlowy z frontowym lokalem przy wpłacie od 40 000 sprzedam. Oferty skrzynka pocztowa 54 zdg 20 914

Willę

dwumieszkaniową. ogród. elektryka kanalizacja Górczyn przy tramwaju 25 000 Oferty Kurjer Poznański zdg 22 262

Willę

czynszową. ogród przy tramwaju z pierwszej ręki sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 237

W przejeździe

przez Poznań kupię kamienicę tylko od właściciela wpłatą do 250 tysięcy. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 22 212

Kamienicę

w Poznaniu 3—4 lokatorów kupię centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 718

Willę

5 pokojową ogród domek gospodarczy w Junikowie 5 minut od stacji tanio sprzeda gospodarz. Informacje Radomski Nowy Rynek 13. zdg 22 138

Gruszczyński

Poznań Pocztowa 30. telefon 58 66. poleca wybór korzystnych kamienic. will. zdg 22 315

Dom

składem nowobudowany. 14 000 wpłaty 10 000. Błoch. Poznań. Długa 5. zdg 22 343

Dom

nowy. hipoteki B. G. K. z powodu stosunków rodzinnych zaraz korzystnie na sprzedaż. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 22 415

Wille

trzymieszkaniowe ogród owocowy przy Grunwaldzkiej. wpłaty 20 000. Dębiec 25 000 resztę amortyzacja. Rutkowski Mickiewicza 28. zdg 21 969

Dachy

pokrywa i naprawia — Walenty Mindowicz. św. Marcin 54 telefon 27-35 zdg 22 503

Kamienicę

nowa komfortowa położenie ożywione. do 80 000 kupię wprost. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 582

Willę

6 pokojową ogród niedaleko tramwaju w Poznaniu zaraz kupię. — Wyczerpujące oferty Kurjer Poznański zdg 22 643

7 PIENIĄDZ

20 000

wypożyczę. Zgłoszenia Orędownik zd 22 145. Znaczek na odpowiedź.

Wspólnik

potrzebny gotówką 3 000—4 000 do zaprowadzonej fabryki mydeł proszku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 186

50 000 zł

jako I. hipotekę na domy wartości 250 000 zł w większem mieście Pomorza zaraz albo później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 187

3 000

pożyczki na pierwszą hipotekę nowego domu poszukuję Oferty Kurjer Poznański zdg 22 207

3 000 zł

na I hipotekę. wysoki procent poszukuję wartość zabezpieczenia 50 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 501

5 — 6 000

pożyczki procent całkowite utrzymanie pokój samotnej starszej osobie zabezpieczenie hipoteczne. Dzielnica zdrowa. Właściciel. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 723

Wspólniczki

z gotówką do składu masła poszukuję zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 139

Panna

starsza inteligentna przystąpi do przedsiębiorstwa gotówka 3 000.— Warunki oferty Kurjer Pozn. zdg 22 312

25 000 zł

pożyczę za dobrem zabezpieczeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 422

50

kto pożyczy. dam zastaw i procent. Oferty Kurjer Pozn zdg 23 301

7 000

złotych przystąpię jako wspólnik współpraca do intratnego interesu. Zabezpieczenie kapitału konieczne Oferty Kurjer Poznański zdg 22 142

Wspólniczki

do otwarcia jakiegokolwiek przedsiębiorstwa poszukuje pan. Skład posiadam Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 555

Wspólnika-czki

czynnej 2 000 zł przyjmie samotny restaurator. gwarancje hipoteczne. Informacyj plac Sapieżyński 5. restauracja Kantorowicz zdg 22 546

30 tysięcy

poszukuję na I hipotekę celem wykończenia domu mieszkalnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 487

Poszukuję

na dorożkę samochodową wspólnika lub szofera na 50%. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 536

Wspólnik

z kapitałem lub towarem potrzebny do powiększenia przedsiębiorstwa meblowego Oferty Kurjer Poznański zdg 23 577

15 000 zł

pożyczki na I. hipotekę poszukuję na nowowybudowany dom wartości 60 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 568

Samotna

osoba otrzyma za pożyczenie 4 000 zł ładny pokój z utrzymaniem i obsługa z dowolnym używaniem cudnego ogrodu owocowego. — Oferty Kurjer Poznański zd 22 627

Złote marki

2 000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 625

2 000,—

pożyczę. procent mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 733

Pożyczki

do 3 000 poszukuje Gwarancja zapewniona Oferty Kurjer Poznański zdg 22 734

8 DO WYNAJĘCIA

Pracownię

obuwia z całem urządzeniem sprzedam zaraz. Powód wyjazd. Adres Kurjer Poznański zdg 21 668/9

6, 5, 4, 3 i 2

pokojowe mieszkania wskaże — „Domus" Plac Wolności 14 a.— Informacje bezpłatne. zdg 21 646

Pokój

kuchnia 40 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn zdg 21 882

3 pokoje

kuchnia. skład nadający się do wszystkiego i ogród wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia Chociszewskiego 27 Łazarz zdg 21 399

Trzypokojowe

słoneczne oddam. Warunek malowanie Oferty Kurjer Poznański zdg 22 271

Mieszkanie

dwupokojowe. Różana 6 mieszkanie 11. zdg 22 296

Odstąpię

pięciopokojowe wysoki parter. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 210

Trzypokojowe

kuchnia. pokój służącej balkon. śródmieście odstąpi gospodarz. Komorne zgóry Oferty Kurjer Poznański zdg 22 148

2 pokoje

z kuchnią. Główna Gnieźnieńska 13. zdg 22 112

Mieszkania

5—6 pokoi okolica Jasnej-Mickiewicza poszukuję Oferty Kurjer Poznański zdg 22 089

3 pokoje

kuchnia. łazienka zaraz. Gospodarz Focha 121 zdg 22 093

3 pokoje

kuchnia w willi z wszelkiemi wygodami. blisko dworca Luboń — wolne . Informacyj udzieli Jaszczołt. Ratajczaka 9 zdg 22 320

4 pokoje

komfort I piętro. wraz dwoma obszernemi suchemi składnicami od 1 lipca. Miesięcznie 160 zł. za rok zgóry. Mostowa 4. gospodarz od 3—5 po południu. zdg 22 466

Trzypokojowe

komfortowe Jeżyce wskaże Sołtysiak Prusa 18. zdg 22 358

5 pokojowe

Stroma 27. zdg 22 390

Mieszkanie

3 pokoje kuchnia I. wynajmie właściciel. Promienista 41. zdg 22 304

3 pokoje

kuchnia słoneczne w willi przy dworcu do wynajęcia. W. Lilke. budowniczy tartak parowy Mosina. tel. 20 zdg 22 541

Dwa

pokoje kuchnia. Ostrobramska 30. Górczyn. zdg 22 561

Jednopokojowe

kuchnia willi. koniec Grunwaldzkiej. bezdzietnym 55.— miesięcznie. Adres „Par". Marcinkowskiego 11. Pg 10 454 54.426

300

wolnych mieszkań składów każdego rodzaju Pośrednictwo bezpłatnie. — Zrzeszenie Właścicieli Kamienic. Wierzbięcice 27. zdg 22 647

Bez odstępnego

miesięczna dzierżawa centrum 1. 2 3 4 5 pokojowe. Zrzeszenie Właścicieli kamienic Wierzbięcice 27. zdg 22 649

Czteropokojowe

komfortowe willa Sołacz I. piętro lipca. Mazowiecka 62. zdg 22 706

Sołacz

willi. piętrowe mieszkalny balkonem. sypialnia. kuchnia. dobrze umeblowane. łazienka. 100 miesięcznie. Bezdzietnym. Śląska 2 rg 6755

Pięciopokojowe

wszelki komfort. odnowione. — Marszałka Focha IV ptr wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Poznański rg 6750

Próżny

pokój. ładny. słoneczny telefon wynajme kulturalnej osobie. — Pocztowa 31 a mieszkanie 1. zdg 22 690

Skład

dla fryzjera z mieszkaniem lub bez zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 22 683

Czteropokojowe

odnowione komfort centralne przy Zamku 130 koszty 1 000. — Wskaże Wrocławska 3. mieszkanie 5. zdg 22 676

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkań

różnej wielkości każdej dzielnicy dla poważnych reflektantów poszukuje „Domus" Plac Wolności 14 a telefon 58-17. zdg 21 647

Dwu

lub 3 pokojowego mieszkania poszukuje urzędnik. okolicy Łazarz Jeżyce Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 778

Mieszkania

4—5ciopokojowego okolica Wilda poszukuje poważny reflektant — Czynsz zgóry. ewent. oddam komfortowe 3 pokojowe śródmieście tani czynsz. Oferty „Par" pod 54.405 Pg 10 504 54.405

Poszukuję

mieszkania 5—6 pokojowego tylko centrum najchętniej gdzie wolny skład Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 22 276

Szukam

pokoju z kuchnią najchętniej mansardowe. Dzierżawa miesięczna Oferty Kurjer Poznański zdg 22 236

Mieszkania

poszukuję dzierżawą miesięczną pewną. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 190

Pracownik

kolejowy 1—2 kuchnią za miesięczną. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 203

Czteropokojowego

za czynszem miesięcznym poszukuję od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdg 22 209

Poszukuję

mieszkania 2—3 pokoi w centrum nie wyżej 2-go piętra wprost od gospodarza. Oferty z podaniem warunków Kurjer Poznański zdg 22 173

Wyższy

urzędnik szuka 2—3 pokojowego mieszkania śródmieście. wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 182

Dwupokojowego

Łazarz lub Jeżyce poszukuje — dzierżawa zgóry Oferty Kurjer Poznański zdg 22 183

Mieszkania

pokoju kuchnią lub pokoju szukam. płacę pół roku naprzód. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 184

Urzędnik

bankowy pewny płatnik szuka mieszkania dwupokojowego z kuchnią od 1. 7. od gospodarza. — Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 22 185

Portjerstwa

z mieszkaniem poszukuje szofer monter znający elektryczność i centralne ogrzewanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 136

2 — 3

pokoi komfortem poszukuje bankowiec stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 134

Emeryt

3 do 4 pokoi od gospodarza w okolicy Dębiec - Wilda od 1. 6. 33. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 21 728

Pokoju

kuchnią poszukuje małżeństwo. stała posadą od gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 308

Dwie

starsze panie poszukują dwóch pokoi. kuchni z wygodami. nie wyżej drugiego piętra. dzierżawa pół roku zgóry Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 663

3—4

pokoje śródmieściu. pewny płatnik za miesięcznym czynszem od gospodarza Zgłoszenia podaniem czynszu Kurjer Pozn zdg 22 424

4—6

pokojowego w Poznaniu najchętniej z ogródkiem szuka starsze małżeństwo pewny płatnik. Puszczykowo Źródlana 3. zdg 22 419

Trzypokojowego

słonecznego łazienką. elektrycznością. dzierżawa zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 400

Parterowe

ubikacje przemysłowe. mieszkaniowe poszukuje Jeczkowiak ul. Półwiejska 6. zdg 21 430

Krawcowa

poszukuje pokoju kuchni względnie 2 pokoi próżnych częściowo umeblowanych. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 491

Czteropokojowego

mieszkania od 1 sierpnia poszukuje sędzia apelacyjny Ładyżyński. Pocztowa 32. zdg 22 493

Dwu-

pokojowego mieszkania od 1 czerwca poszukuje emeryt Łazarz Jeżyce. Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 629

Trzypokojowego

lub czteropokojowego wygodami Poznaniu poszukuje emerytowany urzędnik. Oferty warunkami Kurjer Poznański zdg 22 615

Mieszkania

3—5 pokojowego poszukuje urzędnik pewny płatnik Łazarz-Jeżyce Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 705

Emeryt

szuka 1—2 pokoi. Oferty Kurjer Poznański rg 6723

Ksiądz

poszukuje pokoju z kuchnią dla rodziców. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 686

Poszukuję

pokoju kuchni wprost od gospodarza. płacę pół lub rok zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 684

Poszukuję

4—5 pokojowego mieszkania I—II piętro. Łazarz Jeżyce. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 679

Poszukuję

trzypokojowego centrum płacę zgóry. zwrot kosztów Oferty Kurjer Poznański zdg 22 675

Urzędnik

państwowy na stałej posadzie poszukuje 2—3 pokoi z kuchnią. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 318

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię

3 pokoje kuchnię łazienkę czynsz 45 na większe tylko urzędnikom etatowym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 277

Czteropokojowe

kuchnią śródmieście na dwupokojowe kuchnią Oferty Kurjer Poznański zdg 22 116

Pięciopokojowe

okolica Wielkiej na słoneczne cztero-trzypokojowe służbowy. łazienka kościele Jeżyc Łazarz — 1 700 wtem ośmiomiesięczna dzierżawa. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 109

Zamienię

3 pokojowe. komfortowe. Jeżyce. na 2 pokojowe z wygodami — Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 688

Zamiana

ładne 5-cio pokojowe mieszkanie przy ulicy Patrona Jackowskiego (dwa balkony) zamienię na trzy pokoje w cetnrum miasta Oferty Kurjer Poznański zdg 22 576

Cztery

pokojowe śliczne na dwupokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 591

11 POKOJE UMEBL.

Słoneczny

pokój dla 1—2 panów z utrzymaniem Słowackiego. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 188

Do wynajęcia

2 pokoje umeblowane (sypialnia i gabinet) lub pojedyńczo z wszelkiemi wygodami i telefonem. ewentl. z używaniem kuchni. przy Parku Wilsona do wynajęcia. Wejście niekrepujące. Małeckiego 11. mieszkanie 6. zdg 22 202

Balkonowy

niekrepujący 1—2 panów. Kwiatowa 3. mieszkanie 7 zdg 22 205

Inteligentowi

także przyjezdnemu. Św. Józefa 9 a. parter 2. zdg 22 161

Jedno-

dwuosobowy. Pocztowa 15 mieszkanie 6. zdg 22 166

Pokój

fortepian lub bez. Długa 8 mieszkanie 15. zdg 22 168

Dwuosobowy

tanio. Grobla 17 m. 5. zdg 22 123

Balkonowy

elektryczność. Żupańskiego 21. mieszkanie 4. zdg 21 829

Pokój

duży słoneczny dla dwóch pań wynajme. Staszica 9 — 23. zdg 23 001

Małżeństwu

Kanałowa 6 m. 16. zdg 22 090

Jeden — dwa

słoneczne niekrepujące Skarbowa 4. m. 15. zdg 22 311

Aleje

Marcinkowskiego 20. podwórze, mieszkanie 30. zdg 22 316

1—2

słoneczny utrzymaniem bez. Św. Wojciech 31. m 9. zdg 22 344

Pokój

frontowy dla jednego lub dwóch panów. Wielkie Garbary 50 m. 7. zdg 22 345

Duży

Pocztowa 21. m. 4. zdg 22 406

Dobrze
umeblowany. Szyperska 1. I. lewo. zdg 22 407

2
próżne Rzeczypospolitej 9 — meiszkanie 4. zdg 22 302

Komfortowe
2 łączne, elektryczność, łazienka ewentualnie utrzymaniem. Gajowa 4. m. 9. Pg 10 434-54.415

Strzelecka
31. m. 7. jedno — dwuosobowy. zdg 22 379

Małżeństwo
Wybickiego 2 m. 10 (Wilda) zdg 22 396

Dwuosobowy
Różana 4 a m 14 wejście z ulicy zdg 22 445

Balkonowy
dwu- jednoosobowy słoneczny — elektryczność ewtl. pianino, telefon. niedrogo. W. Garbary 43, II. m. 8 zdg 22 488

Małżeństwu
pokój balkonowy używaniem kuchni wynajme. Maleckiego 24 a. mieszk 6. zdg 22 534

Pokój
utrzymaniem lub bez. Matejki 57 parter lewo. zdg 22 531

Pokój
biurowy, telefon. Nowa 6. m. 6, telefon 37-64. zdg 22 522

Pokój
Wierzbięcice 43 m. 9. zdg 22 572

Elegancki
elektryczność telefon fortepian. Długa 3. mieszkanie 9 (Zielone Ogródki) dg 3417

Biura
2 umeblowane lub bez telefon. św. Marcin 15 m. 7. zdg 22 718

Niekrępujący
panu, pani, utrzymaniem tanio. Zielona 7 mieszk. 13. zdg 22 702

Dwa
biurowe, parterowe — wejście schodów przystępnie. Ratajczaka 14, mieszkanie 22 zdg 22 701

Pokój
Wodna 23. m. 7. rg 6745

Śródmieście
elegancki, utrzymaniem bez. — Wały Jana III. 11. parter, prawo zdg 22 618

Słoneczne
piękne, niekrępujące pokoje — ewentl. utrzymanie — telefon — Matejki 61 mieszkanie 7. zdg 22 460

Solidnemu
panu, ładny, słoneczny wynajmę zaraz. Mickiewicz 21/25 m. 6. oglądać 4—6. zdg 22 455

Niekrępujące
dwa używanie kuchni Pościel własna. Wały Jana 9, — 7. zdg 22 519

Czysty
Za Bramką 5b, mieszkanie 9. zdg 22 510

Centrum przyjezdnej
inteligencji niekrępujący. Ratajczaka 38, mieszkanie 3. zdg 22 506

Dwa
łączne pokoje umeblowane, frontowe wysoki parter, elektryczność, łazienka używalność kuchni, wynajme spokojnym, solidnym sublokatorom. Słowackiego, narożnik Prusa 17, m. 1, zastać można od 10—12. zdg 22 657

Balkonowy
słoneczny 1—2 urzędnikom, 27-go Grudnia 16, mieszkanie 11, zdg 22 725

12 SZUKA POKOJU

Panienka
poszukuje małego pokoiku. Wynagrodzenie pomoc w pracy przed południem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 228

Poszukuję
pokoju umeblowanego. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 152

Klatki
lub niekrępującego południowego pokoju z otwartym widokiem poszukuje solidny kawaler Okolica śródmieścia lub Jeżyce najdalej Kochanowskiego. Cena bez pościeli, bez śniadań 35 Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 156

Niekrępującego
od 1. 6. centrum możliwie telefon biurko, elektryczn., tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 426

Próżnego
pokoju poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 304

Panienka
w posadzie poszukuje zaraz małego skromnie umeblowanego pokoju do 20 zł (niekrępujący). — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 393

Pokoiku
do 20 złotych, niekrępującego okolicy Skarbowej poszukuje spokojny pan. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 439

Pokoju
komfortowego centrum zaraz poszukuje. Oferty „Par" pod nr. 54.421 Pg 10 441 54.421

Pokoju
2 panie centrum cena 30 zł. własną pościela Oferty Kurjer Poznański zdg 22 486

Tanicgo
Wildzie pan, cena, Kurjer Pozn. zdg 22 614

13 LOKALE

Pokoje
odstąpię na biuro. Poznań — 3 Maja 2. m. 1. zdg 21 760

Biurowe
2 pokoje, telefon 31-13. zdg 21 976

Pierwszorzędne ubikacje fabryczne
z wielkiem podwórzem oraz wszelk. dogodnościami dla przemysłu i hurtu nie handlowe do wydzierżawienia. Zgłoszenia „Par" Aleje Marcinkowskiego 11 pod 14.57. Pg 8446-14.57

Jasne
ubikacje parterowe obszerne czyste Matejki 5 Wskaże mieszkanie 14 zdg 21 210

Mały
skład centrum odstąpie zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 195

Skład
próżny blisko śródmieścia odstąpi gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 149

Dwie
warsztatowe składnice niski parter odstąpi gospodarz Oferty Kurjer Poznański zdg 22 147

Ubikację
na warsztat wynajme. Masztalarska 2. Konieczny. zdg 21 302

Skład
mieszkanie dla rzeźnika, inna branże wynajme Karwowskiego 1 zdg 21 941

Ubikacje
Grobla, suterenowe na warsztat, fabryczke składnice wydzierżawie. Rausch. Grobla 27. zdg 22 293

Skład
obszerny z suchemi piwnicami, św. Marcin 18, przy Ratajczaka od zaraz do wynajęcia. Perliński zdg 22 476

Ubikacje
parterowe przemysłowo-mieszkaniowe poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 441

Skład
próżny od gospodarza do wynajęcia. Woźna 1. zdg 22 433

Warsztaty
garaże wolne. Głobisz Kwiatowa 4. zdg 22 560

Ubikacji
pokoju na pracownie centrum poszukuje Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 553

Próżny
skład mieszkanko korzystnie odstąpię. Zamożna dzielnica brak rzeźnika, fryzjera Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 709

Lokal
do wynajęcia Wskaże Kurjer Pozn. zdg 22 504

Skład
obszerny, dwa okna wystawowe, z mieszkaniem nadający się na każdą branże przy głównej ulicy w powiatowem mieście do wynajęcia Zgłoszenia Wstawski Gostyń św Ducha 26. zdg 22 594

Poszukuję
składu próżnego na kolonjalke wprost od gospodarza Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 593

14 DZIERŻAWY

38
mórg buraczanych inwentarze kompletne, dzierżawa 10 lat, objęcie 1000 złotych. Złotyul Wronicka 6/8 (skład). zdg 22 363

Polowanie
dobre przy Wronkach odstąpię jelenie rogacze, dziki zające, bażanty, kuropatwy, kaczki. Klemenski, Dolsk Rynek 19, powiat Śrem. ng 9591/92

Samodzielnej
administracji majątku ziemskiego ewentl. dzierżawy poręczającej poszukuję Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 20 419

Willę
z ogródkiem wydzierżawie tanio. Oglądać codziennie od 16 Aleja Szelągowska 32 zdg 20 428

Magazyn
kryty i plac bocznicą wydzierżawie poważnym reflektantom — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 115

Restauracja
dobrze prosperująca sala ogrodem, domem miasto prowincjonalne, z powodu choroby wydzierżawie, objęcie 2 500 zł. Oferty „Par" Poznań pod 54.420 Pg 10 433-54.420

Lokal
restauracyjny ubikacja warsztatowa, ul. Dąbrowskiego 18 do wydzierżawienia. zdg 22 442

Dzierżawy
300—400 mórg poszukuje. Oferty: jakość ziemi, inwentarz, wysokość wpłaty. Koźdon, Zajączkowo-Nojewo. zdg 22 570

Skład
kolonjalny mieszkaniem od gospodarza. Kościelna 35. zdg 22 646

Warsztat
obszerny dla ślusarza stolarza. Dąbrowskiego 69. zdg 22 586

Skład
z mieszkaniem w Kcyni, rynek zaraz do wynajęcia wprost od gospodarza Zgłoszenia Grobla 27a mieszkania 3. zdg 22 459

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Jarocin
na czas letni przyjmę letników z całem utrzymaniem 2.50 dziennie. Okolica piękna, lesista komunikacja dogodna. Agencja Kurjera Poznańskiego Jarocin ng 9612/13

Błotkowo
poczta, stacja Lipno-Nowe, powiat Kościan — uroczo wśród lasów, pokoje obfitem utrzymaniem. Ceny niskie. ng 9 573

Sanatorjum
Sanato" Fundacja Imienia śp. Doktorowej Zofji Aleksiewiczowej Iwonicz- Podkarpacie Choroby gruczołów stawów kości gruźlica reumatyzm) zaburzenia przemiany materji (artretyzm otyłość) rekonwalescencja Znakomita kuchnia staranne leczenie Prospekty za nadesłaniem znaczka 30 groszy. ng 9 462

Rabka
Pensjonat Helios komfortowy, z oddziałem dla dzieci. — Ceny przystępne. Oktawja Piechocka. Telefon 70. ng 9 574

Zaleszczyki
pensjonat „Łada" nad Dniestrem pokoje słoneczne kuchnia znakomita na żądanie dietetyczna Ceny niskie. Dla urzędników zniżki. Żądajcie prospektów. ng 9 468

Zwardoń
750 m wysoko — Pensjonat Dra Stalowskiego poleca tanio słoneczne pokoje z obszernemi werandami Wykwintna kuchnia — Oświetlenie elektryczne. radio łazienki. Otwarty cały rok Pobyt wskazany dla uzdrowieńców wycieńczonych anemicznych i wszystkich którzy chcą przybrać na wadze. Pg 10 292-71.30

Truskawiec
Ziemiański pensjonat „Rusałka" centrum. Prowadzi zeszłoroczny Zarząd „Krzysi" Ceny kryzysowe. Pg 10 162-17.16

Artretyzm
Reumatyzm Choroby kobiece i dzieci nerwowe porażenia. Ischias lumbago leczy się w Zdrojowisku Inowrocław Źródło mineralne pitne Wziewalnie solankowe. Kuracje ryczałtowe. 2 3 i 4 tygodniowe. Informuje Zarząd. ng 9467

Truskawiec
katolicki pensjonat Krzysia położony w centrum poleca pokoje z utrzymaniem Kuchnia dietetyczna ceny przystępne, ng 9526

Ciechocinek
Pensjonaty Drowej Sawickiej — „Juljanówka" i „Sienkiewiczówka". otwarte od 1-go maja. ng 9530

Szczawnica
Pensjonat „Sobieski" Centrum uzdrowiska. Własny ogród. leżalnia kuchnia obfita dietetyczna. Kuracje ryczałtowe Ordynuje Dr Werner Artur Inhalatorjum, Wodolecznictwo zdg 99 011

Na letnisko
dwa i trzypokojowe mieszkania z kuchnią centrum Puszczykowo od 1. 6 Wojtyniak zdg 22 211

Letnisko
wieś las jezioro, odżywianie obfite tanio. Strzelecka 26 — 6. zdg 22 176

Kwadrans
Poznania samochodem połączenia stale szkolne, biurowe telefon miejski okolica zdrowa malownicza, lesista kanalizacja, fortepian bibljoteka. Dzieci samych opieka Pokoje doskonałem utrzymaniem. Zgłoszenia telefon 14-43, między 4—6. zdg 22 114

W okolicy Kórnika
jeziora, lasy piękna okolica, komunikacja autobusowa kilka razy dziennie wydzierżawię od maja pokoje na letnisko z utrzymaniem. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 21 779

Puszczykówko
Willa Zofja pokoje utrzymaniem, bez. zdg 22 088

Letniska
z utrzymaniem gdzie las i woda poszukuje 2 pokoi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 352

Letnisko
Pokoje z kawą 25 zł miesięcznie rzeka w ogrodzie, las w pobliżu. Podsędek. Ruda pocz. Mieścisko. pow. wągrowiecki. zdg 22 337

Wisła
Śląsk Cieszyński. — Pensjonat „Bożydar", położony na południowym stoku gór. Kanalizacja, wanna, elektryczność tennis. — Warszawa. Wspólna 20 — 3. ng 9594

Rabka
Renomowany Pensjonat „Bellevue" 7-my sezon pod Zarządem przełożonej Anny Jakób. Tel. 67. Kąpiele solankowo - jodobromowe w domu. Ceny przystępne. ng 9586

Letnisko
górzysta, lesista okolica, z plażą, dobra kuchnia, 4 zł dziennie. Baslerowa. Zielonagóra. Obrzycko zdg 22 605

Puszczykowo
pensjonat Mimoza pokoje utrzymaniem lub bez. Poznańska 18, blisko dworca. zdrg 21 805

Puszczykowo
1—3 pokoi z kuchnią i oszkloną werandą z światłem elektrycznem wydzierżawię na sezon letni. Informacje: Puszczykowo, ul. Szkolna 9. zdg 22 457

Letniska
z utrzymaniem przy suchym lesie poszukuje z dwojgiem dzieci do końca sierpnia Spieszne oferty Poznań. Niegolewskich 5 Domaradzka. zdg 22 689

Uroczo
położone letnisko las woda tenis, park, radjo pianino, dziennie 3.50 dla rodzin zniżki Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 677

Puszczykówko
wydzierżawie pokoje. Musiał wilia 57. zdg 22 722

Letnisko
na lipiec dla 4 osób na majątku lub leśniczówce, ładna okolica o ile możności z odstrzałem 2—3 rogaczy. Zgłoszenia „Par". Aleje Marcinkowskiego 11 pod 18.121 Pg 10 457-18.121

Puszczykówko
2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. Willa 59. Kempa. rg 6749

16 OSOBISTE

Marję Szafrańską
proszę o adres do Kurjera Pozn. zdg 22 492

Podziękowanie
Niniejszem potwierdzam że najlepszy i najskuteczniejszy preparat przeciw piegom i zanieczyszczeniu skóry, jest krem kosmetyczny „Orlidal", który polecam wszystkim. Kazimiera Lis. Poznań. Chwaliszewo 58/59. zdg 22 610

Bezpłatną poradę kosmetyczną
udzielam jak usunąć pod pełną gwarancją plamy wągry krosty, kaszkę podskórna liszaje suche, piegi, zmarszczki, Osobiście przyjmuje codziennie 15—17. Listownie za załączeniem 30 groszy znaczka pocztowego Wytwórnia Kosmet. „Orlidal". Poznań, Kraszewskiego 14. zdg 22 616

Hiszpankę
adres proszę Kurjer Poznański zdg 22 589

21 ZGUBY

Zgubiony
indeks 13296 unieważniam. Maria Musiałowiczówna. zdg 22 604

22 ROZMAITE

Akuszerka
Kleinwächterowa. Poznań, centrum, ul. Romana Szymańskiego 2. pierwsze piętro. lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 92 584-5 6

Krawcowa
tania. Nowakowa. Składowa 12. zdg 22 061

Akuszerka
Jankowska przyjmuje przyjezdne pomoc lekarska. Warszawa Hoża 7—25. ng 9563

Kołdry
przerabiam. poszywam. — Smoczyńska. Kwiatowa 8 zdg 21 836

Książkowy
bilansista załatwia tanio księgowość. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 940

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety na miarę Gorsety gotowe — Pasy do ciąży — Paseczki sportowe Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajczaka nr. 27 parter. zdg 22 234

Zioła
lecznicze według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, opławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi astmie, błednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres, Apteka Liszki. Pg 9533-62,168

Swetry
bluzki, bezrękawniki, sukienki, wykonuje, przerabia. Pracownia „Tricot", Pocztowa 23. Pg 10 166-17.141

Pluskwy
i wszelkie owady z zarodkami wytępie radykalnie trującemi gazami „Amicus" Zgłoszenia przyjmuje Kionowski Maleckiego 15 zdg 94 889

Akuszerka
Błaszczakowa Palacza 75. zdg 98 990

Konkurs gry filmowej
dla amatorów i adeptów odbędzie się wkrótce. Udział mogą wziąć panie, panowie i dzieci mające zdolności aktorskie. Wybór najlepszych sił przez głosowanie publiczne Bliższe informacje udziela wytwórnia Filma-Fot. Dąbrowskiego 25 a. zdg 22 267

Szyję
sukienki, płaszcze, kostjumy pięknie szybko. Salon mód Sława, — Aleje Marcinkowskiego 15. I. zdg 22 272

Kafle
4 piece kompletne rozebrane sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 22 273

Merežkę
maszynowa metr 10 gr wykonuje Pracownia konfekcji damskiej. Aleje Marcinkowskiego 16 mieszkanie 17. zdg 22 224

Siostra
(starsza) specjalistka w pielęgnowaniu niemowląt z długoletnią praktyką przyjmie dzieci na wychowanie zdrowe także i słabowite. Oferty Kurjer Poznański zdrg 22 097

Obiady
0,50 wyborowe 0.70. Marcin 53. zdg 22 217

Zebranie
wierzycieli młyna parowego w Buku odbędzie się w niedzielę, dnia 14 maja rb. o godz. 14 Hotelu Bristol w Buku. zdg 22 199

Słynna chiromantka
z długoletnią doświadczoną praktyką, przepowiada przeszłość, teraźniejszość przyszłość z rąk z fizjognomji grafologji fotografji i kart Liczne podziękowania. — Przyjmuje od 10—1 i od 3—8 wieczór. Franciszka Ratajczaka 15. mieszkanie 10. II. piętro. I wejście w Pasażu Apollo prawo po schódkach. zdg 20 296

Kto
ma roczniki Kurjera Poznańskiego 1930—31. Zgłoszenia Strzelecka 26 — 6. zdg 22 177

Koronki
kuchenne Oferty Kurjer Poznański zdg 22 130

Baczność
tanio naprawiam gramofony i maszyny do szycia. Strumykowa 13. mieszkanie 7. zdg 23 117

Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol" (z kogutkiem) usuwają ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żylaki). Sprzedają apteki. ng 8 777

Na Wiosnę dla Pań
Wszelka bielizna damska płócienna nansukowa trykotowa macco i jedwabna po cenach fabrycznych poleca Fabryka Bielizny Dom Płócien J. Schubert Wrocławska 3 Pg 9 496-13.84

Gurgula
biszkopty dla dzieci, chorych, starców, polecane przez Izby lekarskie do nabycia wszędzie. Gdzie brak wysyła fabryka Gurgula. Jarosław. Pg 10 165 70.52

Fotografje
Portrety Bracia Pecherscy. Aleje Marcinkowskiego 8. Ceny niskie. dg 3 362

Malarskie prace
wykonuje czysto tanio Botta, Wierzbięcice 24. zdg 21 862

Piece
kaflane buduje oraz oddaje kafle tanio. Milich Dolna Wilda 21. zdg 22 039

35 groszy
każde korale biżuterja paryska. Koronowski. Stary Rynek stare domki. zdg 22 322

Rodzina
odda 4 miesięczną córkę na własne. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 22 472

Krawcowa
szyje ładnie tanio. Wrocławska 22. m. 7. zdg 22 469

10 maja
kończy się Tani Tydzień Książki Niebywała okazja do kupna dobrej i taniej książki w Księgarni Dippla Plac Wolności 11. zdg 22 367

Obiady
warszawskie na miesiąc obfite. — Marcina 27 — 5. zdg 24 443

Suknie
płaszcze kostjumy wykonuje tanio Salon Mód Lena Ratajczaka 15. Pasaż Apollo. zdg 22 435

Dachy
naprawia nowo pokrywa gwarancja J. Marciniak. św. Marcin 15. telefon 32-50. zdg 22 719

Koncesję
pełną oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 499

Akuszerka
Krajewska. Poznań Strzelecka 2. przy placu Świętokrzyskim — udziela porady, pomocy położniczej zdg 21 886/7

Inwalida
wojenny malarz pokojwy wykonuje wszelkiego rodzaju prace po cenach bardzo przystępnych — maluje klatki schodowe i ogrodzenia żelazne grobów. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym. Poznań ul. Kozia 8 pokój 5 telefon 29-94. zdg 22 260/1

Żaluzje
markizy nowe najtrudniejsze reparacje. Kazimierz Liebig Chwaliszewo 39. rg 6743/4

Akuszerka
Kleinwächterówa. Poznań, centrum, ul. Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro. lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 21 794/5/6

Szyję
elegancko tanio. Św. Józefa 3, mieszkanie 8. zdg 23 564

Sylvia
jasnowidząca, słynna z rozwiązywania najzawilszych spraw matrymonjalnych, procesowych, leczniczych zatrzymała się w przyjeździe Poznaniu. Przyjmuje od 9 rana. Aleje Marcinkowskiego 28. m 36. podwórzu, lewo. Kino Roxy. zdg 22 508

Jasnowidząca-grafolog
Wierzbięcice 27. zdg 22 648

Metapsychografolog
Mobet, jasnowidz Pewuki rozwiązuje wszelkie najtrudniejsze sprawy przeszłości, przyszłości — anonimy, gwarantując skutki. — Woźna 5, piąte. zdg 22 730

Nuty
Każdemu wolno kochać
— Białe golębie — Bianka — Więc poco czekać — oraz nowości 40—95 groszowe — przegrywane biegle, poleca A. Cybulski, św. Marcin 9/10 ng 9 604

Pewna egzystencja
dla dekarza i instalatora w mieście na prowincji, gdzie takiego nie ma. Dwa pokoje, kuchnia i skład na warsztat wolne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 592

Kto
umożliwi panu założenie składu. Mieszkanie oddam. Projekty oddział możliwe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 554

23 OŻENKI

Kupiec
kat., lat 29 poszukuje znajomości pań. Cel matrymonjalny. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 759

Kawaler
lat 27 rzemieślnik państwowy pozna panne niebiedną celem rychłego ożenku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 264

Kawaler
ceglarz - ceramik, lat 28 pozna celem ożenku córkę kierownika cegielni (mistrza ceglarskiego) po którym objałby posade. Pośrednictwo krewnych chętnie widziane. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 266

Kawaler
rzeźnik lat 32 właściciel składu Poznaniu kilka tysięcy gotówki poślubi przystojną pannę również majątkiem zamiłowaniem do interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 268

Akademik
pozna zgrabną inteligentną panienkę celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 214

Wdowa
lat 34 z synem wysoka, mieszkanie cośkolwiek majątku z braku znajomości szuka pana z dochodem dobrym charakterem Cel matrymonjalny. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznańska zdg 22 213

Która
mamusia zapozna swą miłą córeczkę, możliwie muzykalną średniego wzrostu do l. 28 z urzędnikiem państwowym kawalerem, Wielkopolanin Zgłoszenia z fotografja do Kurjera Poznańskiego zdg 22 197

Który
inteligentny pan nawiąże korespondencję z urzędniczką po trzydziestce. Cel matrymonjalny — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 172

Kawaler
agronom lat 26 z braku znajomości poszukuje odpowiedniej partji. Gotówka celem zadzierżawienia gospodarstwa większego pożądana. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Dyskrecja zapewniona. Oferty z fotografją Kurjer Poznański zdg 22 128

Redaktor
pozna inteligentną panią niezależną materjalnie. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 146

Panna
lat 24. posagu 60 000 gotówki wyjdzie zamąż. Biuro „Przyszłość", Poznań Ogrodowa 5. zdg 21 936

Która
z pań pożyczy samotnemu intel. fachowcowi zł 3 000 za zabezpieczeniem hipotecznem. Oferty „Solidny" „Par", Katowice. Pg 10 435-71.32

Dla brata
wdowca lat 43, brunet niezależnego szczerym charakterze poszukuje się żony panny lub wdowy odpowiedniem majątkiem uczciwego łagodnego charakteru — Ofertry fotografja do Kurjera Poznańskiego pod zdg 22 438

Blondynka
młoda, przystojna na dobrej posadzie z braku znajomości pozna pana na stanowisku do lat 40. cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 540

Starszy pan
samodzielny kupiec, dobrze sytuowany, z własnem mieszkaniem, pozna pannę lub wdowę z dobrym charakterem, do lat 50, z majątkiem. Cel matrymonjalny. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 529

Dla
inteligentnej panny, lat 27, właścicielki większego przedsiębiorstwa, poszukuje odpowiedniej partji, cel matrymonjalny. Poważne zgłoszenia „Wanda" — Szkolna 6. m. 3. zdg 22 602

Który
student starszy, solidny na ukończeniu prawo — medycyna ożeni się zaraz z panią zgrabną, inteligentną która dopomoże do ukończenia studjów. Poważne nieanonimowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 585

Kawaler
lat 31, wysoki, pogodnego usposobienia, architekt i współwłaściciel poważnego przedsiębiorstwa poszukuje żony. Panie z odpowiedniemi zaletami zechcą łaskawie umożliwić zapoznanie się przez eksp. Kurjera Poznańskiego pod ng 9620. Uprasza się dołączyć o ile możności fotografję, którą się zwraca. Sprawę traktuję bardzo poważnie.

100 %
mężczyzna lat 31, na stałej poważnej posadzie ożeni się z bogatą panną lub wdową inteligentną o szerszym światopoglądzie, która pożyczy 2 000 zł. Dam dobry zastaw. Pośrednictwo rodziców mile widziane. Poważne zgłoszenia do Kurjera Pozn. rg 6721

Dla
...omej właściciełki składu szu... meża na stanowisku. Oferty ...rjer Poznański zdg 22 509

Brunet
...dy handlowiec poślubi panią ...a pomoże osiągnąć posadę ...usamodzielnić się — Oferty ...rjer Poznański zdg 22 655

Brunetka
...a lat 24 przystojna wy...ałcona posag 50 000 gotów... wyjdzie zamąż Piotr Mrów Ostrów (Wlkp.) Kościusz... zdg 22 658

Religijna
...charakteru biedna lat ...wyjdzie zamąż Oferty Kurjer ...ański zdg 22 717

24 NAUKA

Bardzo pięknie pisać
...w kilku lekcjach. Gniat... ...ssa Długa 11 parter. zdg 22 497/8

Matematyki
...elam korzystnie. Oferty Ku... ...Poznański zdg 21 948

Tłumaczenia
...elskie francuskie niemiec... przepisywanie na maszynie ...e Spandowska Aleje Mar... ...owskiego 24 m 31 ng 9 561

Francuski
...gotowanie matury konwersa... (dyplom paryski) Plac Nowo... ...ski 6a parter. zdg 21 352

Studenta
...niego roku prawa celem udzie... ...a informacyj zamiejscowemu ...szukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 270

Matura!
...plomowana polonistka: powtór... literatury polskiej opracowa... problemów. Oferty Kurjer ...nański zdg 22 274

Niemieckiego
...yj konwersacji udziela aka... ...ik niemiecki. Oferty Kurjer ...nański zdg 22 196

Baletmistrza Szczurka
...oła tańców Skarbowa 1. zdg 22 153

Kursy
...ndlowe Tyran - Zaworskiej — ...elecka 33 zdg 22 517

Kursy
...ałkowości stenografji, pisania ...szyną ortografji polsk niem. ...rodowa 16 II. zdg 22 724

25 MUZYKA

Pianista
...ordeon wolny 15 maja. Oferty ...rjer Pozn zdg 21 888

Lekcyj
...uzyki udziela rutynowana nau... ...ycielka Aleje Marcinkow... ...ego 1 III. p. m. 8. Dom Kró... ...wej Jadwigi zd 20 964

Trio
...erwszorzędne pianistka z akor... ...onem repert koncertowo-dan... ...e wolne zaraz. Pijanowski. ...ozno. Osiecka 54 . zdg 22 257

Poszukuje
...inteligentnego nauczyciela gry ...mandolinie dla zespołu szkol... ...go. Zgłoszenia skierować: 8 ...ła Powszechna w Poznaniu, ...rackiego 54/56 zdg 22 105

Czarliński
...uczyciel muzyki — (fortepian ...rypce). Kwiatowa 11 parter. zdg 21 914

Pianino
...otrzebne poza dom. Oferty ...rjer Pozn zdg 22 539

Duet
...o mieszane wolny 15 maja — ...ferty Kurjer Pozn. zdg 22 608

Skrzypek
...ordeonem potrzebny Lewicki, ...no. Nowy-Świat. zdg 22 711

II skrzypek
...bęcz perkusista potrzebni. Ła... ...a 19. mieszk 5. zdg 22 700

26 ROZRYWKA

Kino „Muza"
...am Focha 23. „Bohater ...wej areny". zdg 22 603

27 SZUKA PRACY

...szenia do 30 słów dla poszu...jących posady w tej rubryce ...amy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Dziewczyna
...mi świadectwami gotowa... samodzielna do wszystkie... ...uka posady. Oferty Kurjer zdg 22 072

Który
...lachetnych właścicieli ce... ...zangażuje dzielnego , su... ...nego majstra cegłarskiego — ...mionego z wszelkiemi wyro... ...a zwłaszcza na dachówki ...dla cegielnie w akord? Ła... ...oferty do Kurjera Pozn zdg 21 299

Cand. jur.
...udent polsko niemiecki z ...ła praktyka książkowo... ...szukuje posady tylko w ...orzędnem przedsiębior... Łaskawe zgłoszenia Ku... ...nański zdg 21 301

Inteligentna
...panna poszukuje posady ...awczyni wyręczycielk — ...ście gotowanie i wszelkie ...omowe — Dobre świa... ...Oferty Kurjer Poznań... 22 467

Praczka
uczciwa szuka prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 559

Wykształcona
panna pielęgniarka przyjmie jakąkolwiek posadę Oferty Kurjer Poznański zdg 21 951

Gospodyni
dobrze polecona z dobremi świadectwami znająca swój zawód. oraz chów drobiu. wierna i pracowita poszukuje posady na majątku lub prowincji. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 21 943

Dziewczyna
znająca się doskonale na gospodarstwie domowem poszukuje posady od 15 5 do dwojga lub trojga państw. Oferty Kurjer Pozn zdg 21 959

Mężatka
w krytycznem położeniu szuka posady kasjerki. biurowej z dobrem poleceniem Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 389

Sierota
szuka posługi za skromnem wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 444

Sierota
uczciwa pracowita skromnem gotowaniem 7 letniem świadectwem poszukuje całodziennej posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 399

Dziewczyna
do wszystkiego umiejąca cośkolwiek gotować szuka pracy zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 446

Ekspedjentka
rzeźnicka początkująca poszukuje posady. 2 miesiące bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 599

Pomocnik
krawiecki poszukuje pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 527

Do
wszystkiego z gotowaniem szukam posady długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 523

Pielęgniarka
wychowawczyni kochająca bardzo dzieci. przyjmie posadę do niemowlęcia lub starszego dziecka. posiada bardzo dobre polecenia Zgłoszenia proszę kierować do Kurjera Pozn. zdg 20 837

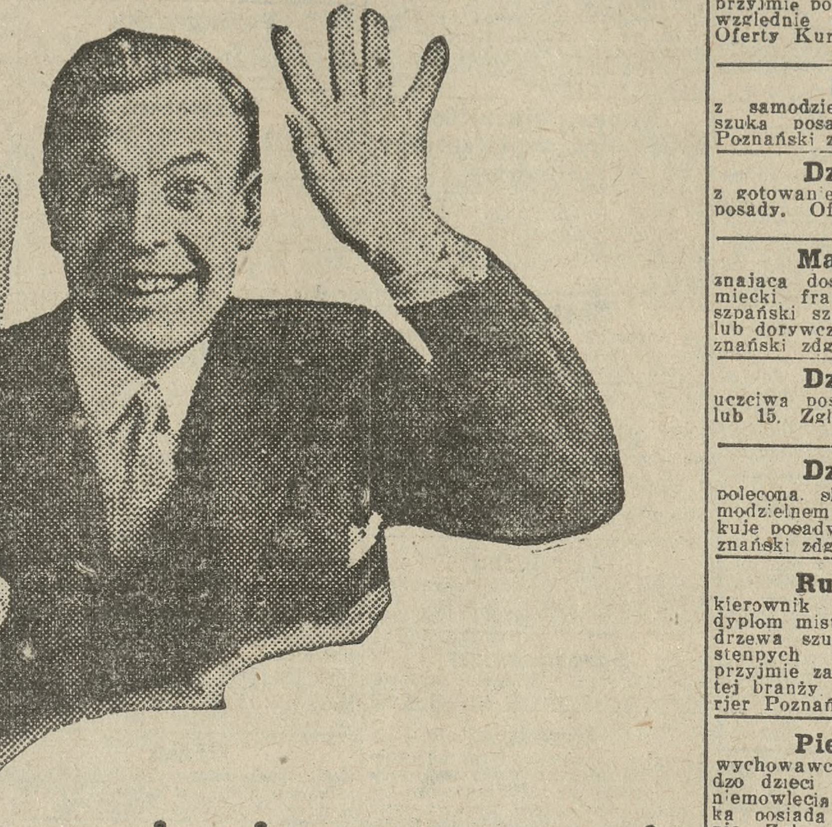

Nie rozpaczaj - jeszcze czas!

Sam podciąłeś swe przedsiębiorstwo, bo przestałeś ogłaszać. Reklama w gazecie poczytnej, w „Kurjerze Poznańskim", to nie loterja, to czysty zysk!

Panienka
inteligentna. uczciwa przystojna poszukuje posady do przyjmowania gości lub w cukierni-piekarni bufecie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 21 810

Poszukuję
posady do dzieci i haftu od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 22 259

Dziewczyna
młoda poszukuje posady do wszystkiego zaraz lub od piętnastego. polecenia dobra Oferty Kurjer Poznański zdg 22 269

Młodzieniec
kończący dokształc. szkołę kupiecką pilny sumienny szuka posady ucznia biurowego Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 280

Niemka
inteligentna. rzetelna. skromna. z wyższą szkołą z dobrej rodziny szuka posady do dzieci lub podobnie (język polski) Oferty Kurjer Poznański zdg 22 281

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem do dwóch osób. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 222

Poszukuję
posady dobrem gotowaniem — od 15. 5. — Mam lat 32 zajmę się całem gospodarstwem domowem u jednej osoby lub przyjmę posadę pokojowej Oferty Kurjer Poznański zdg 24 461

Praczka
szuka prania Woźna 3 m. 7. zdg 22 366

Przyjmę
zastępstwo na pokupny artykuł na Leszno i kilka powiatów. Jestem dobrze zaprowadzony i mam szerokie znajomości wśród kupiectwa. Ostatnio reprezentowałem branżę drukarską. Ze zawodu jest kupcem branży kolonjalnej. Referencje posiadam dobre również i świadectwa Łaskawe oferty upraszam skierować: Borowski Leszno ul Bracka 10 zdg 22 368

Uczeń
ogrodniczy przyjmie posadę od zaraz mam zamiłowanie do zawodu. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 378

Panienka
wykształcona poszukuje posady biurowej 15 5. lub 1. 6 Oferty Kurjer Poznański zdg 22 383

Sierota
sumienna i pracowita szuka posady do pracy domowej jako przychodnia Oferty Kurjer Poznański zdg 22 387

Garncarz
inwalida wojenny poszukuje pracy. Wykonuje wszelkie reparacje oraz ustawianie nowych pieców. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań ul. Kozia 8 pokój 5 telefon 29-94. zdg 22 430/1

Dziewczyna
do dzieci lub do pomocy z prowincji poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 397

Początkująca
biuralistka poszukuje praktyki. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 227

Praczka
rzetelna czysta szuka prania. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 229

Służący
lat 19 z dobremi świadectwami, zna język francuski i niemiecki poszukuje posady na dworze zaraz lub później Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 233

Poszukuję
jakiejkolwiek pracy za pokój. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 241

Krawcowa
dobra poszukuje posady poza domem 2 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 189

Robotnik
pracowity i sumienny szuka jakiejkolwiek posady pracą obojętna. Może stawić gwarancje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 191

Szukam
posady magazyniera przyjmę zastępstwo. mogę złożyć kaucję do 5 000 zł. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 558

Inteligentna
osoba przyjęłaby posadę na probostwie lub u samotnej osoby jako reprezentantka również gospodyni domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 557

Inteligentna
panienka z praktyką biurową poszukuje jakiejkolwiek pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 552

Ogrodnik
kawaler obeznany w wszystkich gałęziach swego zawodu z dobremi świadectwami. poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 543

Dekorater
specjalista poszukuje posady jakiejkolwiek. Referencje pierwszorzędnych firm. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng 9599

Pielęgniarka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 150

Wychowawczyni
z szkołą pielęgniarską szyciem. bardzo dobremi świadectwami poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 22 151

Przyjmę
od zaraz całodzienną posługę w lepszym domu w okolicy Jeżyc. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 164

Była
szefowa poszukuje posady ekspedjentki do składu kolonjalnego nabiału Oferty Kurjer Poznański zdg 22 165

500 zł
kaucji dam za otrzymanie stałej pracy fizycznej Oferty Kurjer Pozn zdg 22 525

Młoda
uczciwa poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 167

Książkowa - bilansistka
maszyna stenografja. kurs szkoły rolniczej. czteroletnia praktyka przyjmie odpowiednią posadę. Wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 175

Pokojowa
dobremi świadectwami. praniem prasowaniem sztywnej bielizny cokolwiek szyciem szuka posady na wieś lub w mieście Oferty Kurjer Poznański zdg 22 120

Panienka
zdrowa inteligentna kochająca dzieci bardzo dobre świadectwa szuka posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 119

Ekspedjentka
dzielna biegła w liczeniu branża kolonjalno-spożywcza świadectwa bardzo dobre. szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 22 118

Praczka
uczciwa akuratna 3.50 dziennie. Zgłoszenia niedziele wieczorem Kruzel. Wenecjańska 7. mieszkanie 25. zdg 22 111

5 000
pożyczę za otrzymanie posady. Wymagane zabezpieczenie gotówki Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 144

Cukiernik
poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 21 771

Inteligentna
w wieku średnim zajmie się domem może być z wychowaniem dzieci u samotnego pana. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 062

Gospodyni - kucharka
samodzielna uczciwa. pracowita. długoletnie świadectwa szuka posady od 15 lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 103

Wychowawczyni
z dłuższą praktyką dobrem szyciem polecona poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 140

Krawcowa
zdolna poszukuje prywatnie szycia. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 314

Osoba
średni wiek. zaufana. doświadczona opszukuje samodzielnej posady. znajomość. dobrej kuchni. szycia. prasowania. wszelkiej pracy domowej. Język polski. niemiecki. Świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 300

Dziewczyna
uczciwa do lżejszych praco domowych lub do dzieci szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 341

Młynarz
dzielny w swym zawodzie samotny. długoletnia praktyka. chlubnemi świadectwami. dobremi referencjami. pracował w młynach handlowych i gospodarczych. specjalista na przemiał pszenny i żytni oraz kaszarnie. poszukuje posady jako kierownik lub samodzielny. Miejscowość obojętna. Przyjmie posadę zaraz lub później Oferty Kurjer Poznański zdg 22 319

Dziewczyna
umiejąca gotować. zaprawiać i piec ciasto nawskroś uczciwa — może się okazać dobremi świadectwami poszukuje posady od 15. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 287

Gosposia
z samodzielnem gotowaniem pieczeniem ciast zaprawa konserw przyjmie posadę w lepszym domu względnie u samotnej osoby. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 290

Służąca
z samodzielnem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 291

Dziewczyna
z gotowaniem lub bez poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 292

Maszynistka
znająca doskonale polski. niemiecki francuski. angielski hiszpański szuka zajęcia na stałe lub dorywczo Oferty Kurjer Poznański zdg 22 294

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady zaraz lub 15. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 297

Dziewczyna
polecona. skromna zaufana samodzielnem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 409

Rutynowany
kierownik zakładów stolarskich. dyplom mistrza biegły sprzedażą drzewa szuka posady na przystępnych warunkach ewentl. przyjmie zastępstwo na artykuły tej branży. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 303

Pielęgniarka
wychowawczyni kochająca bardzo dzieci przyjmie posadę do niemowlęcia lub starszego dziecka posiada bardzo dobre polecenia Zgłoszenia proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 20 837

Piekarz
młody znający prace przy piecu piersiowym patentowym poszukuje posady celem dalszej praktyki Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 454/5

Który
z majstrów piekarskich przyjąłby pomocnika w starszym wieku — płaca i miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 671/2

Były burmistrz
poszukuje pracy był długoletnim urzędnikiem sądowym Przyjmie także administrację domów. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 581

Kaucją
poszukuje posady ekspedjentki piekarni. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 579

Sierota
z dobrego domu prosi o posadę. może się zająć samodzielnie domem za małem wynagrodzeniem. Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 22 574

Poszukuję
pracy jako pielęgniarka. Miejscowość obojętna Oferty Kurjer Poznański zdg 22 571

Damskie
trio wolne. Śpiew. humor werwa. Bednarek poste restante Kielce. zdg 22 569

Drogerzysta
dyplomowany lat 20. egzamin trucizn foto-laborant. dobry ekspedjent poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 22 566

Panienka
Szkołą Handlową przyjmie posadę jako początkująca biurowa. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 611

Posługaczka
uczciwa czysta praniem lub bez. Oferty „Par" Al. Marcinkowskiego 11 pod 54.419 Pg 10 445154.419

Ekspedjentka
młoda inteligentna poszukuje posady do Gdyni, najchętniej z utrzymaniem Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 704

Maszynistka
młoda praktyką biurową wynagrodzeniem 40 miesięcznie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 703

Nauczyciel
żonaty, 7 klas gimnazjalnych — przyjmie posadę biurową lub nauczyciela we dworze. Oferty Kurjer Poznański rg 6727

Panienka
skromna potrzebna z wykształceniem gimnazjalnem. kochająca dzieci. zna prace domową. robótki ręczne: prosi o posadę do dzieci do lepszego państwa. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 22 626

Młodsza
dziewczyna gotowaniem. świadectwem szuka posady od 15. Poznaniu lub na wyjazd Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 450

Panna
dobrej rodziny doświadczona w prowadzeniu gospodarstwa domowego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 514

Kuchmistrz
pierwszorzędny. dobre referencje poszukuje posady na wyjazd. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 511

Dziewczyna
wiejska z majątku z dobrem gotowaniem. do wszystkiego szuka posady od 15 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 656

Pokojowa
szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 674

Dzielna
bufetowa szuka zajęcia. Może złożyć kaucję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 729

Ekspedjentka
do cukierni-piekarni z kaucją lub bez szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 728

Dziewczyna
uczciwa zaufana z dobrem gotowaniem. prasowaniem sztywnej bielizny. dobremi świadectwami szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 057

Panna
z szyciem bielizny szuka posady jako niania lub z gotowaniem do wszystkiego zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 426

Fryzjer
poszukuje posady — wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 421

Kupiec drogerzysta
30 lat. dzielny organizator szuka posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 412

Praczka
sumienna poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 413

Dziewczyna
do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 328

Dziewczyna
uczciwa dobrem poleceniem poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem lub za pokojową. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 360

Szofer - mechanik
z dobremi referencjami i długoletnią praktyką poszukuje posady od zaraz Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 21 830

Dzielny
pomocnik drogerzysta obeznany w dziale fotograficznym poszukuje od 1. 6. 33 dobrej stałej posady. Oferty Kurjer Poznański ng 9 436

Inteligentna
młodsza z prowincji przyjmie samodzielny zarząd domem u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 949

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 918

Krawcowa
domowa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 917

Uczciwa
dziewczyna do wszystkiego poszukuje posady od 15 5. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 21 913

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszystkiego czysta. uczciwa zaraz szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 979

Skromne
dziewczę wiejskie poszukuje posady do dzieci i lekkich prac domowych za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 977

Dziewczyna
lat 18. szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 23 081

Służąca
poszukuje posady od zaraz lub 15. 5 Oferty Kurjer Poznański zdg 22 036

Dziewczyna
czysta sumienna poszukuje posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 026

Panienka
z dobrej rodziny. pragnie wyuczyć się krawieczczyzny Oferty Kurjer Poznański zdg 22 028

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 018

Panienka
uczciwa pracowała u lekarza — szuka zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 104

Uczciwa
pracowita. wieloletnie — dobre świadectwa. poszukuje posady od 15. 5. za pokojową — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 961

Posługaczka
poszukuje posługi z praniem — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 839

Dziewczę
do dzieci z szyciem szuka posady — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 840

Elektrotechnik
wolny z wojska uczciwy. z dobrej rodziny przyjmie zaraz posadę lub później za małem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 21 850

Posługaczka
poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 750

Szofer
poszukuję posady zna także ślusarstwo i kowalstwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 763

Prasowaczka
poszukuje pracy Oferty Kurjer Pozn zdg 21 881

Wychowawczyni
nauczycielka z praktyką pozwoleniem nauczania poszukuje posady chętnie i do młodszych dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 813

Kucharka
szuka posady do jednej lub 2 osób dobre referencje do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 825

Dziewczyna
wiejska z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 772

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady do prac domowych Oferty Kurjer Poznański zdg 21 777

Panienka
uczciwa, czysta poszukuje posady do dzieci z szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 988

Dziewczyna
inteligentna z dobrem gotowaniem zna dobrze gospodarstwo domowe poszukuje posady zaraz lub 15 obojętnie gdzie Łaskawe oferty Kurjer Pozn zdg 21 987

Kelner
z gwarancją poszukuje posady Miejscowość obojętna Oferty Kurjer Poznański zdg 21 180

Chłopak
lat 18 z prowincji chciałby wyuczyć się rzeźnictwa Oferty Kurjer Poznański zdg 21 255

Buchalter - bilansista
rutynowany poszukuje posady — także dorywczo zaprowadza książkowość wykończa zaległości zestawia bilanse tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 208

Bufetowa
rutynowana poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 21 346

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Mysz kościelna".

Niedziela, 7. 5. o godz. 8: „Gramy Operetkę".

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Kobieta, która wie czego chce". Gościnnie wystąpią Helena Makowska, Harry Cort i Witold Zdzitowiecki.

Niedziela, 7. 5., o godz 3: „Kobieta, która wie, czego chce" z Heleną Makowską

Niedziela, 7. 5. o godz 8: „Łucja z Lammermooru", opera Donizetti'ego, gościnnie wystąpią: Ada Sari i Józef Woliński.

Teatr Nowy: Dziś „Fräulein Doktor".

Niedziela, 7. 5. „Fräulein Doktor".

Poniedziałek, 8. 5. „Fräulein Doktor".

Wtorek, 9. 5. „Ludzie na sprzedaż", występ Nory Ney, Boda Grabowski, Biegański.

Komedja Muzyczna: Dziś — „Aj — ta wiosna", występ Hanusza.

Niedziela, 7. 5. „Aj — ta wiosna", występ Hanusza po raz ostatni.

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „Syn Dżungli"
Aurora: „Pat i Patachon, chłopcy do rzeczy".
Colosseum: „Djabelska Loterja" Na scenie: Rewja
Corso: „Zwycięska Horda" oraz „Fred Tomson"
Metropolis: „Dlaczego zgrzeszyłam"
Muza: „Bohater krwawej areny".
Odeon: „Królowa Południa".
Orzeł: „Postrach Arizony"
Renaissance: 1. „Wyrok Morza". 2. „Dwaj Pechowcy"
Roxy: „Harrold Lloyd"
Stinks: „Kobieta bez serca".
Słońce: „Jego Ekscelencja Subjekt"
Wilsona: „Szanghai Express"

Posługaczka
poszukuje posługi Oferty Kurjer Poznański zdg 21 991

Chłopiec
ukończoną szkoła handlowa uczciwej rodziny poszukuje posady do posyłek lub pomocy w składzie względnie praktyki Oferty Kurjer Poznański zdg 21 741

Czysto
pierze pranie 3— zł bezrobotna. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 737

Kucharka
uczciwa samodzielnem gotowaniem i praniem szuka posady zaraz lub 15 Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 716

Posługaczka
na cały dzień gotowaniem, praniem prasowaniem sztywnej bielizny. Dobre świadectwa — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 060

Szukam
posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 373

Dziewczyna
uczciwa, pracowita wszelkich prac, szyciem szuka posady — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 955

Krawcowa
dobra szuka pracy w dom na garderobę damską dziecięca tanio — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 066

Kucharka
do wszystkiego bardzo dobrze gotuje kuchnia warszawska poszukuje posady od zaraz miejscowość obojętna. Adres Podgórna 3. m. 4. zdg 22 079

Szkoła Powszechna S. S. Urszulanek
z pełnemi prawami z pensjonatem w **Pokrzywnie, poczta Krzesiny** pod Poznaniem
przyjmuje zgłoszenia listowne dla przyjezdnych w każdym czasie. Powietrze wiejskie. Warunki: opieka troskliwa, utrzymanie zdrowe dla dzieci słabowitych wskazane.
dg 3393

28 WOLNE MIEJSCA

Łódź!
Energicznej przedsiębiorczej jednostce — której rozwój polskiego handlu nie jest obojętny — sprzedam sklep galanteryjny i towarów krótkich. Punkt ruchliwy. Egzyst. 25 lat. Widoki rozwoju wielkie, dotąd nie wyzyskane. Szczegóły listownie. Łódź. Piotrkowska 81, „Promień". sub. Starość. ng 9474

Dwie kawiarki
pierwszorzędne referencje umiejące przyrządzać lody i zimne napoje potrzebne od 20 maja. Oferty z fotografją i warunkami kierować Kawiarnia Morskie Oko, w Gdyni. ng 9580

Gospodyni
tylko dobrze polecona długoletnia praktyka potrzebna od zaraz na samodzielną posadę. Majętność Sielec stacja Podobowice zdg 21 590

Krawcowe
do poprawiania konfekcji damskiej poszukuje M. Malinowski fabryka konfekcji damskiej. — Stary Rynek 57 zdg 21 974

Cukiernik
pierwszorzędna siła z najlepszemi referencjami potrzebny od 15 maja Zgłoszenia z warunkami: Kawiarnia Morskie Oko. Gdynia ng 9581

Do dziecka
1½ rocznego potrzebna niania. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 590

Młynarz
samotny, ma'a kaucja zgłosić — Kolesiński Poznań Marcina 41. zdg 22 668

Ogrodnik lub rolnik
z kaucją 3 000 potrzebny na gospodarstwo 60-morgowe do wspólnego lub samodzielnego prowadzenia. Zgłoszenia apteka w Zduńach pow. Krotoszyn ng 9 605

Potrzebna
ekspedjentka li tylko z branży cukierniczo-piekarskiej zaraz — Ruprycht. Marszałka Focha 35. dg 3 414

Krawcowa
w dom potrzebna zaraz. Górna Wilda 44 mieszkanie 3. zdg 23 687

Uczennica
lepszych rodziców potrzebna. Salon mód „Mira" Focha 36. zdg 22 682

Posługaczkę
młoda przychodnia zaraz. Zgłoszenia dziś godz. szósta. Zamek pokój 9. zdg 22 515

Bufetowa
przystojna z obsługą gości, kaucja 200 złotych Oferty Kurjer Poznański zdg 22 512

6-klasowa Pryw. Szkoła Pow. Koed.
pod wezw. św. Kazimierza
z praw. publ.
Poznań, ul. Śniadeckich 64, telefon 79-84
przyjmuje jeszcze zgłoszenia dzieci na nowy rok szkolny codziennie od godz. 12-13.
zg 18782 **M. Rozmuska,** właśc. i kierow.

Baczność zastępcy (czynie)!!!
w dniach 7 i 8 maja 1933 przyjmować będzie nasz delegat w Hotelu Monopol zastępców (czynie) do sprzedaży obligacyj państwowych na spłaty miesięczne. Zastępcy otrzymają u nas najlepsze warunki. Centralna Kasa Pożyczkowa. Kraków. ng 9578 a

Kupcy, biuraliści, urzędnicy, registratorzy, rysownicy
nabywają niezbędny podręcznik do nauki pisania pism ozdobnych i reklamowych Wysyła po wpłaceniu złotych 5 25 na P K O 213 443 T Wieczorkiewicz Poznań dg 3 104

Zastępców
do sprzedaży pokupnych nowości poszukuje „Novitas" Grudziądz (Pomorze) ng 9 177

Krawcowe pierwszorzędne
na płaszcze — suknie dłuższa praktyka wyłącznie szwalniach miarowych potrzebne Świadectwa przynieść „Femina" Fredry zdg 21 534

Fryzjerka
posada stała Podanie warunków i fotografje która zwracam Renaissance". Kcynia. ng 9549

Sprzedawców
poszukujemy. Wysok: zarobek. Ulatolin Ogrodowa 16 zdg 21 512

Urzędnik
kawaler potrzebny zaraz na osobny majątek 1 200 mórg pod ogólną dyspozycję Wymagane, dokładna znajomość uprawy ciężkiej gleby, leczenie inwentarzy, pierwszorzędne referencje kaucja 2—3 000 zł. Posada stała traktowanie dobre Zgłoszenia z odpisem świadectw podaniem żądanej pensji Kurjer Poznański zdg 22 256

Fryzjerka męska
dobra siła potrzebna na stałą posadę utrzymanie wolne. Warunki pod adres: Zgłoszenia Andrzej Janik Puck. Rynek 20. zakład fryzjerski (Pomorze). zdg 22 258

Szwaczki
do koszul sportowych mogą się natychmiast zgłosić. Fabryka bielizny. Wielka 20. zdg 22 278

Dziewczę
do posyłek lub panna potrzebna. Adres Kurjer Pozn. zdg 22 235

Dziewczynę
do dziecka z dochodzeniem z Jeżyc. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 238

2
zdolne panienki poszukuję do obsługi w strzelnicy w Katowicach Zgłoszenia Kiermasz Światowy Stary Rynek 86 I. piętro. strzelnica. zdg 22 181

Kasjerka
albo bufetowa potrzebna zaraz albo 15 bm. do letniska blisko Poznania Posada kaucja gotówkowa około 200 złotych. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 22 133

2 ekspedjentki
inteligentne zgrabne do obsługi gości na wyjazd zaraz potrzebne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 122

Fotografa
do podróży z własnym aparatem poszukuje E Pankowiak Ostrów (Wlkp.). Fabryczna 11 zdg 22 121

Maszynistka
bardzo biegła młodsza. Zgłoszenia z podaniem pensji (biuro w Głównej) Wrzesińska Emaljarnia Bytner. zdg 23 113

Pomocnik drogeryjny
młody egzaminem trucizn doskonały fachowiec. polecony podanie warunków zaraz potrzebny. Drogerja. Poznań Dąbrowskiego 63. zdg 22 085

Maszyniarkę
biegłą na płaszcze i miarową pracę od zaraz Szymanowski. Marszałka Focha 195 b. I. zdg 22 137

Wspólnika
gotówką do 1 000 przyjmie. Rolnicy pierwszeństwo Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 306

Szewskich
pomocników tylko dobry potrzebuję zaraz Rzeczypospolitej 2. zdg 22 310

Dziewczyna
do wszystkiego od zaraz miesięcznie 20,— zł. Śniadeckich 17. m. 12 zdg 22 313

Mam
skład w śródmieściu poszukuje wspólniczki (ka) z gotówką zł 700 do 1 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 330

Posługaczka
na cały dzień (mężatk wykluczone) Szulc Marsz Focha 87 II. zdg 22 282

Krawcowa
hafciarka. Zgłoszenia poza dom. Madalińskiego 11 m. 7. zdg 22 413

Potrzebne
wykwalifikowane siły krawieckie „Illusion" Gwarna 12. zdg 22 429

Fryzjerka
dzielna zaraz G. Wilda 61. zdg 22 475

Posługaczkę
młodsza z gotowaniem ew. szyciem, małe gospodarstwo. Zgłoszenia 5—7. Jezuicka 9. m. 7. zdg 22 471

Służąca
potrzebna. Kwaśniewska. Rolna 29. zdg 22 353

Dziewczyna
potrzebna. Chwaliszewo 9 m. 14. zdg 22 333

Praktykantka biurowa
potrzebna na większy majątek — niedaleko Poznania za wolnem utrzymaniem Wymagana znajomość stenografji i pisanie na maszynie Zgłoszenia uprasza się do Kurjera Pozn. zdg 22 465

Uczeń
elektrotechniczny, syn uczciwych rodziców może się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 359

Kucharka
restauracyjna wykwintna kuchnia potrzebną na sezon nad morze Zgłoszenia: Kraszewskiego 3, mieszkanie 7. zdg 22 364

Przychodnie
dziewcze zdrowe uczciwe, do dzieci prac domowych potrzebne, — Zgłoszenia świadectwami. Adres Kurjer Poznański zdg 22 365

Dziewczyna
młodsza, uczciwa dobremi świadectwami poszukuje posady jako pokojowa na majątek ewentualnie jako niania ostatnie miejsca jako pokojowa w lepszych domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 533

Pomocnik
kupiecki, branża — restauracja. kaucja 500. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 607

Bufetowa
kaucja 500 Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 606

Potrzebny
kasjer (ka) za złożeniem 500 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 598

Dwaj
pomocnicy szewscy tylko na szytą robotę potrzebni zaraz. Wojciechowski. Pleszew Sienkiewicza. ng 9597/8

NAJTANIEJ? TYLKO U NAS!
TEL. 4045; 7298
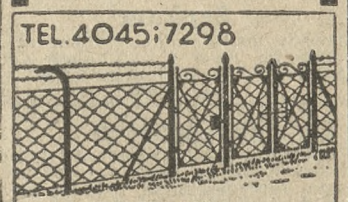
M. MATUSZEWSKI i SKA Sp. z o.o.
Św. MARCIN 27 · PRZEMYSŁOWA 22
DŹWIGARY
GWOŹDZIE — PAPA
CEMENT
OKUCIA BUDOWLANE
CZĘŚCI DO PIECY
dg 3 406

Krawcowe samodzielne
pierwszorzędne siły do sukien potrzebne Zgłoszenia świadectwami Salon „Mira" Focha 36. zdg 22 680

Uczennice
do krawieczyzny na rok lub półrocze przyjmie Niedźwiecka — Wały Jana III. 12. zdg 22 382

Krawczyni
samodzielna do pracowni zaraz. Wrocławska 30 m 7 zdg 22 372

Poszukuję
młodego pomocnika krawieckiego do ręki zaraz Rogoziński Różnicza 15 zdg 22 321

Potrzebna
uczennica krawieczyzny. Wały Jadwigi 3a parter lewo. zdg 22 377

Anonsjerka
bufetowa — tylko dzielna potrzebna zaraz Boulevard zdg 22 375

Ekspedjentka
branży obuwia. język niemiecki potrzebna. Arlt. plac Wolności 18 zdg 22 376

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Banachowicza Górna Wilda 59 skład. zdg 22 550

Ekspedjentki
wykwalifikowane do magazynu obuwia mogą się zgłosić Stary Rynek 55 m 5. Pg 10 442/43-18 109/110

Chłopiec
do posyłek inteligentny nie niżej 16 potrzebny. Trzybiński. Solacz Wołyńska 13 dg 3411

Uczenice
inteligentne do krawieczyzny na rok. wyuczam kroju. Salon Mód Kantaka 8/9 I. lewo. zdg 22 485

Krawcowa
tylko pierwszorzędna z praktyką potrzebna zaraz. Salon Mód. — Kantaka 8/9 I. lewo. zdg 22 484

Panienka
młoda do zastępstwa przy kasie i ekspedycji w składzie papieru potrzebna zaraz lub później. Posada stała Pensja do 50 złotych Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 386

Żelaźniaka
z dłuższą praktyką wymagnego prezentującego sprzedawcę przyjmiemy. Obszerne zgłoszenia Poznań skrzynka pocztowa 54. zdg 22 388

Przychodnia
cały dzień. Stroma 27. Daniel. zdg 22 391

Maszynistka
biegła polsko-niem koresp. księg potrzebna Oferty z podaniem referencyj i warunków Kurjer Poznański zdg 22 392

Panienkę
z dobrem szyciem i krojem. Św. Marcin 22 m. 6 zdg 22 490

Potrzebne
adeptki artystki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 556

Sprzedawców
na materjały poszukuje fabryka sukna. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 22 547

Z gotowaniem
posługi cały dzień zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 538

Potrzebnych
2 dobrych szewców. Nowy Rynek 4 mieszkanie 18. zdg 22 583

Kierownika
młyna na stałą posadę za wypożyczenie lub tp. 5 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 21 800

Dziewczyna
zaraz potrzebna. Ul. Ostroroga 10 mieszkanie 6. zdg 22 449

Młodsza
dziewczyna do wszystkiego od zaraz. Św. Wojciech 7 m. 2. rg 6752

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki „Clotilde"
wykonuje masaże kosmetyczno-lecznicze oraz usuwa wszelkie wady cery. Św. Marcin 68 telefon 1227. dg 3 408

Na ból głowy tylko proszek z żabką
H. RACZKOWSKI S.A.
Pg 9417

Krawcowe
na suknie, płaszcze kostjumy tylko najzdolniejsze siły potrzebne. L. Sawicki Piekary 1 zdg 22 645

Młodą
dziewczynę do posługi zaraz Leszandrowicz św Wojciech 1 zdg 22 690

Kelnerka
specjalnie wykwalifikowaną w obsłudze wydawania obiadów pomocnica do kuchni restauracyjnej. Zgłoszenia od 4—6. Wielka 12. I. rg 6758

Akwizytorów
adolnych do kolportowania wydawnictwa filantropijnego poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 624

Służąca
która dobrze gotuje i posiada dobre świadectwa potrzebna Zgłoszenia od godz 5 po południu. — Dom Pończoch Nowa 11. zdg 22 620

Gospodyni
mówiąca po polsku i niemiecku poważne na samodzielne przyjemne stanowisko. Oferty z podaniem wysokości kaucji i fotografja Kurjer Poznański zdg 21 729

Metalowiec
inżynier lub mechanik dobry organizator i konstruktor z dłuższą praktyką przy masowej fabrykacji wyrobów metalowych poszukiwany Oferty do Kurjera Pozn. pod ng 9551

Magazynier
inkasent do składnicy pasy. — Woźnicy i emeryci pożądani — Górna Wilda 42 m. 7. zdg 21 [illegible]

Gospodyni - kucharka
młodsza, uczciwa potrzebna do 15 5 do samotnego pana. Pretensje odpis świadectw fotografje do Kurjera Poznańskiego pod zdg 22 087

Kierowniczki
filji od zaraz z gotówką 2—3 tys zł poszukuje. Cel matrymonjalny niewykluczony. Oferty do „Słowa Pomorskiego". Toruń pod G 149 ng 9 618

Młynarza
pierwszorzędnego samodzielnego poszukuje od zaraz młyn parowy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 049

Po przerwie 6 lat
dostarczamy znów kompletne oplotowania żelazo-druciane po najtańszej cenie
Najstarsza w Wielkopolsce fabryka lin i siatek drucianych — jedyna wytwórnia siatek 6-kątnych.
Solidna obsługa.
A. Zwierzchowski i Ska
Poznań, Półwiejska 1.
dg 2958
dg 2 883

„Madeleine" Gabinet Racjonalnej Kosmetyki
D-rowej Poznańskiej, ul. Fr. tajczaka 29, telefon 54-37. W kie zabiegi kosmetyczne na sokim współczesnym poziomie Wyjątkowych zalet specyfiki smetyczne „Madeleine". Farwanie włosów przez specjal Porady bezpłatne. zdg 2

Humor zagraniczny

— Jaka istnieje różnica między kapitałem a pracą?
— Taka: jeśli ci pożyczę 50 złotych — to będzie kapitał. A gdy będę się starał, byś mi je zwrócił — to będzie praca.

(Trib. Jll. Rzym). S.

Przedpłata na miesiąc maj 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne" do godz. 12, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072 filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149